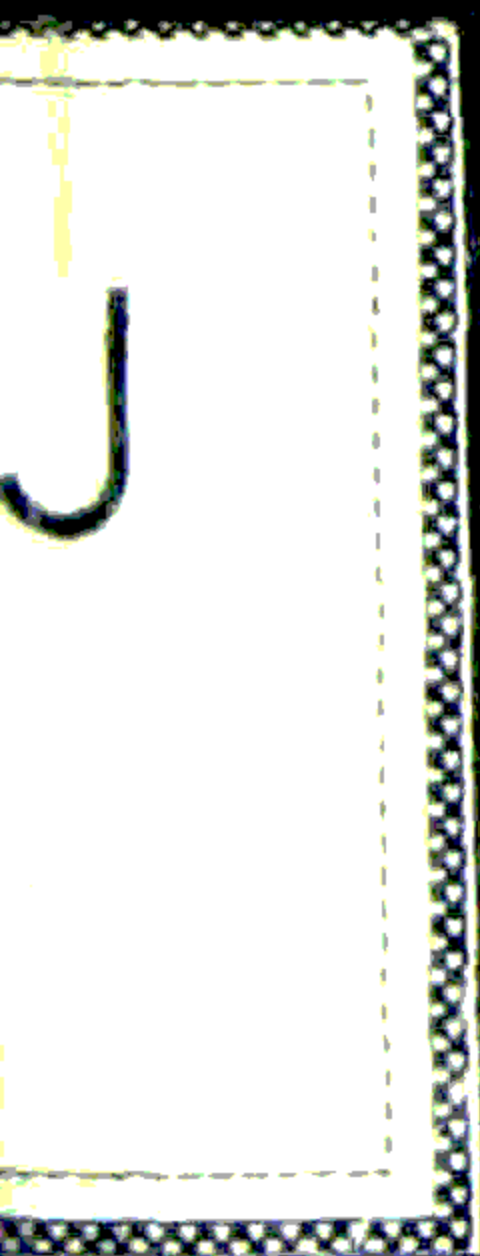

နေ့စဉ်ကျောင်းဆယ်စောင်တွဲ

(တစ်နှစ်လုံး)

မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာပေဗဟုသုတ အခြေခံရစေမည့်

စေတီပြောင်း ဆယ်စောင်တွဲ

လှသိန်းတည်းဖြတ်စီစဉ်သည်

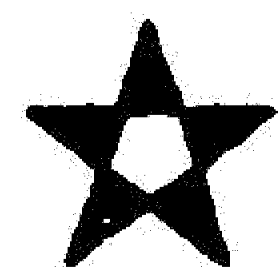
တင်ဆွဲအေး စာအုပ်ဆိုင်

၄၇၈-မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့။

အားလုံးမူပိုင် - ဒေါ်သိန်းနွဲ့

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်သင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၆၃)

တင်ဆွဲအေးစာအုပ်ဆိုင်

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၄၇၈-မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊

ပုံနှိပ်သူ

ဦးတင်ထူး (ပုံနှိပ်တိုက်မှတ်ပုံတင် ၀၀၁၅)

သုဓမ္မဝတီစာပုံနှိပ်တိုက်

ရန်ကုန်မြို့ မောင်ခိုင်လမ်း၊ အမှတ်-၅၃

စေတီကြီး၊ ဆင်မင်းမင်း

မာတိကာ

၂၀၆

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာ

၁။ ပထမဦးစွာ

၁။	ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ-အနက်	၁	မ	၆
၂။	တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး ပါဠိ-အနက်	၆	။	၇
၃။	သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ-အနက်	၇	။	၉
၄။	မင်္ဂလာသုတ် ပါဠိတော်	၁၀	။	၁၁
၅။	မင်္ဂလာသုတ် အနက်	၁၂	။	၁၇
၆။	မင်္ဂလာတရား ၃၈-ပါး အကျဉ်း	၁၈	။	၂၀
၇။	မင်္ဂလာတရား သံပေါက်	၂၁	။	၂၂

ဒုတိယစာစောင်

၁။ အပြင်အောင်ခြင်း ဂ-ပါး ပါဠိ .... ၂၅ ။ ၂၆
၂။ အပြင်အောင်ခြင်း ဂ-ပါး အနက်.... ၂၆ ။ ၃၀

တတိယစာစောင်

၁။ အတွင်းအောင်ခြင်း ဂ-ပါး ပါဠိ .... ၃၃ ။
၂။ အတွင်းအောင်ခြင်း ဂ-ပါး အနက် ၃၄ ။

၄။ တတတတတတ

၁။ ရတနာရွှေချိုင့် ပါဠိ ....
၂။ ရတနာရွှေချိုင့် အနက်....

၅။ ပဉ္စမစာစောင်

၁။ နမက္ကာရ ပါဠိ .....
၂။ နမက္ကာရ အနက် .....

၆။ ဆဋ္ဌမစာစောင်

၁။ လောကနိတိ ပါဠိ	....	၇၇ မှ ၉၅
၂။ လောကနိတိ အနက်	....	၉၅ ။ ၁၄၀

၇။ သတ္တမစာစောင်

၁။ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်အပ်သောကာလ		၁၄၃
၂။ ပရိတ်ကြီး ၁၁-သုတ် ပါဠိ	....	၁၄၄ ။ ၁၇၅
၃။ ပရိတ်ကြီး ၁၁-သုတ် နိဿယ	....	၁၇၅ ။ ၂၂၈

၈။ အဋ္ဌမစာစောင် (ဆုံးမစာများ)

၁။ တောင်ဖီလာ ဆရာတော် ဆုံးမစာ		၂၃၁ ။ ၂၆၄
၂။ ကြောက်ကြီး ၉-လုံး ဆုံးမစာ	....	၂၆
၃။ သိင်္ဂါလောဝါဒ ဆုံးမစာ	....	၂၃၆ ။
၄။ ဂိဟိဝိနယ ဆုံးမစာ	....	၂၃၈ ။
၅။ သုတရတနာ ဆုံးမစာ	....	၂၄၂
၆။ ဘိုးသူတော်ဦးနု ဆုံးမစာ	....	၂၆၈ ။

၉။ နဝမစာစောင် (သတ်ပုံသတ်ညွှန်းများ)

၁။ ကဗျာသာရတ္ထသတ်ပုံလင်္ကာ	....	၂၇၃ ။ ၂၉၇
၂။ မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုံလင်္ကာ	....	၂၉၇ ။ ၃၁၆

စာစောင် (ကျက်မှတ်ဖွယ်များ)

ဘေးကြီးဆယ်မျိုးလင်္ကာ	....	၃၁၉ ။ ၃၂၂
ကြီးဆယ်မျိုးအဖွင့်	....	၃၂၅ ။ ၃၄၂
ဘုရားရှိခိုး	....	၃၄၂
ခိုး(ခနစ်နေ့လင်္ကာ)		၃၄၄ ။ ၃၄၆
င် ပါဠိ-အနက်	....	၃၄၉ ။ ၄၅၆

ပထမဓာတ်ခေါင်း

- ၁။ ဘုရားဂုဏ်တော် ၉ - ပါး ပါဠိ - အနက်
- ၂။ တရားဂုဏ်တော် ၆ - ပါး ပါဠိ - အနက်
- ၃။ သံဃဒုဂုဏ်တော် ၉ - ပါး ပါဠိ - အနက်
- ၄။ မင်္ဂလသုတ်ပါဠိတော်
- ၅။ မင်္ဂလသုတ်အနက်
- ၆။ မင်္ဂလာတရား ၃၈ - ပါး အကျဉ်း
- ၇။ မင်္ဂလာတရား သံပေါက်

စေတီပြောင်းဆယ်စောင်တွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရတနာ ၃ ပါး ဂုဏ်တော်

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါး

ဣတိပိ သော ဘဂဝါ—

- (၁) အရဟံ၊
- (၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
- (၃) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊
- (၄) သုဂတော၊
- (၅) လောကဝိဒ္ဓါ၊
- (၆) အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊
- (၇) သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ၊
- (၈) ဗုဒ္ဓေါ၊
- (၉) ဘဂဝါတိ။

အဓိပ္ပာယ်

၁ (က) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ရှိခိုးကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အရဟံ-အရဟ မည်တော်မူပါပေ၏။

(ခ) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကိလေသာ တည်းဟူ သော သံသရာစက်၏ အကန်တို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး အောင်မြင် တော်မူပြီးသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အရ-ဟံ- အရ-ဟ မည်တော်မူပါပေ၏။

(ဂ) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဆိတ်ကွယ်ဒေသ ရပ် ဌာန၌ ပါပညစ်ကျူ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်တော် မမူသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အ-ရဟံ- အ-ရဟ မည်တော် မူပါပေ၏။

(၃) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဥေယျဇံငါး အမှန် တရားကို ဆရာမရှိ မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် သာလျှင် ကောင်းမွန်ဟုတ်မှန် မဖေါက်မပြန် သိစွမ်း နိုင်သော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူပါပေ၏။

(၄) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ထူးမြတ်ကြီးကျယ်သော (ဝိဇ္ဇာ) တည်းဟူသော (ပညာတော်) ထူးမြတ် ကောင်းမွန် သော (စရဏ) တည်းဟူသော (အလေ့အကျင့်တော်နှင့်) ပြည့်စုံ တော်မူသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူပါပေ၏။

(၄) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကောင်းမြတ်စေရန် အကြောင်း ကောင်းသော စကား ကိုသာ ဆိုတော် မူပါ၍ ကောင်းမြတ်နိဗ္ဗာန် ကြံစံတော် မူပြီးသော သတ္တိ အထူး ဂုဏ် ကျေးဇူးကြောင့်၊ သုဂတော-သုဂတ မည်တော်မူပါပေ၏ ၊

(၅) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ သတ္တလောက၊ သင်္ခါရ လောက၊ ဩကာသလောက တည်းဟူသော လောကသုံးပါးကို အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူနိုင်သော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူး ကြောင့်၊ လောကဝိဒ္ဓ-လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၆) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အလေ့ပေါက် ထင်တိုင်း ရိုင်းချင်တိုင်း ရိုင်းကြကုန်သော မယဉ်ကျေးသူ နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို အတုမရှိ ဗိုင်းကောင်း ကျောက်ဖိ ပိရိ သေခွေစွာ အနေကျကျ ဆုံးမသွန်သင် ပဲ့ပြင် ယဉ်ကျေးစေနိုင် သော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ-အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၇) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ ခပ်သိမ်း သူတို့၏ ရှေ့ညွှန်လမ်းပြ ဆုံးမပေသ့ ဆရာတဆူ ဖြစ်တော်မူပါ သော အတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ-သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၈) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဆစ္စာလေးပါး တရား အမှန်ကို ကေနိဒိဋ္ဌ အဦးအစ လှလှမိမိ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် သိမြင်တော် မူပြီး၍ ဝေနေယျကြာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ဟောကြား သိစေတော်မူတတ်သော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူး ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၉) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တတည်းဟူသော ဘုန်းတော်၊ မကြံအပ် မကြံ စည်နိုင်သော ပါရမီတော် ကံတော် ဉာဏ်တော် တန်ခိုးတော် တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဘဂဝါ ဘဂဝါ မည်တော်မူပါပေ၏။

တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး

- (၁) သွာက္ခာတော ဘဂဝဘာ ဓမ္မော၊
- (၂) သဒ္ဓိဋ္ဌိကော၊
- (၃) အကာလိကော၊
- (၄) ဧဟိ ပဿိကော၊
- (၅) ဩပါနေယျိကော၊
- (၆) ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟီတိ။

အဓိပ္ပာယ်

(၁) ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (၁) ပရိယတ္တိအစ၊ ပဋိပတ္တိအလယ်၊ ပဋိဝေဓဝယ် အဆုံးရှိပါသော (၀) မဂ်အစ၊ ဖိုလ်အလယ်၊ နိဗ္ဗာန်ဝယ် အဆုံးရှိပါသော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို မဖေါက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မချွတ်မယှင်းအလင်းဖော်ပြ ဆုံးမတော်မူပေသော သတ္တိအထူးဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သွာက္ခာတော-သွာက္ခာတ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၂) ထိုတရားတော်သည် မျက်မှောက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင် မြင်လင်း အကျိုးပေးခြင်း တည်းဟူသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော-သဒ္ဓိဋ္ဌိက မည်တော်မူပါပေ၏။

(၃) ထိုတရားတော်သည် မရွှေ့ကာလ ကျင့်သည့်ခဏပင် တွေ့မြင်ခံစားရသော အကျိုးရှိခြင်း တည်းဟူသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အကာလိကော-အကာလိက မည်တော် မူပါပေ၏။

(၄) ထိုတရားတော်သည် လာရောက်ရှုမြင် အကျိုးထင်မြဲ ဖြစ်၍ လာပါ၊ ရှုပါ ကျင့်ကြပါဟု မပါ၊ ပါအောင် ခေါ်ဆောင် သွတ်သွင်း တိုက်တွန်းခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဧဟိ ပဿိကော-ဧဟိ ပဿိက 'မည်တော် မူပါပေ၏။

(၅) ထိုတရားတော်သည် ဉာဏ်တွင်ကပ်စွဲ အမြဲဆောင် ခြင်းငှါ ထိုက်လှစွာသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သြပါနေယျိကော-သြပါနေယျိက မည်တော်မူပါပေ၏။

(၆) ထိုတရားတော်သည် ပညာရှိတို့ မိမိ၏ဉာဏ် စိတ် သန္တာန်၌ အသီး အသီး သိမြင် ခံစားရပြီးသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ-ပစ္စတ္တံ ဝေဒိ တဗ္ဗော ဝိညူဟိ မည်တော်မူပါပေ၏။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါး

(၁) သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၂) ဥဇ္ဈပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၃) ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၄) သာမီစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသ ပုဂ္ဂလာ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

- (၅) အာဟုနေယျော၊
- (၆) ပါဟုနေယျော၊
- (၇) ဒက္ခိဏေယျော၊
- (၈) အဉ္ဇလီ ကရဏီယော၊
- (၉) အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။

အဓိပ္ပါယ်

ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ဖြစ်သော ပရမတ္ထ သံဃာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် အပေါင်းသည်-

(၁) ကောင်းမွန်လှစွာ ကျင့်ဆောင်တော်မူပါသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သုပ္ပဋိပဇ္ဇော- သုပ္ပဋိပဇ္ဇ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၂) ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်စွာ ကျင့်ဆောင်တော်မူပါသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဥဇ္ဈပ္ပဋိပဇ္ဇော- ဥဇ္ဈပ္ပဋိပဇ္ဇ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၃) အရိယာမဂ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ ကျင့်ဆောင်တော်မူပါသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဉာယပ္ပဋိပဇ္ဇော- ဉာယပ္ပဋိပဇ္ဇ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၄) အရိုအသေ ခံထိုက်လေအောင် ကျင့်ဆောင်တော်မူပါသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ သာမိစိပ္ပဋိပဇ္ဇော- သာမိစိပ္ပဋိပဇ္ဇ မည်တော်မူပါပေ၏။

အစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေးစုံဖြစ်၍ အကြင် ရှစ်ယောက်
သော ယောက်ျားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည် ရှိပါကုန်၏။
ထိုပရမတ္ထသံဃာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အပေါင်းသည်။

(၅) သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး တည်းဟူသော
ပစ္စည်း လေးပါး အလှူကို ခံခြင်းငှါ ထိုက်လှစွာသော သတ္တိ
အထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် အာဟုနေယျော - အာဟုနေယျ
မည်တော်မူပါပေ၏။

(၆) အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာကြကုန်သော ဧည့်သည်
တို့အား ရည်ညွှန်း၍ ထားအပ်သော အလှူကို ခံခြင်းငှါ ထိုက်
လှစွာသော သတ္တိအထူးဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ပါဟုနေယျော -
ပါဟုနေယျ မည်တော်မူပါပေ၏။

(၇) မြတ်သောအလှူကို ခံခြင်းငှါ ထိုက်လှစွာသော သတ္တိ
အထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဒက္ခိဏေယျော - ဒက္ခိဏေယျ မည်
တော်မူပါပေ၏။

(၈) နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ လက်အုပ်
ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းငှါ ထိုက်လှစွာသော သတ္တိအထူး ဂုဏ်ကျေးဇူး
ကြောင့်၊ အဗ္ဘလိကရဏိယော - အဗ္ဘလိကရဏိယ မည်တော်မူပါ
ပေ၏။

(၉) ကုသိုလ်ကို အလိုရှိကြကုန်သော သတ္တဝါ အပေါင်း
တို့၏ အတုမရှိမြတ်သော ကောင်းမှုမျိုးကို စိုက်ပျိုး ကြံချရာ
လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါသော သတ္တိအထူး
ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်၊ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ -
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ မည်တော်မူပါပေ၏။

မဟာမင်္ဂလသုတ်

ပါဠိတော်

- ၁။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သဒေဝကာ။
သောတ္ထာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။
- ၂။ ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပ ဝိနာသနံ။
သဗ္ဗ လောက ဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၃။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊
ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
အထခေါ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာ
သေတွာ။
- ၄။ ယန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဇါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတာ ခေါ
သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။
- ၅။ ဗဟူ ဒေါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၆။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၇။ ပတိရူပ ဒေသ ဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာ ပဏီမိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၈။ ဗာဟုဿစူဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၉။ မာတာ ပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၀။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၁။ အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၂။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညူတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၃။ ခန္တိ စ သောဝစဿတာ၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၄။ တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယ သစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန သစ္စိ ကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၅။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၆။ ဧတာဒိသာနိ ကတုာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပ္ပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

မင်္ဂလာသုတ် အနက်

အမွှန်း

၁။ သဒေဝကာ-နတ်နှင့် တကွသော လူတို့သည်၊ ယံ မင်္ဂလံ-အကြင် မင်္ဂလာ တရားကို၊ ဒွါဒသဟိ-တဆယ့် နှစ်နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး၊ စိန္တယိံ-သု-ကြံကြကုန်ပြီ၊ သောတ္ထာနံ-စီးပွား ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ အဋ္ဌတိံ-သံ-သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အပြားရှိသော၊ တံ မင်္ဂလံ-ထိုမင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊ နာဓိဂစ္ဆန္တိ-မသိနိုင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

၂။ ဒေဝဒေဝေန - နတ်တကာတို့ထက် မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင်သည်၊ သဗ္ဗလောကဟိတဗ္ဗာယ-အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ၊ ဒေသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ အလုံးစုံသောမကောင်းမှုတို့ကို ပယ်ဖျောက်ပေတတ်သော၊ တံ မင်္ဂလံ-ထိုမင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊ ဟေ-သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

နိဒါန်း

၃။ ဘန္တေ ကဿပ-အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤမဟာ မင်္ဂလ သုတ်တော်ကို၊ မေ၊ မယာ အာနန္ဒတ္ထေရေန - အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာ မထေရ်သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သမ္မုခါ-မျက်မှောက်တော်မူ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သုတံ-ကြားလိုက်ရ၏၊ ဥပလက္ခိတံ-မှတ်လိုက်ရ၏၊ ဥပဓာရိတံ - ဆောင်လိုက်ရ၏၊ ဧကံ-တပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိပြည်၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ - အနာထပိဏ္ဍိ သဌေး၏၊ အာရာမေ-

နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ - ဇေတဝန်
ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏။

အထ ခေါ်- ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌၊ အညတရာ-အမျိုး
အမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဒေဝတာ - နတ်သားသည်၊
အဘိက္ကန္တာယ-ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော၊ ရတ္တိယာ - သန်းခေါင်
အခါ၌၊ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ-အလွန်နှစ်လိုဘွယ်သော အဆင်းရှိသည်
ဖြစ်၍ ကေဝလကပ္ပံ-အလုံးစုံသော၊ ဇေတဝန်-ဇေတဝန်ကျောင်း
တော်ကို၊ ဩဘာသေတွာ - ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်း
စေဦး၍။

၄။ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊
အတ္တိ-ရှိတော်မူ၏၊ တေန-ထိုဘုရားရှိတော်မူရာအရပ်သို့၊ ဥပသကံမိ-
ကပ်လေ၏၊ ဥပသကံမိတွာ - ကပ်လေပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ - မြတ်စွာ
ဘုရားကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦး၍၊ ဧကမန္တံ-
တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ - ရပ်လေ၏၊
ဧကမန္တံ-တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ ဌိတာ ခေါ်-ရပ်ပြီး
သော်၊ သာ ဒေဝတာ-ထိုနတ်သားသည်၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊
ဂါထာယ - ဂါထာဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ - ဤသို့ နားတော်လျှောက်
ပေ၏။

၅။ ဘန္တေ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော် ကြီးသော အရှင်ဘုရား၊ ဗဟု-
များစွာကုန်သော၊ ဒေဝါစ-နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မနုဿာ စ-
လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ သောတ္ထာနံ-စင်ကြယ်စွာသော၊ နိဗ္ဗာနံ-
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို၊ အာကခံမာနာ-လိုချင်တောင့်တ ကုန်သည်
ဖြစ်၍၊ မင်္ဂလာနိ-စီးပွား ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်
သော မင်္ဂလာတရားတို့ကို၊ ဒွါဒသဟိ-တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ ကာလ

ပတ်လုံး၊ စိန္တယိံ သု-ကြံကြကုန်၏။ စိန္တယန္တပိ - ကြံကြကုန်သော်
လည်း၊ နာဓိဝစ္ဆန္တိ-မသိနိုင်ကုန်၊ တံ-ထိုခင်လော တရားတော်ကို၊
တံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ ပြုဟိ-ဟောတော်မူပါလော့။

မင်္ဂလာ တရား ၃၈-ပါး

၆။ ဘော ဒေဝပုတ္တ- အို....နတ်သား၊ ဗာလာနံ-သူမိုက်တို့ကို၊
ယာ အသေဝနာ စ - အကြင် မမှီဝဲမဆည်းကပ် ရခြင်းသည်၎င်း၊
ပဏ္ဍိတာနံ - ပညာရှိသော သူတို့ကို၊ ယာ သေဝနာ စ-အကြင် မှီဝဲ
ဆည်းကပ် ရခြင်းသည်၎င်း၊ ပူဇနယျာနံ - ပူဇော် ထိုက်သော
သူတို့ကို၊ ယာ ပူဇာ စ-အကြင်ပူဇော်ရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊
ဧတံ - ဤသုံးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊
မင်္ဂလံ - မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-
မှတ်လေလော့။

၇။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို....နတ်သား၊ ပတိရူပဒေသဝါသောစ-
တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်းသည်၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ-
ရှေးဘ၌၊ ကတပုညတာ စ-မိမိပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုရှိသော
သူ၏အဖြစ်သည်၎င်း၊ အတ္တသမ္မာပဏီဓိစ- မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ
ဆောက်တည် ရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-ဤသုံးပါးသော
တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊
တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၈။ ဘော ဒေဝပုတ္တ - အို....နတ်သား၊ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ-အကြား
အမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ သိပ္ပဉ္စ - လက်မှုပညာ အစ
ရှိသော အတတ်တို့ကို တတ်ရခြင်းသည်၎င်း၊ သုသိက္ခိတော-
ကောင်းစွာ သင်အပ်သော၊ ဝိနယော စ- ဝိနည်းတရားသည်၎င်း၊

သုဘာသိတာ-ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော၊ ယာ ဝါစာစ - အကြင်
စကားသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-ဤလေးပါးသောတရားသည်
လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍၊ တံ-သင်
နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၉။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို...နတ်သား၊ မာတာပိတု- အမိအဘ
တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ-လုပ်ကျွေး မွေးမြူခြင်းသည်၎င်း၊ ပုတ္တဒါရဿ-
သားမယားအား၊ သင်္ဂဟော စ-သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ခြင်းသည်
၎င်း၊ အနာကုလာ-အနှောက်အယှက် မရှိကုန်သော၊ ကမ္မန္တာ စ-
အမှုတို့ကို ပြုခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-ဤသုံးပါးသော
တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ - မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ - မင်္ဂလာမည်၏
ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၀။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို...နတ်သား၊ ဒါနဉ္စ အလှူပေးခြင်း
သည်၎င်း၊ ဓမ္မစရိယာစ-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းသည်၎င်း၊
ဉာတကာနံ-အဆွေအမျိုးတို့အား၊ သင်္ဂဟော စ-သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့
ခြင်းသည်၎င်း၊ အနဝဇ္ဇာနိ-အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ကမ္မာနိစ-အမှု
တို့ကိုပြုခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ - ဤလေးပါးသော
တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍၊
တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၁။ ဘော ဒေဝပုတ္တ- အို...နတ်သား၊ ပါပါ - မကောင်းမမှ၊
အာရတီစ-ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဝိရတီစ အထူးသဖြင့်
ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၎င်း၊ မဇ္ဇပါနာ - သေရည် သေရက်တို့ကို
သောက်ခြင်းမှ၊ သံယမော စ - ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
သည်၎င်း၊ ဓမ္မေသု - ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌၊ အပ္ပမာဒေါ စ- မမေ့
မလျော့ရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ - ဤလေးပါးသော

တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊
တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၂။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို....နတ်သား၊ ဂါရဝေါ စ-ရိုသေထိုက်
သောသူတို့ကို ရိုသေခြင်းသည်၎င်း၊ နိဝါတော စ - မိမိကိုယ်ကို
နှိမ့်ချခြင်းသည်၎င်း၊ သန္တုဠိ စ - ရောင့်ရဲ လွယ်ခြင်းသည်၎င်း၊
ကတညူတာ စ - သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို သိခြင်းသည်၎င်း၊
ကာလေန - သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခါ၌၊ ဓမ္မဿဝနဉ္စ-
သူတော်ကောင်းတရားကို နာရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-
ဤငါးပါးသောတရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-
မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေ
လော့။

၁၃။ ဘော ဒေဝပုတ္တ- အို....နတ်သား၊ ခန္တိ စ-သည်းခံခြင်း
သည်၎င်း၊ သောဝစဿတာ စ-သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမအပ်သော
စကားကို နာလွယ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ သမဏာနံ ရဟန်း
ပုဏ္ဏားတို့အား၊ ဒဿနဉ္စ-ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၎င်း၊ ကာလေန-သင့်
တင့်လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဓမ္မသာကစ္ဆာ စ၊ တရားတော်ကို
ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-ဤလေးပါး
သောတရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏
ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၄။ ဘော ဒေဝပုတ္တ- အို....နတ်သား၊ တံပေါ စ- ခြိုးခြံစွာ
ကျင့်ရခြင်းသည်၎င်း၊ ပြဟ္မစရိယဉ္စ-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရ
ခြင်းသည်၎င်း၊ အရိယသစ္စာနံ-အရိယသစ္စာတို့ကို၊ ဒဿနဉ္စ-သိမြင်
ရခြင်းသည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာနံ - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို၊ သန္တိကိရိယာစ-

မျက်မှောက်ပြုရခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္တိ-ရှိ၏၊ ဧတံ-ဤလေးပါးသော
တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊
တံ-သင်နတ်သားသည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၅။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို....နတ်သား၊ လောက ဓမ္မဟိ-
လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့နှင့်၊ ဖုဋ္ဌဿ-တွေ့ထသော၊ ယဿ-အကြင်
ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ န ကမ္မတိ-မတုန်၊ မလှုပ်၊
အသောကံ-စိုးရိမ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ဝိရဇံ-ရမ္မက်ဟူသော မြူလည်း
မရှိ၊ ခေမံ-ဘေးလည်းမရှိ၊ ဧတံ-ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်၊
ဥတ္တမံ-မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သား
သည်၊ ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

၁၆။ ဘော ဒေဝပုတ္တ-အို....နတ်သား၊ ဧတဒိသာနိ-ဤသို့
သဘောရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌတိံ သမင်္ဂလာနိ-သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော
မင်္ဂလာတရားတို့ကို၊ ကတုာန ပြုကျင့်ရသောကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-
အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ အပ္ပရာဇိတာ-ရန်သူတို့သည် မိမိအား
မအောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊
သောတ္ထိံ-ချမ်းသာခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ တံ-ထိုသုံးဆယ့်
ရှစ်ပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဧတသံ-ထိုနတ်၊ လူတို့အား၊ ဥတ္တမံ-
မြတ်စွာသော၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍၊ တံ-သင်နတ်သားသည်၊
ဂဏှာဟိ-မှတ်လေလော့။

မင်္ဂလာတရား ၃၈ ပါး အကျဉ်း

အသေဝနာစ ဗာလာနံ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၃) ပါး

- ၁။ သူမိုက်တို့ကို မမှီဝဲ မဆည်းကပ် ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂။ ပညာရှိသောသူတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၃။ ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းလည်း တပါး၊

ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသော စ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၃) ပါး

- ၄။ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေခြင်းလည်း တပါး၊
- ၅။ ရှေးရှေးသော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှု ရှိသော သူ၏အဖြစ်လည်း တပါး၊
- ၆။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည် ရခြင်းလည်း တပါး၊

ဗာဟုသစ္စန္ဒ သိပ္ပန္ဒ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၄) ပါး

- ၇။ အကြားအမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်လည်း တပါး၊
- ၈။ အပြစ်မရှိသော အတတ်ကို တတ်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၉။ ကောင်းစွာ သင်အပ်သော ဝိနည်းတရားလည်း တပါး၊
- ၁၀။ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားလည်း တပါး၊

ဗာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၃) ပါး

- ၁၁။ အမိ, အဘတို့ကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၁၂။ သား, မယားတို့အား သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၁၃။ အနှောက်အယှက်မရှိသော အမှုလည်း တပါး၊

ဒါနုစ္ဆ ဓမ္မစရိယာ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၄) ပါး

- ၁၄။ အလ္လ ပေးရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၁၅။ တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၁၆။ အဆွေအမျိုးတို့အား သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်းတပါး၊
- ၁၇။ အပြစ်ခရှိသောအမှုကို ပြုရခြင်းလည်း တပါး၊

အာရတိ ဝိရတိ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၇) ပါး

- ၁၈။ မကောင်းမှုမှ ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၁၉။ မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့် ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၀။ သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကောင်းစွာ ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၁။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့ရခြင်းလည်း တပါး၊

ဂါရဝေါစ နိဝါတောစ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၅) ပါး

- ၂၂။ ရိုသေအပ်သောသူတို့ကို ရိုသေရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၃။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၄။ ရောင့်ရဲ လွယ်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၅။ သူ့ကျေးဇူးကို သိရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂၆။ လျှောက်ပတ်သောအခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်းလည်း တပါး၊

ခန္တိစ သောဝစသတ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၄)ပါး

၂၇။ သည်းခံရခြင်းလည်း တပါး၊

၂၈။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမရာ လိုက်နာလွယ်ရခြင်းလည်း တပါး၊

၂၉။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား ဖူးမျှော်ရခြင်းလည်း တပါး၊

၃၀။ လျောက်မတ်သော အခါ တရားစကား ဆွေးနွေးရခြင်းလည်း တပါး၊

တပေါစ ဗြဟ္မစရိယဇ္ဇ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၄)ပါး

၃၁။ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး၊

၃၂။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး၊

၃၃။ အရိယ သစ္စာတရားတို့ကို သိမြင်ရခြင်းလည်း တပါး၊

၃၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရခြင်းလည်း တပါး၊

ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မဟိ-ဟူသော ပုဒ်၌ (၄)ပါး

၃၅။ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့နှင့် တွေ့ကြုံငြား သော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်လည်း တပါး၊

၃၆။ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်း တပါး၊

၃၇။ ရမှတ်ဟူသော မြှူကင်းခြင်းလည်း တပါး၊

၃၈။ ဘေး မရှိခြင်းလည်း တပါး၊

မင်္ဂလာတရား ၃၈-ပါးအကျဉ်း ပြီး၏။

မင်္ဂလာတရား သံပေါက်

- ၁။ ကောလာ ဟလ၊ ကြံကုန်ကြ၊ ဒေဝ၊ မနုဿာ။
- ၂။ သက္က-သိကြား၊ တောင်းပန်ငြား၊ ဟောထား ဒေသနာ။
- ၃။ အသေဝနာစ၊ ဗာလာန၊ ရှောင်ကြ ဝေးဝေးခွါ။
- ၄။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ၊ သေဝန၊ ပေါင်းကြမှီဝဲရာ။
- ၅။ ပူဇနိယ၊ ပူဇာစ၊ ပြုကြအပ်သည်သာ။
- ၆။ ပတိရူပ၊ တင့်အပ်လှ၊ ဒေသ အရပ်မှာ။
- ၇။ ပုဗ္ဗေကတ၊ လူဒါန၊ ရှေးက ပြုသော်သာ။
- ၈။ ကိုယ်ကို စောင်မ၊ ဆောက်တည်က၊ လားကြ နိဗ္ဗုတာ။
- ၉။ အကြားအမြင်၊ မြားမြောက်ပင်၊ ကြည်လင် အားထုတ်ပါ။
- ၁၀။ အပြစ်မရှိ၊ ကင်းလွတ်ဘိ၊ ကဝိ မှတ်ကုန်ရာ။
- ၁၁။ ဝိနယောစ၊ သိက္ခိတ၊ သင်ကြ မျိုးလေးဖြာ။
- ၁၂။ သုဘာသိတ၊ ယာဝါစ၊ ကောင်းလှ ဆိုအပ်စွာ။
- ၁၃။ မာတာ ပိတ၊ မိနှင့် ဘ၊ နိစ္စ လုပ်ကျွေးပါ။
- ၁၄။ မယား သားအား၊ သင်္ဂြိုဟ်ငြား၊ တပါး မင်္ဂလာ။
- ၁၅။ အနာကုလ၊ ကမ္မန္တ၊ ပြုကြ မှုကိစ္စာ။
- ၁၆။ အလ္လဒါန၊ ပေးဝေငှ၊ ထက်လှ စေတနာ။
- ၁၇။ အကျင့်ဓမ္မ၊ ကောင်းမြတ်လှ၊ မခွသူတော်စွာ။
- ၁၈။ ဉာတကာနဉ္စ၊ သင်္ဂဟ၊ မ,စ သင်္ဂြိုဟ်ပါ။
- ၁၉။ အနဝဇ္ဇ၊ ပြစ်မရ၊ ပြုကြ အပ်သည်သာ။
- ၂၀။ အာရတီစ၊ အဓမ္မ၊ နေ့ည ကြည်ကုန်ပါ။
- ၂၁။ ဝိရတီစ၊ ထူးထွေလှ၊ ကြည်ကြ မှုပါပါ။

- ၂၂။ မဇ္ဇပါန၊ ယစ်မျိုးစ၊ ရှောင်ကြ လူတကာ။
 ၂၃။ ကုသိုလ်ခမ္မ၊ အားထုတ်ကြ၊ နေ့ည မမေ့ရာ။
 ၂၄။ ဂါရဝေါစ၊ ရိတုပ်ကွ၊ မြတ်လှ ဓမ္မတာ။
 ၂၅။ နိဝါတောစ၊ ကိုယ်နှိမ့်ချ၊ မာန မထောင်ရာ။
 ၂၆။ သန္တုဠီစ၊ ရောင့်ရဲကြ၊ နိစ္စ အလွယ်သာ။
 ၂၇။ သူ၏ ကျေးဇူး၊ မထိမ်မြူး၊ ကြည်နူး သိကုန်ပါ။
 ၂၈။ လျှောက်ပတ် ကာလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နာကြ အပ်သည်သာ။
 ၂၉။ သည်းခံ နှလုံး၊ သူတော်ထုံး၊ ရှင်ပျိုး ကျင့်အပ်စွာ။
 ၃၀။ ကောင်းသည့်စကား၊ ဆိုတတ်ငြား၊ အများကြည်မေတ္တာ။
 ၃၁။ မကောင်းမှုအား၊ ဝေးစွာရှား၊ လားလားကြဉ်ကုန်ပါ။
 ၃၂။ ရဟန်းသူမြတ်၊ ဖူးမြင်အပ်၊ ယှဉ်းချွတ် မရှိရာ။
 ၃၃။ သုံးခါတလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နေ့ည ဆွေးနွေးရာ။
 ၃၄။ ခြိုးခြံကျင့်ငတ်၊ သူတော်မြတ်၊ မပြတ် အရိယာ။
 ၃၅။ ဗြဟ္မစရိယ၊ ဖြူငင်လှ၊ ကျင့်ကြ ပဏ္ဍိတာ။
 ၃၆။ အရိယ သစ္စ၊ ဒဿန၊ သိကြ မျိုးလေးဖြာ။
 ၃၇။ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်၊ ပြုကုန်မြောက်၊ ထွန်းတောက် မင်္ဂလာ။
 ၃၈။ လောကဓံတရား၊ တွေ့ကြုံငြား၊ လှုပ်ရှား မရှိရာ။
 ၃၉။ စိုးရိမ်သောက၊ စိတ် မခွ၊ ကင်းကြ လွတ်သည်သာ။
 ၄၀။ ကိလေသာမျိုး၊ နှောင်ဖွဲ့ကြိုး၊ ဖြတ်ချိုး ရှင်းရှင်းကွာ။
 ၄၁။ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဗာဟိရ၊ ဘေးမှ လွတ်သည်သာ။
 ၄၂။ သုံးဆယ်ရှစ်ပါး၊ ဤတရား၊ အများ မှတ်ကုန်ပါ။
 ၄၃။ ကျက်၍အရာ၊ ဆောင်လေက၊ ကြီးလှ မင်္ဂလာ။
 ၄၄။ ကျက်သရေမျိုး၊ နေ့တိုင်းတိုး၊ ဟိုးဟိုး ကျော်မည်သာ။

ဒုတိယစာစောင်

- ၁။ အပြင်အောင်ခြင်း ဂ-ပါး ပါဠိ
- ၂။ အပြင်အောင်ခြင်း ဂ-ပါး အနက်

အပြင်အောင်ခြင်း ၈ ပါး

ပါဠိ

- ၁။ ဗာဟုံ သဟဿ မဘိနိမ္မိတ သာဝုဓန္တံ၊
ဂီရိမေခလံ ဥဒိတဃောရံ သ သေန မာရံ။
ဒါနာဒိ ဓမ္မ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂုံ။
- ၂။ မာရာတိရေက မဘိယုဇ္ဈိတ သဗ္ဗရတ္တိံ၊
ဃောရံ ပနာဠာဝက မက္ခမ ထဒ္ဓယက္ခံ။
ခန္တိ သုဒန္တ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂုံ။
- ၃။ နာဠာဂိရိံ ဂဇဝရံ အတိမဒ္ဒဘူတံ၊
ဒါယဂုံ စက္ကမသနိဝ သုဒါရုဏန္တံ။
မေတ္တဗျုသေက ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂုံ။
- ၄။ ဥက္ခိတ္တ ခဂ္ဂမဘိဟတ္ထ သုဒါရုဏန္တံ၊
ဓာဝံ တိယောဇန ပထင်္ဂလိ မာလဝန္တံ။
ဣဒ္ဓိဘိ သင်္ခတမနော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂုံ။
- ၅။ ကတုာန ကဋ္ဌ မုဒရံ ဣဝ ဂပ္ပိနိယံ၊
စိဉ္ဇာယ ဒုဠဝစနံ ဇနကာယ မဇ္ဈေ။
သန္ဓေန သောမဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂုံ။

၆။ သစ္စံ ဝိဟာယ အတိသစ္စက ဝါဒကေတု၊
 ဝါဒါဘိရောပိတမနံ အတိအန္ဓဘူတံ။
 ပညာ ပဒီပ ဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂံ။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒ ဘုဇကံ ဝိဝိဓံ မဟိဒ္ဓိ၊
 ပုတ္တေန ထေရဘုဇဂေန ဓမ္မာပယန္တော။
 ဣဒ္ဓုပဒေသ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂံ။

၈။ ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိ ဘုဇဂေန သုဒဋ္ဌ ဟတ္ထံ၊
 ဗြဟ္မံ သုတံ ဇုတိ မဟိဒ္ဓိ ဗကာဘိဓာနံ။
 ဉာဏာဂဒေန ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂံ။

အပြင်အောင်ခြင်း ၈-ပါး ပါဠိ ဖြီး၏။

အပြင်အောင်ခြင်း ၈-ပါး အနက်

၁။ ယောမုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂီရိမေခလံ-
 ဂီရိမေခလာ အမည်ရှိသော ဆင်ကို၊ ဥဒိတံ - တက်စီးထသော၊
 အဘိနိဗ္ဗိတ သာဝုဇ္ဇန္တံ - အလွန်ဖန်ဆင်းအပ်သော လက်နက်နှင့်
 တက္ခ ဖြစ်သော၊ ဗာဟံသဟဿံ - တထောင်သော လက်ရုံးရှိထ
 သော၊ ယောရံ - ကြမ်းတန်းစွာထသော၊ သသေနမာရံ - စစ်သည်
 နှင့် တက္ခသော မာရ်နတ်သားကို၊ ဒါနာဒိဓမ္မဝိဓိနာ - ဒါနပါရမီ
 အစရှိသော တရားတည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ - အောင်
 တော်မှုလေပြီ၊ တံ တေဇသာ- မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူ
 သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်

အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊
ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ ယော မုနိန္ဒော - အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မာရာတိ
ရေကံ- မာရ်နတ်သားထက်အလွန်၊ သဗ္ဗရတ္တိံ - ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး၊
အဘိယုဇ္ဈိတံ- အလွန်စစ်ထိုးနိုင်ထသော၊ ယောရံ- ကြောက်မက်
ဘွယ် ရှိထသော၊ အက္ခမံ- သူတပါးတို့သည် သည်းခံနိုင်ခဲ့ထသော၊
ထဒ္ဓံ- ကြမ်းတန်း ခက်မာစွာထသော၊ အာဠာဝကံ- အာဠာဝက
အမည်ရှိသော၊ ယက္ခံ ပန-ဘိလူးကိုကား၊ ခန္တိ သုဒန္တဝိဓိနာ-သည်းခံ
တော်မူခြင်း၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေတော်မူခြင်း တည်းဟူသော
အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ- အောင်တော်မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ-
အာဠာဝကဘိလူးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏
တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ- မြတ်သော၊
ဇယမင်္ဂလံ-အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒါယဂ္ဂိုစက္က
မသနီာ-တောမီး မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့၊ သုဒါရုဏန္တံ-အလွန်ကြမ်းကြုတ်
စွာထသော၊ အတိမဒ္ဓဘူတံ-အလွန် မုန်ယစ်စွာထသော၊ နာဠာ
ဂိရိံ-နာဠာဂိရိ အမည်ရှိသော၊ ဂဇဝရံ-မြတ်သော မင်းစီးဆင်ကို၊
မေတ္တဗျသေကဝိဓိနာ- မေတ္တာတော်ရေကို သွန်းခြင်း တည် ဟူ
သော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ-
နာဠာဂိရိဆင်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုး
တော်အားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ-
အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ ယော မုနိန္ဒော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥက္ခိတ္တခဂ္ဂ မဘိဟတ္ထသုဒ္ဓါရုဏန္တံ-ချီအပ်သော သန်လျက်လက်၌ ရှိသည်ဖြစ်၍ အလွန်ကြမ်းကြုတ်စွာ ထသော၊ တိယောဇနပထံ- သုံးယူဇနာ ရှိသောခရီးကို၊ ဓာဝံ-တဟုန်တည်း ပြေးစွမ်းနိုင်ထသော၊ အဂ္ဂံလိ မာလဝန္တံ-လက်ညှိုးတည်းဟူသော ပန်းရှိသောခိုးသူကို၊ ဣဒ္ဓိဘိ သင်္ခတမနော-တန်ခိုးတော်အားဖြင့် ဖန်ဆင်းအပ်သောနှလုံးတော် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဇိတဝါ- အောင်တော် မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ- အဂ္ဂံလိမာလ အမည်ရှိသော ခိုးသူကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ ယော မုနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကဋ္ဌံ- သစ် သားကို၊ ဂဗ္ဘိနိယံ- ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော၊ ဥဒရံ ဣဝ- ဝမ်းကဲ့သို့၊ ကတာနု-ပြုလတ်၍၊ ဇနကာယမဇ္ဈေ-တရားနာပရိသတ် ဖြစ်သော လူ ရဟန်း အပေါင်းတို့ အလယ်၌၊ စိဉ္ဇာယ- စိဉ္ဇမာဏဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏၊ ဒုဠဝစနံ- စုပ်စွဲသောအားဖြင့် ဖျက်ဆီးသော စကားကို၊ သန္တေန- ငြိမ်သက်စွာသော၊ သောမ ဝိဓိနာ-ဖြူစင်စွာသောအစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ-စိဉ္ဇမာဏဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏ စုပ်စွဲ သောအားဖြင့် ဖျက်ဆီးသော စကားကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊

အဂ္ဂံ- မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-
ဖြစ်စေသတည်း။

၆။ ယော မုနိန္ဒော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သစ္စံ-မှန်
သော စကားကို၊ ဝိဟာယ-စွန့်၍၊ အတိသစ္စက ဝံဒကေတု- မမှန်
သည်ကို မှန်သည်ဟု ဆိုအပ် သာ ဝါဒတည်းဟူသော မှန်ကင်း
ရှိထသော၊ ဝါဒါဘိရောပိတမနံ- မိမိဝါဒဖြင့် သူတပါးတို့အား
နှိမ်နင်းလိုသော စိတ်ရှိထသော၊ အတိအန္တဘူတံ- အလွန်မိုက်လှ
စွာသော ကုဋဒန္တ အမည်ရှိသော သစ္စက ပရိဗိုဇ်ကို၊ ပညာပဒီပ
ဇလိတော- ပညာတော် တည်းဟူသော ဆီမီး တန်ဆောင်ကို
ညှိထွန်းတော် မူသည်ဖြစ်၍၊ ဇိတဝါ- အောင်တော်မူလေပြီ၊
တံ တေဇသာ-ကုဋဒန္တ အမည်ရှိသော သစ္စက၊ ရိဗိုဇ်ကို အောင်
တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်၊ မေ-
အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း
မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၇။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဝိဓံ-အထူး
ထူး အပြားပြား ရှိသော၊ မဟိဒ္ဓိံ-ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော၊
နန္ဒောပနန္ဒဘုဇင်္ဂ-နန္ဒောပနန္ဒ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို၊ ထေရ
ဘုဇဂေန-ကြီးမြတ်သော နဂါးမင်း ဖြစ်တော်မူသော၊ ပုတ္တေန-
သားတော် အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို၊ ဓုမာပယန္တော- အခိုးအလျှံကို
ထွက်စေလျက်၊ ဣဒ္ဓုပဒေသဝိဓိနာ-တန်ခိုးတော် ဖန်ဆင်းခြင်း၌
နည်းညွှန်ဥပဒေကို ပေးသော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဇိတဝါ-အောင်တော်
မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ- နန္ဒော ပနန္ဒ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို

အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်၊
မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း
မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၈။ ယော မုနိန္ဒော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိ
ဘုဇဂေန-မကောင်းသောအယူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော မြေသည်၊
သုဒဠဟတ္ထံ - ပြင်းစွာကိုက်ခဲအပ်သော လက်ရှိထသော၊ သုတံ-
ကျော်စောစွာ ထသော၊ ဇုတိမဟိဒ္ဓိံ - တောက်ပသော ကြီးသော
တန်ခိုး ရှိထသော၊ ဗကာဘိဓာနံ-ဗကအမည်ရှိသော၊ ဗြဟ္မံ-ဗြဟ္မာ
မင်းကို၊ ဉာဏာဂဒေန - ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အဆိပ်ကို
ဖျောက်တတ်သော ဆေးဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝိဓိနာ-အစီအရင်ဖြင့်၊
ဇိတဝါ-အောင်တော်မူလေပြီ၊ တံ တေဇသာ-ဗက အမည်ရှိသော
ဗြဟ္မာမင်းကိုအောင်တော်မူသောထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်
အားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ အဂ္ဂံ-မြတ်သော၊ ဇယမင်္ဂလံ-
အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု-ဖြစ်စေသတည်း။

အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး အနက် ပြီး၏။

တတိယခာဓခာဓိ

- ၁။ အတွင်းအောင်ခြင်း ပါဠိ
- ၂။ အတွင်းအောင်ခြင်း အနက်

အတွင်းအောင်ခြင်း ၈ ပါး

ပါဠိ

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှ ကောသမ္ပိ၊ သတ္တေ တဏှာ ဇလာ ဗုဇေ။
တဗ္ဗာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ၊ ဒေသနာ ဉာဏ တေဇသာ။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၂။ မဟာ မောဟန္တ ကာရေန၊ အဘိဘူတေ မဟာဇေန။
ပညာစက္ခံ လဘာပေသိ၊
ဉာဏာလောကေန သော ဇိနော။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၃။ ရာဂါဒိ အဂ္ဂိ ဇာလေဟိ၊ ဒုက္ခကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရနာထော၊ အဋ္ဌ မဂ္ဂင် ဝါရိနာ။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၄။ စတုရောသေဟိ ဝုဿန္တေ၊ ဂမ္ဘီရေ သံသာရဏ္ဏဝေ။
ဥတ္တာရေသိ မဟာဝီရော၊ ဓမ္မနာဝါယ နာယကော။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၅။ သံသာရ စာရကံ လောကံ၊ နိစ္စံ ဒုက္ခေန ပိဋ္ဌိတံ။
နိဗ္ဗာနပုရံ ပါပေသိ၊ ယာနတ္ထယေန သော ဇိနော။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၆။ ကဋ္ဌမုခါဒိ သပေဟိ၊ ဒုက္ခကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဝီရော၊
နာထော တိလောကဝေဇ္ဇကော။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။
- ၇။ သံသာရ ဒုက္ခ ကန္တာရာ၊ ကိလေသစောရပိဋ္ဌိတံ။
ခေမန္တဘူမိံ တာရေသိ၊ သတ္တဝါဟော ဝိနာယကော။
ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဂ။ ပဉ္စ တာလီသ ဝဿာနိ၊ ဌတော လောကံ သဒေဝကံ။
 ပိဝယိတော ဓမ္မရသံ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။
 ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမဂ်လံ။
 အတွင်းအောင်ခြင်း ဂ-ပါး ပါဠိ ဖြီး၏။

အတွင်းအောင်ခြင်း ဂ-ပါး အနက်

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှကောသမ္ပိ - အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော ဥခံ
 တွင်း၌၊ တဏှာဇလာဗုဇေ - တဏှာ တည်းဟူသော သားအိမ်၌
 ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒေသနာဉာဏ တေဇသာ-
 ဒေသနာဉာဏ်တည်းဟူသောတန်ခိုးဖြင့်၊ တမ္မာ ဌာနာ-ထို အဝိဇ္ဇာ
 ခံ တဏှာသားအိမ်၊ တဏှာအရပ်၊ နိကာယသီတက်ပေါက်

အတွင်းမူပြီး ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကား
 ကြောင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမဂ်လံ-အောင်ခြင်း မဂ်သာ
 သည်၊ ဧကောက-အောင်သော် လျစ်ပါအောင်တည်း။

သော မီးလျှံတို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခကယံ- ပူလောင်သော ကိုယ်ရှိသော၊
မဟာဇနံ- များစွာသော သတ္တဝါကို၊ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂဝါရိနာ- မဂ္ဂင်
ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာပေသိ- ငြိမ်းစေတော်မူပြီ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ-
အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု-
အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၄။ မဟာဝီရော- ကြီးမြတ်သော လုံ့လ ရှိတော်မူသော၊
နာယကော-လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော
မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊ ဂမ္ဘီရေ-နက်စွာသော၊ သံသာရဏ္ဏဝေ-
သံသရာ တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌၊ စတုရောဗေဟိ-လေးပါး
သော ရေအယဉ်တို့ဖြင့်၊ ဝုယုန္တေ-မျောကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို၊
ဓမ္မနာဝါယ-တရားတည်းဟူသော လှေဖြင့်၊ ဥတ္တာရေသိ-ကယ်တင်
တော်မူလေပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာစကား
ကြောင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း မင်္ဂလာ
သည်၊ ဟောတု- အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၅။ သော ဇိနော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သံသာရစာရကံ-
သံသရာ၌ ကျင်လည်ထသော၊ ဒုက္ခေန-ဇာတိ အစရှိသောဒုက္ခဖြင့်၊
နိစ္စံ-အမြဲ၊ ပီဠိတံ-နှိပ်စက်အပ်သော၊ လောကံ- လူအပေါင်းကို၊
ယာနတ္တယေန- ယာဉ်သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနပုရံ-နိဗ္ဗာန်
ပြည်မြတ်သို့၊ ပါပေသိ- ရောက်စေတော်မူပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-
ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-
အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု- အောင်သည် ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။

၆။ မဟာဝီရော- ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော် မူထသော၊
တိလောကဝေဇ္ဇကော- လူသုံးပါးတို့၏ ဆေးသမား သဖွယ်ဖြစ်

တော်မူထသော၊ နာထော-မြတ်စွာဘုရားသည် ကဋ္ဌမုခါဒိသပေဟိ-
 ကဋ္ဌမုခ အစရှိသော မြေလေးစင်းတို့သည်၊ ဒဋ္ဌကာယံ-ကိုက်အပ်
 သော ကိုယ်ရှိသော၊ မဟာဇနံ- များစွာသော သတ္တဝါအပေါင်း
 ကို နိဗ္ဗာပေသိ-ငြိမ်းစေတော်မူပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော
 သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-အောင်ခြင်း
 မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု- အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ သတ္တဝါဟော- ယာဉ်မှူးသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဝိနာယ
 ကော-သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ကိလေသ စောရပိဋိတံ- ကိလေသာတည်းဟူသော
 ခိုးသူသည် နှိပ်စက်အပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ သံသာရ ဒုက္ခ
 ကန္တာရာ- သံသရာ ဆင်းရဲတည်းဟူသော ခရီးခဲမှ၊ ခေမန္တဘူမိ-
 ဘေး မရှိရာ နိဗ္ဗာန်သို့၊ တာရေသိ- ပို့ဆောင် ထုတ်ချောက်
 ကူးမြောက်တော်မူစေပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့သော သစ္စာ
 စကားကြောင့်၊ မေ အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ- အောင်ခြင်း
 မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု- အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၈။ သော- ထိုဆုံအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူး အပေါင်းတို့နှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဉ္စတာလီသဝဿာနိ-
 လေးဆယ့်ငါးတို့ပတ်လုံး၊ ဌတု- တည်တော်မူ၍၊ သဒေဝကံ-
 နတ်နှင့် တကွသော၊ လောကံ- လူအပေါင်းကို၊ ဓမ္မရသံ-တရား
 တည်းဟူသော အမြှိုက်အရသာကို၊ ပိဝယိတု- သောက်စေတော်
 မူပြီး၍၊ သသာဝကော- တပည့်သား သံဃာတော် အပေါင်းနှင့်
 တကွ နိဗ္ဗုတော- ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေပြီ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-
 ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-
 အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု- အောင်သည် ဖြစ်ပါစေ
 သတည်း။

အတွင်းအောင်ခြင်း ၈-ပါး အနက် ပြီး၏။

မတုတ္ထ မာဇေဇာ

၁။ ရတနာရွှေချိုင့် ပါဠိ

၂။ ရတနာရွှေချိုင့် အနက်

ရတနာရွှေချိုင်း

ပါဠိ

- ၁။ ဇယာ သန္တာ ဂတာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဇိတွာ မာရံ သဝါဟနံ။
စတုသစ္စာ မတရသံ၊ ယေ ပိဝိံ သု နရာသဘာ။
- ၂။ တဏှုကံရာဒယော ဗုဒ္ဓါ၊ အဋ္ဌဝိသတိ နာယကာ။
သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိတာ မယံ၊ မတ္ထကေ တေ မုနိဿရာ။
- ၃။ သီသေ ပတိဋ္ဌိတော နောသိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော ဒွိလောစနေ။
သံသော ပတိဋ္ဌိတော မယံ၊ ဥရေ သဗ္ဗဂုဏာကရော။
- ၄။ ဟဒယေ မေ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သာရိပုတ္တော စ ဒက္ခိဏေ။
ကောဏ္ဍညော ပစ္ဆာ ဘာဂသ္မိံ၊ မောဂ္ဂလာနောစ ဝါမကေ။
- ၅။ ဒက္ခိဏေ သဝနေ မယံ၊ အာသု အာနန္ဒ ရာဟုလာ။
ကဿပေါ စ မဟာနာမော၊ ဥဘောသု ဝါမ သောတကေ။
- ၆။ ကေသန္တေ ပိဋ္ဌိဘာဂသ္မိံ၊ သူရိယောဝ ပဘကံရော။
နိသိန္ဒော သိရီ သမ္ပန္နော၊ သောဘိတော မုနိပုဂံဝေါ။
- ၇။ ကုမာရကဿပေါ နာမ၊ မဟေသိ စိတြဝါစကော။
သော မယံ ဝဒနေ နိစ္စံ၊ ပတိဋ္ဌာသိ ဂုဏာကရော။
- ၈။ ပုဏ္ဏော အင်္ဂုလိမာလော စ၊ ဥပါလိ နန္ဒ သိဝလိ။
ဣမေ ပဉ္စ မဟာထေရာ၊ နလာဋေ တိလကာ ဝိယ။
- ၉။ တေဟိ သေသာ မဟာထေရာ၊ ဇိတငန္တော ဇိနောရသာ။
ဇလန္တော သီလ တေဇေန၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေသု သဏ္ဌိတာ။
- ၁၀။ ရတနံ ပုရတော အာသိ၊ ဒက္ခိဏေ မေတ္တသုတ္တကံ။
ဓဇဂ္ဂံ ပစ္ဆတော အာသိ၊ ဝါမေ အင်္ဂုလိမာလကံ။

- ၁၁။ ခန္ဓ မောရပရိတ္တဉ္စ၊ အာဋ္ဌာနာဋိယ သုတ္တကံ။
အာကာသေ ဆဒနံ အာသိ၊ သေသာ ပါကာရ လက်တာ။
- ၁၂။ ဇိနာနံ ဗလသံယုတ္တေ၊ ဓမ္မ ပါကာရ လက်တေ။
ဝသတော မေ အကိစ္ဆေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ပဉ္စရေ။
- ၁၃။ ပါတ ပိတ္တာဒိ သဉ္ဇာတာ၊ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တ ပဒ္ဒဝါ။
အသေသာ ဝိနာသံ ယန္တု၊ အနန္တဂုဏ တေဇသာ။
- ၁၄။ ဇိန ပဉ္စရ မဇ္ဈိမိ၊ ဝိဟရန္တံ မဟိတလေ။
သဒါ ပါလေန္တု မံ သဗ္ဗေ၊ တေ မဟာ ပုရိသာသဘာ။
- ၁၅။ ဣစ္ဆေဝ မေကန္တံ ကတော၊ သုရက္ခော ဇိနာနုဘာဝေ။
မာရိတသံဃော သံဃဿ၊ တေဇေန ဂုဏာကရဿ။

ရတနာရွှေချိုင့် မဂ္ဂိ ဖြိုး၏။

ရတနာရွှေချိုင့် အနက်

၁။ ဇယာ သန္ဓာ ဂတာ-အောင်ခြင်း၏ အနီးသို့ ရောက်တော်
မူကုန်ထသော၊ နရာသဘာ-လူနတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက်လည်း
မြတ်တော်မူကုန်ထသော၊ ယေဗုဒ္ဓါ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။
သန္တိ- ရှိတော်မူကုန်၏။ တေ ဗုဒ္ဓါ- ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်၊
သဝါဟနံ စစ်သည်ရဲမက် ဗိုလ်ပါနှင့် တကွဖြစ်သော၊ မာရံ-မာရ်
နတ်သားကို၊ ဇိတွာ-အောင်တော်မူလေ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စတု
သစ္စာ မတရသံ- သစ္စာလေးဖြာ မြှိုက်ရသာကို၊ ပိဝိံ သု- သောက်
တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

၂။ မုနိဿရာ-ရသေ့ ရဟန်း အပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူ
ကုန်ထသော၊ နာယကာ-လူနတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏
ခရီးလမ်းညွှန်သဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူကုန်ထသော၊ အဋ္ဌဝီသတိ-
နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ကုန်သော၊ တဏှက်ရာဒယော- တဏှက်ရာဘုရား
အစရှိကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါ- အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သန္တိ-

ရှိတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓါ- ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊ မတ္ထကေ- ဦးခေါင်းထက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်တော် မူကုန်သည်၊ အဟေသံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၃။ သဗ္ဗဂုဏာကရေ- ခပ်သိမ်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် အပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်းဖြစ်တော်မူသော၊ နော-အကျွန်ုပ် တို့၏၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မယံ-အကျွန်ုပ်၏၊ သိသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဓမ္မော- ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်သည်၊ မယံ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဒွိလောစနေ- မျက်စိနှစ်ဘက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သံဃော- မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေး ယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သံဃာတော် သည်၊ မယံ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဥရေ ရင်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော် မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ။

၄။ အနုရုဒ္ဓေါ-အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော်မူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သာရိ ပုတ္တောစ-အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်လည်း၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဒက္ခိဏေ- လကျော၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော်မူသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ကောဏ္ဍညော-ကောဏ္ဍည အရှင်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပစ္ဆိမ ဘာဂသ္မံ - နောက်အဖို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော်မူသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ မောဂ္ဂလန္တော စ- အရှင်မောဂ္ဂလာန် သည်လည်း၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝါမကေ- လက်ဝဲ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်တော်မူသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ။

၅။ အာနန္ဒ ရာဟုလာ- အရှင်အာနန္ဒာ၊ အရှင်ရာဟုလာတို့ သည်၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဒက္ခိဏေ သဝနေ- လကျောနား၌၊ ပတိ ဋ္ဌိတော- တည်တော်မူကုန်သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကဿပေါ စ-

အရှင်ကဿပသည်၎င်း၊ မဟာနာမော စ- အရှင်မဟာနာမံသည်
၎င်း၊ ဥဘော- နှစ်ပါးသော အရှင်တို့သည်၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊
ဝါမသောတကေ- လက်ဝဲနား၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ- တည်တော်မူကုန်
သည်၊ အာသံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၆။ သူရိယောဝ- နေမင်းကဲ့သို့၊ ပဘင်္ဂရော- အရောင်ကို
ပြုတတ်သော၊ သိရိသမ္ပန္နော- ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော၊ မုနိပုဂံဝေါ- ရဟန်းတကာတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊
သောဘိကော- သောဘိတအရှင်သည်၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊ ကေ
သန္တေ- ဆံ၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ ပိဋ္ဌိဘာဂသ္မံ- ကျောက်ကုန်း
အဖို့၌၊ နိသိန္နော- နေတော်မူသည်၊ အာသံ- ဖြစ်ပြီ။

၇။ မဟေသိ- သီလက္ခန္ဓစသည် ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ရှင်မြူး
ဝမ်းသာ ရှာမှီးလေ့ရှိတော်မူထသော၊ စိတြဝါစကော- ဆန်းကြယ်
သော တရားစကားကို ဆိုတော်မူတတ်ထသော၊ ဂုဏာကရော-
ကျေးဇူးတော် အပေါင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ ကုမာရ
ကဿပေါ နာမ- ကုမာရကဿပ အမည်ရှိတော်မူသော၊ သော
ထေရော- ထိုမထေရ်သည်၊ မယံ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝဒနေ- နှုတ်ခမ်း၌၊
နိစ္စံ- အမြဲ၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်တော်မူပြီ။

၈။ ပုဏ္ဏော စ- အရှင် ပုဏ္ဏမထေရ်၎င်း၊ အင်္ဂုလိမာလော စ-
အရှင်အင်္ဂုလိမာလမထေရ်၎င်း၊ ဥပါလိနန္ဒသီဝလိ စ- အရှင်ဥပါလိ
ထေရ်၊ အရှင်နန္ဒထေရ်၊ အရှင်သီပလိထေရ်၎င်း၊ ဣမေ ပဉ္စ မဟာ
ထေရာ- ဤငါးပါးသော မဟာထေရ်တို့သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊
နုလာဇေ- နဖူးပြင်၌၊ တိလကာ ဝိယ- မှန်ကူကဲ့သို့၊ ပတိဋ္ဌိတာ-
တည်တော်မူကုန်သည်၊ အာသံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၉။ တေဟိ ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော
အရှင်တို့မှ၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော၊ ဇိတဝန္တော- အောင်အပ်

ပြီးသော ကိလေသာကို ထွေးအံ့ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဗီဇောရသာ-
မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ သီလတေဇေန-
သီလတန်ခိုးအားဖြင့်၊ ဇလန္တာ- ထွန်းတောက်ပကုန်သော၊ မဟာ
ထေရာ- မဟာထေရ်တို့သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေသု-
မြတ်သော အင်္ဂါတို့၌၊ သဏ္ဌိတာ- ကောင်းစွာ တည်ကုန်သည်၊
အာသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၁၀။ ရတနံ- ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်
၏၊ ပုရတော- ရွှေမှ၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊
မေတ္တသုတ္တကံ- မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည်ကား၊ မေ- အကျွန်ုပ်
၏၊ ဒက္ခိဏေ- လကျော၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊
ဇေဂ္ဂံ- ဇေဂ်သုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပစ္ဆတော-
နောက်မှ၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အင်္ဂုလိမာလကံ-
အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝါမေ-
လက်ဝဲ၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ။

၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ- ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ် ပရိတ်တော်
သည်၎င်း၊ အာဠာနာဠိယသုတ္တကံ- အာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်
တော်သည်၎င်း၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဆဒနံ ဝိယ- ထီး
ကဲ့သို့၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော ပရိတ်တော်
တို့သည်ကား၊ ပါကာရလင်္ကာတာ ဝိယ- တန်တိုင်းကဲ့သို့ ကောင်းစွာ
တည်ကုန်သည်၊ အာသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၁၂။ ဇိနာနံ- ငါးပါးမာရ်အောင် မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့၏၊
ဗလသံယုတ္တေ- ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ယှဉ်ထသော၊ ဓမ္မ
ပါကာရလင်္ကာတေ-တရားတည်းဟူသော မြို့တန်တိုင်းဖြင့် တန်းဆာ
ဆင်အပ်ထသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဉ္စရေ- မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူ

သော ရှေ့ချိုင့်၌၊ အကိစ္ဆေန- မငြိုငြင်သဖြင့်၊ ဝသတော-နေသော
မေ- အကျွန်ုပ်အား—

၁၃။ ဝါတပိတ္တာဒိသဉ္စာတာ- လေ၊ သည်းခြေ စသည်တို့
ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တုပဒ္ဒဝါ- အတွင်း၊ အပဉ္စိ
ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့သည်၊ အနန္တဂုဏတေဇသာ- အဆုံးမရှိ
သော ကျေးဇူးတော်ရှိသော ရတနာသုံးပါး၏ တန်ခိုးတော်အား
ဖြင့်၊ အသေသာ- အကြွင်းအကျန် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိနာသံ-
ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့၊ ယန္တု- ရောက်စေကုန်သတည်း။

၁၄။ ဇိန ဥရ မဇ္ဈမိ- မြတ်စွာဘုရားသခင် တည်းဟူသော
ရှေ့ချိုင့် အလယ်၌၊ ဝိဟရန္တံ- နေသော၊ မံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ မဟိတလေ-
မြေအပြင်၌၊ အာသဘာ- ကြီးမြတ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်း
ကုန်သော၊ တေ မဟာပုရိသာ- ထိုယောကျ်ားမြတ်တို့သည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ ပါလေန္တု- စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၁၅။ ဣစ္ဆေဝံ ဣတိ ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တပကာရေန- အကြင်
အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ မေ မယာ- ငါသည်၊
ဧကန္တံ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ သုရက္ခော- ကောင်းသော
အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတော- ပြုအပ်ပြီ၊ ဇိနာနုဘာဝေ
ဇိနာနုဘာဝေန- မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၊
မာရိတသံဃော- သတ်အပ်ပြီ သော ဘေးရန် အပေါင်းရှိသည်၊
ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို့၏၊ ဂုဏာကရဿ- သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော
ကျေးဇူးအပေါင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ သံဃဿ- ပရမတ္ထ
သံဃာတော်၏၊ တေဇေန- တန်ခိုးအားဖြင့်၊ သုခိတော- ကိုယ်စိတ်
၏ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို့၏။

ရတနာရှေ့ချိုင့် အနက် ပြီး၏။

ပဉ္စမ စာစောင်

၁။ နမက္ကာရ ပါဠိ

၂။ နမက္ကာရ အနက်

နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုး

နမက္ကာရပါဠိကို အဋ္ဌကထာ ကျမ်းပြု အရှင် မဟာ
ဗုဒ္ဓဃောသသည် သာသနာနှစ် ၉၃၀ တွင် သီဟိုဠ် မဟာ
နာမမင်းလက်ထက် ပိဋကတ်တော် ကူးယူရန်သွားရောက်
ရာ၌ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်၏ ရုဏ်တော်တို့ကို အထူး
ပူဇော်ဖွဲ့ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အနက်ကို ရှေးဆရာတော်
များ ပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။ စိန္တကျော်သူ ဦးသြန့်ဌ တို့တေး
ဆရာတော်တို့ ပြန်ဆိုကြသော အနက်များ သီးခြား
ရှိသေးသည်။

ပါဠိ

၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဌံ၊
ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။
အမတံ အမတံ သန္တံ၊
အသမံ အသမံ ဒဒံ။
သရဏံ သရဏံ လောကံ၊
အရဏံ အရဏံ ကရံ။
အဘယံ အဘယံ ဌာနံ၊
နာယကံ နာယကံ နမေ။
(ပဗျာဝတ္တ ဝါထာ)

၂။ နယန သုဘဂ ကာယဂံ၊
မဓုရ ဝရ သရောပေတံ။
အမိတ ရုဏ ဂဏာဓာရံ၊
ဒသဗလ မတုလံ ဝဇ္ဇေ။
(ဇ-လုံးဖွဲ့ ဘုဇဂသုသု ဝါထာ)

၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ ဓိတိမညာ ဓာရဏော၊
သံသာရေ အနုဘောသိ ကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိကဉ္စ လောကတော၊
တံ ဝဇ္ဇေ နရ ဒေဝ မဂ်လံ။

(၁၀-လုံးဖွဲ့ သုဒ္ဓိဝိရုဇိတာ ဂါထာ)

၄။ ဗာတ္ထိံ သဘိ လက္ခဏ စိတြဒေဟံ၊
ဒေဟဇ္ဇုတိ နိဂ္ဂတ ပဇ္ဇလန္တံ။
ပညာဓိတိ သီလဂုဏောသဝိန္တံ။
ဝဇ္ဇေ မုနိ မန္တမ ဇာတိ ယုတ္တံ။

(၁၁-လုံးဖွဲ့ ဥပဋ္ဌိတာ ဂါထာ)

၅။ ပါတောဒယံ ဗာလဒိပါကရံ၊
မဇ္ဈေ ယတီနံ လလိတံ သိရိဟိ။
ပုဏ္ဏိန္ဒြ သင်္ကာသမုခံ အနေဇံ။
ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗညုမဟံ မုနိန္ဒြံ။

(၁၁-လုံးဖွဲ့ ဣန္ဒဝိရုဇိတာ ဂါထာ)

၆။ ဥပေတ ပုညော ဝရဗောဓိ မူလေ၊
သ သေနမာရံ သုဂတော ဇိနိတွာ။
အဗောဇ္ဈိ ဗောဓိံ အရုဏော ဒယမ္ပိ၊
နမာမိ တံ မာရဇိနံ အဘင်္ဂံ။

(၁၁-လုံးဖွဲ့ ဥပေန္တဝိရုဇိတာ ဂါထာ)

၇။ ရာဂါဒိ ဆေဒါ မလညဏ ခဂ္ဂံ၊
သတိ သမညာ ဖလကာဘ် ဂါဟံ။

သီလောဃ လင်္ကာရ ဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ ဘိညာ ဝရ မိဒ္ဓုပေတံ။

(၁၁-လုံးဖွဲ့ ဥပမန္တဝဇီရာ ဂါထာ)

၈။ ဒယာလယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ကရံ ကရံ၊
ဘဝဏ္ဏဝါ တိက္ကမ မဂ္ဂတံ ဂတံ။
တိလောကနာထံ သုသမာဟိတံ ဟိတံ၊
သမန္တစက္ခု ပဏမာ မိတံ မိတံ။

(၁၂-လုံးဖွဲ့ ဝံသဌ ဂါထာ)

၉။ တဟိံ တဟိံ ပါရမီ သဉ္ဇယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သဗ္ဗိ သုခပ္ပဒံ ပဒံ။
နရာ နရာနံ သုခ သမ္ဘဝံ ဘဝံ၊
နမာ နမာနံ ဇိန ပုဂ္ဂံ ဂဝံ။

(၁၂-လုံးဖွဲ့ ဝံသဌ ဂါထာ)

၁၀။ မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ မုနိဒက္ခ နာဝိကော၊
ဤဟာ ဖိယံ ဉာဏကရေန ဂါဟကော။
အာရယု ယော တာယ ဗဟူ ဘဝဏ္ဏဝါ၊
တာရေသိ တံ ဗုဒ္ဓ မသပ္ပဟံ နမေ။

(၁၂-လုံးဖွဲ့ ဣန္ဒဝံသ ဂါထာ)

၁၁။ သမတိံ သတိ ပါရမီ သမ္ဘရဏံ၊
ဝရဗောဓိ ဒုမေ စတုသစ္စဒသံ။
ဝရ မိဒ္ဓိ ဂတံ နရဒေဝ ဟိတံ၊
တိဘဝုပသမံ ပဏမာမိ ဇိနံ။

(၁၂-လုံးဖွဲ့ တောဋ္ဌက ဂါထာ)

၁၂။ သတ ပုညဇ လက္ခဏိကံ ပိရဇံ၊
 ဂဂန္ထပမဓိ ဓိတိ မေရုသမံ။
 ဇလဇပမ သိတလ သိလယုတံ၊
 ပထဝီ သဟာနံ ပဏမာမိ ဇိနံ။

(၁၂-လုံးဖွဲ့ တောဋ္ဌက ဂါထာ)

၁၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ သုမတိ ဒိဝေ ဒိဝါကရော၊
 သောဘန္တော၊ ရတိဇနနေ သိလာသနမှိ။
 အာသိန္တော၊ သိဝသုခဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
 ဒေပါနံ၊ တ မသဒိသံ နမာမိ နိစ္စံ။

(၁၃-လုံးဖွဲ့ ပဟာသိနိ ဂါထာ)

၁၄။ ယော ပါဒပင်္ကဇ မုဒုတ္တလ ရာဇိကေဟိ၊
 တိဟိ ဝိကလေဟိ နိရာကုလေဟိ။
 သမ္ပါပုဏေ နိရူပမေယျ တမေဝ နာထော၊
 တံ သဗ္ဗလောကမဟိတံ အသမံ နမာမိ။

(၁၄-လုံးဖွဲ့ ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

၁၅။ ဗုဒ္ဓံ နရာ နရ သမောသရဏံ ဓိတတ္ထံ၊
 ပညာ ပဒီပ ဇုတိယာ ဝိဟတန္ဓကာရံ။
 အတ္ထာဘိကာမ နရဒေဝ ဟိတာဝဟံ တံ၊
 ဝန္ဒာမိ ကာရုဏိက မဂ္ဂ မနန္တညဏံ။

(၁၅-လုံးဖွဲ့ ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

၁၆။ အခိလ ဂုဏ နိဓာနော ယော မုနိန္ဒော ပဂန္ဓာ၊
 ဝန မိသိပတနဂ္ဂံ သညတာနံ နိကေတံ။

တဟိ မကုသလ ဆေဒံ ဓမ္မစက္ကံ ပာတေတ္တာ၊
တ မတုလ မဘိကန္တံ ဝန္တနေယျံ နမာမိ။

(၁၅-လုံးဖွဲ့ မာလိနီ ဂါထာ)

၁၇။ သုစိ ပရိငါရိတံ သုရုစိရပ္ပဘာဟိ ရတ္တံ၊
သိရိ ဝိသရာ လယံ ဂုပိတ မိန္ဒြိယေဟု ပေတံ။
ရဝိ သသိ မဏ္ဍလပ္ပဘုတိ လက္ခဏောပ စိတ္တံ၊
သုရ နရ ပူဇိတံ သုဂတ မာဒရံ နမာမိ။

(၁၆-လုံးဖွဲ့ ဝါဏိနီ ဂါထာ)

၁၈။ မဂ္ဂေါဠုမ္ပေန၊ မုဟ ပဋိဿာ သာဒိ ဥလ္လောလဝိစိံ၊
သံသာရောဿံ၊ တရိတ မဘယံ၊ ပါရပတ္တံ ပဇာနံ။
တာဏံ လေဏံ၊ အသမ သရဏံ၊ ကေတိတ္ထံ ပတိဋ္ဌံ၊
ပုညက္ခေတ္တံ၊ ပရမ သုခဒံ၊ ဓမ္မရာဇံ နမာမိ။

(၁၇-လုံးဖွဲ့ မန္တက္ကန္တာ ဂါထာ)

၁၉။ ကဏ္ဍမ္ပ မူလ၊ ပရဟိတ ကရော
ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊
အစ္ဆေရံ သိဿံ နယန သုဘဂံ၊
အာကုလဏ္ဏဂ္ဂိဇာလံ။
ဒုဇ္ဇာလဒ္ဓိသံ၊ မုနိဘိဇဟိတံ၊
ပါဠိဟေရံ အကာသိ၊
ဝန္တေတံ သေဋ္ဌံ၊ ပရမ ရတိဇံ၊
ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟုပေတံ။

(၁၈-လုံးဖွဲ့ သုကုမိတလ္လတာဝေဇ္ဇိတာ ဂါထာ)

၂၀။ မုန့်နွံကော ယေကော၊ ဒယုဒယ ရုဏော၊
 ဉာဏ ဝိတ္တိဏ္ဏ ဗိမ္ဗော၊
 ဝိနေယျပ္ပါဏောသံ၊ ကမလ ကထိတံ၊
 ဓမ္မရံသီ ဝရေဟိ။
 သုဗောဓေသိ သုဒ္ဓေ၊ တိဘဝ ကုဟရေ၊
 ဗျာပိတကိတ္တိနဉ္စ၊
 တိလောကေ က စွက္ခု ဒုခမ သဟနံ၊
 တံ မဟေသိ နမာမိ။

(၁၉-လုံးဖွဲ့ မေဃဝိပ္ပုဇ္ဈိတာ ဂါထာ)

၂၁။ ယော ဇိနော အနေက ဇာတိယံ
 သ ပုတ္တ ဒါရ မဂ် ဇီဝိတဗ္ဗိ၊
 ဗောဓိ ပေမတော အလဂ္ဂ မာနသော
 အဒါသိ ယော အတ္ထိကဿ။
 ဒါန-ပါရမိံ တုတော ပရံ အပ္ပုရိ သီလ ပါရမာဒိကဗ္ဗိ၊
 တာ သမိဒ္ဓိယော ပယာတ နေတံ
 တ မေက ဒီပကံ နမာမိ။

(အလုံး ၂၀-ဖွဲ့ ဝုတ္တ ဂါထာ)

၂၂။ ဒေဝါ ဒေဝါတိဒေဝံ၊ နိဓန ဝပုဓရံ၊
 မာရဘဂ် အဘဂ်၊
 ဒီပံ ဒီပံ ပဇာနံ၊ ဇယ ဝရ သယနေ၊
 ဗောဓိပတ္တံ ဓိပတ္တံ။

နမက္ကာရ ပါဠိ

ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ ဂတာနံ၊ ဝရဂီရ ကထိတံ၊
ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊
လောကာ လောကာ ဘိရာမံ သတတ မဘိ နမေ၊
တံ မုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဒရာ ဂါထာ)

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓ ဗိမ္ဗော၊ မုဒ္ဒ ကရ စရဏော၊
ဗြဟ္မ ဘောသေဏီ ဇဗော၊
ကောသန္တာဒဂ်ဇာတော၊ ပုန ရပိ သုဂတော၊
သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒေါ။
မုဒေါဒါတုဏ္ဏ လောမော၊ အထ မပိ သုဂတော၊
ဗြဟ္မဇု ဂုတ္တ ဘာဝေါ၊
နိလက္ခိ ဒိဃ ပဏှိ သုခမ မလ ဆဝိ
ထောမု ရဿဂ္ဂ သဂ္ဂိ။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဒရာ ဂါထာ)

၂၄။ စတ္တာလီသဂ္ဂ ဒန္တော သမက လပနဇော
အန္တရံသပ္ပ ပိဏော၊
စက္ကေန ကိတ ပါဒေါ အဝိရဋ္ဌ ဒသနော
မာရဇု သင်္ခ ပါဒေါ။
တိဋ္ဌန္တော နော နမန္တော ဘယ ကရ မုဒ္ဒနာ
ဇဏ္ဍကနာမ သန္တော၊
ဝဋ္ဋကဏ္ဍော ဇိနော ဂေါ တရုဏ ပခုမကော
သီဟ ပုဗ္ဗု ကာယော။

၂၅။ သတ္တ ပွိုနော စ ဒီသင်္ဂုလိ မထ သုတော၊
 လောမ ကူပေက လောမော၊
 သမ္ပန္နော ဒါတ ဒါဌော ကနက သမ တစော
 နီလ မုဒ္ဒဂ္ဂ လောမော။
 သမ္ပုဒ္ဓေါ ထူလဇိဌေါ အထ သိဟ ဟနုကော
 ဇာလိကပ္ပိဒ ဟတ္ထော၊
 နာတော ဥဏှိသ သိသော ဣသိ ဂုဏ သဟိတံ
 တံ မဟေသိံ နမာမိ။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာ)

၂၆။ ပုဒ္ဓေါ ပုဒ္ဓေါတိ ယောသော အတိ ဒုလ္လဘ တဇေ
 ကာ ကဿ ပုဒ္ဓဘာဝေါ၊
 လောကေ တဿှာ ဝိဘာဝီ ဝိဝိဓ ဟိတ သုခံ
 သာဓံဝေါ ပတ္တယန္တော။
 ဣဋ္ဌံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ သုရ နရ မဟိတံ
 နိဗ္ဗယံ ဒက္ခိဏေယျံ၊
 လောကာနံ နန္ဒိ ဝစုနံ ဒသဗလ မသမံ
 တံ နမဿန္တု နိစ္စံ။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာ)

၂၇။ ပုညေန တေန သောဟံ နိပုဏ မတိ သတော
 သမ္ပရာယေ စ တိတ္ထော၊
 ဒက္ခော ဒိဋ္ဌုဇ္ဇု ပညော အဝိကလ ဝီရိယော
 ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂိ။

တိက္ခော သူရော ဓိတတ္ထော သ ပရဟိတ စရော
ဒီဃ ဇီဝိ အရောဂေါ၊

ဓညော ဝဏ္ဏော ယသဿိ အတိ ဗလဝ ဓရော
ကိတ္တိမာ ခန္တုပေတော။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဒရာ ဂါထာ)

၂၈။ သဒ္ဓေါ ဒါတဂုံပေတော ပရမ သိရီဓရော
ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရတ္ထော၊

လဇ္ဇီ ကလျာဏ မိတ္တော အဘိရတ ကုသလော
ပဉ္စသီလာဘိရက္ခော။

အပ္ပိစ္ဆော အပ္ပကောဓော အတိ ဝုဇ္ဇဟဒယော
ဣဒ္ဓိမာ အပ္ပမေယျော၊

ပါသံသော ပေမ ဝါစော သုဇန ဂုဏဝိဒ္ဓ
မာမကော သော ဘဝေယျံ။

(၂၁-လုံးဖွဲ့ သဒ္ဒရာ ဂါထာ)

၂၉။ ဣတ္ထံ အသင်္ခယေ နာထ၊

ဂုဏေ လက္ခဏ ဒီပိတေ။

ဂါထာသု သုစကာသေက၊

ဂါထမ္ပိ သရတေ ဗုဓော။

(ပဏျာဝတ္ထ ဂါထာ)

၃၀။ စတုရာ ပါယ မုတ္တော သော၊

သာဓကတ္ထ ဒွယဿ စ။

ဟတူ ပဒ္ဒဝ ဇာလော စ၊
လာဘီ ဟိတ သုဿ စ။

(ပဗျာဝတ္တ ဂါထာ)

၃၁။ အဓိပေါ နရဒေဝါနံ၊
စတုဒိပိဿရော ပိ ဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ၊
တ မညံ သေတဆတ္တကံ။

(ပဗျာဝတ္တ ဂါထာ)

၃၂။ ဘာဝနာ ယာန မာရုယျ၊
သမ မေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေပိ၊
အရောဂေါ ဒီဃဇီဝိကော။

(ပဗျာဝတ္တ ဂါထာ)

၃၃။ ပူဇိတော သဗ္ဗ လောကေဟိ၊ ဘာဝနာ ဘိရတီ မနော။
ဇနပ္ပိယော မနာပေါ စ၊ ကာ ကထာ ခိလ ဓာရဏေ။

(ပဗျာဝတ္တ ဂါထာ)

နမက္ကာရပါဠိ ပြီး၏။

နမက္ကာရ အနက်

၁။ သုဂတိ- ကောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုတော်မူတတ်
ထသော၊ သုဂတိ- ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့လည်း ကြွသွားတော်
မူတတ်ထသော၊ သေဌ်- အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်

မူထသော၊ ကုသလံ ကုသလံ- ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို၊ ဇဟံ- ပယ်စွန့်တော်မူပြီးထသော၊ အမတံ- သေခြင်းလည်း ကင်းတော် မူထသော၊ အမတံ- အမြိုက်အရသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပြီး ထသော၊ သန္တံ- ငြိမ်သက်စွာထသော၊ အသမံ- အတုလည်းမရှိ ထသော၊ အသမံ- အတုမရှိသော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒဒံ- ပေးတော် မူတတ်ထသော၊ သရဏံ- ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ လောကံ- လောကကို၊ သရဏံ- သိတော်မူတတ်ထသော၊ အရဏံ- ကိလေသာ တည်းဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော၊ အရဏံ- ကိလေသာမြူ၏ ကင်းခြင်းကို၊ ကရံ- ပြုတော်မူတတ်ထ သော၊ အဘယံ- ဘေးလည်း မရှိထသော၊ အဘယံ- ဘေးမရှိ သော၊ ဌာနံ- နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့၊ နာယကံ- ပို့ဆောင်တော်မူတတ်ထ သော၊ နာယကံ- လူသုံးဦးတို့၏ အမှူးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၂။ နယန သုဘဂ ကာယဂံ - သတ္တဝါတို့၏ မျက်စိအား တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူထသော၊ မဓုရ ဝရ သရောပေတံ- သာယာ နှစ်သက်အပ်သော မြတ်သော အသံတော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ အမိတ ဂုဏ ဂဏာဓာရံ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကျေးဇူးတော်အပေါင်း၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ အတုလံ- သီလ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် တစုံတယောက်သော သူတို့နှင့် တူတော်မမူထ သော၊ ဒသဗလံ- ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၃။ ဓိတိမာ- တည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထ သော၊ အညဓာရကော- အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ဆောင်တော်

မူတတ်ထသော၊ ယော ဗုဒ္ဓေါ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သံသာရေ- သံသရာ၌၊ လောကတော- လူသုံးပါးကြောင့်၊ ကာယိကံ- ကိုယ်တော်ကို အမှီပြု၍ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲကိုလည်းကောင်း၊ စေတသိကံ- စိတ်တော်ကို အမှီပြု၍ ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲကိုလည်းကောင်း၊ အနုဘောသိ- အဖန်တလဲလဲ ခံစားတော်မူလေပြီ၊ နရဒောမင်္ဂလံ- လူ့ နတ်တို့၏ မင်္ဂလာ ဖြစ်တော်မူသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဗာတ္ထိံ သတိလက္ခဏစိတြဒေဟံ - သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ကိုယ်တော်လည်းရှိတော်မူထသော၊ ဒေဟဇ္ဈတိ နိဂ္ဂတ ပဇ္ဇလန္တံ-ကိုယ်တော်မှ ထွက်သော အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူထသော၊ ပညာ ဓိတိ သီလ ဂုဏောသဝိန္နံ- ပညာဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်အပေါင်းကိုလည်း ရတော်မူပြီးထသော၊ အန္တိမဇာတိယုတ္တံ - အဆုံးစွန်သော အဝနှင့်လည်း ယှဉ်တော် မူပြီးထသော၊ မုနိံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၅။ ပါတောဒယံ-နံနက်အခါ၌ တက်လတ်သော၊ ဗာလဒိဝါ ကရံဝ-တက်သစ်သောနေလုလင်ကဲ့သို့၊ ယတီနံ-ရဟန်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ သိရီဟိ-ကျက်သရေတို့ဖြင့်၊ လလိတံ - တင့်တယ်တော်မူထသော၊ ပုဏ္ဏိန္ဒြသင်္ကာသမုခံ-လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသော မျက်နှာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ အနေဇံ - တဏှာလည်း ကင်းစင်တော်မူထသော၊ သဗ္ဗညု-ခပ်သိမ်းသော၊ ဧ ယုဓံတရား ငါးပါးကိုလည်း သိတော်မူပြီးထသော၊ မုနိန္ဒံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၆။ ဥပေတပုညော-ပြည့်စုံသော ဘုန်းတော်လည်း ရှိတော်
မူထသော၊ ယော သုဂတော - အကြင် မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊
ဝရဗေ - မိမူလေ မြတ်သော ဗောဓိပင်၏ အနီး၌၊ သသေနမာရိ-
စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော မာရ်နတ်သားကို၊ ဇိနိတုာ-အောင်
တော်မူပြီး၍၊ အရုဏောဒယမ္ပိ - နေအရုဏ်တက်သော အခါ၌၊
ဗောဓိ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ အဗောဇ္ဈိ-သိတော်
မူပြီ မာရဇိနံ- မာန်ငါးပါးကိုအောင်တော်မူပြီးထသော၊ အဘင်္ဂံ -
မာရ်စစ်သည်တို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်ထသော၊ တံသုဂတံ-ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၇။ ရာဂါဒိဆေဒါ မလဉာဏခဂ္ဂံ-ရာဂအစရှိသော ကိလေသာ
တို့ကို ဖြတ်တတ်သော အညစ်အကြေး ကင်းသော အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်သန်လျက်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ သတိသမညဖလကာ
ဘိဂါဟံ-သမ္မာသတိအမည်ရှိသော ကာကိုလည်း မြဲစွာ ကိုင်စွဲတော်
မူထသော၊ သီလောဃာ လင်္ကာရ ဝိဘူသိတံ-သီလအပေါင်းတည်း
ဟူသော ခြပ်တန်းဆာတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်တော်မူပြီးထသော၊
အဘိညာဝရမိဒ္ဓုပေတံ - အဘိညာဉ် တည်းဟူသော တန်းခိုးနှင့်
လည်း ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ- ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို၊
အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၈။ ဒယာလယံ-မဟာကရုဏာ၏တည်ရာဖြစ်တော်မူထသော၊
သဗ္ဗမိ-ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌၊ ဒုက္ကရံ-ပြုနိုင်ခဲ့သော
စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါးအစရှိသော အမှုကို၊ ကရံ - ပြုတော်မူတတ်
ထသော၊ ဘဝဏ္ဏဝါတိက္ကမံ-ဘဝသုံးပါး တည်းဟူသော မဟာ
သမုဒ္ဓရာမှ လွန်မြောက်တော်မူပြီးထသော၊ အဂ္ဂတံ-မြတ်သော
အဖြစ်သို့၊ ဂတံ - ရောက်တော်မူပြီးထသော၊ တိလောကနာထံ-
လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူတတ်ထသော၊ သုဿမာ

ဟိတံ-ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထ
သော ဟိတံ - လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း
ဆောင်တော်မူတတ်ထသော၊ သမန္တစက္ခု - ထက်ဝန်းကျင်မြင်စွမ်း
ရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ အမိတံ- မနှိုင်း
ယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်လည်းရှိတော်မူထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ - ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဏမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၉။ တဟိံ တဟိံ ဘဝေ - ထိုထိုသို့သော ကိုယ်တော်၏
အဖြစ်၌၊ ပါရမီသဉ္ဇယံ-ပါရမီအပေါင်းကို၊ စယံ - ဆည်းပူးတော်မူ
တတ်ထသော၊ သတ္တိ- သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်
အပ်ထသော၊ သုခပ္ပဒံ - ချမ်းသာခြင်း၏ အဖို့ကို ဖြစ်စေတော်
မူသော ပဒံ-နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတံ-ရောက်တော်မူပြီးထသော၊ နရာနရာနံ-
လူ နတ် တို့၏၊ သုခသမ္ဘဝံ-ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဘဝံ-
ဖြစ်တော်မူတတ်ထသော အနမာနံ - မရှိညွတ်သော၊ ဂဝံ-နှားနှင့်
တူသော သမိုက်ကို၊ ဇိနပုဂံဝံ - အောင်တော် မူတတ်သော
ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၀။ ဤဟာဖိယံ - ဝီရိယတည်းဟူသော တက်မကို၊ ဉာဏ
ကရေန-ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော လက်တော်ဖြင့်၊ ဂါဟကော-
ကိုင်းစွဲတော်မူသော၊ ယော မုနိဒက္ခနာဝိကော- အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားတည်းဟူသော လိမ်မာလှစွာသော သင်္ဘော လှေမှူးသည်၊
မဂ္ဂင်နာဝံ- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော သင်္ဘောလှေထက်သို့၊
အာရုယျ - တက်စီးတော်မူပြီး၍၊ တာယ- ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူ
သော သင်္ဘောလှေဖြင့်၊ ဗဟု- များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို၊
ဘဝဏ္ဏဝိ- ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒရာမှ၊ တာရေသိ-
ကယ်တင်တော်မူလေပြီ၊ အသပ္ပဟံ- သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို

ပယ်တော်မူတတ်ထသော၊ ဗုဒ္ဓံ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်
ထသော၊ တံ မုနိဒက္ခနာဝိကံ - ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော
သဘောလေ့မှူးကြီးကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ-
ရှိခိုးပါ၏။

၁၁။ သမတိံ သတိ ပါရမိသမ္ဘရဏံ-အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမိ
ကို ဖြည့်တော်မူပြီးထသော၊ ဝရဗောဓိဒုမေ- မြတ်သော ဗောဓိပင်
အနီး၌၊ စတုသစ္စဒသံ- သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်တော်မူပြီးထ
သော၊ ဝရမိဒ္ဓိဂတံ- မြတ်သော တန်ခိုးသို့လည်း ရောက်တော်မူပြီး
ထသော၊ နရဒေဝ ဟိတံ- လူ့ နတ်တို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း
ဆောင်တော် မူပြီးထသော၊ တိဘဝုပသမံ- ဘဝသုံးပါးမှလည်း
ငြိမ်းတော်မူပြီးထသော၊ ဇိနံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်
သည်၊ ပဏမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၁၂။ သတ ပုညဇလက္ခဏိကံ- များစွာကုန်သော ဘုန်းတော်
ကြောင့် ဖြစ်သော လက္ခဏာလည်း ရှိတော်မူပြီးထသော၊ ဝိရဇံ-
ရာဂဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော၊ ဂဂန္နပမဓိံ-
ကောင်းကင်နှင့်တူသော ပညာလည်း ရှိတော်မူထသော၊ ဓိတိ
မေရသမံ- မြင့်မိုရ်တောင်မင်းနှင့် တူသော မတုန်မလှုပ်သော
သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထသော၊ ဇလဇူပမ သီတလ သီလယုဘံ-
ကြာနှင့်တူသော ချမ်းမြေ့စွာသော သီလသတင်းနှင့်လည်း ယှဉ်ထ
သော၊ ပထဝီ သဟနံ- မြေကြီးနှင့်တူသော သည်းခံသော နှလုံး
တော်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ ဇိနံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဏမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၁၃။ သုမတိ- ကောင်းကော ပညာရှိတော်မူထသော၊ ယော
ဗုဒ္ဓေါ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒိဝေ- နေ့အခါ၌၊ ဒိဝါကရော-

နေမင်းကဲ့သို့၊ သောဘန္တော- တင့်တယ်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ရတီ
ဇနန- မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သိလာသနမှီ-
ပဏ္ဍုကမ္ပလာ ကျောက်နေရာ၌၊ အာသိန္တော- နေတော်မူလျက်၊
သိဝသုခဒိ- နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတော် မူတတ်သော၊ ဓမ္မ-
အဘိဓမ္မာ တရားတော်ကို၊ ဒေဝါနံ- နတ်တို့အား၊ အဒေသိ-
ဝါတင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူလေပြီ၊ အသဒိသံ- တုဖက်
လည်း ကင်းတော်မူသော၊ တံဗုဒ္ဓံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ နိစ္စံ- အမြဲ၊ နမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၁၄။ ယော နာထော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝိက
လေဟိ- မချွဲတဲကုန်သော၊ နိရာကုလေဟိ- နှောက်ယှက်ခြင်း
ကင်းကုန်သော၊ ပါဒ ပကံဇ မုဒုတ္တလ ရာဇိကေဟိ- ခြေတော်
တည်းဟူသော ကြား၏ နူးညံ့သော အပြင်၌ တရာရှစ်ကွက်
စက်လက္ခဏာတော် အရေးတို့ဖြင့်၊ တိဟိ လောကေဟိ- သုံးဘုံသူ
တို့နှင့်၊ နိရူပမေယျတံ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သမ္မာ
ပုဏ္ဏေ ဝေ- ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူသည် သာလျှင်တည်း၊
သဗ္ဗ လောက မဟိတံ- ခပ်သိမ်းသော လောကသည် ပူဇော်အပ်
ထသော၊ အသမံ- အတုမရှိသော၊ တံ နာထံ- ထိုမြတ်စွာဘုရား
ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၁၅။ နရာနရ သမောသရဏံ- လူနတ်တို့၏ စုဝေးရာဖြစ်တော်
မူသော၊ ဓိတတ္ထံ- တည်ကြည်သော စိတ်ရှိတော် မူသော၊
ပညာပဒီပဇုတိယာ- ပညာတော် တည်းဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့်၊
ဝိဟတန္ဓကာရံ- ဖျောက်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော
မှောင်လည်းရှိသော၊ အတ္ထဘိကာမံ- လူ၊ နတ်တို့၏ အကျိုး
စီးပွားကို အလွန် အလိုရှိတော်မူသော၊ နရဒေဝဟိတာဝဟံ-
လူ၊ နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှက်ဆောင်တော်မူတတ်သော၊

ကာရုဏိကံ-ကြီးမြတ်သော မဟာကာရုဏာတော်နှင့်ယှဉ်ထသော၊
အဂ္ဂံ- မြတ်တော်မူထသော၊ အနန္တဉာဏံ- အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်
လည်း ရှိတော်မူထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဒာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ အခိလ ဂုဏ နိဓာနော- ခပ်သိမ်းသော လောကီ
လောကုတ္တရာဂုဏ်တို့၏ သိုမှီးရာလည်း ဖြစ်တော် မူထသော၊
ယော မုနိန္ဒော-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် သညတာနံ-ကိုယ်နှုတ်
နှလုံးကို စောင့်သုံးကြကုန်သော အရှင်မြတ်တို့၏၊ နိကေတံ-
ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော၊ ဣသိပတနဝံ- ဣသိပတန
အမည်ရှိသော၊ ဝနံ- မိဂဒါဝုန်တောသို့၊ ဥပဂန္တော- ကြွတော်မူ၍၊
တဟံ - ထိုမိဂဒါဝုန်တော၌၊ အကုသလ ဆေဒံ- အကုသိုလ်ကို
ဖြတ်တတ်သော၊ ဓမ္မစက္ကံ- ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို၊ ပဝတ္ထော-
ဟောတော်မူလေပြီ၊ အတုလံ-အတုမရှိသော၊ အဘိကန္တံ-အလွန်
နှစ်သက်ဖွယ်သော ကိုယ်ကာယ၏ အဆင်းတော်လည်း ရှိထသော၊
ဝန္ဒနေယျံ-ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ထသော၊ တံ မုနိန္ဒံ-ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၇။ သုစိပရိဝါရိတံ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အခြံအရံလည်း
ရှိတော်မူထသော၊ သုရုစိရပ္ပဘာဟံ- ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် နှစ်သက်
ဖွယ်သော အရောင်တို့ဖြင့်၊ ရတ္တံ-ဆိုးအပ်သော ကိုယ်တော်လည်း
ရှိတော်မူထသော၊ သိရိဝိသရာလယံ- ဘုန်းကြက်သရေ အပေါင်း
တို့၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ ဂုပိတ မိန္ဒြိယေဟိ-
စောင့်ရှောက်အပ်သော စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်၊ ဥပေတံ-
ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ ရဝိသသိမဏ္ဍလပ္ပဘုတံ လက္ခဏောပစိတ္တံ-
နေဝန်း လဝန်း အစရှိသော စက်လက္ခဏာတော်ဖြင့် များစွာ
ဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိတော်မူထသော၊ သုရ နရ ပူဇိတံ နတ်,လူတို့

သည် ပူဇော်အပ်တော်မူထသော၊ သုတံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊
အာဒရံ-ရိုသေစွာ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၈။ ယော ဓမ္မရာဇာ- အကြင် တရားမင်း ဘုရားသည်၊
မုဟပဋိဿာသာဒိ ဥလ္လောလဝိစိ-မောဟ၊ ပဋိဿ၊ လောဘ အစရှိ
သော လှိုင်းတံပိုးကြီး လှိုင်းတံပိုးငယ်တို့ရှိသော၊ သံသာရောသံ-
သံသရာတည်းဟူသော ပင်လယ်ရေ အယဉ်ကို၊ မဂ္ဂေါဠုမ္မေန-
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော သင်္ဘောဖေါင်ဖြင့်၊ တရိ-ကူးတော်မူ
လေပြီ၊ အဘယံ-ဘေးလည်းမရှိထသော၊ ပါရပတ္တိ-နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ
သော ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်တော်မူထသော၊ ပဇာနံ- သတ္တဝါ
တို့၏၊ တာဏံ- ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ လေဏံ-
ပုန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ အသမသရဏံ- အတု
မရှိ လည်းလျောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ ဧကတိတ္ထံ-
နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတဖက်သို့ သွားရောက်ကုန်သော
သူတို့၏ မြတ်သော ရေဆိပ်သဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊
ပတိဋ္ဌံ- မှီခိုရာ ကျန်းနှင့်လည်း တူတော်မူထသော၊ ပုညက္ခေတ္တံ-
ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေ
ကောင်းသဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ ပရမသုခဒံ-မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း ပေးတော်မူတတ်ထသော၊ တံ ဓမ္မရာဇံ-
ထိုတရားမင်း 'ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၉။ ပရဟိတကရော-သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း
ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်ထသော၊ ယော မုနိန္ဒော-အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ကဏ္ဍမ္မမူလေ- ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်စောင့်
သည် စိုက်အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏အနီး၌၊ နိသိန္ဒော- နေတော်
မူလျက်၊ အစ္ဆေရံ-အံ့ဖွယ်ရှိထသော၊ နယနသုဘဂံ- လူ့နတ် တို့၏

မျက်စိအား တံငွ်တယ်စွာထသော၊ အာကုလဏ္ဏဂိုဏ်းလံ-ရောယှက်
 သော ရေအယဉ် မီးလျှံရှိထသော၊ ဒုဇ္ဇာလဒ္ဓံသံ-မိစ္ဆာအယူတည်း
 ဟူသော ကုန်ယက်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူထသော၊ မုနိဘိ-ဘုရားရှင်
 တို့သည်၊ အ ဇဟိတံ-မစွန့်အပ်ထသော၊ ပါဠိဟေရံ-ရေမီး အစုံစုံ
 အစရှိသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ သီသံ-လျင်စွာ၊ အကာသိ-
 ပြုတော်မူလေပြီ၊ သေဠိ-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူ
 ထသော၊ ပရမရတိဇံ-မြတ်သော နှစ်လိုခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော၊
 ဣဒ္ဓိဓမ္မဟိ-တန်ခိုးကျေးဇူးတို့နှင့် ဥပေတံ-ပြည့်စုံတော်မူထသော၊
 တံ မုနိန္ဒ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ-
 ရှိခိုးပါ၏။

၂၀။ ဒယုဒယာရုဏော-မဟာကရုဏာ သမာပတ် တည်းဟူ
 သော တက်လတ်သော နေအရုဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော၊
 ဉာဏဝိတ္ထိဏ္ဏဗိဓ္မော- ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကျယ်စွာသော
 အဝန်းလည်းရှိတော်မူထသော၊ ဧကော-တုဘက်မပြု တဆူတည်း
 သာ ဖြစ်တော်မူထသော၊ ယော မုနိန္ဒကော-အကြင်မြတ်စွာဘုရား
 တည်းဟူသော နေမင်းသည်၊ သုဒ္ဓေ-စင်ကြယ်စွာသော၊ တိဘဝ
 ကုဟရေ-ဘုံသုံးပါး တည်းဟူသော ကြာအိုင်၌၊ ကမလကထိတံ-
 ကြာဟူ၍ ဆိုအပ်သော၊ ဝိနေယျပ္ပါဏောသံ-ဆုံးမ အပ်သော
 သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ဓမ္မရံသိဝရေဟိ- မြတ်သော တရားတည်းဟူ
 သော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့်၊ သုဗောဓေသိ-သစ္စာလေးပါးကို သိစ
 သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဗျာပိတကိတ္တိနဉ္စ-
 ပျံ့နှံ့သော ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူထသော၊ တိလောကေ

ကစွဲကျွံ-ဘုံသုံးပါးတို့၏ တလုံးတည်းသော မြတ်သော မျက်စိ ဖြစ်တော်မူထသော၊ ဒုခမသဟာနံ-သုတပါးတို့ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာကိုလည်း သည်းခံတော်မူထသော၊ မဟေသိံ - သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူး ရှာမှီးတော်မူထသော၊ တံ မုနိန္ဒကံ-ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၂၁။ ယော ဇိနော- အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိ ပေမတော- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ချစ်တော် မူခြင်းကြောင့်၊ အလဂ္ဂ မာနသော - ငြိတုယ်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနောက ဇာတိယံ - များစွာသော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌၊ သပုတ္တဒါရံ- သား မယားနှင့် တကွသော၊ အင်္ဂဇီဝိတမ္ပိ - အင်္ဂါ ကြီးငယ် အသက်ကို စဉ်လျက်လည်း၊ အတ္ထိကာသ - အလိုရှိသောသူအား၊ အဒါသိယေဝ- ပေးလှူတော်မူသည်သာလျှင်တည်း၊ ဒါန ပါရမီ - ဒါနပါရမီကို၎င်း၊ တတော - ထိုဒါနပါရမီမှ၊ ပရံ-တပါးသော၊ သီလပါရမာဒိကမ္ပိ-သီလပါရမီ အစရှိသော ကိုးပါးသော ပါရမီ ကို၎င်း၊ အပူရိ - ဖြည့်တော်မူလေပြီ၊ တာသံ - ထိုဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့၏၊ ဣဒ္ဓိယာ- ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ အဂ္ဂတံ- မြတ်သော အဖြစ်သို့၊ ဥပယာတံ-ရောက်တော်မူပြီးထသော၊ ဧကဒိပကံ - လူ့ နတ်တို့၏ ကိုးကွယ်မှီခိုရာ မြတ်သော ကိုင်းကျန်း သဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ တံ ဇိနံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ် သည်၊ နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၂၂။ ဒေဝါဒေဝါတိဒေဝံ - သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက် မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော်မူထသော၊ နိဓနဝပုဓရံ - အဆုံး

စွန့်သောကိုယ်တော်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူထသော၊ မာရဘင်္ဂ -
 မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော် မူထသော၊ အဘင်္ဂ - မာရ် စစ်သည်
 တို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ထသော၊ ပဇာနိ - သတ္တဝါ
 တို့၏၊ ဒီပံ - ပညာတည်းဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဒီပံ-
 ပြောင်ပြောင်တောက်အောင် ထွန်းညှိတော်မူပြီးထသော၊ ဇယဇရ
 သယနေ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူရာဖြစ်သော မြတ်သော
 ဗောဓိပလ္လင်နေရာ၌၊ ဗောဓိပတ္တိ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်တော်
 မူပြီးထသော၊ အဓိပတ္တိ-အလုံးစုံသော နတ်၊ လူတို့ထက် ကြီးမြတ်
 လွန်ကဲသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူထသော၊ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ
 ဂတာနိ-ဆည်းကပ်ရောက်လာကုန်သော ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် ပရိသတ်
 တို့အား၊ ဝရဂိရကထိတံ-မြတ်သော တရားကို ဟောတော် မူတတ်
 ထသော၊ ပါပဟိနိ - ညစ်ညမ်းယုတ်မာ ကိလေသာကို၊ ပဟိနိ-
 ပယ်ခွါတော်မူပြီးထသော၊ လောကာ လောကာဘိရာမံ-လူ၊ နတ်၊
 ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ရာဖြစ်တော်မူထသော၊ မုနိန္ဒ-ရဟန်း
 တကာတို့ကို အစိုးရတော်မူထသော၊ တံ မုနိန္ဒ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊
 အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ သတတံ-အမြဲ၊ အဘိနမေ အဘိနမာမိ-
 ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဂြောဓဗိဓမ္မာ-အရပ်နှင့်
 အလံ မျှသဖြင့် ပညောင်ပင်၏ အဝန်းကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်
 တော်လည်း ရှိတော်မူ၏၊ မုဒု ကရ စရဏော-အကြိမ်တရာ ဖတ်
 အပ်သော ဝါဂ္ဂမ်းလွှာကဲ့သို့ နူးညံ့သော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးတော်
 လည်း ရှိတော်မူ၏၊ ဗြဟ္မဃောသော-ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံထက်
 ကဲလွန်စွာ သာယာသော အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော

အသံလည်း ရှိတော်မူ၏။ ဧကီဇသော-ဧကီအမည်ရှိသော သား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသော မြင်းခေါင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ကောသစ္ဆာဒင်္ဂဇာတော- ရွှေပဒုံမာကြာချပ်နှင့် တူသော အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကျစ်လစ်လှသော ယောကျ်ား မြတ်တို့၏ နိမိတ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ပုနရပိ-တဖန်လည်း၊ သုဂတော - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သုပ္ပတိဌိတပါဒေါ - ရွှေခြေနင်း အပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာတည်သော ခြေဖဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မုဒေါဒါတုဏ္ဏလောမော - မျက်မှောင်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်၌ နူးညံ့ ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏလုံ မွေးရှင်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အထမပိ-ထိုမှတပါးလည်း၊ သုဂတော- ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗြဟ္မဇုဂ္ဂတ္တဘာဝေါ- ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြူး တည့်မတ်သော ကိုယ်တော်လည်းရှိတော်မူ၏။ နိလက္ခိ-ညိုသော မျက်လုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဒိဃပဏှိ-ရှည်သွယ်ပြည့်ဖြိုးသော ဖနောင့်တော်လည်းရှိတော်မူ၏။ သုခုမမလဆဝီ- သိမ်မွေ့လှစွာသော အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထောမုရဿဂ္ဂသဂ္ဂိ-ချီးမွမ်းအပ်သော နှမ်းစေ့ ပမာဏ အာဟာရပင်ဖြစ်သော်လည်း လျှာဖျားဝယ် တင်ထားခါမျှ၌ အရသာကိုဆောင်နိုင်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့၏ ပေါင်းဖွဲ့ စုရုံးသော အဖျားလည်းရှိတော်မူ၏။

၂၄။ သော ဇိနော - ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ စတ္တာလီသဂ္ဂဒန္တော-အမျှလေးဆယ်သောမြတ်သော သွားတော်လည်းရှိတော်

မူ၏။ သမကလပနဇော-လှဖြင့်ဖြတ်၍ထားအပ်သကဲ့သို့ ညီမျှသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အန္တရံ သပ္ပပီနော-ပခုံးတော် နှစ်ခု တို့၏ အလယ်၌ ပြည့်ဖြိုးသော ကျောက်ကုန်းပြင်လည်း ရှိတော် မူ၏။ စက္ကေနကိတပါဒေါ - တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်သော ခြေဖဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အဝိရဠဒသနော- မကျဲသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မာရဇိ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား သည်၊ ဥဿခံပါဒေါ- ခြေတော်၏ အထက်၌တည်သော ခရုသင်း ကဲ့သို့သော ဖမုက်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ တိဠန္တော- ရပ်တော် မူလျက်၊ နောနမန္တော- မကိုင်းညွတ်ဘဲ၊ ဥဘယကရမုဒုနာ- သိမ်မွေ့ နူးညံ့လှစွာသော လက်တော်နှစ်ဖက်ဖြင့်၊ ဇဏ္ဍကနိ- ပုဆစ်ဒူးတော် နှစ်ဖက်တို့ကို၊ အာမသန္တော- သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။ ဝဇ္ဇကဏ္ဍော- ရွှေမုရိုးစည်ငယ်သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ လုံးသော လည်တော် လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဂေါတရုဏ ပခုမကော- ထိုခဏ၌ ဖွားသော နွားငယ်၏ မျက်မှေးနှင့်အတူ သိမ်မွေ့ပျို ညိုသော မျက်မှေး တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သိဟပုဗ္ဗခုကာယော- ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်သော ကိုယ်နှင့်အတူ ပြည့်ဖြိုးစွာသော ကိုယ်တော် လည်း ရှိတော်မူ၏။

၂၅။ သုဂတော- ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ် သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သတ္တပ္ပိဏောစ- ခုနစ်ပါးသော အရပ် တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဒီဃင်္ဂုလိ- ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်လည်း ရှိတော်

မူ၏။ အထ- ထိုမှတပါး၊ လောမကူပေက လောမော- တခု တခု
 သော မွေးတိုင်းတော်၌ တချောင်း တချောင်းစီသာ ရောက်သော
 မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓော ဒါတဒါဌော-ပြည့်ဖြိုး
 ဖြူစင်စွာသော စွယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ကနက သမ
 တစော- ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်ကဲ့သို့သော အရေတော်လည်း ရှိတော်
 မူ၏။ နိလမုဒ္ဒဂ္ဂလောမော- မျက်နှာတော်ကို မျှော်ဘိသကဲ့သို့
 အထက်သို့တက်သော လကျောရစ်လည်၍ တည်သော အလွန်
 ညိုသော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ- မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ထူလဇိဝှော- ကြီးပြန့်သော လျှာတော်လည်း ရှိတော်
 မူ၏။ အထ- ထိုမှတပါး၊ သိဟ ဟနုကော- ခြင်္သေ့မင်း၏မေးနှင့်
 တူသော ပြည့်ဖြိုးစွာသော မေးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဇာလိ
 ကပ္ပါဒဟတ္ထော- လေသွန်တံခါး၌ လက်သမား တပ်စီထားအပ်
 သော ရွှေပွတ်တိုင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ ရှည်သော ခြေချောင်း
 လက်ချောင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ နာထော- မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ ဥက္ကိသသီသော- နဖူးသင်းကျစ် ခြယ်လှယ်သဖြင့် တင့်တယ်
 သော ဦးခေါင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ ဂုဏ သဟိတံ-
 ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊
 တံ မဟေသိ - ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-
 ရှိခိုးပါ၏။

၂၆။ လောကေ- လောက၌၊ ယသ္မာ- အကြွင့်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ
 ဗုဒ္ဓေါတိဃောသော- ဘုရား ဘုရားဟူသော အသံကိုမျှလည်း၊
 အတိဒုလ္လဘတရော-အလွန်ကြားရခဲတုံ၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ- ဘုရား၏

အဖြစ်သည်ကား၊ ကာ ကထာ - အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း၊
 တသွာ- ထို့ကြောင့်၊ ဝိဘာဝီ ပညာရှိကုန်သော၊ ဝိဝိဓဟိတသုခံ-
 အထူးထူး အပြားပြားသော စီးပွားချမ်းသာကို၊ ပတ္တယန္တာ-
 တောင့်တကုန်သော၊ သာဓဝေါ- သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဣဉ္ဇိ-
 အလိုရှိအပ်သော၊ အတ္ထိ- အကျိုးစီးပွားကို၊ ဝဟန္တိ- ရွက်ဆောင်
 တော်မူတတ်ထသော၊ သုရနရမဟိတံ- လူ့နတ်တို့သည် ပူဇော်
 အပ်တော်မူထသော၊ နိဗ္ဗယံ- ဘေးလည်း မရှိထသော၊ ဒက္ခိဏေ
 ယံ- မြတ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ထသော၊ လောကာနံ-
 လူသုံးပါးတို့၏၊ နန္ဒိဝစုနံ- နှစ်လိုခြင်းကို ပွားစေတတ်ထသော၊
 ဒလဗလံ- ဆယ်ပါးသော အားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ အသမံ-
 တုဖက်လည်း ကင်းပြီးထသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊
 နိစ္စံ- အမြဲ၊ နမဿန္တု- ရှိခိုးစေကုန်သတည်း။

၂၇။ ဧတေန ပုညေန- ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးရခြင်း
 တည်းဟူသော ကောင်းမှုစေတနာကြောင့်၊ သော အဟံ- ထိုငါ
 သည်၊ သမ္ပရာယေ- တမလွန်ဘဝ၌၊ နိပုဏမတိ စ- သိမ်မွေ့သော
 ပညာရှိသည်၎င်း၊ သတော စ- သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ တိတ္ထော
 စ- ရောင့်ရဲလွယ်သည်၎င်း၊ ဒက္ခော စ- လိမ်မာသည်၎င်း၊ ဒိဋ္ဌဇူ
 ပညော စ- ဖြောင့်မတ်သော အယူပညာရှိသည်၎င်း၊ အဝိကတ
 ဝီရိယော စ- မချို့တဲ့သော လုံ့လရှိသည်၎င်း၊ ဘောဂေါ စ- စည်းစိမ်
 ဥစ္စာရှိသည်၎င်း၊ သံဝိဘာဂီ စ- ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သည်၎င်း၊
 တိဒက္ခော စ- ထက်မြက်သည်၎င်း၊ သူရော စ- ရဲရင့်သည်၎င်း၊
 ဓိတတ္ထော စ- တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်၎င်း၊ သပရဟိတ

စရာ စ-မိမိအကျိုးစီးပွား သူတပါးအကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်
တတ်သည်၎င်း၊ ဒီဃဇီဝိ စ- ရှည်သော အသက်ရှိသည်၎င်း၊ အရာ
ဂေါ စ- အနာမရှိသည်၎င်း၊ ဓညော စ- ဘုန်းရှိသည်၎င်း၊ ဝဏ္ဏော
စ- အဆင်းလှသည်၎င်း၊ ယဿီ စ- များသော အခြံအရံရှိသည်
၎င်း၊ အတိဗလဝ စရာ စ- လွန်သောအားကို ဆောင်နိုင်သည်
၎င်း၊ ကိတ္တိမာ စ- ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောခြင်းသည်၎င်း၊
ခန္တုပေတော စ- သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဘပေယျ-
ဖြစ်ရပါလိ၏။

၂၈။ သော အဟံ- ထိုငါသည်၊ ဒိဌဓမ္မေ- မျက်မှောက်သော
ကိုယ်၏အဖြစ်၌၊ သဒ္ဓေါ စ- သဒ္ဓါတရားရှိသည်၎င်း၊ ဧါတဂ္ဂံပေတော
စ- ပေးလှူအပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ပရမသိရီ စ-
မြတ်သော ဘုန်းကျက်သရေ ရှိသည်၎င်း၊ ဝိရတ္တော စ- တပ်ခြင်း
ကင်းသည်၎င်း၊ လဇ္ဇီ စ- မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သည်၎င်း၊
ကလျာဏမိတ္တော စ- ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသည်၎င်း၊
အဘိရတ ကုသလော စ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ အလွန်မွေ့လျော်
တတ်သည်၎င်း၊ ပဉ္စသီလာ ဘိရက္ခော စ- ငါးပါးသော သီလကို
အလွန်စောင့်ရှောက် နိုင်သည်၎င်း၊ အပ္ပိစ္ဆော စ- နည်းသောအလို
ရှိသည်၎င်း၊ အပ္ပကောဓော စ- နည်းသော အမျက်ရှိသည်၎င်း၊
အတိဝုဇ္ဇံ ဟဒယော စ- အလွန်ဖြောင့်မတ်သော နှလုံးရှိသည်၎င်း၊
ဣဒ္ဓိမာ စ- တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ အပ္ပမေယျော စ- မနှိုင်းယှဉ်
အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၎င်း၊ ပါသံသော စ- ချီးမွမ်းထိုက်သည်၎င်း၊
ပေမဝါစော စ- ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်သည်၎င်း၊

သုဇနဂုဏ်ဝိဒ္ဓိ စ- သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ်
သည်၎င်း၊ မာမကော စ- သူတော်ကောင်းတို့ကို မြတ်နိုးတတ်
သည်၎င်း၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရပါလို့၏။

၂၉။ ဣတ္ထံ ဣမိနာ ယထာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သော အပြားအားဖြင့်၊ အသင်္ခယေ-ဤ၍ ဤမျှရှိ၏ဟု မရေတွက်
နိုင်ကုန်သော၊ လက္ခဏ ဒီပိတေ- အစိတ်ဖြစ်သော ဥပလက္ခဏ
နည်းအားဖြင့် ပြအပ်ကုန်သော၊ နာထဂုဏေ-မြတ်စွာဘုရား၏
ကျေးဇူးတော်တို့ကို၊ သူ စကောသု-ပြတတ်ကုန်သော၊ ဂါထာသု-
ဂါထာတို့တွင်၊ ဧကဂါထမ္ပိ- တဂါထာကိုမျှသော်လည်း၊ ဗုဓော-
ပညာရှိသော၊ ယော ကုလပုတ္တော-အကြင် အမျိုးကောင်းသား
သည်၊ သရတေ-အောက်မေ့ရာ၏။

၃၀။ သော ကုလပုတ္တော- ထို အမျိုးကောင်း သားသည်၊
စကုရာပါယမုတ္တော စ- အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်သည်၎င်း၊ အတ္ထ
ဒွယဿ-ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ အကျိုးစီးပွားနှစ်ပါးကို၊ သာဓကော စ-
ပြီးစေခြင်းငှါ တတ်စွမ်းနိုင်သည်၎င်း၊ ဟတူပဒ္ဒဝ ဇာလော စ၊
ဖျောက်အပ်ပြီးသောဘေးရန်တည်းဟူသော ကွန်ရက်ရှိသည်၎င်း၊
ဟိတသုခဿ- စီးပွားချမ်းသာကို၊ လာဘီ စ- ရသည်၎င်း။

၃၁-၃၂။ နရဒေဝါနံ-လူနတ်တို့ကို၊ အဓိပေါ စ- အစိုးရသော
နတ်မင်းအဖြစ်သည်၎င်း၊ စတုဒီပိဿရောပိ ဝါ- လေးကျွန်းလုံးကို
အစိုးရသော စကြာငတေးမင်း၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ ဘဝေယျ-
ဖြစ်ရာ၏၊ အန္တိမေ ဒေဟေ- အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌၊

သုဗ္ဗတော- ကေသင်းသော အကျင့်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊
ဘာဝနာယာနံ-ဘာဝနာတည်းဟူသော ယာဉ်ထက်သို့၊ အာရုယျ-
တက်စီး၍၊ အညံ- အရဟတ္တဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ တံ သေတ
ဆတ္တကံ-ထိုမြတ်သော ထီးဖြူကို၊ ဓာရေန္တာ-ဆောင်းလျက်၊ သမံ-
မီးခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ သေတိ- ရောက်
လတ္တံ့သတည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေပိ-ဤကိုယ်၏အဖြစ်၌လည်း၊
အရောဂေါ စ- အနာမရှိသည်၎င်း၊ ဒီသဇီဝိကော စ- ရှည်သော
အသက်ရှိသည်၎င်း၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။

၃၃။ သဗ္ဗ လောကေဟိ- ခပ်သိမ်းသော လူတို့သည်၊
ပူဇိတော စ- ပူဇော်အပ်သည်၎င်း၊ ဘာဝနာဘိရတိ မနော စ-
ဘာဝနာ၌ အလွန်မွေ့လျော်သော နှလုံးရှိသည်၎င်း၊ ဇနပ္ပိယော စ-
သူခပ်သိမ်းတို့ ချစ်နှစ်လိုအပ်သည်၎င်း၊ မနာပေါ စ-သူခပ်သိမ်းတို့
နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည်၎င်း၊ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရာ၏၊ အခိလ
ဓာရဏေ-အလုံးစုံသော ဂါထာတို့ကိုဆောင်ခြင်း၌၊ ကာ ကထာ-
အဘယ်မှာလျှင် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

နမက္ကာရ အနက် ဖြီး၏။

ဆဋ္ဌ မာဓေဝင်

၁။ လောကနိတိ ပါဠိ

၂။ လောကနိတိ အနက်

လောကနီတိ

ပါဠိ

လောကနီတိပါဠိကို ပင်းယခေတ် (သက္ကရာဇ် ၇၀၀
ကျော်ခန့်) ဆင်ဖြူ ၄ စီးရှင် သီဟသူမင်း လက်ထက်
အတွင်းဝန်သေနာပတိဖြစ်သော စတုရင်္ဂဗလ အမတ်ကြီး
က သက္ကတဘာသာနီတိကျမ်းများမှထုတ်နုတ်ပေါင်းစု၍
ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ယင်းပါဠိကို ညောင်ကန် ဆရာ
တော် ဦးဗုဒ္ဓ (စက္ကိန္ဒာဘိသီရိသဒ္ဓမ္မဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိ
ရာဇဂုရု) က ၁၁၉၆-ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆို လပြည့်ကျော်
၇-ရက်နေ့တွင် နိဿုပြန်ဆိုရေးသားခဲ့သည်။

၁-ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍ

- ၁။ လောကနီတိံ ပဝက္ခာမံ၊ နာန သတ္တ သမုဒ္ဓဋ္ဌံ။
မာဂဓေနေဝ သံခေပံ၊ ဝဇ္ဇိတှာ ရတနတ္ထယံ။
- ၂။ နီတိံ လောကေ ပုရိသဿ သာရော၊
မာတာ ပိတာ စ အာစရိယော မိတ္တော။
တဿွာ ဟိ နီတိံ ပုရိသော ဇညာ၊
ဉာဏီ မဟာ ဟောတိ ဗဟုဿုတော။
- ၃။ အလသဿ ကုတော သိပ္ပံ၊ အသိပ္ပဿ ကုတော ဓနံ။
အဓနဿ ကုတော မိတ္တံ၊ အမိတ္တဿ ကုတော သုခံ။
- ၄။ သိပ္ပါ သမံ ဓနံ နတ္ထိ၊ သိပ္ပံ စောရာ န ဂဏ္ဌန္တိ။
ဣဓ လောကေ သိပ္ပံ မိတ္တံ၊ ငရလောကေ သုခါဝဟံ။
- ၅။ အပ္ပကံ နာတိမညေယျ၊ စိတ္တေ သုတံ နိဓာပယေ။
ဝမ္ပိကောဒက ဗိဒ္ဓါဝ၊ စိရေန ပရိပ္ပရတိ။

- ၆။ ခုဒ္ဒေါတိ နာတိမညေယျ၊ ဝိဇ္ဇံ ဝါ သိပ္ပမထ ဝါ။
ကေမိ ပရိယောဒါတံ၊ ဇီဝိတ ကပ္ပကာရဏံ။
- ၇။ သေလေ သေလေ န မာဏိက္ကံ၊ ဂဇေ ဂဇေ န မုတ္တိကံ။
ဝနေ ဝနေ န စန္ဒနံ၊ ဌာနေ ဌာနေ န ပဏ္ဍိတံ။
- ၈။ ပဏ္ဍိတော သုတသမ္ပန္နော၊ ယတ္ထ အတ္ထိတံ စေ သုတော။
မဟုဿာဟေန တံ ဌာနံ၊ ဂန္ထဗ္ဗံ သုတေသိနာ။
- ၉။ သနေ သိပ္ပံ သနေ ဓနံ၊ သနေ ပဗ္ဗတ မာရုဟံ။
သနေ ကာမဿ ကောဓဿ၊ ဣမေ ပဉ္စ သနေ သနေ။
- ၁၀။ သုတိ သမ္မုတိ သင်္ချာ စ၊ ယောဂါ နိတိ ဝိသေသကာ။
ဂန္ထဗ္ဗာ ဂဏိကာ စေဝ၊ ဓနု ဗေဒါ စ ပူရဏာ။
- ၁၁။ တိကိစ္ဆာ ဣတိဟာသာ စ၊ ဇောတိ မာယာ စ ဆန္ဒတိ။
ကေတု မန္တာ စ သဒ္ဓါ စ၊ သိပ္ပါ ဌာရသကာ ဣမေ။
- ၁၂။ အပုဋ္ဌော ပဏ္ဍိတော ဘေရီ၊ ပဇ္ဇန္နော ဟောတိ ပုစ္ဆိတော။
ဗာလော ပုဋ္ဌော အပုဋ္ဌောပိ၊ ဗဟံပိ ဘဏတေ သဒါ။
- ၁၃။ ပေါတ္ထကေသု စ ယံ သိပ္ပံ၊ ပရ ဟတ္ထေသု ယံ ဓနံ။
ယထာ ကိစ္စေ သမုပ္ပန္နော၊ န တံ သိပ္ပံ န တံ ဓနံ။
- ၁၄။ ဇလပ္ပမာဏံ ကုမုဒမာလံ၊
ကုလပ္ပမာဏံ ဝိနယော ပမာဏံ။
ဗျတ္တိပ္ပမာဏံ ကထိတဝါကံ၊
ပထဝီ ပမာဏံ တိဏမိလာတံ။
- ၁၅။ အပ္ပဿုတော သုတံ အပ္ပံ၊ ဗဟံ မညတိ မာနဝါ။
သိန္ဓုဒက မပဿန္တော၊ ကူပေ တောယံဝ မဏ္ဍုကော။

- ၁၆။ ပဌမံ န ပရာဇိတော သိပ္ပံ၊ ဒုတိယံ န ပရာဇိတော ဓနံ။
တတိယံ န ပရာဇိတော ဓမ္မံ၊ စတုတ္ထံ ကိံ ကရိဿတိ။
- ၁၇။ ဗျတ္တ ပုတြာ ကိ မာလဿေ၊
အဗျတ္တော ဘာရ ဟာရိကော။
ဗျတ္တကော ပူဇိတော လောကေ၊
ဗျတ္တာ ပုတြာ ဒိနေ ဒိနေ။
- ၁၈။ မာတာ သတြု ပိတာ ဝေရီ၊
ယေန ဗာလော န သိက္ခိတော။
သဘာ မဇ္ဈေ န သောဘတိ၊
ဟံသမဇ္ဈေ ဗကော ယထာ။
- ၁၉။ ကဏ္ဍကာဂီရိ ကော တိက္ခတိ၊ ကော အဉ္စနံ မိဂက္ခိယံ။
ဥပ္ပလဿ ပလ္လလေ ကောသုဂန္ဓံ၊
ကုလပုတ္တရူပေါ ကော ပဝတ္တတိ သမတိ ဘာဝေါ။
- ၂၀။ န ရသံ အကောတဗျလံ၊ အဓနဿာ လင်္ကတဗ္ဗိ။
အလောဏကန္တု ဗျဉ္စနံ၊ ဗျာကရဏံ အသိပ္ပဿ။
- ၂၁။ သုဿုဿ သုတသမ္ပန္နော၊ သုတ ပညာယ ဝဇှတိ။
ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊
အတ္ထော ဉာတော သုခါဝဟော။
- ၂၂။ ဘောဇနံ မေထုနံ နိဒ္ဒါ၊ ဂေါဏေ ပေါသေပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဝိဇ္ဇာ ဝိသေသော ပေါသဿ၊
ဟိနော ဂေါဏသမော ဘဝေ။
- ၂၃။ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာသမံ မိတ္တံ၊ န စ ဗျာဓိ သမော ရိပ္ပ။
န စ အတ္တသမံ ပေမံ၊ န စ ကမ္မသမံ ဗလံ။

- ၂၄။ ဟံသော မဇ္ဈေ န ကာကာနံ၊
သီဟော ဂုန္ဒံ န သောဘတေ။
ဂဒြဘမဇ္ဈေ တုရဂေါ၊ ဗာလမဇ္ဈေ စ ပဏ္ဍိတော။
- ၂၅။ ယာဝဇီဝံ ပိ စေ ဗာလော၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိချပါသတိ။
န သော ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဒဗ္ဗိ သူရသံ ယထာ။
- ၂၆။ မဟုတ္တ မပိ စေ ဝိည၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိချပါသတိ။
ခိပ္ပံ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဇိဝှိ သူပရသံ ယထာ။
- ၂၇။ ဝိနာ သတ္တံ န ှစ္ဆေယျ၊ သူရော သင်္ဂါမ ဘူမိယံ။
ပဏ္ဍိတဒ္ဓဂ္ဂ ဝါဏိဇော၊ ဝိသေသ ဂမနော တထာ။
- ၂၈။ ဓန နာသံ မနော တာပံ၊ သဒရ ဒုစ္စရိတာနိ စ။
ဝဉ္ဇနဉ္စ အဝမာနံ၊ ပဏ္ဍိတော န ပကာသယေ။
- ၂၉။ ပတ္တာနုရူပကံ ဝါကျံ၊ သဘာဝ ရူပကံ ပိယံ။
အတ္တာနု ရူပကံ ကောဓံ၊ ယော ဇာနာတိ သပဏ္ဍိတော။
- ၃၀။ အ ဓနဿ ရသံ ခါဒါ၊ အ ဗလဿ ဟတာရတာ။
အပ္ပညဿ ဝါကျရတာ၊ ဥမ္မတ္တကသမာ ဣမေ။
- ၃၁။ အနဝှိယံ ဂမယန္တော၊ အပုစ္ဆာ ဗဟုဘာသကော။
အတ္တဂုဏံ ပကာသေန္တော၊ တိဝိဓံ ဟိနလက္ခဏံ။
- ၃၂။ အပ္ပရူပေါ ဗဟံ ဘာသော၊ အပ္ပပညော ပကာသကော။
အပ္ပပူရော သဋ္ဌော ခေါဘော၊ အပ္ပခီရာ ဂါဝီ စလေ။
- ၃၃။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သီဟေ၊ ကာကဂ္ဂဟေ ပိယေ ပိယေ။
အဏ္ဍိပိ ပဏ္ဍိ ဟုတု၊ ဓီရာ ပုစ္ဆေ ငယေ ငယေ။
- ၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သီဟေ၊ သူကရေပိ ဥဟေ ဒီပေ။
ဗိဋ္ဌာရေ သဒိသေ ဗျဉ္ဇေ၊ သဗ္ဗ ဓီရေ သိပ္ပ သမေ။

- ၃၅။ န တိတ္ထိ ရာဇာ ဓနမ္ပိ၊ ပဏ္ဍိတောပိ သုဘာသိတေ။
စက္ခုပိ ပိယဒဿန၊ ဇလေ သာဂဓရာ န တိတ္ထိ။
- ၃၆။ ရူပယောဗ္ဗန သမ္ပန္နာ၊ ဝိသာလ ကုလ သမ္ဘင်္ဂါ။
ဝိဇ္ဇာဟိနာ န သောဘန္တိ၊ နိဂန္ဓာ ဣဝ ကိသုကာ။
- ၃၇။ ဟိနပုတ္တော ရာဇာ မစ္စော၊ ဗာလပုတ္တော စ ပဏ္ဍိတော။
အ ဓနဿ ဓနံ ဗဟု၊ ပုရိသာနံ န မညထ။
- ၃၈။ ယော သိဿော သိပ္ပလောဘေန၊ ဗဟံ ဂဏှာတိ တံ သိပ္ပံ။
မူဂေါဝ သုပိနံ ပဿံ၊ ကထေတုပ္ပိ န ဥဿဟေ။
- ၃၉။ န ဘိဇ္ဇေတုံ ကုမ္ဘကာရော၊ သောဘေတုံ ကုမ္ဘံ ဃဋ္ဌတိ။
န ခိပေတုံ အပါယေသု၊ သိဿာနံ ဝုဒ္ဓိ ကာရဏာ။
- ၄၀။ တဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယုတိ။
ပတ္တာပိ သုရဘိဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဓိရူပ သေဝနာ။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သုဇနကဏ္ဍ

- ၄၁။ သပ္ပိရေဝ သမာသေထ၊ သပ္ပိ ကုဗ္ဗေထ သန္ဓဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ မညာယ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။
- ၄၂။ စဇ ဒုဇေန သံသဂ္ဂံ၊ ဘဇ သာဓု သမာမံ။
ကရ ပုည မဟောရတ္ထိံ၊ သရ နိစ္စ မနိစ္စတံ။
- ၄၃။ ယထာ ဥဒ္ဓမ္မရ ပက္ကာ၊ ဗဟိ ရတ္တကမေဝ စ။
အန္တော ကိမိလ သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဧဝံ ဒုဇေန ဟဒယာ။
- ၄၄။ ယထာပိ ပနသာ ပက္ကာ၊ ဗဟိ ကဏ္ဍကမေဝ စ။
အန္တော အမတ သမ္ပန္နာ၊ ဧဝံ သုဇေန ဟဒယာ။

- ၄၅။ သုက္ခောပိ စန္ဒနံ တရူ န ဇဟာတိ ဂန္ဓံ၊
 နာဂေါ ဂတော နရမုခေ န ဇဟာတိ လိဋ္ဌံ။
 ယန္တာဂတော မဓုရသံ န ဇဟာတိ ဥစ္ဆု၊
 ဒုက္ခောပိ ပဏ္ဍိတ ဇနော န ဇဟာတိ ဓမ္မံ။
- ၄၆။ သိဟောနာမ ဇိဃစ္ဆောပိ၊ ပဏ္ဏာဒီနိ န ခါဒတိ။
 သိဟော နာမ ကိသော စာပိ၊ နာဂမံသံ န ခါဒတိ။
- ၄၇။ ကုလဇာတော ကုလပုတ္တော၊ ကုလဝံသ သုရက္ခတော။
 အတ္တနာ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊ ဟိနကမ္မံ န ကာရယေ။
- ၄၈။ စန္ဒနံ သိတလံ လောကေ၊ တတော စန္ဒောဝ သိတလော။
 စန္ဒနံ စန္ဒသိတမ္ဘာ၊ သာဓုဝါက္ခံ သုဘာသိတံ။
- ၄၉။ ဥဒေတိ ဘာဏု ပစ္ဆိမေ၊ မေရုရာဇာပိ နမတိ။
 သိတလံ ယဒိ နရဂ္ဂိ၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေ စ ဥပ္ပလံ။
 ဝိကသေ န ဝိပရီတံ၊ သာဓု ဝါစာ ကုဒါစနံ။
- ၅၀။ သုခါ ရုက္ခဿ ဆာယာဝ၊ တတော ဉာတိ မာတာ ပိတု။
 တတော အာစရိယော ရညော၊ တတောဗုဒ္ဓဿ နေကဓာ။
- ၅၁။ ဘမရာ ပုပ္ဖမိစ္ဆန္တိ၊ ဂုဏမိစ္ဆန္တိ သုဇ္ဇနာ။
 မက္ခိကာ ပုတိ မိစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသ မိစ္ဆန္တိ ဒုဇ္ဇနာ။
- ၅၂။ မာတာ ဟိနဿ ဒုဗ္ဘာသ၊ ပိတာ ဟိနဿ ဒုက္ခိရိယာ။
 ဥဘော မာတာ ပိတာ ဟိနာ၊ ဒုဗ္ဘာသ စ ဒုက္ခိရိယာ။
- ၅၃။ မာတာ သေဋ္ဌဿ သုဘာသ၊
 ပိတာ သေဋ္ဌဿ သုက္ခိရိယာ။
 ဥဘော မာတာ ပိတာ သေဋ္ဌာ၊
 သုဘာသ စ သုက္ခိရိယာ။

- ၅၄။ သင်္ဂါမေ သူရ မိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိ သုခံ ကုတုဟလေ။
ပိယဉ္စ အန္တပါနေသု၊ အတ္ထ ကိစ္စေသု ပဏ္ဍိတံ။
- ၅၅။ သုနခေါ သုနခံ ဒိသ္မာ၊ ဒန္တံ ဒဿေတိ ဟိံသိတုံ။
ဒုဇ္ဇေနော သုဇ္ဇနံ ဒိသ္မာ၊ ရောသယံ ဟိံသ မိစ္ဆတိ။
- ၅၆။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊ အကာသိ ကာရာပေသိ ဝါ။
သာဟသာ ကာရိတံ ကမ္ပ၊ မန္တော ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။
- ၅၇။ ကောဓံ ဝိဟိတော ကဒါစိ န သောစတိ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဖရသဝါစံ ခမထ၊
တေ ခန္တိ မုတ္တမ မာဟု သန္တော။
- ၅၈။ ဒုက္ခော နိဝါသော သမ္မာဓေ၊ ဌာနေ အသုစိသင်္ကတေ။
တတော အရိပ္ပိ အပ္ပိယေ၊ တတောပိ အကတညုနာ။
- ၅၉။ ဩဝါဒေယျာ နုသာသေယျ၊
အသဗ္ဘာ စ နိဝါရယေ။
သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊
အသတံ ဟောတိ အပ္ပိယော။
- ၆၀။ ဥတ္တမတ္တ နိဝါတေန၊ သူရံ ဘေဒေန နိဇ္ဇယေ။
နိစ္စံ အပ္ပက ဒါနေန၊ ဝါယာမေန သမံ ဇယေ။
- ၆၁။ န ဝိသံ ဝိသ မိစ္စာဟု၊ ဓနံ သံဃဿ ဥစ္စတေ။
ဝိသံ ကေဝ ဟနတိ၊ သပ္ပံ သံဃဿ ဟနတိ။
- ၆၂။ ဇဝေန ဘဒြံ ဇာနန္တိ၊ ဗလိဗဒ္ဓဉ္စ ဝါဟေန။
ဒုဟေန ဓေနံ ဇာနန္တိ၊ ဘာသမာနေန ပဏ္ဍိတံ။

- ၆၃။ ခနမပ္ပမ္ဘိ သာဓူနံ၊ ကူပေ ဝါရိဝ နိဿယော။
ဗဟံအပိ အသာဓူနံ၊ န စ ဝါရိဝ အဏ္ဏဝေ။
- ၆၄။ အာပံ ပိဝန္တိ နော နဇ္ဇော၊ ရုက္ခာ ခါဒန္တိ နော ဖလံ။
ဝဿန္တိ ကုဓိ နော မေဿ၊ ပရတ္ထာယ သတံ ဓနံ။
- ၆၅။ အာတ္ထေယျံ န ပတ္ထေယျ၊ အစိန္တေယျံ န စိန္တယေ။
ဓမ္မမေဝ သုစိန္တေယျ၊ ကာလံ မောဃံ န ဣစ္ဆယေ။
- ၆၆။ အစိန္တိတမ္ပိ ဘဝတိ၊ စိန္တိတမ္ပိ ဝိနဿတိ။
န ဟိ စိန္တာ မယာ ဘောဂါ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ။
- ၆၇။ အသန္တဿ ပိယော ဟောတိ၊ သန္တံ န ကုရုတေ ပိယံ။
အသတံ ဓမ္မံ ရောစတိ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။

သုဇနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဗာလဒုဇ္ဇန ကဏ္ဍ

- ၆၈။ အတိပိယော န ကာတဗ္ဗော၊
ခလော ကောတု ဟလံ ကရော။
သိရဿ ဝဟမာနောပိ၊
အခုပ္ပရော သဋ္ဌော ယထာ။
- ၆၉။ သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌော ခလော ဒုဋ္ဌော၊ သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌတရော ခလော။
မန္တောသဓေဟိ သော သပ္ပေါ၊ ခလော ကေန ပသမ္မတိ။
- ၇၀။ ယော ဗာလော မညတိ ဗာလံ၊
ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေန သော။
ဗာလောဝ ပဏ္ဍိတမာနိ၊
သ ဝေ ဗာလောတိ ဝုစ္စတိ။

- ၇၁။ မဇ္ဈိ မညတိ ဗာလော၊ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ အထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။
- ၇၂။ န သာဓု ဗလဝါ ဗာလော၊ သာဟသာ ဝိဒ္ဓတေ ဓနံ။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ နိရယံ သော ဥပပဇ္ဇတိ။
- ၇၃။ သရေ ဒုဋ္ဌော မူသိကော စ၊ ဝနေ ဒုဋ္ဌော စ ဝါနရော။
သကုဏေ ဒုဋ္ဌောစ ကာကော၊ နရေ ဒုဋ္ဌောစ ဗြဟ္မဏော။
- ၇၄။ ဒီဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊ ဒီဃံ သန္တဿ ယောဇနံ။
ဒီဃော ဗာလာန သံသာရော၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ။
- ၇၅။ တိလမတ္တံ ပရေသံ ဝ၊ အပ္ပဒေါသဉ္စ ပဿတိ။
နာဠိကေရမ္ပိ သဒေါသံ၊ ခလဇာတော န ပဿတိ။
- ၇၆။ နတ္တဒေါသံ ပရေ ဇညာ၊ ဇညာ ဒေါသံ ပရဿတု။
ဂုယေ ကုမ္မာဝ အင်္ဂါနိ၊ ပရဒေါသဉ္စ လက္ခယေ။
- ၇၇။ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာယ၊ ဒဏ္ဍော ဗာလေန ဒိယတေ။
ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတေနော၊ ဝဏ္ဏိတောဝ သုဝဏ္ဏိတော။
- ၇၈။ လုဒ္ဓံ အတ္ထေန ဂဏေယျ၊ ထဒ္ဓံ အဉ္ဇလိ ကမ္မုနာ။
ဆန္ဒာ နုဝတ္တိယာ မုဠေ၊ ယထာဘူတေန ပဏ္ဍိတံ။

ဗာလဒုဇ္ဇနကဏ္ဍံ နိဗ္ဗိတံ။

၄-မိတ္တ ကဏ္ဍ

- ၇၉။ ဟိတကရော ပရော ဗန္ဓု၊ ဗန္ဓုပိ အဟိတော ပရော။
အဟိတော ဒေဟဇော ဗျာဓိ၊ ဟိတံ အရည မောသဓံ။
- ၈၀။ ပရောက္ခေ ဂုဏဟန္တာရံ၊ ပစ္စက္ခေ ပိယဝါဒိနံ။
ဝဇ္ဇေယျ တာဒိသံ မိတ္တံ၊ ဝိသကုမ္ဘေ ယထာ မဓုံ။

- ၈၁။ ဓန ဟိနေ စဇေ မိတ္တော၊ ပုတ္တ ဒါရာ သဟောဒရာ။
ဓနဝန္တေဝ သောန္တိ၊ ဓနံ လောကေ မဟာ သခါ။
- ၈၂။ ဇာနေယျ ပေသေန ဘစ္စံ၊ ဗန္ဓဝါပိ ဘယာ ဂတေ။
အပ္ပကာသု တထာမိတ္တံ၊ ဒါရဉ္စ ဝိဘဏ္ဍယေ။
- ၈၃။ သော ဇန္ဓုယော ဟိတေ ယုတ္တော၊
ပိတရော ဟောတိ ပေါသကော။
တံ မိတ္တံ ယတ္ထ ဝိဿာသော၊ သာ ဘရိယာ စ နိဗ္ဗုတိ။
- ၈၄။ န ဝိဿသေ အမိတ္တဿ၊ မိတ္တဉ္စာပိ န ဝိဿသေ။
ကဒံစိ ကုပ္ပိတေ မိတ္တေ၊ သဗ္ဗဒေါသံ ပကာသတိ။
- ၈၅။ သကိံ ဒုဠတိ ယော မိတျာ၊ ပုန သန္တိတုမိစ္ဆတိ။
သော မစ္စုံ ဥပဂဏှာတိ၊ ဂဗ္ဘော အဿတရိယထာ။
- ၈၆။ ဝဟေ အမိတ္တံ ခန္ဓေန၊ ယာဝ ကာလံ အနာဂတံ။
တမေဝ အာဂတေ ကာလေ၊ သေလေ ဘိန္ဓေ သဋ္ဌံ လ္လဝ။
- ၈၇။ လ္လဏ သေသော အဂ္ဂိ သေသော၊
ရောဂ သေသော တထေဝ စ။
ပုနပုနံ ဝိဝေဒန္တိ၊ တသ္မာ သေသံ န ကာရယေ။
- ၈၈။ ပဒုမံ ဝ မုခံ ယဿ၊ ဝါစာ စန္ဒန သီတလာ။
တာဒိသံ နောပသေဝေယျ၊ ဟဒယေ တု ဟလာဟလံ။
- ၈၉။ န သေဝေ ဖရသံ သာမိံ၊ န စ သေဝေယျ မစ္ဆရိံ။
တတော အပဂ္ဂဏှံ သာမိံ၊ နေဝ နိဂ္ဂဟိတံ တတော။
- ၉၀။ သိဂီ ပညာသ ဟတ္ထေန၊ သတေန ဝါဇိနံ ဝဇ္ဇေ။
ဟတ္ထိဒန္တိံ သဟဿေန၊ ဒေသ စာဂေန ဒုဇ္ဇနံ။

- ၉၁။ ကုဒေသဉ္စ ကုမိတ္တဉ္စ၊ ကု ကုလဉ္စ ကုဗန္ဓဝံ။
ကုဒါရဉ္စ ကုဒါသဉ္စ၊ ဒုရတော ပရိပဇ္ဇယေ။
- ၉၂။ ရောဂါ တုရေ စ ဒုပ္ပိက္ခေ၊ ဗျသနေ စ သတြုဂဟေ။
ရာဇဒွါရေ သုသာနေ စ၊ သခါ တိဋ္ဌာ သုမိတ္တကာ။
- ၉၃။ သီတ ဝါစော ဗဟုမိတ္တော၊ ဖရသော အပ္ပမိတ္တကော။
ဥပမံ စွတ္တ ဉာတဗ္ဗံ၊ သူရိယ စန္ဒ ရာဇုနံ။
မိတ္တကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

၅-ဒုတ္တိ ကဏ္ဍ

- ၉၄။ ကောကိလာနံ သဒ္ဓိ ရူပံ၊ နာရိရူပံ ပတိဗ္ဗတာ။
ဝိဇ္ဇာ ရူပံ အရူပါနံ၊ ခမာ ရူပံ တပဿီနံ။
- ၉၅။ ဣတ္ထိနဉ္စ ဓနံ ရူပံ၊ ပုရိသာနံ ဝိဇ္ဇာ ဓနံ။
ဘိက္ခုနဉ္စ ဓနံ သီလံ၊ ရာဇာနဉ္စ ဓနံ ဗလံ။
- ၉၆။ ကိသာ သောဘာဝ တာပသာ၊ ထူလာ သောဘာ
စတုပ္ပဒါ။
ပုရိသာ စ ဝိဇ္ဇာ သောဘာ၊ ဣတ္ထိ သောဘာဝ
သာမိကော။
- ၉၇။ ပဉ္စ ရတျာ သုဂန္ဓဗ္ဗာ၊ သတ္တ ရတျာ ဓနုဂ္ဂဟာ။
ဧကမာသာ သုဘရိယာ၊ အစု မာသာ သိဿာ မလာ။
- ၉၈။ ဟိံ ရမတိ ပင်၊ ဟင် ရမတိ ပေါက်။
ထိ ရမတိ ပု၊ ခု ရမတိ ခံ။
- ၉၉။ ဇိဏ္ဏမန္တံ ပသံသေယျ၊ ဒါရဉ္စ ဂတယောဗ္ဗနံ။
ရဏ ပုနာဂတာ သူရံ၊ သဿဉ္စ ဂေဟမာဂတံ။

- ၁၀၀။ ဒွိတရိ ပတိ နာရီစ၊ ဝိဟာရ ဒွိတရိ ဘိက္ခု။
သကုဏော ဒွိတြိ ပါသဉ္စ၊ ကတမာယာ ဗဟုတရံ။
- ၁၀၁။ ဒုဇ္ဇနံ ပဟရာ ဒန္တိ၊ မိတ္တံ ဒန္တိ အဘဏိကာ။
ဣတ္တိနံ ဗျသနာ ဒန္တိ၊ ရာဂိနံ အပ္ပဘောဇနာ။
- ၁၀၂။ ရတ္တိ ဝိနာ န စန္ဒိမာ၊ ဝိစိ ဝိနာ စ အဏ္ဏဝေါ။
ဟံသ ဝိနာ ပေါက္ခရဏိ၊ ပတိဝိနာ ကညာ သောဘေ။
- ၁၀၃။ ပတိနာ ဇနိတံ ဘောဂံ၊ ဣတ္ထိယာဝ သံဂုတ္တနံ။
ပုရိသောဝ ဟိ ပဓာနော၊ ဣတ္ထိ သူစိသုတ္တံ ယထာ။
- ၁၀၄။ သဗ္ဗာ နဒီ ဝင်္ကနဒီ၊ သဗ္ဗေ ဝနာ ကဠာမယာ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ။
- ၁၀၅။ ဝိဝါဒသီလီ ဥဿယဘာဏိနီ၊ ပဿတဏှိ ဗဟုပါကတ္တနီ။
အဂ္ဂန္တုတ္တိ ပရဂေဟ ဝါသီ၊
နာရိ စတ္တာ ပုတ္တသတံပိ ပုမာ။
- ၁၀၆။ ဘုတ္တေသု မဏ္ဍေသု ဇနနိဝ ကန္တိနီ၊
ဂုယေသု ဌာနေသု ဘဂိနိဝ ဟိရီ။
ကမ္မေသု ပတ္တေသု ကရီ ဝ ဒါသိနီ၊
ဘယေသု မန္တိ သယနေသု ရမ္မတီ။
ရူပိသု သိက္ခိ ကုပ္ပနေသု ခမနီ၊
သာ နာရိ သေဠိတိ ဝဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ၊
ကာယဿ ဘေဒါ စ ဒိဝေ ဘဝေယျ သာ။
- ၁၀၇။ သာမာ မိဂက္ခိ တနုမဇ္ဈဂတ္တာ၊
သုရူ သုကေသိ သမပန္နဒန္တိ။
ဂမ္ဘီရနာဘိ ယုဝတိ သုသီလိ၊
ဟိနကုလေသု ဇာတာပိ ဝိဝါဟေ။

- ၁၀၈။ သရဒံ ရတုကာလာနံ၊ ဘရိယာနံ ရူပဝတီ။
ဇေဋ္ဌပဓာနံ ပုတ္တာနံ၊ ဒိသာနံ ဥတ္တရပူဓာနံ။
- ၁၀၉။ ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသံ နာရီ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
သာမိကံ အပစာယေယျ၊ ဣန္ဒြိယံ ပါရိစာရိကာ။
- ၁၁၀။ ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသံ ပေါသော၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
ပရဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ဓောတ ပါဒေါကဒ္ဒမံ။
- ၁၁၁။ အတိမဟလ္လကော ပေါသော၊ အာနေတိ တိမ္မရုတ္တနိ။
တဿာ ဣဿာ န သဒ္ဒဟတိ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။

ဣတ္ထိကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

၆-ရာဇ ကဏ္ဍ

- ၁၁၂။ ဧကယာမံ သယေ ရာဇာ၊ ဒွိယာမညေဝ ပဏ္ဍိတော။
ဃရာဝါသော တိယာမော ဝ၊
စတုယာမောတု ယာစကော။
- ၁၁၃။ နေဝါ သုတိယော ရာဇာ၊ နဒီ ဝေဇ္ဇော တထာ ဣမေ။
ပဉ္စ ယတ္ထ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ န တတ္ထ ဒိဝသံ ဝသေ။
- ၁၁၄။ ယသ္မိံ ပဒေသေ န မာနော၊ န ပေမံ န စ ဗန္ဓဝါ။
န စ ဝိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊ နံ တတြ ဒိဝသံ ဝသေ။
- ၁၁၅။ အပုတ္တကံ ဃရံ သုညံ၊ ရဋ္ဌံ သုညံ အရာဇကံ။
အသိပ္ပဿ မုခံ သုညံ၊ သဗ္ဗသုညံ ဒလိဒ္ဓကံ။
- ၁၁၆။ နေမိစ္ဆေ ဝါဏိဇ္ဇေယျ၊ ဝိဒ္ဓံ မိစ္ဆေ ဘဇေသု တံ။
ပုတ္တမိစ္ဆေ တရုဏိတ္ထိံ၊ ရာဇာ မစ္စံ ဣစ္ဆာဂတေ။

- ၁၁၇။ နဋ္ဌော ယတိ အသန္တုဋ္ဌော၊ မဟိပတိ စ သန္တုဋ္ဌော။
နဋ္ဌာ လဇ္ဇော စ ဂဏိကာ၊ နိလ္လဇ္ဇော စ ကုလဓိတာ။
- ၁၁၈။ ပက္ခိနံ ဗလ မာကာသော၊ မစ္ဆာန မုဒကံ ဗလံ။
ဒုဗ္ဗလဿ ဗလံ ရာဇာ၊ ကုမာရာနံ ရုဒံ ဗလံ။
- ၁၁၉။ ခမာ ဇာဂရိယုဋ္ဌာနံ၊ သံဝိဘာဂေါ ဒယိက္ခဏာ။
နာယကဿ ဂုဏာ ဧတေ၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ သတံ ဂုဏာ။
- ၁၂၀။ သကိံဝဒန္တိ ရာဇာနော၊ သကိံသမဏ ပြာဟ္မဏာ။
သကိံသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ သေ ဓမ္မော သနန္တနော။
- ၁၂၁။ အလသော ဂီဟိ ကာမဘောဂီ န သာဓု၊
အသညတော ပဗ္ဗဇိတော န သာဓု။
ရာဇာ အနိသမ္ဗကာရီ န သာဓု၊
ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တံပိ န သာဓု။
- ၁၂၂။ ဗဟဝေါ ယတ္ထ နေတ္တာရော၊ သဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
သဗ္ဗေ မဟတ္ထ မိစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။
- ၁၂၃။ အာယံ ခယံ သယံ ဇညာ၊ ကတာကတံ သယံ ရာဇာ။
နိဂ္ဂဟေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဟေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။
- ၁၂၄။ ပိဋ္ဌိတော နိသေဝေယျ၊ ကုစ္ဆိနာဝ ဟုတာသနံ။
သာမိကံ သဗ္ဗဘာဂေန၊ ပရလောကံ အမောဟံ။
- ၁၂၅။ အဂ္ဂိ အာပေါ ဣတ္ထိ မုဋ္ဌော၊ သပ္ပေါ ရာဇကုလာနိ စ။
အပယန္တေန ဂန္တဗ္ဗော၊ အစွေက ပါဏ ဟရာနိ။
- ၁၂၆။ ဒုဋ္ဌဘရိယ သံဝါသော၊ ဒေါသော စိတ္တရ ဒါသကော။
သ သပ္ပေ စ သရေ ဝါသော၊ မစ္စုဝေ န သံသယော။

- ၁၂၇။ သမ္မုဋ္ဌ သိဿော ပဒေသေန၊ ကုနာရီ ဘရဏေန စ။
အသတံ သမ္ပယောဂေန၊ ပဏ္ဍိတော ပျဝသိဒတိ။
- ၁၂၈။ မာတာ ပုတ္တကရံ ပါပံ၊ သိဿ ပါပံ ဂုရု တထာ။
ရာဇာ ရဋ္ဌကရံ ပါပံ၊ ရာဇပါပံ ပုရောဟိတော။
- ၁၂၉။ အကောဓေန ဇိနေ ကောဓံ၊ အသာဓုံ သာဓုနာ ဇိနေ။
ဇိနေ ဒါနေန ကဒရိယံ၊ သစ္စေနာလိက ဝါဒိနံ။
- ၁၃၀။ အဒန္တံ ဒမနံ ဒါနံ၊ ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ။
ဒါနေန ပိယ ဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိ စ။
- ၁၃၁။ ဒါနံ သိနေဟ ဘေသဇ္ဇံ၊ မစ္ဆေရံ ဒေါသနောသဓံ။
ဒါနံ ယသဿိ ဘေသဇ္ဇံ၊ မစ္ဆေရံ ကပဏောသဓံ။
- ၁၃၂။ ဗဟူန မပ္ပသာရာနံ၊ သမဂ္ဂိယာ ဇယံ ဇယေ။
တိဏေန ဝဋ္ဋတေ ယောတ္တံ၊ တေန နာဂေါပိ ဗန္ဓဘိ။
- ၁၃၃။ သဟာယော အသမတ္ထောပိ၊ တေဇသာ ကိံ ကရိဿတိ။
နိဝါတေ ဇလိတော အဂ္ဂိ၊ သယ မေ ဝုပသမ္ပတိ။
- ၁၃၄။ န ရညာ သမကံ ဘုဉ္ဇေ၊ ကာမ ဘောဂံ ကုဒါစနံ။
အာကပ္ပံ ရသ ဘုတ္တိံ ဝါ၊ မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပနံ။
ဝတ္ထံ သဗ္ဗမလင်္ကာရံ၊ န ရညာ သဒိသံ ကရေ။
- ၁၃၅။ န မေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊
န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
ဧသော သာမိကော မယုန္တိ၊
စိတ္တေ နိဋ္ဌံ သုဋ္ဌာပယေ။
- ၁၃၆။ နာတိဒ္ဓရေ ဘဇေ ရညော၊ နစ္စာ သန္ဓော ပဝါတကေ။
ဥဇ္ဇကေ နာတိဒိန္ဓေ စ၊ န ဘဇေ ဥစ္စ မာသနေ။
ဆ ဒေါသေ ဝဇ္ဇေ သေဝကော၊ အဂ္ဂိဝ သံယတော တိဋ္ဌေ။

၁၃၇။ ဂုဏော သဗ္ဗညု တုလျောပိ၊ န သောဘတံ အနိဿယော။
အနုဋ္ဌမပိ မဏိနာ၊ ဟေမံ နိဿယ သောဘတေ။

ရာဇကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၇-ပဏိဏ္ဍက ကဏ္ဍ

၁၃၈။ ဣတ္ထိ မိဿေ ကုတော သီလံ၊
မံသ ဘက္ခေ ကုတော ဒယာ။
သုရာ ပါနေ ကုတော သစ္စံ၊
မဟာ လောဘေ ကုတော လဇ္ဇာ။
မဟာတဒ္ဓေ ကုတော သိပ္ပံ၊
မဟာကောဓေ ကုတော ဓနံ။

၁၃၉။ သုရာ ယောဂေါ ဝိကာလော စ၊ သမဇ္ဇေ စရဏင်္ဂတော။
ခိဉ္ဇာ ဓုတ္တော ပါပ မိတ္တော၊ ဘောဂါနံ အလသံ မုခံ။

၁၄၀။ ဒိဝါ နာဒိက္ခာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ရတ္တော နာ ဝစနေန စ။
သဉ္ဇရတိ ဘယာ ဘိတော၊ ဝနေ ဝနစရိ ယထာ။

၁၄၁။ ဇီဝန္တောပိ မတံ ပဉ္စ၊ ဗျာသေန ပရိကိတ္တိတာ။
ဒုက္ခိတော ဗျာဓိတော မုဠော၊ ဣဏဝါ နိတျ သေဝကော။

၁၄၂။ အနာဂတံ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။
အာဂတဉ္စ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ အဘိတော ဟောတံ ပဏ္ဍိတော။

၁၄၃။ နိဒ္ဒါလုကော ပမာဒေါ စ၊ သုခိတော ရောဂ ဝါလသော။
ဣစ္ဆန္တော ကမ္မာရာမောစ၊ သတ္တေ တေ သတ္ထ ဝဇ္ဇိတာ။

၁၄၄။ ဒုဂ္ဂတံ ဂစ္ဆ ဟေ လာဘ၊ လာဘော လာဘေန ပူရတိ။
ထဇေ ဝဿထ ပဇ္ဇန္န၊ အာပေါ အာပေန ပူရတိ။
နတ္ထိဒံ ကမ္မပ္ပဓာနံ။

- ၁၄၅။ န ဟိ ကောစိ ကတေ ကိစ္စေ၊ ကတ္တာရံ သမုပေက္ခတေ။
တသ္မာ သဗ္ဗာနိ ကိစ္စာနိ၊ သာဝသေသေန ကာရယေ။
- ၁၄၆။ တူလံ သလ္လဟုကံ လောကေ၊
တတော စပလ ဇာတိကော။
တတော ဝုဗ္ဗ မနော ဝါဒေါ၊ ပမာဒေါ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
- ၁၄၇။ ပါသာဏ ဆတ္တံ ဂရုကံ၊ တတော ဒေဝါနာ စိက္ခဏံ။
တတော ဝုဗ္ဗာန မော ဝါဒေါ၊ တတော ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ။
- ၁၄၈။ ကာယဿ ဒက္ခိဏ ဟတ္ထော၊ ဒါသော ဧတ္ထ ကဏိဋ္ဌကော။
ကဏ္ဍ သာနာန မက္ခိနံ၊ ဝါမ ဟတ္ထော ပါဒ ဒါသော။
- ၁၄၉။ တမ္ဗုလဿ မဇ္ဈေ ပတ္ထေ၊ ကုဝေရော ရက္ခတိ သဒါ။
မူလမ္ပိ ရက္ခတိ ယက္ခော၊ အဂ္ဂမ္ပိ စ ကာလကဏ္ဍိ။
တာနိ ဘုဉ္ဇေယျ ဆိန္ဒိတု၊ သိရီဇေ ပဝုဗ္ဗတိ။
- ၁၅၀။ သမ္ဗုဏ္ဏ ရက္ခော ဗြဟ္မာဝ၊ အစ္စုရက္ခော စ ဗိဿဏော။
တသ္မာ ဟိ တေ ပူဇယန္တု၊ သဒါ မာနေန္တိ တံ နရံ။
- ၁၅၁။ ဂေါဏာ ဟိ သဗ္ဗ ဂီဟိနံ၊ ပေါသကာ ဘောဂ ဒါယကာ။
တသ္မာ ဟိ မာတာ ပိတုဝ၊ မာနယေ သက္ကရေယျ စ။
- ၁၅၂။ ယေ စ ခါဒန္တိ ဂေါမံသံ၊ မာတု မံသံ ခါဒယေ။
မတေသု တေသု ဂိဇ္ဈာနံ၊ ဒဒေ သောတေ စ ဝါဟယေ။
- ၁၅၃။ ဂုရုသိဒ္ဓေါ သိပ္ပါ ရမ္ဘော၊ ရဝိ သောကြာ စ မဇ္ဈိမော။
န သိပ္ပေါ ဗုဒ္ဓ စန္ဒရော၊ သောရီ အင်္ဂါ စ မရဏံ။
- ၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ ဂုရုံ ဟန္တိ၊ သိဿံ ဟန္တိ စတုဒ္ဒသ။
သိပ္ပံ ဟန္တိ ဒသသိပ္ပံ၊ မာတာ ပိတာ စ ပုဏ္ဏမီ။
- ၁၅၅။ နာလိကံသတ္တ န ဘုဉ္ဇေ၊ န လာဗုံ နဝမံ တထာ။
ဒွါဒသ ပြိန္ဒံ ကြိမိနံ၊ ဘုဉ္ဇေ သိပ္ပံ ဝိနယတိ။

- ၁၅၆။ စဇေ ကုလ အတ္ထံ ကေံ၊ စဇေ ကုလံ ဂါမ အတ္ထံ။
ဂါမံ ဇနပဒ အတ္ထံ၊ အတ္တတ္ထ ပထဝီံ စဇေ။
- ၁၅၇။ ဒေသံ ဩသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ၊ သီဟော သပ္ပုရိသော ဂဇော။
တတ္ထေဝ နိဓနံ ယန္တိ၊ ကာကော ကာပုရိသော မိဂေါ။
- ၁၅၈။ ယမ္ပိ ပဒေသေ န မာနော၊ န ပေပံ န စ ဗန္ဓဝါ။
န စ ဝိဇ္ဇာ ဂါဟော ကောစိ၊ န တတ္ထ ဝသနံ ကရေ။
- ၁၅၉။ စရတျေ ကေန ပါဒေန၊ တိဋ္ဌတျေ ကေန ပဏ္ဍိတော။
အနိသမ္ပ ပရံ ဌာနံ၊ န ပုဗ္ဗ မာလယံ ဇဟေ။
- ၁၆၀။ ဓန ဓည ပယောဂေသု၊ တထာ ဝိဒျာ ဂမေသု စ။
ဒုတေသု အပစာရေသု၊ စဇော လဇ္ဇော တဒါ ဘဝေ။
- ၁၆၁။ ဒွိဂုဏော လိန မာဟာရော၊ ဗုဒ္ဓိစာပိ စတုဂ္ဂုဏော။
ဆဂ္ဂုဏော ဟောတိ ဝါယာမော၊
ကာမောတုဋ္ဌ ဂုဏောဘဝေ။
- ၁၆၂။ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ ကမေနုစ္ဆု၊ ဝိသေသ ရသ ဝါဂ္ဂတော။
တထာ သုမေတ္တိကော သာဓု၊ ဝိပရိတောဝ ဒုဇ္ဇနော။
- ၁၆၃။ ကဿကော ဝါဏိဇော မစ္စော၊ သမဏော သုတသီလဝါ။
တေသု ဝိပုလ ဇာတေသု၊ ရဋ္ဌံပိ ဝိပုလံ သိယာ။
- ၁၆၄။ အသဇ္ဈာယ မလာ မန္တာ၊ အနုဋ္ဌာနံ မလာ သရာ။
မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောသဇ္ဇံ၊ ပမာဒေါ ရက္ခတော မလံ။
- ၁၆၅။ ဟိနာနံ ဂစ္ဆတေ ဝိတ္တံ၊ ဝီရာနံ ဝ သန္တကတ္တံ။
ဝဒန္တိ စ ဟိနာ ဇနာ၊ ပုဗ္ဗ ကမ္မပ္ပဓာနာတိ။
- ၁၆၆။ န ဝဒန္တိ စေဝံ မိရာ၊ ဝါယမိံ သု သဗ္ဗကမ္မေ။
န စေ သိဇ္ဈတိ တံ ကမ္မံ၊ အဖလံဝေ ကိံ ဒေါသော။

၁၆၇။ နီစ ကုလံ နိပ္ပညဝါ၊ နိရူပံ နိဗလံ သံမံ။
ဣမံ ကာလံ ဆုတ္တကာလံ၊ ဓနမေဝ ဝိသေသကံ။

ပကိဏ္ဏကကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

နိဂုံး

ပဏ္ဍိတော သုဇနော ကဏ္ဍော၊ ဒုဇနော မိတ္တ ဣတ္ထိ စ။
ရာဇ ငကိဏ္ဏကော စာတိ၊ သတ္တကဏ္ဍ ဝိဘူသိနော။
စက္ကိန္ဒာဟိ သိရိနာယံ၊ သောဓိတော ကာသိကေ သတေ။
ဆနောတျ ဒုတိယာသဠေ၊ ကာလ သတ္တမ အာဒိဟေ။

လောကနီတိ ပါဠိ ပြီး၏။

လောကနီတိ အနက်

၁-ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ-ပညာရှိနှင့် ဆိုင်ရာအပိုင်း

၁။ အဟံ-ငါသည်၊ ရတနတ္ထယံ-ရတနာ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို၊ ဝန္ဒိတု-ရှိခိုးပြီး၍၊ နာနာ သတ္တ သမုဒ္ဓန္တံ- အဆူးထူးသော ကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်အပ်သော၊ လောကနီတိ-လောကနီတိ အမည်ရှိသော ကျမ်းကို၊ မာဂဓေနေဝ- မာဂဓဘာသာဖြင့် သာလျှင်၊ သံခေပံ သံခေပေန- အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ပဝက္ခာမိ-ဟောပေလတ္တံ့။ ။

၂။ ဟိ-ဂုဏ်အထူးကား၊ နီတိ-နီတိကျမ်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ ပုရိသဿ-ယောက်ျား၏၊ သာဓုရေ-အနှစ်လည်းမည်၏၊ မာတာ ပိတာ စ-အမိ အဘလည်း မည်၏၊ အာစရိယော စ-ဆရာလည်းမည်၏၊ မိတ္တော စ-အဆွေခင်ပွန်းလည်း မည်၏၊ တဿွာ-ထို့ကြောင့်၊ နီတိံ - နီတိကျမ်းကို၊ ဇညာ- တတ်သော၊ ပုရိသော-ယောက်ျားသည်၊ ဗဟုဿုတော-များသောအကြားအမြင်ရှိသော၊ မဟာ-မြတ်သော၊ ဉာဏီ-ပညာရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ။

၃။ အလသဿ-ပျင်းသော သူအား၊ ကုတော သိပ္ပံ-အတတ် အဘယ်မှာ တတ်အံ့နည်း၊ အသိပ္ပဿ-အတတ်မရှိသော သူအား၊ ကုတော ဓနံ-ဥစ္စာအဘယ်မှာ ရအံ့နည်း၊ အဓနဿ ဥစ္စာမရှိသော သူအား၊ ကုတော မိတ္တံ- အဆွေခင်ပွန်း အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း၊ အမိတ္တဿ-အဆွေခင်ပွန်းမရှိသောသူအား၊ ကုတောသုခံ-ချမ်းသာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း၊ အသုခဿ- ချမ်းသာမရှိသော သူအား၊ ကုတော ပုညံ-ကောင်းမှုအဘယ်မှာပြုအံ့နည်း၊ အပုညဿ-ကောင်း မှုမရှိသော သူအား၊ ကုတော နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်မှာ ရနိုင် အံ့နည်း။

၄။ သိပ္ပါ-အတတ်နှင့်၊ သမံ-တူသော၊ ဓနံ-ဥစ္စာသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ သိပ္ပံ-အတတ်ကို၊ စောရာ-ခိုးသူတို့သည်၊ န ဂဏ္ဍန္တိ-မယူနိုင်ကုန်၊ ဣဓ လောကေ-ဤလောက၌ သိပ္ပံ-အတတ်သည်ကား၊ မိတ္တံ၊ အဆွေ ခင်ပွန်းဖြစ်၏၊ ပရလောကေ- တမလွန်ဘဝ၌၊ သုခါဝဟံ- ချမ်းသာ ကိုဆောင်တတ်၏။

၅။ သုတံ-အကြားအမြင် ပညာကို၊ အပ္ပကံ- နည်း၏ ဟူ၍၊ နာတိမညေယျ-မအောက်မေ့ရာ၊ စိတ္တေ-စိတ်၌ နိဗ္ဗာပယေ-ထားရာ သလျှင်ကတည်း၊ ဝမ္ဘိကောဝ- တောင်ပိုက်သို့၎င်း၊ ဥဒကဗိန္ဓု-ရေ ပေါက်သည်၊ စိရေန-ကျဖန်များစွာ ရှည်ကြာသဖြင့်၊ ပရိပူရတိ ဣဝ- ပြည့်သကဲ့သို့တည်း။

၆။ ဝိဇ္ဇံ ဝါ-နှုတ်မှုပညာကို၎င်း၊ အထ- ထိုမှ၊ သိပ္ပံ ဝါ-လက်မှု ပညာကို၎င်း၊ ခုဒ္ဒေါတံ- ငယ်၏ ဟူ၍၊ နာတိမညေယျ- မအောက် မေ့ရာ၊ ပရိယောဒါတံ- ကုန်စင်အောင်တတ်မှုကား၊ ကေမ္ပိ- တခု သော အတတ်သည်လည်း၊ ဇီဝိတ ကပ္ပ ကာရဏံ- အသက်မွေး ကြောင်းဖြစ်သလျှင်ကတည်း။

၇။ သေလေသေလေ-တောင်တောင် ဟူသမျှ၌၊ နမာဏိက္ကံ-
ပတ္တမြားမရှိ၊ ဂဇေ ဂဇေ-ဆင်ဆင် ဟူသမျှ၌၊ န မုတ္တိကံ-အမြုတေ
မရှိ၊ ဝနေ ဝနေ-တောတော ဟူသမျှ၌၊ န စန္ဒနံ-စန္ဒကူးမရှိ၊ ဌာနေ
ဌာနေ-အရပ်တိုင်း အရပ်တိုင်း၌၊ န ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိ သုခမိန်မရှိ။

၈။ သုတသမ္ပန္နော-သုတနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာ
ရှိသည်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ အတ္တိဟံ- ရှိ၏ဟူ၍၊ စေ သုတော၊
အကယ်၍ ကြားဌားအံ့၊ တံ ဌာနံ ထိုအရပ်သို့၊ သုတေသိနာ-
သုတကို ရှာမှီးသော အမျိုးကောင်းသားသည် မဟုဿာဟေန-
သည်းစွာ အားထုတ်သဖြင့်၊ ဂန္ထဗွဝ-သွားရာသလျှင်ကတည်း။

၉။ သိပ္ပံ-အတတ်ကို၊ သနေ-ဖြည်းဖြည်းသင်ရာ၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာ
ကို၊ သနေ- ဖြည်းဖြည်းရှာရာ၏၊ ပဗ္ဗတံ- တောင်ကို၊ အ-ရူဟံ
အာရူဟန္တော-တက်သော သူသည်၊ သနေ ဖြည်းဖြည်းတက်ရာ၏၊
ကာမဿ- ကာမဂုဏ်ကို၊ သနေ- ဖြည်းဖြည်း တစ တစသာ အလို
ရှိရာ၏၊ ကောဓဿ- အမျက်ကို၊ သနေ- ဖြည်းဖြည်းထွက်ရာ၏၊
ဣမေ ပဉ္စ-ဤငါးပါးတို့ကို၊ သနေ သနေ-ဖြည်းဖြည်း တစ တစသာ
အလိုရှိရာ၏။

၁၀။ သုတိ စ-အကြားအမြင်အတတ်၎င်း၊ သမ္မုတိ စ-ဓမ္မသတ်
အတတ်၎င်း၊ သင်္ချာ စ-ဂဏန်းအတတ်၎င်း၊ ယောဂါ စ-တစည်းစူး
ဆောက်အတတ်၎င်း၊ နီတိစ-နီတိကျမ်းအတတ်၎င်း၊ ဝိသေသကာစ-
ယာယီ ယတြာ စသောဗျာကရုဏ်း အတတ်၎င်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ-စောင်း
ငြင်းစသော ကဗျာလင်္ကာ အတတ်၎င်း၊ ဂဏိကာစေဝ- လက်ဖ်
အတတ်၎င်း၊ ဓနုပေဒါ စ ဒူးလေးလင်းလေးအတတ်၎င်း၊ ပူရဏာ စ-
စကားဟောင်းအတတ်၎င်း။

၁၁။ တိကိစ္ဆာ စ- ဆေးအတတ်၎င်း၊ ဣတိဟာသာ စ- ရယ်ရှင်မူအတတ်၎င်း၊ ဇောတိ စ- ဘေဒင်အတတ်၎င်း၊ မာယာ စ- လှည့်ပတ်တတ်သော အတတ်၎င်း၊ ဆန္ဒတိ စ- ဆန်းကျမ်းအတတ်၎င်း၊ ကေတု စ- သံတမန်အတတ်၎င်း၊ မန္တာ စ- မန္တန်အတတ်၎င်း၊ သဒ္ဒါ စ- သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်၎င်း၊ ဣမေ- ဤသည်တို့ကား၊ အဋ္ဌာရသကာ- တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သိပ္ပိ-အတတ်တို့တည်း။

၁၂။ လောကေ- လောက၌၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်၊ အပုဋ္ဌော- သူမမေးမူကား၊ ဘေရိ- စည်ကြီးသဖွယ်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ပုစ္ဆိတော- သူတည်းမေးမူကား၊ ပဇ္ဇန္နော- မိုးကြီးသဖွယ်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဗာလော- သူမိုက်သည်၊ ပုဋ္ဌောပိ- မေးသော်၎င်း၊ အပုဋ္ဌောပိ- မမေးသော်၎င်း၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဗဟုမ္ပိ- များစွာလည်း၊ ဘဏတေ ဘဏတေဝ- ဟောပြောတတ်သလျှင် ကတည်း။

၁၃။ လောကေ- လောက၌၊ ပေါတ္ထကေသု-ပေတို့၌၊ ယံသိပုဉ္ဇ- အကြင်အတတ်သည်၎င်း၊ ပရဟတ္ထေသု- သူတပါးတို့၏ လက်တို့၌၊ ယံ ဓနုဉ္ဇ- အကြင် ဥစ္စာသည်၎င်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ ယထာကိစ္စေ- ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သမုပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ တံ သိပ္ပံ- ထိုပေတို့၌ရှိသော အတတ်သည်၊ န သိပ္ပံ- အတတ် မမည်၊ တံ ဓနုဉ္ဇ- ထိုသူတပါးတို့၏ လက်၌ရှိသော ဥစ္စာသည်လည်း၊ န ဓနံ-ဥစ္စာ မမည်။

၁၄။ လောကေ- လောက၌၊ ဇလပ္ပမာဏံ- ရေတိမ် ရေနက်ကိုကား၊ ကုမုဒမာလံ- ကုမုဒြာကြာကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏၊ ကုလပ္ပမာဏံ- အမျိုးယုတ် မြတ်ကိုကား၊ ဝိနယော ပမာဏံ- ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာ အားဖြင့် သိအပ်၏၊ (ထိုသူ၏ အကျင့်အားဖြင့် သိအပ်၏သော်လည်းဟူ) ဗျတ္တိပ္ပမာဏံ- ပညာရှိ

မရှိကိုကား၊ ကထိတဝါကျ- ဆိုသောစကားဖြင့် သိအပ်၏။ ပထဝီ
ပမာဏံ- မြေကောင်း၊ မကောင်းကိုကား၊ တိဏမိလာတံ- မြက်ညှိုး
မညှိုးကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏။

၁၅။ လောကေ- လောက၌၊ အပ္ပဿုတော- နည်းသော
သုတရှိသော သူသည်၊ အပ္ပံ- အနည်းငယ်သော၊ သုတံ- သုတကို၊
ဗဟံမညတိ- အများ အောက်မေ့တတ်၏၊ မာနဝါ- မာန်ရှိတတ်၏၊
ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား၊ သိန္ဓုဒကံ- သမုဒြာရေကို၊
အပဿန္တော- မမြင်ဘူးသော၊ မဏ္ဍုကော- ဖါးသူငယ်သည်၊
ကုပေ- တွင်းဝ၌၊ တောယံ- ရေကို၊ ဗဟံမညတိဣဝ- အများထင်
သကဲ့သို့တည်း။

၁၆။ လောကေ- လောက၌၊ ပဌမံ- ပဌမအရွယ်၌ကား၊
န ပရာဇိတောသိပ္ပံ- အတတ်မရတုံအံ၊ ဒုတိယံ- ဒုတိယအရွယ်၌
ကား၊ န ပရာဇိတောဓနံ- ဥစ္စာမရတုံအံ၊ တတိယံ- တတိယအရွယ်
၌ကား၊ န ပရာဇိတော ဓမ္မ-တရားမရတုံအံ၊ စတုတ္ထံ- စတုတ္ထအရွယ်
တိုင်မှကား၊ ကိံ ကရိယတိ- အဘယ်မှု ရအံ့နည်း။

၁၇။ ပုတြာ- ချစ်သားတို့၊ ဗျတ္တာ- အတတ်ပညာ သင်ကုန်
လော့၊ ကိံ- အဘယ်ကြောင့်၊ အလဿေ- ပျင်းဘိသနည်း၊ ပုတြာ-
ချစ်သားတို့၊ ဒိနေ ဒိနေ- နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ ဗျတ္တာ- အတတ်ပညာ
သင်ကုန်လော့၊ အဗျတ္တော- အတတ်ပညာမရှိသောသူသည်၊ ဘာရ
ဟာရိကော- သူ၏ဝန်ထမ်း ဖြစ်တတ်၏။ ဗျတ္တကော- အတတ်ပညာ
ရှိသော သူကို၊ လောကေ- လောက၌၊ ပူဇိတော- သူတပါးတို့
ပူဇော်အပ်၏။

၁၈။ ယာယ- အကြင်အမိသည်၊ ဗာလော- သားငယ်ကို၊
န သိက္ခိတော- အတတ်ပညာ သင်၍မပေး၊ သာမာတာ- ထိုအတတ်

ပညာ သင်၍ မပေးသော အခါသည်၊ သင်္ကြာ- ရန်သူမည်၏၊
ယေန- အကြင်အဖသည်၊ ဗာလော- သားငယ်ကို၊ န သိက္ခိတော-
အတတ်ပညာ သင်၍မပေး၊ သော ပိတာ-ထိုအတတ်ပညာ သင်၍
မပေးသော အဖသည်၊ ဝေရီ- ရန်သူမည်၏၊ သော- ထိုအတတ်
ပညာ မရှိသော သူသည်- ဟံသမဇ္ဈေ- ဟင်္သာတို့၏ အလယ်၌၊
ဗကော ယထာ- ဗျိုင်းကဲ့သို့၊ သဘာ မဇ္ဈေ- သဘင်အလယ်၌၊
န သောဘတိ- မတင့်တယ်၊ တဿှာ- ထိုသို့ အတတ်ကို မသင်စေ
သောကြောင့်၊ ဝေရီ ရန်သူမည်၏။

၁၉။ ကဏ္ဍကာဂိရိ- တောင် ချောက်ကြား၌ ပေါက်သော
ဆူးကို၊ ကောဘိက္ခတိ-အသူထက်စီမံ ချန်သနည်း၊ သမတိ ဘာဝေါ-
မိမိအလိုလိုသာလျှင်ထက်ပချေ၏ရှင်၊ မိဂက္ခိယံ-သမင်တို့၏မျက်စိ၌
ကော အဉ္စနံ- အသူမျက်စဉ်းခပ်၍ကြည်သနည်း၊ သမတိဘာပေါ-
မိမိအလိုလိုသာလျှင် ကြည်ပချေ၏ရှင်၊ ပလ္လလေ-ညှန်၌၊ ဥပ္ပလဿ-
ကြာကို၊ ကောသုဂန္ဓံ- အသူ အနံကောင်း ထည့်ပချေသနည်း၊
သမတိဘာဝေါ- မိမိအလိုလိုသာလျှင် အနံကောင်းတုံ၏ရှင်၊ ကုလ
ပုတ္တ ရူပေါ- အမျိုးကောင်းသားတို့၏ သဘောသည်၊ ကော
ပဝတ္တတိ-အသူပြု၍ ဖြစ်သနည်း၊ သမတိ ဘာဝေါ- မိမိ အလိုလို
သာလျှင် ဖြစ်ပချေ၏ရှင်။

၂၀။ အကောတဗျလံ- ထုံးမရှိသော ကွမ်းသည်၊ န ရသံ-
အရသာမရှိ အနုဿ- ဥစ္စာမရှိသော သူ၏၊ အလင်္ကတမ္ပိ- တန်း
ဆာဆင်ခြင်းသည်လည်း၊ န ရသံ- အရသာ မရှိ၊ အလောဏကံ-
ဆားမရှိသော၊ ဗျဉ္ဇနံ တု- စားဖွယ်သည်လည်း၊ န ရသံ- အရသာ
မရှိ၊ အသိပဿ- အတတ်ပညာ မရှိသော သူ၏၊ ဗျာကရဏံ-
ပျိုကဗျာဖွဲ့ခြင်းသည်လည်း န ရသံ-အရသာမရှိ။

၂၁။ သုဿုသာ- နာခြင်း မှတ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်
သောသူသည် သုတသမ္ပန္နော- သုတနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သုတပညာယ-
သုတပညာဖြင့်၊ ဝဇုတိ- ပွား၏။ ပညာယ- သုတပညာဖြင့်၊ အတ္တိ-
အနက်ကို၊ ဇာနာတိ- သိ၏။ ဉာတော- သိအပ်သော၊ အတ္ထော-
အနက်သည်၊ သုခါဝဟော-ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၂၂။ လောကေ-လောက၌၊ ဘောဇနံ- အစားစားခြင်းသည်
၎င်း၊ မေထုနံ- မေထုန်မှီဝဲခြင်းသည်၎င်း၊ နိဒ္ဒါ- အိပ်ခြင်းသည်၎င်း၊
ဂေါဏပိ-နွား၌၎င်း၊ ပေါသေပိ- ယောက်ျား၌၎င်း၊ ဝိဇ္ဇတိ-ရှိ၏။
ဝိဇ္ဇာ- အတတ်ပညာသည်ကား၊ ပေါသဿ- ယောက်ျားအား၊
ဝိသေသော-အထူးပေတည်း၊ ဟိနော- အတတ်ပညာမှ ယုတ်ခဲမှု
ကား၊ ဂေါဏသမော-နွားနှင့်တူသည်၊ ဘဝေ-ဖြစ်၏။

၂၃။ လောကေ-လောက၌၊ ဝိဇ္ဇာသမံ အတတ်နှင့် တူသော၊
မိတ္တံ-အဆွေခင်ပွန်းမည်သည်၊ နတ္ထိ မရှိ၊ ဗျာဓိသမော- အနာနှင့်
တူသော၊ ရိပု-ရန်သူမည်သည်၊ န စ အတ္ထိ-မရှိ၊ အတ္တသမံ-ကိုယ်နှင့်
တူသော၊ ပေမံ- ချစ်သောသူ မည်သည်၊ န စ အတ္ထိ မရှိ၊
ကမ္မသမံ-ကံနှင့် တူသော၊ ဗလံ- အားမည်သည်၊ န စ အတ္ထိ မရှိ။

၂၄။ လောကေ-လောက၌၊ ဟံသော-ဟင်္သာသည်၊ ကာကာနံ-
ကျီ တို့၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ န သောဘတေ မတင့်တယ်၊ သီဟော-
ခြင်္သေ့သည်၊ ဂုန္ဒံ-နွားတို့၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ န သောဘတေ-
မတင့်တယ်၊ တုရဂေါ- မြင်းသည်၊ ဂဒြာမဇ္ဈေ- မြည်းတို့၏
အလယ်၌၊ န သောဘတေ-မတင့်တယ်၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသည်၊
ဗာလမဇ္ဈေ-သူမိုက်တို့၏ အလယ်၌၊ န သောဘတေ- မတင့်တယ်။

၂၅။ ဗာလော-သူမိုက်သည်၊ ယာဝ ဇီဝံပိ- အသက်ထက်ဆုံး
လည်း၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကို၊ စေ ပယိရူပံသတိ- အကယ်၍ ဆည်း

ကပ်ငြားအံ့၊ သော ဗာလော- ထိုသူမိုက်သည်၊ ဓမ္မ- တရားကို၊
န ဝိဇာနာတိ- မသိ၊ ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား၊ ဒဗ္ဗိ-
ယောက်မသည်၊ သူပရသံ- ဟင်း၏ အရသာကို၊ န ဝိဇာနာတိ
ယထာ-မသိသကဲ့သို့တည်း။

၂၆။ ဝိည-ပညာရှိသည်၊ မုဟုတ္တမပိ-တဏှမ္ပလည်း၊ ပဏ္ဍိတံ-
ပညာရှိကို၊ စေပယိရူပါသတိ-အကယ်၍ ဆည်းကပ်ငြားအံ့၊ ခိပ္ပံ-
လျင်စွာ၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဝိဇာနာတိ-သိ၏၊ ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့
နည်း ဟူမူကား၊ ဇိဝှါ-လျှာသည်၊ သူပရသံ-ဟင်း၏ အရသာကို၊
ဝိဇာနာတိ ယထာ-သိသကဲ့သို့တည်း။

၂၇။ သူရော-ရဲရင့်သောသူသည်၊ သတ္တံ- လက်နက်ကို၊ ဝိနာ-
ကင်း၍ သင်္ဂါမဘူမိယံ- စစ်မြေအရပ်သို့၊ န ဂစ္ဆေယျ- မသွားရာ၊
တထာ-ထို့ အတူ၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်၊ သတ္တံ- ကျမ်းဂန်ကို၊
ဝိနာ-ကင်း၍၊ န ဘာသေယျ-စကားမဆိုရာ၊ အဒ္ဓဂ္ဂ-အခွန်ရှည်သော
ခရီးသို့သွားသော၊ ဝါဏိဇော-ကုန်သည်သည်၊ သတ္တံ- အဖေါ်ကို၊
ဝိနာ-ကင်း၍၊ န ဂစ္ဆေယျ-မသွားရာ၊ ဝိဒေသဂမနော-အရပ်တပါး
သို့ သွားသောသူသည်၊ သတ္တံ-အဖေါ်ကို၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ န ဂစ္ဆေယျ-
မသွားရာ။

၂၈။ လောကေ-လောက၌၊ ဓနနာသဉ္စ-ဥစ္စာပျက်ခြင်းကို၎င်း၊
မနောတာပဉ္စ-နှလုံးပူပန်ခြင်းကို၎င်း၊ သရေ-အိမ်၌၊ ဒုစ္စရိတာနိ စ-
မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းတို့ကို၎င်း၊ ဝဉ္စနဉ္စ-လှည့်ပတ်ခြင်းကို၎င်း၊
အဝမာနဉ္စ- မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းကို၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်၊
န ပကာသယေ-ထင်ရှားမပြုရာ။

၂၉။ လောကေ- လောက၌၊ ပတ္တာနုရူပကံ- အရေးအခွင့်
ရောက်သည်နှင့်လျော်သော၊ ဝါကျံ-စကားကို၎င်း၊ သဘာဝရူပကံ-

ကိုယ်အား လျှောက်ပတ်သော၊ ပိယံ-ချစ်အပ်သော သူကို၎င်း၊
အတ္တနုရူပကံ- ကိုယ်နှင့်တန်ရှိသော၊ ကောဓံ- အမျက်ကို၎င်း၊
ယော အကြင်သူသည်၊ ဇာနာတိ-သိတတ်၏၊ သော- ထိုသူသည်၊
ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိမည်၏။

၃၀။ အခနဿ-ဥစ္စာမရှိဘဲလျက်၊ ရသံခါဒါ-အရသာစားကြွေး
သောသူ၊ အ-လဿ-ခွန်အားမရှိဘဲလျက်၊ ဟတာရတာ-အသတ်
အပုတ် ကြိုက်သောသူ၊ အပ္ပညဿ-ပညာမရှိဘဲလျက်၊ ဝါကျရတာ-
စကားလိုလားသောသူ၊ ဣမေ-ဤသူတို့ကား၊ ဥမ္မတ္တကသမာ-
သုရူးနှင့်တူကုန်၏။

၃၁။ အနုဂ္ဂါယံ-သူမခေါ်ဘဲလျက်၊ ဂမယန္တော- သူ့အိမ်သို့
သွားဖန်များသောသူ၊ အပုစ္ဆာ- သူမမေးဘဲလျက်၊ ဗဟုဘာ
သကော-များစွာပြောဟော တတ်သောသူ၊ အတ္တဂုဏံ- မိမိဂုဏ်
ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တော-ပလွှားပြတတ်သောသူ၊ ဣဒံတိဝိဓံ-
ဤသုံးပါးသည်၊ ဟိနလက္ခဏံ-သူယုတ်တို့ လက္ခဏာတည်း။

၃၂။ အပ္ပရူပေါ-အဆင်းမလှသော သူသည်၊ ဗဟံဘာသော-
စကားများတတ်၏၊ အပ္ပပညော-ပညာနည်းသောသူသည်၊ ပကာ
သကော-ထင်ရှားပြတတ်၏၊ အပ္ပပူရေ-ရေမပြည့်သော၊ သဋ္ဌော-
အိုးသည်၊ ခေါဘေ-ချောက်ချားတတ်၏၊ အပ္ပခီရာ- နို့ရည် မထွက်
သော၊ ဂါဝီ နွားမသည်၊ စလေ-ကျောက်ကန်တတ်၏။

၃၃။ မဏ္ဍုကေဝိ-ဖါး သူငယ်သည်လည်း၊ ဥကြေ-ဆောင့်၊
ကြောင့် ထိုင်တတ်ကာမှ၊ သီဟေ-ခြင်္သေ့ဟုထင်၏၊ ကာကဂ္ဂဟေ-
ကျီးတည်းဖမ်းမှုကား၊ ပိယေ ပိယေ- ချစ်ဆွေ ချစ်ဆွေဟု မြည်
တတ်၏၊ အပဏ္ဍိပိ-ပညာမရှိသောသူမိုက်သည်လည်း၊ ပဏ္ဍိဟုတုာ-
မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ခီရာ- ပညာရှိတို့သည်။

ပုစ္ဆေ-မေးလတ်သော်၊ ငယေ ငယေ-ငါ့ရှင် ငါ့ရှင်ဟု ချစ်ဖွယ်သော
စကားကို ဆိုတတ်၏။

၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ- ဖါးသူငယ်သည်လည်း၊ ဥကြ- ဆောင့်
ကြောင့်ထိုင်တတ်က မူ၊ သီဟေ- ခြင်္သေ့ဟူကောင်း အံ့လော၊
သူကရေ-ဝက်သည်လည်း၊ ဥဟေ- အုတ်အုတ် မြည်တတ်ကာမူ၊
ဒီပေ- ကျားသစ် ဟူကောင်းအံ့လော၊ ဗိလာရေ- ကြောင်သည်
လည်း၊ သဒိသေ- အဆင်းသဏ္ဌာန်တူကာမူ၊ ဗျဉ္ဇေ- ကျားဟူ
ကောင်းအံ့လော၊ သဗ္ဗမီရေ-ခပ်သိမ်းသောပညာရှိတို့သည်လည်း၊
သိပ္ပသမေ-အတတ်ချင်းတူကောင်းအံ့လော။

၃၅။ ရာဇာ-မင်းတို့သဘောမည်သည့်၊ ဓနမ္ပိ-ဥစ္စာ၌၊ န တိတ္ထိ-
ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ ပဏ္ဍိတောပိ-ပညာရှိသည်လည်း၊ သုဘာသိတေ-
စကားကောင်း၌၊ န တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ စက္ခုပိ-မျက်စိသည်
လည်း၊ ပိယဒဿနေ-ချစ်သောသူကို မြင်ခြင်း၌၊ န တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲ
ခြင်းမရှိ၊ သာဂရေ-သမုဒ္ဒရာသည်၊ ဇလေ-ရေ၌၊ န တိတ္ထိ-ရောင့်ရဲ
ခြင်းမရှိ။

၃၆။ ရူပယောဗ္ဗန သမ္ပန္နာ-အဆင်း အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင်
မူလည်း၊ ဝိသာလ ကုလ သမ္ဘဝါ-ပြန့်ပြောကြွယ်ဝသော အမျိုး၌
ဖြစ်လျှင်မူလည်း၊ ဝိဇ္ဇာဟိနာ- အတတ်ပညာမှ ယုတ်ခွဲမှုကား၊
န သောဘန္တိ-မတင့်တယ်ကုန်၊ ကိံ သုကာ- ပေါက်ပန်းတို့သည်၊
နိဂန္ဓာ ဣဝ-ရနံမှကင်းကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၃၇။ လောကေ-လောက၌၊ ဟိနပုတ္တော- အမျိုးယုတ်သော
သူ၏သားဖြစ်လျက်လည်း၊ ရာဇမစ္စော-မင်း၏အမတ် ဖြစ်တတ်၏၊
ဗာလပုတ္တော စ- သူမိုက်၏သား ဖြစ်လျက်လည်း၊ ပဏ္ဍိတော-
ပညာရှိတတ်၏၊ အဓနဿ- ဥစ္စာမရှိသော သူ၏သား ဖြစ်လျက်

လည်း၊ ခန့်-ဥစ္စာသည်၊ ဗဟု-များတတ်၏၊ တသွာ- ထို့ကြောင့်၊ ပုရိသာနံ-ယောက်ျားတို့အား၊ န မညထ-မထေမဲ့မြင် မပြုကုန်ရာ။

၃၈။ ယော သိဿော-အကြင်တပည့်သည်၊ သိပ္ပလောဘေန- အတတ်ကိုလိုသဖြင့်၊ ဗဟံ-အထူးထူးအပြားပြား များစွာ၊ ကာတိ- သင်ယူတတ်၏၊ သောသိဿော-ထိုတပည့်သည်၊ သုပိနံ-အိပ်မက်ကို၊ ပဿန္တာ-မြင်မက်သော၊ မူဂေါပ-လူအကဲ့သို့၊ တံသိပ္ပံ ထိုအတတ်ကို၊ ကထေတုမ္ပိ-ပြန်ဆိုခြင်းငှါလည်း၊ န ဥဿဟေ-မစွမ်းနိုင်ရာ။

၃၉။ ကုမ္ဘကာရေ- အိုးထိန်းသည် သည်၊ ကုမ္ဘံ- အိုးကို၊ ဘိဇ္ဇေတုံ-ကဲ့စီမ့်သောငှါ- န ဃဋ္ဌတိ-မပုတ်ခတ်၊ သောဘေတုံ- တင့်တယ်စီမ့်သောငှါ၊ ဃဋ္ဌတိ-ခတ်၏၊ အာစရိယော-ဆရာသည်၊ သိဿာနံ- တပည့်တို့အား၊ အပါယေသု- အပါယ်ဆင်းရဲတို့သို့၊ ခိပေတုံ ကျရောက်စေခြင်းငှါ၊ န ဃဋ္ဌတိ-မပုတ်ခတ်၊ ဝုဒ္ဓိကာရဏာ- အတတ်ပညာ အစီးအပွားဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဃဋ္ဌတိ- ပုတ်ခတ်၏။

၄၀။ ယော နရော-အကြင် လူသည်၊ တဂရဉ္စ- တောင်ဇလပ် ပန်းကိုလျှင်၊ ပလာသေန-ပေါက်ဖက်နှင့်၊ ဥပနယတိ-ထုပ်၏၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ တဂရောဇေ-တောင်ဇလပ်ပန်းသည်သာလျှင်၊ သုရဘိ- ကောင်းသော အနံ့ကို၊ ဝါယတိ- လှိုင်စေသည်ကား၊ န- မဟုတ်၊ ပတ္တာပိ- ပေါက်ဖက်တို့သည်လည်း၊ သုရဘိ-ကောင်းသောအနံ့ကို၊ ဝါယန္တိ- လှိုင်စေကုန်၏၊ ဧဝံတထာ- ထို့အတူ၊ ဓိရူပသေဝနာ- ပညာရှိနှင့် ပေါင်းဖက် မှီဝဲရသော သူတို့ကို၊ ဒဠဗ္ဗာ- မှတ်အပ် ကုန်၏။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍိ-ပညာရှိကိုဆိုသော အခန်းသည်၊

နိဠိတံ- ပြီးပြီ။

၂-သုဇနကဏ္ဍ- သူတော်ကောင်းနှင့် ဆိုင်ရာအပိုင်း

၄၁။ သဗ္ဗိရော- သူတော်ကောင်းတို့နှင့် သာလျှင်၊ သမာ
သေထ- ပေါင်းဖက်ရာ၏၊ သဗ္ဗိ- သူတော်ကောင်းတို့နှင့်၊ သန္ဓဝံ-
ပေါင်းဖက်ခြင်းကို၊ ကုဗ္ဗေထ- ပြုရာ၏၊ သတံ- သူတော်ကောင်း
တို့၏၊ သဒ္ဓမံ- တရားကို၊ အညာယ- သိ၍၊ သေယျော- မြတ်သည်၊
ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ပါပိယော- ယုတ်မာသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

၄၂။ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂံ- သူယုတ်တို့နှင့် ပေါင်းဖက်ခြင်းကို၊ စဇ
စဇာဟိ- စွန့်လော့၊ သာဓု သမာဂမံ- ပေါင်းဖက်အပ်သော
သူတော်ကောင်းသို့၊ ဘဇ ဘဇာဟိ- ဆည်းကပ်လော့၊ အဟော
ရတ္တိံ - နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို၊ ကရ ကရောဟိ-
ပြုလော့၊ အနိစ္စတံ- သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲသော အဖြစ်ကို၊ နိစ္စံ-
အမြဲ၊ သရ သရာဟိ- အောက်မေ့လော့။

၄၃။ ဥဒုမ္မရပက္ကာ- ရေသဖန်းသီး မှည့်တို့သည်၊ ဗဟိ-အပဉ္စ၊
ရတ္တကမေဝစ- နိစ္စာ သာလျှင်ကတည်း၊ အန္တော- အတွင်း၌ကား၊
ကိမိလသမ္ပုဏ္ဏာ- ပိုးအတိ ပြည့်စုံသည်၊ ဟောန္တိ ယထာ- ဖြစ်ကုန်
သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ- ထို့အတူ၊ ဒုဇ္ဇနဟဒယာ- သူယုတ်တို့၏
နှလုံးတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၄၄။ ပနသပက္ကာပိ- ပိန္နသီးမှည့်တို့သည်ကား၊ ဗဟိ- အပဉ္စ၊
ကဏ္ဍကမေဝစ- ဆူးသာထင်ကုန်၏၊ အန္တော- အတွင်း၌ကား၊
အမေတသမ္ပန္နာ- အမြှိန်အရသာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ
ယထာ- ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ- ထို့အတူ၊ သုဇန ဟဒယာ-
သူတော်ကောင်းတို့၏ နှလုံးတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၄၅။ လောကေ- လောက၌၊ စန္ဒနတရ- စန္ဒကူးပင်သည်၊
သုက္ခောပိ- ခြောက်သွေ့သော်လည်း၊ ဂန္ဓံ- အနံ့ကို၊ န ဟောတိ-

မစွန့်၊ နာဂေါ- ဆင်ပြောင်သည်၊ ဂတောပိ- စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်
သော်လည်း၊ နရမုခေ- လူတို့၏ မျက်မှောက်၌၊ လိဋ္ဌိ- တင့်တယ်
ခြင်းကို၊ န ဇဟာတိ- မစွန့်၊ ဥစ္ဆ- ကြံသည်၊ ယန္တာဂတောပိ-
ယန္တရားစက်၏ အဝသို့ ရောက်သော်လည်း၊ မဓုရသံ- ချိုသော
အရသာကို၊ န ဇဟာတိ- မစွန့်၊ ပဏ္ဍိတဇနော- ပညာရှိ သူတော်
ကောင်းသည်၊ ဒုက္ခောပိ- ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း၊
ဓမ္မ- သူတော်ကောင်း တရားကို၊ န ဇဟာတိဝေ- မစွန့်သလျှင်
ကတည်း။

၄၆။ သီဟော နာမ- ခြင်္သေ့မည်သည်၊ ဇိဃစ္ဆောပိ-မှတ်သိပ်
သော်လည်း၊ ပဏ္ဏာဒီနိ- သစ်ရွက် စသည်တို့ကို၊ န ခါဒတိ-မစား၊
သီဟော နာမ- ခြင်္သေ့မည်သည်ကား၊ ကိသောစာပိ- ကြုံလှီသော်
လည်း၊ နာဂမံသံ- ဆင်သားကို၊ န ခါဒတိ- မစား။

၄၇။ ကုလဇာတော- မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ထသော၊
ကုလဝံသ သုရက္ခတော- အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်တတ်ထသော၊
ကုလပုတ္တော- အမျိုးကောင်းသားသည်၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊
ဒုက္ခပတ္တောပိ- ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း၊ ဟိနကမ္မံ-
ယုတ်သောအမှုကို၊ န ကာရယေ- မပြုရာ။

၄၈။ လောကေ- လောက၌၊ စန္ဒနံ- စန္ဒကူးသည်၊ သီတလံ-
ချမ်းမြေ့စွာ၏၊ တတော- ထိုစန္ဒကူး ချမ်းမြေ့သည်ထက်၊ စန္ဒဝ-
လ,သည် သာလျှင်၊ သီတလံ- ချမ်းမြေ့၏၊ စန္ဒနံ စန္ဒသီတဗျာ-
စန္ဒကူး,လ,ချမ်းမြေ့သည်ထက်၊ သုဘာသိတံ- ကောင်းစွာဆိုအပ်
သော၊ သာဓုဝါကျံ- သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားသည်၊ သီတလံ-
ချမ်းမြေ့၏။

၄၉။ ဘာဏု- ရောင်ခြည်တထောင် ဆောင်သော နေမင်း
သည်၊ ပစ္ဆိမေ- အနောက်မျက်နှာ၌၊ ဥဒေတိ- တက်ရာ၏၊ မေရု
ရာဇာပိ-မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်လည်း၊ နမတိ- ညွတ်ရာ၏၊ ယဒိ-
အကယ်မလွဲ၊ နရဂ္ဂိ- ငရဲမီးသည်၊ သီတလံ- ချမ်းမြေ့ရာ၏၊ ပဗ္ဗ
တဂ္ဂေ စ- တောင်ထိပ်၌လည်း၊ ဥပ္ပလံ- ကြာသည်၊ ဝိကသေ-
ပွင့်ရာ၏၊ သာဓုပါစာ- သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားသည်၊ ကုဒါ
စနံ- တရံတဆစ်မျှ၊ န ဝိပရီတံ- မဖောက်ပြန်ရာ။

၅၀။ ရုက္ခဿ-သစ်ပင်၏၊ ဆာယာဝ- အရိပ်သည် သာလျှင်၊
သုခါ- ချမ်းသာ၏၊ တတော- ထိုသစ်ပင်ရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်၊
ဉာတိ မာတာပိတု-ဆွေမျိုးမိဘ၏၊ ဆာယာ-အရိပ်သည်၊ သုခါ-
ချမ်းသာ၏၊ တတော-ထိုဆွေမျိုး၊ မိဘ၏ အရိပ်ချမ်းသာသည်
ထက်၊ အာစရိယော- ဆရာသမားတို့၏ အရိပ်သည်၊ သုခါ-ချမ်း
သာ၏၊ တတော-ထိုဆရာသမား၏ အရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်၊
ရညော-မင်း၏၊ ဆာယာ-အရိပ်သည်၊ သုခါ-ချမ်းသာ၏၊ တတော-
ထိုမင်း၏ အရိပ်ချမ်းသာသည်ထက်၊ ဗုဒ္ဓဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊
ဆာယာ-အရိပ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားတော်သည်၊ အနေကဓာ-
များစွာသော အပြားအားဖြင့်၊ သုခါ-ချမ်းသာ၏။

၅၁။ ဘမရာ-ပျားပိတုန်းတို့သည်၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိ
ကုန်၏၊ သုဇနာ သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊
ဣစ္ဆန္တိ- အလိုရှိကုန်၏၊ မက္ခိကာ- ယင်တို့သည်၊ ပူတိံ- အပုပ်ကို၊
ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ ဒုဇနာ-သူယုတ်တို့သည်၊ ဒေါသံ-အမျက်ကို၊
ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏။

၅၂။ မာတာ ဟိနဿ-အမိယုတ်သော သူအား၊ ဒုဗ္ဘာသာ-
မကောင်းသော စကားရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပိတာဟိနဿ-

အဖယုတ်သော သူအား၊ ဒုက္ခိရိယာ-မကောင်းသော အမူအကျင့် ရှိသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဥဘော မာတာ ငါတာဟိနာ-မိဘနှစ်ပါးစုံ ယုတ်မူကား၊ ဒုဗ္ဘာသာ စ- မကောင်းသော စကားရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိရိယာ စ-မကောင်းသော အမူအကျင့်ရှိသည် လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၅၃။ မာတာသေဋ္ဌဿ-အမိမြတ်သော သူအား၊ သုဘာသာ- ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ပိတာသေဋ္ဌဿ-အဖမြတ်သောသူအား၊ သုကိရိယာ-ကောင်းသောအမူအကျင့်ရှိ၏။ ဥဘော မာတာပိတာ သေဋ္ဌာ-မိဘနှစ်ပါးစုံ မြတ်မူကား၊ သုဘာသာ စ- ကောင်းသော စကားလည်းရှိ၏၊ သုကိရိယာ စ-ကောင်းသော အမူ အကျင့်လည်း ရှိ၏။

၅၄။ သင်္ဂါမေ-စစ်မြေပြင် အရပ်၌၊ သူရဲ-ရဲရင့်သော သူကို၊ ဣစ္ဆန္တိ- အလိုရှိကုန်၏။ ကုတုဟလေ- ခိုက်ရန်ဖြစ်သောအခါ၌၊ မန္တိသုခံ- စကား၌ လိမ်မာသောသူကို၊ ဣစ္ဆန္တိ- အလိုရှိကုန်၏။ အနုပါနေသု-ထမင်း အဖျော်ကောင်းစားသောက်သောအခါတို့၌၊ ပိယံ-ချစ်သောသူကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏။ အတ္တကိစ္စေသု-အနက် သဒ္ဓါ ခံခက်စွာသော အရေးအရာ အမှုကိစ္စရှိသော ကာလတို့၌၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိသောသူကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏။

၅၅။ သုနခေါ- ခွေးတကောင်သည်၊ သုနခံ-ခွေးတကောင်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ရောသယံ-ချုတ်ချယ်လျက်၊ ဟိံ သိတုံ- ညည်းဆဲ အံ့သောငှါ၊ ဒန္တံ-သွားကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏။ ဒုဇ္ဇေနာ- သူယုတ်မာ သည်၊ သုဇနံ-သုတော်ကောင်းကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ရောသယံ- ချုတ် ချယ်လျက်၊ ဟိံ သံ- ညည်းဆဲခြင်းအမှုကို၊ ဣစ္ဆတိ- ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။

၅၆။ ဝေဂေန- လျင်စွာ၊ ကိစ္စာနိ- အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို၊
 မာစ အကာသိ- မိမိလည်း မပြုလင့်၊ မာစ ကာရာပေသိဝါ- သူတပါး
 ကိုလည်း မပြုစေလင့်၊ ကမ္မိ- အမှုကို၊ သဒ္ဓဟသာ- အဆောတလျင်၊
 ကာရိတံ- ပြုမှုကား၊ မန္တော- ပညာနည်းသော သူသည်၊ ပစ္ဆာ-
 နောက်မှ၊ အနုတပ္ပတိ- ပူပန်တတ်၏။

၅၇။ လောကေ- လောက၌၊ ကောဓံ- အမျက်ကို၊ ဝိဟိတာ-
 ဖျောက်နိုင်မှုကား၊ ကဒါစိ- တရံတဆစ်မျှလျှင်၊ နသောစတိ- မစိုးရိမ်၊
 မက္ခပ္ပဟာနံ- သူ့ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်သော သူကို၊ ဣသယော-
 ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဝဏ္ဏယန္တိ- ချီးမွမ်းတတ်
 ကုန်၏၊ သဗ္ဗေသံ- ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့၏၊ ဖရုသဝါစံ- ကြမ်း
 ကြုတ်သော စကားကို၊ ခမထ- သည်းခံကုန်လော၊ ဧတံ ခန္တိ-
 ဤသို့သော သည်းခံခြင်းကို၊ ဥတ္တမံ- မြတ်၏ ဟူ၍၊ သန္တော- ဘုရား
 စသော သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အာဟု- ဆိုကုန်၏။

၅၈။ လောကေ- လောက၌၊ အသုစိသင်္ကတေ- မစင်အတိပြည့်
 သော၊ သမ္မာဓေ- ကျဉ်းမြောင်းသော၊ ဌာနေ- အရပ်၌၊ နိဝါသော-
 နေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခော- ဆင်းရဲ၏၊ တတော- ထိုထက်၊ အပ္ပိယေ-
 မချစ်မနှစ်သက်လိုသော၊ အရိမ္မိ ရန်သူထံ၌၊ နိဝါသော- နေရခြင်း
 သည်၊ ဒုက္ခော- ဆင်းရဲ၏၊ တဒတာပိ- ထိုထက်လည်း၊ အကတညုနာ-
 သူ့ ကျေးဇူးကိုမသိတတ်သော သူနှင့်၊ နိဝါသော- နေရခြင်းသည်၊
 ဒုက္ခော- ဆင်းရဲ၏။

၅၉။ ဩဝါဒေယျ- ဆုံးမသင့်သောအရာ၌ ဆုံးမရာ၏၊ အနုသာ
 သေယျ- မပြတ်ဆုံးမရာ၏၊ အသဗ္ဘာ စ- ယုတ်မာသော အကျင့်
 မှလည်း၊ နိဝါရယေ- တားမြစ်ရာ၏၊ ဟိ- ထိုစကားသင့်စွာ၊ သော-
 ထိုဆုံးမတတ်သောသူကို၊ သတံ- သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ပိယော-

ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အသတံ-သုတော်မဟုတ် သူယုတ်
တို့သည်။ အပ္ပိယော-မချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၆၀။ ဥတ္တမံ- ကိုယ့်ထက်မြတ်သောသူကို၊ အတ္တနိဝါတေန-
ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချသဖြင့်၊ နိဇ္ဇယေ-အောင်ရာ၏၊ သူရံ-ရဲရင့်သောသူကို၊
ဘေဒေန-သင်းခွဲသဖြင့်၊ နိဇ္ဇယေ-အောင်ရာ၏၊ နိစံ-ကိုယ့်အောက်
နိမ့်သောသူကို၊ အပ္ပကဒါနေန- တစိုးတစိ ပေးသဖြင့်၊ နိဇ္ဇယေ-
အောင်ရာ၏၊ သမံ-ကိုယ်နှင့် တူသောသူကို၊ ဝါယာမေန- လုံ့လ
ပြုသဖြင့်၊ ဇယေ-အောင်ရာ၏။

၆၁။ လောကေ- လောက၌၊ ဝိသံ- အဆိပ်ကို၊ ဝိသံ ဣတိ-
အဆိပ်ဟူ၍၊ န အာဟု-မဆိုကုန်၊ သံဃဿ-သင်္ဃာ၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာကို၊
ဝိသံ ဣတိ- အဆိပ်ဟူ၍၊ ဥစ္စတေ-ဆိုအပ်၏၊ ဝိသံ-အဆိပ်သည်၊
ဧကံ ဟနတိ-တကြိမ်သာလျှင် သတ်တတ်၏။ သံဃဿ-သင်္ဃာ၏၊
ဓနံ- ဥစ္စာသည်ကား၊ သဗ္ဗံ- အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်၊ ဟနတိ-
သတ်တတ်၏။

၆၂။ ဇဝေန- လျင်မြန်ခြင်းဖြင့်၊ အဿဘဒ္ဒံ- မြင်းကောင်း
ကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ-သိကုန်၏၊ ဝါဟေန-လေးသောဝန်ကို ရှက်
ဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ ဗလိဗဒ္ဓံ- နွားကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ- သိကုန်၏၊
ဒုဟေန-နှုညှစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဓေနံ-နှိုထွက်သောနွားမ၏ ကျေးဇူးကို၊
ဇာနန္တိ-သိကုန်၏၊ ဘာသမာနေန-ကြံစည် လျှိုဝှက်ရာ၌ ပြောဆို
နိုင်ခြင်းဖြင့်၊ ပဏ္ဍိတံ-ပညာရှိကျေးဇူးကို၊ ဇာနန္တိ-သိကုန်၏။

၆၃။ သာဓုနံ-သုတော်ကောင်းတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာသည်၊ အပ္ပမ္ပိ-
အနည်းငယ်သော် မူလည်း၊ ကုပေ-တွင်း၌၊ ဝါရိဝ- ရေကဲ့သို့၊
နိဿယော-သူတပါးတို့ မှီခိုရာရ၏၊ အသာဓုနံ- သုတော်ကောင်း
မဟုတ်သော သူတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာသည်၊ ဗဟံအပိ-များသော်လည်း၊

အဏ္ဏဝေ-သမုဒြာ၌၊ ဝါရိဝ-ရေကဲ့သို့၊ နစနိဿယော-သောက်ချိုးရာ မှီရာမရ။

၆၄။ အာပံ-ရေကို၊ နဇ္ဇော-မြစ်တို့သည်၊ နောပိဝန္တိ-မသောက် ကုန် ရုက္ခာ-သစ်ပင်တို့သည်၊ ဖလံ-အသီးကို၊ နော ခါဒန္တိ- မစား ကုန်၊ မေဃာ- မိုးတို့သည်လည်း၊ ကုစိ- အချိုသော အရပ်၌၊ နော ဝဿန္တိ-မရွာကုန်၊ သတံ- သူတော်ကောင်းတို့၏၊ ဓနံ ဥစ္စာ သည်လည်း၊ ပရတ္တာယ-သူတပါးတို့၏ အကျိုးငှါသာတည်း။

၆၅။ အပတ္တေယျံ- မတောင့်တ အပ်သည်ကို၊ န ပတ္တေယျ- မတောင့်တရာ၊ အစိန္တေယျံ- မကြံအပ်သည်ကို၊ န စိန္တယေ- မကြံရာ၊ ဓမ္မမေဝ-တရားသဘောနှင့် စပ်ယှဉ်သည်ကို သာလျှင်၊ သုစိန္တေယျ- ကောင်းစွာ ကြံရာ၏၊ မောဃံ- အချည်းနှီးသော၊ ကာလံ- ကာလကို၊ န ဣစ္ဆယေ-အလိုမရှိရာ။

၆၆။ အစိန္တတမ္ဗိ-မကြံဘဲလျက်လည်း၊ ဘဝတိ- ဖြစ်တတ်၏၊ စိန္တတမ္ဗိ-ကြံသော်လည်း၊ ဝိနဿတိ-ပျက်တတ်၏၊ ဟိ ထိုစကား သင့်စွာ၊ ဣတ္ထိယာ ဝါ- မိန်းမအား လည်းကောင်း၊ ပုရိသဿ ဝါ- ယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ဘောဂါ- စည်းစိမ် တို့သည်၊ န စိန္တာမယာ-ကြံတိုင်းမပြီးကုန်။

၆၇။ ယော-အကြင်သူသည် အသန္တဿ- သူတော် မဟုတ် သော သူအား၊ ပိယော-ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတံ-ဖြစ်၏၊ သန္တံ- သူတော်ကောင်းကို၊ ပိယံ-ချစ်ခြင်းကို၊ န ကုရုတေ-မပြု၊ အသတံ- မသူတော်တို့၏၊ ဓမံ-တရားကိုသာလျှင်၊ ရောစတိ- နှစ်သက်၏၊ တဿ-ထိုသူ၏ တံ-ထိုအမှုအကျင့်သည်၊ ပရာဘဝတော- ပျက်စီး အံ့သည်၏၊ မုခံ-အကြောင်းတည်း။

သုဇနကဏ္ဍံ - သူတော်ကောင်းတို့ကိုဆိုရာ အခန်းသည်။

၃-ဗာလဒုဇ္ဇန ကဏ္ဍ- သူယုတ်နှင့် ဆိုင်ရာ အပိုင်း

၆၈။ ခလော-သူယုတ်ကို၊ အတိပိယော-အလွန်ချစ်အပ်သည်ကို၊ န ကာတဗ္ဗော-မပြုအပ်၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝဟမာနောပိ-ရှက်ဆောင်အပ်သော်လည်း၊ အစုပ္ပရော-မပြည့်သော ရေရှိသော၊ ဗတော ယထာ-အိုးကဲ့သို့၊ ကောတုဟလံ-အုပ်အုပ်ကျက်ကျက်ကို၊ ကရော-ပြုတတ်၏။

၆၉။ သပ္ပေါ-မြေသည် ဒုဋ္ဌော-အမျက်လွန်၏၊ ခလော-သူယုတ်သည်ကား၊ ဒုဋ္ဌော-အမျက်လွန်၏၊ သပ္ပေါ မြေထက်၊ ခလော-သူယုတ်သည်ကား၊ ဒုဋ္ဌတရော-အမျက်လွန်၏ သော သပ္ပေါ-ထိုမြေသည်ကား၊ မန္တောသဓေဟိ- မန္တရား ဆေးဝါးတို့ဖြင့်၊ သမ္မတိ- ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ခလော- သူယုတ်ကိုကား၊ ကေန- အဘယ်မည်သော ဆေးဖြင့်၊ ဥပသမ္မတိ- ငြိမ်းစေနိုင်အံ့နည်း။

၇၀။ ယော ဗာလော- အကြင် သူမိုက်သည်၊ ဗာလံ- မိမိမိုက်သော အဖြစ်ကို၊ မညဘိ- သိ၏၊ တေန- ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်၊ သောဝါပိ- ထိုသို့ မိုက်သောသူ ဖြစ်လျက်လည်း၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိ မည်၏၊ ယောဗာလော- အကြင် သူမိုက်သည်ကား၊ ဗာလောဝ- မိုက်လျက်လျှင်၊ ပဏ္ဍိတမာနိ- မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ထင်၏၊ သသော- ထိုသူသာလျှင်၊ ဝေ- စင်စစ်၊ ဗာလောတိ- သူမိုက်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၇၁။ ဗာလော- သူမိုက်သည်၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ပါပံ- မိမိပြုသော မကောင်းမှုသည်၊ န ပစ္စတိ- အကျိုးမပေးသေး၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ မဇ္ဇပ- ပျားရည်ကဲ့သို့၊ မညဘိ- အောက်မေ့တတ်၏၊ ယဒါ စ- အကြင် အခါ၌ကား၊ ပါပံ- မိမိပြု

သော မကောင်းမှုသည်၊ ပစ္စတိ- အကျိုးပေး၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊
ဒုက္ခ- ဆင်းရဲခြင်းသို့၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်၏။

၇၂။ ဗာလော- သူမိုက်သည်၊ ဗလဝါ- ကိုယ်အားရှိမှု၊
န သာဓု-မကောင်း၊ သာဟသာ- အနိုင်အထက်၊ ဓနံ- သူတပါး၏
ဥစ္စာကို၊ ဝိန္ဒတေ- ရအောင် ယူတတ်၏၊ ဒုပ္ပညော- ပညာနည်း
သော၊ သောဗာလော- ထိုသူမိုက်သည်၊ ကာယဿ-ကိုယ်ခန္ဓာ၏၊
ဘေဒါ- ပျက်သည်မှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ-
ရောက်တတ်၏။

၇၃။ သရေ- အိမ်၌၊ ဒုဋ္ဌော စ- ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား၊
မူသိကော- ကြက်တည်း၊ ဝနေ- တော၌၊ ဒုဋ္ဌော စ- ဖျက်ဆီး
တတ်သည်ကား၊ ဝါနရော- မျှောက်တည်း၊ သကုဏေ- ငှက်၌၊
ဒုဋ္ဌော စ- ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား၊ ကာကော- ကျီးတည်း၊ နရေ-
လှ၌၊ ဒုဋ္ဌော စ- ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား၊ ဗြဟ္မဏော- ပုဏ္ဏား
တည်း။

၇၄။ ဇာဂရတော- နိုးကြားသောသူအား၊ ရတ္တိ- ည၌သည်၊
ဒီဃာ- ရှည်၏၊ သန္တဿ- ခရီးပန်းသောသူအား၊ ယောဇနံ-
တယူဇနာ ခရီးသည်၊ ဒီဃံ- ရှည်၏၊ သဒ္ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်း
တရားကို၊ အဝိဇာနတံ- မသိကုန်သော၊ ဗာလာနံ-သူမိုက်တို့အား၊
သံသာရော- သံသရာသည်၊ ဒီဃော- ရှည်၏။

၇၅။ ခလဇာတော- ယုတ်သော သဘောရှိသော သူသည်၊
ပရေသံ- သူတပါးတို့၏၊ တိလမတ္တံဝေ- နှမ်းစေ့ခန့်မျှသာရှိသော၊
အပ္ပဒေါသဉ္စ၊ အပ္ပဒေါသံဝေ- အနည်းငယ်သော အပြစ်ကိုလျှင်၊
ပဿတိ- မြင်တတ်၏၊ နာဠိကေရံ- အုန်းသီးလောက် ရှိသော၊
သဒေါသံပိ- မိမိ၏အပြစ်ကိုကား၊ န ပဿတိ- မမြင်တတ်။

၇၆။ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသော သူသည်၊ အတ္တဒေါသံ- မိမိ၏ အပြစ်ကို၊ ပရေ- သူတပါးတို့ကို၊ န ဇညာ- မသိစေရာ၊ ပရဿ- သူတပါး၏၊ ဒေါသံတု- အပြစ်ကိုကား၊ ဇညာ- သိအောင် ပြုရာ ၏၊ ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား၊ ကုမ္မာ- လိပ်တို့သည်၊ အင်္ဂါနိ- ခြေ၊ လက်၊ ဦးခေါင်းတို့ကို၊ ဂုယန္တိဣဝ- လျှိုဝှက်ကုန် သကဲ့သို့၊ အတ္တဒေါသံ- မိမိ၏အပြစ်ကို၊ ဂုယေ- လျှိုဝှက်ရာ၏၊ ပရဒေါသဉ္စ- သူတပါးတို့၏ အပြစ်ကိုလည်း၊ လက္ခယေ-မှတ်ရာ၏။

၇၇။ ဗာလေန- သူမိုက်သည်၊ ပဏ္ဍိတဿ- ပညာရှိသော သူအား၊ ပသံသာယ- ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့်၊ ဒဏ္ဍော-ဒဏ်ကို၊ ဒိယတေ- ပေးသည်မည်၏၊ ပဏ္ဍိတံ- ပညာရှိကို၊ ပဏ္ဍိတေနဝ- ပညာရှိသည် သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏိတောဝ- ချီးမွမ်းခြင်းသည်သာ၊ သု ဝဏ္ဏိတော- ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းခြင်း မည်၏။

၇၈။ လုဒ္ဓံ- လိုချင် တပ်မက်မောခြင်းရှိသော သူကို၊ အတ္ထေန- တံစိုးလက်ဆောင် ပေးသဖြင့်၊ ဂဏေယျ- ယူရာ၏၊ ထဒ္ဓံ- မာန် ခက်ထန်သောသူကို၊ အဉ္စလိ ကမ္မုနာ-လက်အုပ်ချီသဖြင့်၊ ဂဏေယျ- ယူရာ၏၊ မဉ္ဇံ- သူမိုက်ကိုကား၊ ဆန္ဒာနုဝတ္တိယာ- အလိုသို့လိုက် သဖြင့်၊ ဂဏေယျ- ယူရာ၏၊ ပဏ္ဍိတံ- ပညာရှိကို၊ ယထာဘူတေန- အဟုတ်အမှန်ဆိုသဖြင့်၊ ဂဏေယျ- ယူရာ၏။

ဗာလဒုဇ္ဇန ကဏ္ဍံ-သူမိုက်, သူယုတ်တို့ကို ဆိုသော
အခဏ်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၄-မိတ္တ ကဏ္ဍ-မိတ်ဆွေနှင့်ဆိုင်ရာ အပိုင်း

၇၉။ ဟိတကရေ- စီးပွားကို ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ပရောပိ- သူတပါးသည်လည်း၊ ဗန္ဓု-အဆွေမည်၏၊ အဟိတော- စီးပွားကို

မဆောင်မူ၊ ဗန္ဓုပိ- အဆွေသည်လည်း၊ ပရော- သူတပါးမည်၏၊
ဗျာဓိ- အနာသည် ဒေဟဇော-ကိုယ်၌ဖြစ်လျက်၊ အဟိတော-စီးပွား
ကိုမဆောင်လေ၊ ဩသဓံ- ဆေးကား၊ အရည်-တော၌ ဖြစ်လျက်၊
ဟိတံ-စီးပွားကိုဆောင်နိုင်သလျှင်ကတည်း။

၈၀။ ပရောက္ခေ- မျက်ကွယ်၌၊ ဂုဏဟန္တာရံ- ကျေးဇူးကို
ချေတတ်သော၊ ပစ္စက္ခေ-မျက်မှောက်၌၊ ပိယဝါဒီနံ- ချစ်ဖွယ်သော
စကားကိုဆိုတတ်သော၊ တာဒိသံ- ထိုသို့သဘောရှိသော၊ မိတ္တံ-
အဆွေခင်ပွန်းကို၊ ဝိသကုမ္ဘေ-အဆိပ်အို၌၊ မဓု-ပျားကို၊ ဝဇ္ဇေယျ
ယထာ- ကြည်သကဲ့သို့၊ ဝဇ္ဇေယျ-ကြည်ရာ၏။

၈၁။ ဓနဟီနေ- ဥစ္စာတည်း ယုတ်မှုကား၊ မိတ္တော- အဆွေ
ခင်ပွန်းသည်၊ စဇေ-စွန့်တတ်၏၊ ပုတ္တဒါရာ-သားမယားတို့သည်၎င်း၊
သဟောဒရာ- ညီသာ အစ်ကိုတို့သည်၎င်း၊ စဇန္တိ- စွန့်တတ်ကုန်၏၊
နေဝန္တေ- ဥစ္စာရှိသောသူတို့ကိုသာလျှင်၊ သေဝန္တိ- မှီဝဲကုန်၏၊
တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဓနံ-ဥစ္စာသာလျှင်၊ လောကေ- လောက၌၊
မဟာသခါ-ခင်ပွန်းကြီးတည်း။

၈၂။ လောကေ- လောက၌၊ ဘစ္စံ-ကျွန်ခစားကို ပေသေန-
စေခိုင်းခန့်မှသာလျှင်၊ ဇာနေယျ-ကောင်း၊ မကောင်းကို သိရာ၏၊
ဗန္ဓုပိ- ဆွေမျိုးတို့ကိုလည်း၊ ဘယာဂတေ- ဘေးရောက်သော
အခါ၌၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ တထာ-ထိုမြို့၊ မိတ္တံ- အဆွေခင်ပွန်းကို၊
အပ္ပကာသု-ဥစ္စာနည်းသောအခါတို့၌၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ဒါရဉ္စ-
မယားကိုလည်း၊ ဝိဘဝက္ခယေ-စည်းစိမ်ကုန်မှသာလျှင်၊ ဇာနေယျ-
သိရာ၏။

၈၃။ ယော-အကြင်သူသည်၊ ဟိတေ-အစီးအပွား၌၊ ယုတ္တော-
ယှဉ်စေတတ်၏၊ သော- ထိုသူသည်၊ ဗန္ဓု- အဆွေခင်ပွန်းမည်၏၊

ယော- အကြင်သူသည်၊ ပေါသကော- ကျေးမွေးတတ်သည်၊
ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုသူသည်၊ ပိတရေ-မိဘမည်၏။ ယတ္ထ-
အကြင်သ၌၊ ဝိဿာသော-ချစ်ကျွမ်းဝင်၏။ တံ-ထိုသူသည်၊ မိတ္တံ-
ခင်ပွန်းမည်၏။ ယတ္ထ- အကြင်သ၌၊ နိဗ္ဗုတိ- နှလုံးငြိမ်း၏။ သာ-
ထိုသို့နှလုံးငြိမ်းစေတတ်သောသူသည်၊ ဘရိယာ- မယားမည်၏။

၈၄။ အမိတ္တဿ- ရန်သူနှင့်လည်း၊ န ဝိဿသေ- အကျွမ်း
မဝင်ရာ၊ မိတ္တဉ္ဇာပိ-အဆွေ ခင်ပွန်းနှင့်လည်း၊ န ဝိဿသေ-အကျွမ်း
မဝင်ရာ၊ ကဒါစိ-တခါတရံ၊ မိတ္တေ-အဆွေခင်ပွန်းသည်၊ ကပ္ပိတေ-
အမျက်ထွက်လတ်သော်၊ သဗ္ဗဒေါသံ- ခပ်သိမ်းသော အပြစ်ကို၊
ပကာသတိ-ထင်ရှားပြတတ်၏။

၈၅။ ယော- အကြင်သူသည်၊ မိတျာ- ခင်ပွန်းနှင့်၊ သကိံ-
တကြိမ်၊ ဒုဋ္ဌတိ-အမျက်ထွက်ဘူး၏။ သော-ထိုသူသည်၊ ပုန-တဖန်၊
သန္တိတုံ-စေ့စပ်ခြင်းငှါ၊ ဣစ္ဆတိ- အလို ရှိငြားအံ့၊ ဂစ္ဆော- ကိုယ် နှံ
သည်၊ အဿတရိယထာ-အဿထိုရ်မြင်းကိုဖွားအံ့သော မြင်းမ၏
ကိုယ်ဝန်ကဲ့သို့၊ မစ္စု-သေမင်းနိုင်ငံသို့၊ ဥပဂဏှာတိ-ဆောင်၏။

၈၆။ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ကာလံ-မိမိ၏ အကြံ ကာလ
သည်။ အနာဂတံ-မရောက်သေး၊ တာဝ-ထိုရှေ့ လောက်၊ အဓိတ္တံ-
ရန်သူကိုလျှင်၊ ခန္ဓေန-ပခုံးဖြင့်၊ ဝဟေ-ရွက်ဆောင်ရာ၏၊ ကာလေ-
မိမိအကြံကာလသည်၊ အာဂတေ- ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်လေ
ပြီးသော်၊ တမေဝ- ထိုရန်သူကိုလျှင်၊ သေလေ- ကျောက်၌၊ သဋ္ဌံ-
ရွက်ဆောင်သော အိုးကို၊ ဘိန္ဒေဣဝ-ခွံသကဲ့သို့၊ ဘိန္ဒေ-ခွံရာ၏။

၈၇။ ဣဏ သေသော- မြီကြွင်း၎င်း၊ အဂ္ဂိသေသော-မီးကြွင်း
၎င်း၊ တထေဝစ-ထိုအတူလျှင်၊ ရောဂသေသော- ရောဂါကြွင်း၎င်း၊

ပုန့်ပုန့်- အဖန်တလဲလဲ၊ ဝိဝေဒနာ- ပွားတတ်ကုန်၏၊ တသွား-
ထို့ကြောင့်၊ သေသံ-အကြွင်းကို၊ န ကာရယေ-မပြုရာ။

၈၈။ ယဿ-အကြင်သူ၏၊ မုခံ-မျက်နှာကား၊ ပဒုမံ ပဒုမံကုဝ-
ပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့ ရှင်၏၊ ဝါစာ- ဆိုသော စကားသည်လည်း၊
စန္ဒနသိတလာ-စန္ဒကူးကဲ့သို့ချမ်းအေး၏၊ ဟဒယေတု-နှလုံး၌ကား၊
ဟလာဟလံ- လျင်စွာ သေစေတတ်သော အဆိပ်ကဲ့သို့ရှိ၏၊
တာဒိသံ-ထိုသို့သသော ရှိသောသူကို၊ နောပသေဝေယျ-မမှီဝဲရာ။

၈၉။ ဖရသံ ကြမ်းကြုတ်သော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊ န သေဝေ-
မမှီဝဲရာ၊ တတော-ထိုထက်၊ မစ္ဆရိံ-ဝန်တိုသော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊
န စ သေဝေယျ-မမှီဝဲရာ၊ တတော-ထိုထက်၊ အပဂ္ဂဏံ-မချီးမြှင့်
တတ်သော၊ သာမိံ-အရှင်ကို၊ န သေဝေယျ-မမှီဝဲရာ၊ တတော-
ထိုထက်၊ နိဂ္ဂဟိတံ- နှိပ်စက်တတ်သော၊ သာမိံ- အရှင်ကို၊ နေဝ
သေဝေယျ မမှီဝဲရာ သလျင်ကတည်း။

၉၀။ သိဂီ-ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါတို့ကို၊ ပညာသဟတ္ထေန-
အတောင် ငါးဆယ်ရှိသော အရပ်မှ၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည်ရာ၏၊ ဝါဇိနံ-မြင်း
ကိုကား၊ သတေန-အတောင်တရာမှ၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည်ရာ၏၊ ဟတ္ထိဒန္တံ-
အစွယ်ရှိသော ဆင်ကိုကား၊ သဟဿေန- အတောင်တထောင်က
သာလျှင်၊ ဝဇ္ဇေ- ကြည်ရာ၏၊ ဒုဇ္ဇနံ- သူယုတ်မာကိုကား၊ ဒေသ
စာဂေန-အရပ်ကို စွန့်သဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေ-ကြည်ရာ၏။

၉၁။ ကုဒေသဉ္စ- မကောင်းသော အရပ်ကို၎င်း၊ ကုမိတ္တဉ္စ-
မကောင်းသော ခင်ပွန်းကို၎င်း၊ ကုကုလဉ္စ-မကောင်းသော အမျိုး
ကို၎င်း၊ ကုဗန္ဓဝဉ္စ-မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း၊ ကုဒါ
ရဉ္စ-မကောင်းသော မယားကို၎င်း၊ ကုဒါသဉ္စ- မကောင်းသော
ကျွန်ကို၎င်း၊ ဣရတော-ဝေးစွာ၊ ပရိဝဇ္ဇယေ-ကြည်ရာ၏။

၉၂။ ယေသခါ-အကြင် ခင်ပွန်းတို့သည်၊ ရောဂါတုရေ စ-
အနာနှိပ်စက်သော ကာလ၌၎င်း၊ ဒုဗ္ဗိက္ခေ စ-ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး
သော ကာလ၌၎င်း၊ ဗျသနေ စ-စည်းစိမ် ပျက်စီးသော ကာလ
၌၎င်း၊ သတြုဂဟေ စ-ရန်သူဖမ်းမိသော ကာလ၌၎င်း၊ ရာဇ
ဒွါရေ စ-မင်းအိမ် တံခါး၌၎င်း၊ သုသာနေ စ-သုသာန် တစပြင်၌
၎င်း၊ တိဋ္ဌာ-တည်ရပ်ပေကုန်၏၊ ဘေသခါ- ထိုခင်ပွန်းတို့သည်
သာလျှင်၊ သုမိတ္တကာ-ခင်ပွန်းကောင်းမည်ကုန်၏။

၉၃။ သီတဝါစော-နှုတ်ခွန်းချိုသော စကားရှိသောသူသည်၊
ဗဟုမိတ္တာ- များသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ဖရသော- ကြမ်း
ကြုတ်သော သူသည်၊ အပ္ပမိတ္တကော- နည်းသော အဆွေခင်ပွန်း
ရှိ၏၊ သူရိယ စန္ဒရာဇ္ဇနံ- နေမင်း၊ လမင်းတို့၏၊ ဥပမံ- ဥပမာကို၊
တ္ထေ-ဤအရာ၌၊ ဉာတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။

မိတ္တကဏ္ဍော-ခင်ပွန်းကို ဆိုရာ ဖြစ်သော

အခဏ်းသည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။

၅-ဣတ္ထိကဏ္ဍ-မိန်းမနှင့် ဆိုင်ရာ အပိုင်း

၉၄။ ကောကံလာနံ-ဥဩတို့၏၊ ရူပံ-အဆင်းကား၊ သဒ္ဓံ-အသံ
လျှင်တည်း၊ နာရီရူပံ-မိန်းမတို့၏ အဆင်းကား၊ ပတိဗ္ဗတာ-လင်ကို
မြတ်နိုးခြင်းတည်း၊ အရူပါနံ-ရုပ်သဏ္ဌာန် မကောင်းသူတို့၏၊ ရူပံ-
အဆင်းကား၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်တည်း၊ တပဿိနံ- ရသေ့တို့၏၊ ရူပံ-
အဆင်းကား၊ ခမာ-သည်းခံခြင်းတည်း။

၉၅။ ဣတ္ထိနံ-မိန်းမတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာကား ရူပံ-အဆင်းတည်း၊
ပုရိသာနံ-ယောကျ်ားတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာကား၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်လျှင်

တည်း၊ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာကား၊ သီလံ- သီလတည်း၊ ရာဇာနံ-မင်းတို့၏၊ ဓနံ-ဥစ္စာကား၊ ဗလံ-ရဲမက်ဗိုလ်ပါတည်း။

၉၆။ တာပသာ-ရသေ့ရဟန်းတို့သည်ကား၊ ကိသာဝ-ကြုံလို့မှ သာလျှင်၊ သောဘာ-တင့်တယ်ကုန်၏၊ စတုပ္ပဒါ-အခြေလေးခု ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ထူလာဝ- ဆူကုန်မှသာလျှင်၊ သောဘာ-တင့်တယ်ကုန်၏၊ ပုရိသာ စ-ယောက်ျား တို့သည်ကား၊ ဝိဇ္ဇာ- အတတ်ပညာရှိကုန်မှ သာလျှင်၊ သောဘာ- တင့်တယ် ကုန်၏၊ ဣတ္ထိ စ-မိန်းမတို့သည်ကား၊ သာမိကာဝ- လင်ရှိကုန်မှ သာလျှင်၊ သောဘာ-တင့်တယ်ကုန်၏။

၉၇။ သုဂန္ဓဗ္ဗာ- တတ်လှစွာသော စောင်းသမားသည်၊ ပဉ္စ ရတျာ-ငါးရက်မျှ စောင်းနှင့်ကင်းမှု၊ မလာ-ပျက်၏၊ ဓနုဂ္ဂဟာ- တတ်လှစွာသော လေးသမားတို့သည်၊ သတ္တရတျာ- ခုနစ်ရက်မျှ လေးနှင့်ကင်းမှု၊ မလာ-ပျက်၏၊ သုဘရိယာ- တော်လှစွာသော မယားဖြစ်လျှင်မူလည်း ကေမာသာ-လင်နှင့်တလကင်းမှု၊ မလာ- ပျက်၏၊ သိဿာ-တပည့်တို့ကား၊ အခုမာသာ- လခွဲမျှ ဆရာနှင့် ကင်းကုန်မှု၊ မလာ-ပျက်ကုန်၏။

၉၈။ ဟိံ-ကျဲကား၊ ပင်-ညွှန်ရှိမှသာလျှင်၊ ရမတိ-မွေ့လျော် ၏၊ ဟင်-ဟင်္သာငှက် သည်ကား၊ ပေါက်- ရေကန်ရှိမှသာလျှင်၊ ရမတိ-မွေ့လျော်၏၊ ထိ-မိန်းမကား၊ ပု-ယောက်ျားရှိမှသာလျှင်၊ ရမတိ-မွေ့လျော်၏၊ ခု-ရဟန်းကား၊ ဓံ-တရားရှိမှသာလျှင်၊ ရမတိ- မွေ့လျော်၏။

၉၉။ အန္တံ-ထမင်းကိုကား၊ ဇိဏ္ဏံ-အစာကြေမှု၊ ပသံသေယျ- ချီးမွမ်းရာ၏၊ ဒါရဉ္စ-မယားကိုလည်း၊ ဂတယောဗ္ဗနံ-အရွယ်လွန်မှု၊

ပသံသေယျ-ချီးမွမ်းရာ၏။ သူရံ- ရဲမက်ကိုကား၊ ရုဏပုနာဂတာ-
စစ်အောင်၍ပြန်မှ၊ ပသံသေယျ- ချီးမွမ်းရာ၏။ သဿံ-ကောက်ကို၊
ဂေဟမာဂတံ- အိမ်သို့ရောက်မှ၊ ပသံသေယျ- ချီးမွမ်းရာ၏။

၁၀၀။ ဒွိတရိပတိ- နှစ်လင် သုံးလင် ကွာပြီးသော၊ နာရီ စ-
မိန်းမသည်၎င်း၊ ဂိဟာရ ဒွိတရိ- နှစ်ကျောင်း၊ သုံးကျောင်း
ပြောင်းပြီးသော၊ ဘိက္ခု စ- ရဟန်းသည်၎င်း၊ ဒွိတြိ ပါသံ-ကျော
ကွင်းမှ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် လွှတ်ပြီးသော၊ သကုဏော စ-ငှက်သည်
၎င်း၊ ကဘမာယာ ဗဟုတရံ- ပြုအပ်သော မာယာများ သလျှင်
ကတည်း။

၁၀၁။ ဒုဇ္ဇနံ- သူယုတ်မာကို၊ ပဟရာ- ပုတ်ခတ်သဖြင့်၊ ဒန္တိ-
ယဉ်စေရာ၏။ အမိတ္တံ- မကောင်းသော ခင်ပွန်းကို၊ အဘဏိကာ-
စကားဆိုမြဲ မဆိုသဖြင့်၊ ဒန္တိ- ယဉ်စေရာ၏။ ဣတ္ထိနံ- မကောင်း
သော မိန်းမတို့ကို၊ ဗျသနာ- စည်းစိမ်ကို မအပ်နှင်းသဖြင့်၊ ဒန္တိ-
ယဉ်စေရာ၏။ ရာဂိနံ- အစာ၌ တပ်မက်မောတတ်သော သူကို၊
အပ္ပဘာဇနာ- အစာကို ယုတ်စေသဖြင့်၊ ဒန္တိ- ယဉ်စေရာ၏။

၁၀၂။ စန္ဒိမာ- လမ္ပ၊ ဝိနာ- ကင်းသော၊ ရတ္တိ- ညဉ့်သည်၊
န သောဘတေ- မတင့်တယ်ရာ၊ ဝီစိဝိနာ- လှိုင်းတံပိုးမှကင်းသော၊
အဏ္ဏဝါ စ- သမုဒြာသည်လည်း၊ န သောဘတေ- မတင့်တယ်ရာ၊
ဟံသဝိနာ- ဟင်္သာမှ ကင်းသော၊ ပေါက္ခရဏီ- ရေကန်သည်၊
န သောဘတေ- မတင့်တယ်ရာ၊ ပတိဝိနာ- လင်မှ ကင်းသော၊
ကညာ- သတို့သမီးသည် န သောဘတေ- မတင့်တယ်ရာ။

၁၀၃။ ပတိနာ- လင်သည်သာလျှင်၊ ဘောဂံ- စည်းစိမ်ဥစ္စာ
ကို၊ ဇနိတံ- ဖြစ်စေအပ်၏၊ ဣတ္ထိယာ- မိန်းမမူကား၊ သံဂုတ္တနံဝ-

လုံစေသည်သာတည်း။ ဟိ-ထိုစကားသင့်စွ၊ ပုရိသောဝ-ယောကျ်ား
သည် သာလျှင်၊ ပဓာနော- ပဓာနတည်း။ ဣတ္ထိ- မိန်းမကား၊
သုစိသုတ္တံယထာ- အပ်၌ ခြည်နှင့်သာ တူပါသတည်း။

၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ- ခပ်သိမ်းသော မြစ်တို့သည်၊ ဝက်နဒီ-
မြစ်ကောက်သာ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေဝနာ- ခပ်သိမ်းသော တောတို့
သည်၊ ကဋ္ဌမယာ- ထင်းဖြင့်သာ ပြီးကုန်၏။ သဗ္ဗိတ္ထိယော- ခပ်သိမ်း
သော မိန်းမတို့သည်၊ နိဝါတကေ- ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်ကို၊
လဘမာနေ- ရသည်ရှိသော်၊ ပါပံ- မကောင်းမှုကို၊ ကရေ-
ပြုမြဲတည်း။

၁၀၅။ ယာနာရီ- အကြင် မိန်းမသည်၊ ဝိဝါဒသီလီ- ငြင်းခုံ
တတ်သော အလေ့ရှိ၏။ ဥဿယဘာဏိနီ- ငြူစူစောင်းမြောင်း
၍ ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ပဿတဏှိ- မြင်တိုင်းကိုလည်း တပ်၏။
ဗဟုပါကတ္တနီ- များစွာလည်း ချက်၍စားတတ်၏။ အဂ္ဂန္တဘူတ္တိ-
လင်၏ အဦးကို စားတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ ပရဂေဟဝါသီ-
သို့ အိမ်သို့ သွားတတ် နေတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ ဘိနာရီ- ထိုမိန်းမ
ကို၊ ပုတ္တသတံပိ- သားတရာပင် ဖွားမြင်ငြားသော်လည်း၊ ပုမာ-
ယောကျ်ားသည်၊ စတ္တာ- စွန့်အပ်၏။

၁၀၆။ ယာနာရီ- အကြင် မိန်းမသည်၊ ဘုတ္တေသု စ-စားသော
အခါတို့၌၎င်း၊ မဏ္ဍေသု စ- အဝတ်တန်းဆာ ပြုပြင်ဆင်ယင်သော
အခါတို့၌၎င်း၊ ဇနနီဝ- အမိကဲ့သို့၊ ကန္တနီ- နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုပြင်
တတ်၏။ ဂုယေသု- လျှိုဝှက်အပ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု- မကျစ်
မလစ်သော အရာတို့၌၊ ဘဂိနီဝ- နှမကဲ့သို့၊ ဟိရီ- လွန်စွာရှက်
တတ်၏။ ကမ္မေသု- အမှုလုပ်သောအခါတို့၌၎င်း၊ ပတ္တေသု- လင်၏
အပါးသို့ သွားသောအခါတို့၌၎င်း၊ ဒါသိနီဝ- ကျွန်မကဲ့သို့၊ ကရီ-

ရိုသေစွာ ပြုတတ်၏။ ဘယေသု- ဘေးရှိသောအခါတို့၌၊ မန္တိ-
တိုင်ပင်ဘက်ရ၏။ သယနေသု- အိပ်သော အခါတို့၌၊ ရမ္မတိ-
မွေ့လျော်စေတတ်၏။ ရူပီသု- အရောင်အဆင်းကို ပြုပြင်ခြင်းတို့၌၊
သိက္ခိ- တင့်တယ်စွာ၏။ ကုပ္ပနေသု- အမျက်ထွက်သောအခါတို့၌၊
ခမနိ- သည်းခံတတ်၏။ သာနာရီ- ထိုမိန်းမသည်၊ သေဌာ-မြတ်၏။
ဣတိ- ဤသို့၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏။
သာနာရီ- ထိုမိန်းမသည် ကာယဿဘေဒါစ- သေသည်၏ အခြား
မဲ့၌လည်း၊ ဒီဝေ- နတ်ပြည်၌၊ ဘဇေယျ- ဖြစ်ရာ၏။

၁၀၇။ ယာယုဝတီ- အကြင် မိန်းမငယ်သည်၊ သာမာ-
ရေသော အသားအရေလည်းရှိ၏။ မိဂက္ခိ- သမင်မျက်စိကဲ့သို့
ညိုသော မျက်စိလည်း ရှိ၏။ တနုမဇ္ဈဂတ္တာ- ခါးစည်း တင်ကျယ်
ငယ်သော ဝမ်းလည်း ရှိ၏။ သုရူ- ဆင်နှာမောင်းကဲ့သို့ အရင်းမှ
သည် အဖျားတိုင်အောင် သွယ်သောပေါင်လည်း ရှိ၏။ သုကေသီ-
ဖြေ၍ နောက်သို့ လှန်သော် ရှည်သော အဖျားကော့တက်သော
ဆံလည်း ရှိ၏။ သမပန္နိဒန္တိ- ကြီးငယ်မထင် ညီညွတ်သော သွား
အစဉ်လည်း ရှိ၏။ ဂမ္ဘီရနာဘိ- နက်သောချက်လည်းရှိ၏။ သုသီလီ-
ကောင်းသော အလေ့အကျင့်လည်းရှိ၏။ သာယုဝတီ-ထိုသို့သော
မိန်းမငယ်ကို၊ ဟိနကုလေသု- ယုတ်သော အမျိုးတို့၌၊ ဇာတာပိ-
ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝိဝါဟေ-ဆက်ဆံ ထိမ်းမြားရာ၏။

၁၀၈။ ရတုကာလာနံ-ဥတုကာလတို့တွင်၊ သရဒံ-တန်ဆောင်
မုန်းလသည်၊ ပဓာနံ-မြတ်၏။ ဘရိယာနံ-မယားတို့တွင်၊ ရူပဝတီ-
အဆင်းလှသော မိန်းမသည်၊ ပဓာနံ- မြတ်၏။ ပုတ္တာနံ- သားတို့
တွင်၊ ဇေဌပုဓာနံ- သားကြီးသာမြတ်၏။ ဒိသာနံ- အရပ်မျက်နှာ
တို့တွင်၊ ဥတ္တရပုဓာနံ-မြောက်အရပ်သာ မြတ်၏။

၁၀၉။ ယာနာရီ-အကြင်မိန်းမသည်၊ ဇာတိ° ဇာတိ°-ဖြစ်တိုင်း
 ဖြစ်တိုင်း၊ ပုနပုန- အဖန်တလဲလဲ၊ ပုရိသံ-ယောကျ်ား၏အဖြစ်ကို၊
 ဣစ္ဆ-အလိုရှိကြားအံ့၊ သာနာရီ- ထိုမိန်းမသည်၊ ပါဒစာရိကာ-
 သိကြားမင်း၏ မယားသည်၊ ဣန္ဒ-သိကြားမင်းကို၊ အပစာယတိ
 ဣဝ-အရိုအသေ လုပ်ကျွေးသကဲ့သို့၊ သာမိကံ-လင်ကို၊ အပစာ
 ယေယျ- အရိုအသေ လုပ်ကျွေးရာ၏။

၁၁၀။ ယောပေါသော- အကြင်ယောကျ်ားသည်၊ ဇာတိ°
 ဇာတိ°- ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း၊ ပုနပုန- အဖန်တလဲလဲ၊ ပုရိသံ-
 ယောကျ်ား၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆ- အလိုရှိကြားအံ့၊ သောပေါသော-
 ထိုယောကျ်ားသည်၊ ပရဒါရံ- သူတပါး၏မယားကို၊ ဓောတပါဒေါ-
 ခြေဆေးပြီးသော၊ ပေါသော- ယောကျ်ားသည်၊ ကဒ္ဒမံ- ညွှန်ကို၊
 ဝိဝဇ္ဇေတိယထာ-ကြည်သကဲ့သို့ ဝိဝဇ္ဇေယျ-ကြည်ရာ၏။

၁၁၁။ အတိမဟလ္လကော- အရွယ်လွန်ပြီးသော၊ ပေါသော-
 ယောကျ်ားသည်၊ တိမ္မရုတ္တနိ° - တည်သီးမျှငယ်သော သားမြတ်
 ရှိသော၊ ယုဝတိ° -မိန်းမငယ်ကို၊ အာနေတိ- ယူဆောင် သိမ်းဆည်း
 ၏၊ တဿာ-ထိုမိန်းမအား၊ ဣဿာ-မိမိအလိုရှိရာ မပါသည်ဖြစ်၍
 စောင်းမြောင်းငြူစုတ်၏၊ န သဒ္ဒဟတိ-လင် တယောက်၌သာ
 မွေ့လျော်မည်ဟု မယုံကြည်ရာ၊ ဣတိတဿာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ-
 ထိုငယ်သော မယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်၊ ပရာဘဒတော-
 ပျက်စီးအံ့သည်၏၊ မုခံ-အကြောင်းတည်း။

ဣတ္ထိကဇ္ဈော-မိန်းမကို ဆိုရာ ဖြစ်သော

အခဏ်းသည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။

၆-ရာဇကဏ္ဍ - မင်းနှင့်ဆိုင်ရာအပိုင်း

၁၁။ ရာဇာ- မင်းကား၊ ကေယာမံ- တယံသာ၊ သယေ- အိပ်ရာ၏၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိကား၊ ဒွိယာမညေဝ- နှစ်ယံသာလျှင်၊ သယေ- အိပ်ရာ၏၊ ဃရာဝါသော- အိမ်ရာထောင်သောလူအပေါင်းကား၊ တိယာမောဝ- သုံးယံသာလျှင်၊ သယေ-အိပ်ရာ၏၊ ယာစကောတု- ဖုန်းတောင်းယာစကာကား၊ စတုယာမောဝ- လေးယံလုံးသာလျှင်၊ သယေ- အိပ်ရာ၏။

၁၁၃။ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ ဓနဝါ- ဥစ္စာရှိသောသူသည် ၎င်း၊ သုတိယောဝါ- အကြားအမြင်များသော ပညာရှိသည်၎င်း၊ ရာဇာ- မင်းသည်၎င်း၊ နဒီ- မြစ်သည်၎င်း၊ တထာ- ထိုမြို့ဝေဇ္ဇောဆေးသမားသည်၎င်း၊ ဣမေပဉ္စ- ဤငါးပါးတို့သည်၊ န ဝိဇ္ဇန္တိ- မရှိကုန်၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ ဒိဝသံ- တနေ့တရက်မျှ၊ န ဝသေ- မနေရာ။

၁၁၄။ ယသ္မံ ပဒေသေ- အကြင်အရပ်၌၊ န မာနော-မြတ်နိုးခြင်းလည်း မရှိ၊ န ပေမံ- ချစ်ခြင်းလည်းမရှိ၊ န စ ဗန္ဓဝါ- အဆွေခင်ပွန်းလည်းမရှိ၊ ကောစိ- တစုံတယောက်မျှ၊ န စ ဝိဇ္ဇာဂမော- အတတ်ပညာ သင်စိမ့်သောသူလည်း မရှိ၊ တတြပဒေသေ-ထိုအရပ်၌၊ ဒိဝသံ- တနေ့တရက်မျှ၊ န ဝသေ- မနေရာ။

၁၁၅။ လောကေ- လောက၌၊ အပုတ္တကံ- သားမရှိသော၊ သရံ- အိမ်သည်၊ သုညံ- ဆိတ်ငြိမ်၏၊ အရာဇကံ- မင်းမရှိသော၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်သည်၊ သုညံ- ဆိတ်ငြိမ်၏၊ အသိပ္ပဿ- အတတ်မရှိသောသူ၏၊ မုခံ- ခံတွင်းသည်၊ သုညံ- ဆိတ်ငြိမ်၏၊ ဒလိဒ္ဒကံ- ဆင်းရဲခြင်းကား၊ သဗ္ဗသုညံ- အလုံးစုံ ဆိတ်ငြိမ်၏။

၁၁၆။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ဣစ္ဆေ- အလိုရှိငြားအံ့၊ ဝါဏိဇ္ဇေယျ- ကုန်သွယ်ရာ၏၊ ဝိဒျ- အတတ်ကို၊ ဣစ္ဆေ- အလိုရှိမှုကား၊ သုတံ- အကြားအမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဘဇေ- ဆည်းကပ်ရာ၏၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဣစ္ဆေ- အလိုရှိမှုကား၊ တရုဏိတ္ထိ- မိန်းမငယ်ကို၊ ဝသေ- နေရာ၏၊ ရာဇာမစ္ဆံ- မင်းအမတ် ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဣစ္ဆေ- အလိုရှိမှုကား၊ ဣစ္ဆာဂတေ- မင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ရာ၏။

၁၁၇။ ယတိ- ရဟန်းသည်၊ အသန္တုဋ္ဌော- မရောင့်ရဲမှု၊ နဋ္ဌော- ပျက်၏၊ မဟိပတိ စ- မြေကြီးသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်လည်း၊ သန္တုဋ္ဌော- ရောင့်ရဲတတ်မှု၊ နဋ္ဌော- ပျက်၏၊ ဇဏိကာ- ပြည့်တန်ဆာမသည်၊ လဇ္ဇော- ရှက်တတ်မှု၊ နဋ္ဌော- ပျက်၏၊ ကုလဒီတာ- အမျိုးကောင်းသမီးသည်၊ နိလ္လဇ္ဇော- မရှက်တတ်မှု၊ နဋ္ဌော- ပျက်၏။

၁၁၈။ ပက္ခိနံ- ငှက်တို့၏၊ ဗလံ- အားကား၊ အာကာသော- ကောင်းကင်တည်း၊ မစ္ဆာနံ- ငါးတို့၏၊ ဗလံ- အားကား၊ ဥဒကံ- ရေတည်း၊ ဒုဗ္ဗလဿ- အားနည်းသောသူ၏၊ ဗလံ- အားကား၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊ ကုမာရာနံ- သူငယ်တို့၏၊ ဗလံ- အားကား၊ ရုဒံ- ငိုခြင်းတည်း။

၁၁၉။ ခမာ- သည်းခံခြင်းသည်၎င်း၊ ဇာဂရိယံ- နိုးကြားခြင်းသည်၎င်း၊ ဥဋ္ဌာနံ- ထကြွ လုံ့လပြုခြင်းသည်၎င်း၊ သံဝိဘာဂေါ- ဝေဖန် ပေးကမ်းခြင်းသည်၎င်း၊ ဒယာ- သနားခြင်းသည်၎င်း၊ ဣက္ခဏာ- မြှော်မြင်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဧတေ- ဤခြောက်ပါး တို့ကား၊ နာယကဿ- မင်းစသော သူကြီးမိဘ၏၊ ဂုဏာ- ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။

၁၂၀။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ရာဇာနော- မင်းတို့သည်၊ သကိံ- တကြိမ်သာ၊ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ- ရဟန်း

ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ သင်္ကိ-တကြိမ်သာ၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကုန်၏၊ သပ္ပုရိသာ-
ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ သင်္ကိ-တကြိမ်သာ၊
ဝဒန္တိ-ဆိုကုန်၏၊ သေ သော ဓမ္မော-ဤသို့သော သဘောတရား
သည် သနန္တနော-ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တည်း။

၁၂၁။ လောကေ-လောက၌၊ အလသော-ပျင်းသော၊ ကာမ
ဘောဂီ-အိမ်ရာထောင်သော၊ ဂီဟိ-လူသည်၊ န သာဓု-မကောင်း၊
အသညဘော-ကိုယ်နှုတ်နှလုံး မစောင့်သော၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်း
သည်၊ န သာဓု-မကောင်း၊ အနိသမ္မကာရီ- မဆင်မခြင် ပြုလေ့
ရှိသော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ န သာဓု-မကောင်း၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာ
ရှိသည်၊ ကောဇနော- အမျက်ထွက်တတ်၏၊ တံပိ-ထိုသို့ အမျက်
ထွက်ခြင်းသည်လည်း၊ န သာဓု-မကောင်း။

၁၂၂။ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ နေတ္တာရော- အကြီးအကဲတို့
သည်၊ ဗလဝါ- များစွာရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့
သည်၊ ပဏ္ဍိတမာနိနော-ပညာရှိသာပြုလိုကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်း
ကုန်သော သူတို့သည်၊ မဟတ္ထံ-အကြီးအမြတ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-
အလိုရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထိုသူတို့၏၊ ကမ္မံ-အမှုသည်၊ ဝိနဿတိ-
ပျက်တတ်၏။

၁၂၃။ ရာဇာနာမ- မင်းမည်သည်ကား၊ အာယံ- အခုန်
အတုတ်၏ ထွက်၊ မထွက်ကို၎င်း၊ ခယံ-မျိုးရိက္ခာ၏ ကုန်၊ မကုန်ကို
၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဇညာ-သိအောင်ပြုရာ၏၊ ကတာ ကတံ-
အမှုထမ်းသည် မထမ်းသည်ကိုလည်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဇညာ-
သိအောင် ပြုရာ၏၊ နိဂ္ဂဟာရဟံ- နှိပ်ချခြင်းငှါ ထိုက်သောသူကို၊
နိဂ္ဂဟေ-နှိပ်ချရာ၏၊ ပဂ္ဂဟာရဟံ- ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ထိုက်သော
သူကို၊ ပဂ္ဂဟေ-ချီးမြှောက်ရာ၏။

၁၂၄။ လောကေ-လောကဉ္စ၊ အက္ကံ-နေမင်းကို၊ ပိဋိတော-
ကျောက်ကုန်းဖြင့် သာလျှင်၊ နိသေဝေယျ-ကပ်ရာ၏၊ ဟုတာသနံ-
မီးကို၊ ကုဏ္ဍိနာဝ- ဝမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိသေဝေယျ- ကပ်ရာ၏၊
သာမိကံ- အရှင်ကိုကား၊ သဗ္ဗဘာဂေန- အလုံးစုံသော အဖို့ဖြင့်၊
နိသေဝေယျ- ကပ်ရာ၏၊ ပရလောကံ- တမလွန် ဘဝကိုကား၊
အမောဟံဝ-မမှိုက်သဖြင့် သာလျှင်၊ နိသေဝေယျ-ကပ်ရာ၏။

၁၂၅။ လောကေ-လောကဉ္စ၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၎င်း၊ အာပေါ-ရေကို
၎င်း၊ ဣတ္ထိ-မိန်းမကို၎င်း၊ မုဇ္ဈော-သူမှိုက်ကို၎င်း၊ သပ္ပေါ-မြေကို၎င်း၊
ရာဇကုလာနိ စ-မင်းမျိုးတို့ကို၎င်း၊ အပယန္တေန- မထိ မပါး ရှောင်
ရှားသဖြင့်၊ ဂန္ထဗ္ဗော-သွားအပ်၏၊ အစ္စေက ပါဏဟရာနိ- လတ်
တလော အသက်ကို ချတတ်ကုန်၏။

၁၂၆။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ဒုဋ္ဌ ဘရိယ သံဝါသော-
မကောင်းသော မယားနှင့် ပေါင်းဖော်သောသူ၎င်း၊ ဒေါသော
စိတ္တရ ဒါသကော-ကြမ်းလှစွာသော စိတ်ရှိသော ကျွန်ကို စေ
ခိုင်းသော သူ၎င်း၊ သ သပ္ပေ- မြေရှိသော၊ သရေ- အိမ်၌၊
ဝါသော စ-နေသောသူ၎င်း၊ မစ္စုဇေ-သေအံ့သည် သာလျှင် အမှန်
တည်း၊ န သံသယော-ယုံမှားမရှိရာ။

၁၂၇။ လောကေ-လောကဉ္စ၊ သမ္မုဠသိသော ပဒေသေန-
မှိုက်လှစွာသောတပည့်ကို အတတ်ပညာ သင်ကြားသဖြင့်၎င်း၊
ကုနာရိ ဘရဏေန စ-ယုတ်မာစွာသော မိန်းမကို အိမ်ထောင်ဘက်
ပြုသဖြင့်၎င်း၊ အသတံသမ္ပယောဂေန- မသူတော်နှင့် ပေါင်းဖော်
သဖြင့်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသော သူပင် ဖြစ်သော်လည်း၊
အဝသီဒတိ-နှစ်တတ် ချေသည်သာလျှင်တည်း။

၁၂၈။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ပါပံ- ယုတ်မာသော အမှုကို၊ ပုတ္တကရံ- သားတည်း ပြုလေမှုကား၊ မာတာ- အမိပြုသည်မည်၏၊ တထာ-ထို့ အတူ သိသပါပံ-တပည့်တည်း မကောင်းမှု ပြုမှုကား၊ ဂုရု- ဆရာ ပြုသည်မည်၏၊ ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ ရဋ္ဌကရံ- တိုင်းသူ ပြည်သားတည်းပြုမှုကား၊ ရာဇာ- မင်းပြုသည်မည်၏၊ ရာဇပါပံ- မင်းတည်း မကောင်းမှု ပြုမှုကား၊ ပုရောဟိတော- ပုရောဟိတ် မကောင်းမှု ပြုသည်မည်၏။

၁၂၉။ ရာဇာ နာမ- မင်းမည်သည်ကား၊ ကောဓံ- အမျက် မာန်စောင်ကြီးလှသော သူကို၊ အကောဓေန-အမျက်နည်းသဖြင့်၊ ဇိနော-အောင်ရာ၏၊ အသာဓု- မတော်မမှန်သော သူကိုလည်း၊ သာဓုနာပိ-မိမိက သူတော်ကောင်း လုပ်သဖြင့်လည်း၊ ဇိနော- အောင်ရာ၏၊ ကဒရိယဉ္စ- ဝန်တိုသော သူကိုလည်း၊ ဒါနေန- ပေးကမ်းသဖြင့်၊ ဇိနော-အောင်ရာ၏၊ အလိကငါဒိနံ-စကားမမှန် သောသူကို၊ သစ္စေန-အမှန်ကိုဆိုသဖြင့်၊ ဇိနော-အောင်ရာ၏။

၁၃၀။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ဒါနံ- ပေးကမ်းခြင်းသည်၊ အဒန္တံ-မယဉ်ကျေးသောသူကို၊ ဒမနံ-ယဉ်ကျေးစေတတ်၏၊ ဒါနံ- ပေးကမ်းခြင်းသည်၊ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ- ခပ်သိမ်းသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်၏၊ ဒါနေန ပေးကမ်းခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပိယဝါစာယ- ချစ်ဖွယ်သောစကားကြောင့်၎င်း၊ ဥန္တမန္တိ-မိမိကလည်း သူ့အပေါ် မိုမောက်နိုင်ကုန်၏၊ နမန္တိစ-မိမိသို့လည်း ရိုညွတ်ကုန်၏။

၁၃၁။ လောကေ- လောကဉ္စ၊ ဒါနံ-ပေးကမ်း ခြင်းသည်၊ သိနေဟ ဘေသဇ္ဇံ-ချစ်စေတတ်သော ဆေးတည်း၊ မစ္ဆေရံ-ဝန်တို ခြင်းကား၊ ဒေါသနောသဓံ-မုန်းစေတတ်သော ဆေးတည်း၊ ဒါနံ-

ပေးကမ်းခြင်းကား၊ ယသသိ ဘေသဇ္ဇံ အခြံအရံ များသော
ဆေးတည်း၊ မစ္ဆေရံ-ဝန်တို့ခြင်းကား၊ ကပဏောသဓံ အထီးကျန်
သော ဆေးတည်း။

၁၃၂။ လောကေ- လောက၌၊ ဗဟူနံ- များစွာကုန်သော၊
အပ္ပသာရာနံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးမှ ကင်းကုန်သောသူတို့အား၊ သမဂ္ဂိယာ-
ညီညွတ်သည်ရှိသော်၊ ဇယံ- အောင်အပ်သော ရန်ကို၊ ဇယေ-
အောင်နိုင်၏၊ တိဏေန- မြက်ဖြင့်၊ ယောတ္တံ- လွန်ကို၊ ဝဇ္ဇတေ-
ကျစ်အပ်၏၊ တေန- ထိုလွန်ဖြင့်၊ နာဂေါပိ- ဆင်ပြောင်ကိုလည်း၊
ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့နိုင်သလျှင် ကတည်း။

၁၃၃။ သဟာယောပိ- ဗိုလ်ပါ သူရဲ သဟဲ အဖော် ပြည့်စုံ
ညီညွတ်လျက်လည်း၊ အသမတ္ထော- ရန်ကို မအောင်စွမ်းနိုင်သော
မင်းကား၊ တေဇသာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ကိံကရိဿတိ- အဘယ် ပြုအံ့
နည်း၊ နိဝါတေ- လေထေ ငုံသော အရပ်၌၊ ဇလိတော- ညှိအပ်
သော၊ အဂ္ဂိ-မီးသည်၊ သယမေဝ- အလိုလိုသာလျှင်၊ ဥပသမ္မတိ-
ငြိမ်းချေသလျှင်ကတည်း။

၁၃၄။ ကာမဘောဂံ- ကာမ စည်းစိမ်ကို၊ ရညာ- မင်းနှင့်၊
သမကံ အတူ၊ ကုဒါစနံ- တရံတဆစ်မျှ၊ န ဘုဇ္ဇေ- မခံစားရာ၊
အာကပ္ပဝါ- အသွင်ကို၎င်း၊ ရသဘုတ္တိံ ဝါ- အရသာစားခြင်းကို၎င်း၊
မာလာဂန္ဓ ဝိလေပနံ- ပန်းပန်ခြင်း နံသာလိမ်းခြင်းကို၎င်း၊ ဝတ္ထံ-
ပုဆိုးအဝတ်ကို၎င်း၊ အလင်္ကာရံ-တန်းဆာ ဆင်ခြင်းကို၎င်း၊ သဗ္ဗံ-
အလုံးစုံကို၊ ရညာ-မင်းနှင့်၊ သဒိသံ-အတူ၊ န ကဓေ-မပြုရာ။

၁၃၅။ ရာဇာ-မင်းကား၊ မေ-ငါ၏၊ သခါ- ခင်ပွန်းသည်၊
န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ရာဇာ-မင်းကား၊ မေထုနော-ဂုဏ်ရည်တူသော

အပေါင်း အဖော်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ သော- ဤမင်းကား၊
မယုံ-ငါ၏၊ သာမိကော-အရှင်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိတ္တ-စိတ်၌၊
နိဋ္ဌ-အပြီး၊ သုဋ္ဌာပယေ-ကောင်းစွာ ထားရာ၏။

၁၃၆။ သေဝကော- မင်းခစား ယောက်ျားသည်၊ ရညော-
မင်းအား၊ အတိဒ္ဓရေ- အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊ န ဘဇေ-
မခစားရာ၊ အစွာသန္ဓေ- အလွန်နီးသည်၌၊ န ဘဇေ- မခစားရာ၊
ဥပဝါတကေ-လေညာ၌၊ န ဘဇေ-မခစားရာ၊ ဥဇုကေ-ရှေ့၌၊
န ဘဇေ-မခစားရာ၊ အတိနိန္ဒေ စ- အလွန်နိမ့်ရာ အရပ်၌လည်း၊
န ဘဇေ- မခစားရာ၊ ဥစ္စမာသနေ စ- မြင့်သော နေရာ၌လည်း၊
န ဘဇေ- မခစားရာ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆဒေါသေ- ခြောက်ပါးသော
အပြစ်တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေ-ကြဉ်ရာ၏၊ အဂ္ဂိဝ-မီးကဲ့သို့၊ သံယတော-စောင့်
စည်းလျက်၊ တိဋ္ဌေ-တည်ရာ၏။

၁၃၇။ သဗ္ဗညု တုလျော- သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူသော၊
ဂုဏောပိ-ကျေးဇူးရှိသောသူ ဖြစ်လင့်ကစား၊ အနိဿယော- မင်း
တည်းဟူသော မှီခိုရာမရမှု၊ န သောဘတိ-မတင့်တယ်၊ မဏိနာ-
ပတ္တမြားသည်၊ အနုဗ္ဗမပိ- အဘိုးအတိုင်းမသိ ထိုက်သော်လည်း၊
ဟေမံ-ရှေ့ကို၊ နိဿာယ-မှီမှီသာလျှင်၊ သောဘတေ- တင့်တယ်၏။

ရာဇကဏ္ဍ-မင်းကို ဆိုရာဖြစ်သော အခဏ်းသည်၊
နိဋ္ဌ ခံ-ပြီးပြီ။

၇-ပဏိတ္တက ကဏ္ဍ - ရောမြွေ ရေး ဖွဲ့သောအပိုင်း၊

၁၃၈။ ဣတ္ထိမိဿေ-မိန်းမနှင့် ရောနှောသော၊ ဘိက္ခုမ္ဘိ-ရဟန်း
၌၊ ကုတော သီလံ- အဘယ်မှာ သီလရှိအံ့နည်း၊ မံသဘက္ခေ-
အသား စားကြူးသောသတ္တု၊ ကုတော ဒယာ-အဘယ်မှာ သနား

ခြင်းရှိအံ့နည်း၊ သုရာပါနေ- သေသောက်ကြူးသော သူ၌၊ ကုတော
သစ္စံ-အဘယ်မှာ စကားမှန်အံ့နည်း၊ မဟာလောဘေ- အလိုရမက်
ကြီးသောသူ၌၊ ကုတော လဇ္ဇာ- အဘယ်မှာ အရှက်ရှိအံ့နည်း၊
မဟာတန္ဒေ- အပျင်းကြီးသောသူ၌၊ ကုတော သိပ္ပံ- အဘယ်မှာ
အတတ် တတ်အံ့နည်း၊ မဟာကောဓေ- အမျက်ကြီးသော သူ၌၊
ကုတော ဓနံ- ဥစ္စာအဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။

၁၃၉။ သုရာယောဂေါ စ- သေသောက်ကြူးသော သူသည်
၎င်း၊ ဝိကာလေ စ- အခါမဟုတ်သည်၌ သွားလေ့ရှိသောသူသည်
၎င်း၊ သမဇ္ဇစရဏဂံတော စ- သဘင်အသွားများသောသူသည်
၎င်း၊ ခိဇ္ဈဓုတ္တော စ- ကြွေအန်အစရှိသော လောင်းတန်းကစား
ကြူးသောသူသည်၎င်း၊ ပါပမိတ္တော စ- မကောင်းသော အဆွေ
ခင်ပွန်းရှိသော သူသည်၎င်း၊ အလသံ ပျင်းရိဖင့်နဲ့သောသူသည်
၎င်း၊ ဣမေ- ဤသူတို့ကား၊ ဘောဂါနံ- စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏၊ မုခံ-
ပျက်စီးအံ့သော အကြောင်းတည်း။

၁၄၀။ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ အဒိက္ခာ- မရှုဦးဘဲ၊ န ဝတ္ထုဗွာ-
မဆိုအပ်၊ ရတ္တော စ- ညဉ့်၌လည်း၊ အဝစနေန- မမေးဦးဘဲ၊
န ဝတ္ထုဗွာ- မဆိုအပ်၊ ဘယာ- ဘေးမှ၊ ဘိ တာ- ကြောက်သော၊
ဝနစရိ- တော၊ မုဆိုးသည်၊ ဝနေ- တော၌၊ သဉ္ဇရတိ ယထာ-
လှည့်လည်သကဲ့သို့၊ စရေ- ကျင့်ရာ၏။

၁၄၁။ ဇီဝန္တောပိ-အသက်ရှင်လျက်လည်း၊ မတံ- သေသူဟူ၍၊
ပဉ္စ- ငါးယောက်သော သူတို့ကို၊ ဗျာသေန- ဗျာသဆရာသည်၊
ပရိကိတ္တိတာ- ကြားအပ်၏၊ ဒုက္ခိတော- ဆင်းရဲသောသူ၊ ဗျာဓိ
တော- အနာနှိပ်စက်သောသူ၊ မုဠော- မိုက်မဲသောသူ၊ ဣဏဝါ-

မြီများသောသူ၊ နိတုသေဝကော- မင်းဝယ် ကိုယ်ကြပ် စေား
သောသူ၊ ဣမေ- ဤသူတို့တည်း။

၁၄၂။ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိတို့ သဘောကား၊ အနာဂတံ-
မရောက်သေးသော၊ ဘယံ- ဘေးကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်သည်ရှိသော်၊
ဒုရတောဝံ- အဝေးကလျှင်၊ ပရိဝဇ္ဇယေ- ကြဉ်ရာ၏၊ အာဂတံ-
ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲသော၊ ဘယံ- ဘေးကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်မှုကား၊
အဘိတော- ကြောက်ရွံ့တတ်သော သဘောမရှိသည်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏။

၁၄၃။ လောကေ- လောက၌၊ နိဒ္ဒါလုကော စ- အအိပ်ကြူး
သောသူသည်၎င်း၊ ပမာဒေါ စ- မေ့လျော့သော သူသည်၎င်း၊
သုခိတော စ- ချမ်းသာစွာ နေတတ်သောသူသည်၎င်း၊ ရောဂါ စ-
အနာရှိသော သူသည်၎င်း၊ အလသော စ- ပျင်းသောသူသည်၎င်း၊
ဣစ္ဆန္တော စ- အလိုကြီးသောသူသည်၎င်း၊ ကမ္မာရာမော စ- အမှု
သစ်၌ မေ့လျော့သော သူသည်၎င်း၊ ဇတေ သတ္တ-ဤခုနစ်ယောက်
သော သူတို့သည်၊ သတ္တဝဇိတာ- ကျမ်းဂန်မှ ကင်းကုန်၏။

၁၄၄။ ဟေ လာဘ- အိုလာဘ်၊ ဒုဂ္ဂတံ- သူဆင်းရဲသို့၊ ဂစ္ဆ-
သွားပါလေ၊ လာဘော- လာဘ်များသောသူသည်၊ လာဘေန-
လာဘ်ဖြင့်၊ ပူရတိ- ပြည့်၏၊ ဟေပဇ္ဇန္တ- အိုပဇ္ဇန်နတ်၊ ထလေ-
ကြည်း၌၊ ငဿထ- ရွာလေကုန်၊ အာပေါ- သမုဒြာသည်၊ အာပေန-
ရေဖြင့်၊ ပူရတိ- ပြည့်၏၊ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ- ဤသဘောတရားသည်၊
နတ္ထိ- မရှိ၊ ကမ္မပ္ပဓာနံ- ကံသာလျှင် ပဓာနတည်း။

၁၄၅။ လောကေ- လောက၌၊ ကိစ္စေ- ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊
ကတေ- ပြုပြီးသည်ရှိသော်၊ ကတ္တာရံ- ပြုတတ်သော သူသည်၊
နဟိသမုပေက္ခတေ- တဖန် မရှုမကြည့်တတ်၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊

သဗ္ဗာနိ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ-အမှုတို့ကို၊ သာဝသေသေန-
အကြွင်းအားဖြင့်၊ ကာရယေ- ပြုရာ၏။

၁၄၆။ လောကေ-လောက၌၊ တူလံ-လဲဝါသည်၊ သလ္လဟုကံ-
ပေါ့၏၊ တတော-ထို့ထက်၊ စပလဇာတိကော-လျှပ်ပေါ်သော
သူသည်၊ သလ္လဟုကော-ပေါ့၏၊ တတော-ထို့ထက်၊ ဝုဇုမနော
ဝါဒေ-ဆရာမိဘတို့၏ အဆုံးအမကို မခံသောသူသည်၊ သလ္လ
ဟုကော-ပေါ့၏၊ တတော-ထို့ထက်၊ ဗုဒ္ဓဿသနေ-မြတ်စွာ
ဘုရား သာသနာတော်၌၊ ပမာဒေါ-မေ့လျော့သော သူသည်၊
သလ္လဟုကော-ပေါ့၏။

၁၄၇။ လောကေ-လောက၌၊ ပါသာဏဆတ္တံ-ကျောက်ထီး
သည်၊ ဂရုကံ-လေး၏၊ တတော-ထို့ထက်၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊
အာစိယံ-ပြောကြားခြင်းသည်၊ ဂရုကံ-လေး၏၊ တတော-
ထို့ထက်၊ ဝုဇုာနံ-ဆရာမိဘတို့၏၊ ဩဝါဒေါ-အဆုံးအမသည်၊
ဂရုကော-လေး၏၊ တတော-ထို့ထက်၊ ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရား၏
ဝစနံ-စကားတော်သည်၊ ဂရုကံ-လေး၏။

၁၄၈။ လောကေ-လောက၌၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထော-လက်ျာလက်
ကား၊ ကာယဿ-ကိုယ်၏၊ ဒါသော-ကျွန်မည်၏၊ ဧတ္ထ-ဤလက်ျာ
လက်၌၊ ကဏိဋ္ဌကော-လက်သန်းကား၊ ကဏ္ဍဿာနာနံ-နား၊
နှာခေါင်းတို့၏၎င်း၊ အက္ခိနံ-မျက်စိတို့၏၎င်း၊ ဒါသော-ကျွန်မည်၏
ဝါမဟတ္ထော-လက်ဝဲလက်သည်ကား၊ ပါဒဒါသော-ခြေတို့၏ ကျွန်
မည်၏။

၁၄၉။ တမ္ဗုလဿ-ကွမ်း၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်ဖြစ်သော၊ ပတ္တေ-
အရွက်၌၊ ကုဝေရော-ကုဝေရ နတ်သည်၊ သဒါ အခါခပ်သိမ်း၊
ရက္ခတိ-စောင့်၏၊ မူလမှ အရင်း၌၊ ယက္ခော-ဘိလူသည်၊ ရက္ခတိ-

စောင့်၏။ အဂ္ဂမ္ဘိ စ-အဖျား၌လည်း၊ ကာလကဏ္ဍီ-ဒေဝမိစ္ဆာ နတ်
ယုတ်မာသည်၊ ရက္ခတိ-စောင့်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တာနိ-
ထိုအရင်းအဖျားတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတှာ ဖြတ်၍၊ ဘုဉ္ဇေယျ- စားငြားအံ့၊
သီရိဝေ-ကျက်သရေသည်သာလျှင်၊ ပဝဗုဒ္ဓ-ပွား၏။

၁၅၀။ ဗြဟ္မာဝ- ဗြဟ္မာသည်သာလျှင်၊ သမ္ပုဏ္ဏရက္ခော-သင်
ပုန်းကို စောင့်၏။ ဗိဿဏော စ-ဗိဿဏ် နတ်သည်လည်း၊ အစူ
ရက္ခော-ကမ္မလောကို စောင့်၏။ တသ္မာဟိ တသ္မာဝေ- ထို့ကြောင့်
သာလျှင်၊ သိပ္ပါရမ္ဘာ-အတတ်သင်သောသူတို့သည်၊ တေ-ထိုဗြဟ္မာ၊
ဗိဿဏ်တို့ကို၊ ပုဇယန္တု-ပူဇော်စေကုန်သတည်း၊ သဒါ- အခါခပ်
သိမ်း၊ တံ နရံ- ထိုပူဇော်တတ်သောသူကို၊ မာနေန္တိ- မြတ်နိုးတတ်
ကုန်၏။

၁၅၁။ ဂေါဏာ-နှားတို့သည်၊ သဗ္ဗဂိဟီနံ-ခပ်သိမ်းသော လူ
တို့အား၊ ဟိယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ပေါသကာ-မေးကျွေးတတ်
ကုန်၏။ ဘောဂဒါယကာ- စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်ကုန်၏။ တသ္မာဟိ
တသ္မာဝေ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ မာတာပိတုဝ- အမိအဘကဲ့သို့၊
တေ-ထိုနှားတို့ကို၊ မာနယေ- မြတ်နိုးရာ၏။ သက္ကရေယျ စ- အရို
အသေလည်း ပြုရာ၏။

၁၅၂။ ယေ စ-အကြင်သူတို့သည်လည်း၊ ဂေါမံသံ- နှားတို့၏
အသားကို၊ ခါဒန္တိ-စားကုန်၏။ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ မာတုခံသံဝ-
အမိ၏အသားကိုသာလျှင်၊ ခါဒယေ-စားသည်မည်ရာ၏။ တေသု-
ထိုနှားတို့သည်၊ မတေသု-သေကုန်သည်ရှိသော်၊ ဂိဇ္ဈာနံ- လင်းတ
တို့အား၊ ဒဒေ-ပေးရာ၏။ သောတေ စ-ရေအယဉ်၌ သော်လည်း၊
ဝါဟယေ မျှောရာ၏။

၁၅၃။ ဂုရု-ကြာသပတေးနေ့၌၊ သိပ္ပေါ ရမ္မော- အတတ်ပညာ စ၍ သင်မှုကား၊ သိဒ္ဓေါ-ပြီးစီး၏။ ရဝိ သောကြာ စ-တနင်္ဂနွေနေ့၊ သောကြာနေ့၌ သင်မှုကား၊ မဇ္ဈိမော-လျင်လျူရီ၏။ ဗုဒ္ဓစန္ဒရော-ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ တနင်းလာနေ့၌ သင်မှုကား၊ န သိပ္ပေါ-အတတ်မတတ်ရာ၊ သောရီ အင်္ဂါ စ-စနေနေ့၊ အင်္ဂါနေ့၌ သင်မှုကား၊ မရဏံ-သေရာ၏။

၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ- လဆန်း ရှစ်ရက်၊ လဆုတ် ရှစ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာ သင်မှုကား၊ ဂုရုဟန္တိ- ဆရာကို သတ်သည်မည်၏။ စတုဒ္ဓသ- လဆန်း တဆယ့်လေးရက် လဆုတ် တဆယ့်လေးရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှုကား၊ သိဿဟန္တိ- တပည့်ကို သတ်သည်မည်၏။ ဒသသိပ္ပံ- လဆန်းဆယ်ရက် လဆုတ် ဆယ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှုကား၊ သိပ္ပံဟန္တိ-အတတ်ကို သတ်သည်မည်၏။ ပုဏ္ဏမိ-လပြည့်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှုကား၊ မာတာ ပိတာဟန္တိ- အမိအဘကို သတ်သည်မည်၏။

၁၅၅။ လောကေ-လောက၌၊ သိပ္ပေါရမ္မော- အတတ်ပညာ သင်သော သူသည်၊ သတ္တ-လဆန်း ခုနစ်ရက် လဆုတ် ခုနစ်ရက်၌၊ နာလိကံ-အုန်းသီးကို၊ န ဘုဉ္ဇေ-မစားရာ၊ နဝမံ-ကိုးရက်မြောက်၌၊ လာဗ္ဗံ-အိမ်ဗူးကို၊ တထာ- ထို့အတူ၊ န ဘုဉ္ဇေ-မစားရာ၊ ဒွါဒသ-တဆယ့်နှစ်ရက်မြောက်၌၊ ပြိန္ဒံ-ကင်းပိန်ကို၊ န ဘုဉ္ဇေ- မစားရာ၊ တြိ-သုံးရက်မြောက်၌၊ မိနံ-ဟင်းမျိုးကို၊ ဘုဉ္ဇေ- စားမိငြားအံ့၊ သိပ္ပံ-အတတ်သည် ဝိနသတိ-ပျောက်၏။

၁၅၆။ လောကေ လောက၌ ကုလအတ္ထံ-အမျိုး၏ အကျိုးငှါ၊ ကေတယေ ကံသောသူကို၊ စဇေ-စွန့်ရာ၏၊ ဂါမအတ္ထံ-ရွာ၏အကျိုးငှါ ကုလံ-အမျိုးကို၊ စဇေ-စွန့်ရာ၏၊ ဇနပဒအတ္ထံ-ဇနပုဒ်၏အကျိုးငှါ၊

ဂါမံ- ရွာကို၊ စလေ- စွန့်ရာ၏၊ အတ္တတ္ထံ- မိမိ၏ အကျိုးငှါ၊ ပထဝီ-
မြေအလုံးကို၊ စလေ- စွန့်ရာ၏။

၁၅၇။ လောကေ- လောက၌၊ သီဟော- ခြင်္သေ့သည်၎င်း၊
သပ္ပုရိသော- သူတော်ကောင်းသည်၎င်း၊ ဂဇော- ဆင်သည်၎င်း၊
ဣမေ- ဤသူတို့သည်၊ ဒေသံ- အကျိုးမရှိသော အရပ်ကို ဩသဇ္ဇ-
စွန့်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကုန်၏၊ ကာကော- ကျီးသည်၎င်း၊ ကာပုရိ-
သော- ယုတ်မာသော ယောက်ျားသည်၎င်း၊ မိဂေါ- သမင်သည်
၎င်း၊ ဣမေ- ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ တတ္ထေဝ- ထိုမိမိကျင်လည်ရာ
အရပ်၌သာလျှင်၊ နိဓနံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ယန္တိ- ရောက်ကုန်၏။

၁၅၈။ ယမ္ပိ ပဒေသေ- အကြင်အရပ်၌၊ န မာနော- မြတ်ဦး
ခြင်းမရှိ၊ န ပေမံ- ချစ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ န စ ဗန္ဓဝါ- အဆွေခင်ပွန်း
လည်း မရှိ၊ ကောစိ- တစုံတယောက်သော၊ န စ ဝိဇ္ဇာပါဟော-
အတတ်ပညာ သင်စိမ့်သောသူလည်းမရှိ၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ဝသနံ-
နေခြင်းကို၊ န ကရေ- မပြုရာ။

၁၅၉။ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိ သဘောကား၊ ဧကေန ပါဒေန-
လှမ်းသော ခြေတဖက်နှင့်တူသော အရပ်သစ်ကို မြှော်တင်းသော
စိတ်ဖြင့်၊ စရတိ- သွား၏၊ ဧကေန ပါဒေန- ရပ်သော ခြေတဖက်
နှင့်တူသော အရပ်ဟောင်းကို မခွါသောစိတ်ဖြင့်၊ တိဋ္ဌတံ- ရပ်၏၊
ပရိဋ္ဌာနံ- အရပ်သစ်ကို၊ အနိသမ္ပ- မစူးစမ်းဘဲ၊ ပုဗ္ဗမာလယံ-နေရပ်
ဟောင်းကို၊ န ဇဟေ- မစွန့်တည့်ရာ။

၁၆၀။ လောကေ- လောက၌၊ ဓနုဓည ပယောဂေသု- ဥစ္စာ
စပါးရောင်းဝယ်သော အခါတို့၌၎င်း၊ တထာ- ထိုမှတပါး၊ ဝိဒျာ
ဂမေသု စ- အတတ်သင်သော အခါတို့၌၎င်း၊ ဒူတေသု- တမန်
အစေအပါးခံသော အခါတို့၌၎င်း၊ အပစာရေသု- မေထုန်မှီဝဲ

သော အခါတို့၌၎င်း၊ တဒါ တေသု ကာလေသု-ထိုအခါတို့၌၊ လဇ္ဇာ-
အရှက်အကြောက်ကို၊ စဇ္ဇာ- စွန့်အပ်သည်၊ ဘဝေ- ဖြစ်၏။

၁၆၁။ ထိနံ- မိန်းမတို့၏ အာဟာရေ- အစာစားခြင်းကား၊
ပုရိသာနံ- ယောက်ျားတို့ထက်၊ ဒွိဂုဏော-နှစ်ဆလွန်သည်၊ ဘဝေ-
ဖြစ်၏၊ ဗုဒ္ဓိစာပိ- ပညာသည်လည်း၊ စတုဂ္ဂုဏော- လေးဆလွန်၏၊
ဝါယာမေ- လှုံ့လကား၊ ဆဂ္ဂုဏော- ခြောက်ဆလွန်သည်၊
ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ကာမေတု- ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်ခြင်းကား၊
အဋ္ဌဂုဏော- ရှစ်ဆလွန်သည်၊ ဘဝေ- ဖြစ်၏။

၁၆၂။ လောကေ- လောက၌၊ ဥစ္ဆု- ကြံသည်၊ အဂ္ဂတော-
အဖျားမှ၊ ကမေန- အစဉ်သဖြင့်၊ ပဗ္ဗေပဗ္ဗေ- အဆစ်တိုင်း အဆစ်
တိုင်း၊ ဝိသေသ ရသဝါ- လွန်သော ထူးသော အရသာရှိသည်၊
ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ သုမေတ္တိကော- ခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်သော၊
သာဓု- သူတော် သူမြတ်သည်လည်း၊ တထာ- ထိုကြံ၏ အဖျားမှ
အရင်းတိုင်အောင် လွန်၍ လွန်၍ ချိုသည်နှင့် တူ၏၊ ဒုဇ္ဇေနော-
ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းသည်ကား၊ ဝိပရိတောဝ- အရင်း
အစသာချို၍ အဖျားတိုင်လတ်သော် မချိုသောကြံ၏ သဘော
နှင့် တူ၏။

၁၆၃။ ကဿကော- လယ်လုပ်သောသူသည်၎င်း၊ ငါဏိဇော-
ကုန်သည်၎င်း၊ အမစ္စော- အမတ်သည်၎င်း၊ သုတသီလဝါ-အကြား
အမြင် သီတင်း သီလနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သမဏော- ရဟန်းသည်
၎င်း၊ တေသု- ထိုလေးပါးတို့သည်၊ ဝိပုလဇာတေသု- ပြန့်ပြော
စွာ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ရဋ္ဌံပိ- နိုင်ငံသည်လည်း၊ ဝိပုလံ-ပြန့်ပြော
သည်၊ သိယာ- ဖြစ်ရာ၏။

၁၆၄။ အသဇ္ဈာယ- မသရဇ္ဈာယံသောသုအား၊ မန္တာ-ပညာ သည်၊ မလာ- ပျက်၏၊ အနုဋ္ဌာနံ- ထကြ လုံ့လဝီရိယ မရှိသော သူတို့၏၊ သရာ- အိမ်သည်၊ မလာ- ညစ်နွမ်း ပျက်စီး၏၊ ဝဏ္ဏဿ- အဆင်းလှသောသုအား၊ ကောသဇ္ဇံ- ပျင်းရိခြင်းသည်၊ မလံ- အညစ်အကြေးတည်း၊ ရက္ခတော- ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းအား၊ ပမာဒေါ- မေ့လျော့ခြင်းသည်၊ မလံ- အညစ် အကြေးတည်း။

၁၆၅။ လောကေ- လောက၌၊ ဟိနာနံ- ချို့သောလုံ့လရှိကုန် သော၊ ဇနာနံ- လူတို့၏၊ ဝိတ္တံ- ဥစ္စာကား၊ ဝီရာနံ- ကြီးသော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့၏သာလျှင်၊ သန္တကတ္တံ- ဥစ္စာ၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတေ- ရောက်တတ်၏၊ ဟိနာဇနာ- ယုတ်မာသောသူတို့သည်၊ ပုဗ္ဗကမ္မပ္ပဓာနာတိ- ရှေးကံသာ ပဓာနဟု၊ ဝဒန္တိ စ- ဆိုကုန်သလျှင် ကတည်း။

၁၆၆။ ဓီရာ- ပညာရှိတို့ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ န ဝဒန္တိ-မဆိုကုန်၊ သဗ္ဗကမ္မေ- ခပ်သိမ်းသော အမှုကိစ္စတို့ကို၊ ဝါယမိံ သု- လုံ့လပြု ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ စေ- အကယ်၍၊ တံ ကမ္မံ- ထိုအမှုသည်၊ န သိဇ္ဈတိ- မပြီးခဲ့အံ့၊ အဖလံဇေ- ရည်တိုင်း အကျိုးမဖြစ်ရုံသည် သာလျှင်ကတည်း၊ ကိံ ဒေါသော- အဘယ်အပြစ် ရှိအံ့နည်း။

၁၆၇။ ယော နရော- အကြင် ယောက်ျား မိန်းမသည်၊ နိစ္စကုလံ- နိမ့်သော အမျိုး၌လည်းဖြစ်၏၊ နိပ္ပညဝါ- နှုတ်ပညာ လက်ပညာ အတတ်လည်း မရှိ၊ နိရူပံ- အရုပ်အရည်လည်း မတင့် တယ်၊ နိဗလံသမံ- အစွမ်းအားလည်း မရှိ၊ တထာပိ- ထိုသို့အပြစ် တင်သော်လည်း၊ ဣမံ ကာလံ- ဤကာလကား၊ ဆုတ္တကာလံ-

ကာလဆုတ်တည်း၊ ဓနမေဝ- ဥစ္စာသည်သာလျှင်၊ ဝိသေသကံ- အထူးပြုသော ကာလတည်း။

ပဏိဏ္ဍက ကဏ္ဍော-ရောပြွမ်း၍ ဆိုရာဖြစ်သော

အခဏ်းသည်၊ နိဠိတော-ပြီးပြီ။

နိဂုံး

ပဏ္ဍိတော ကဏ္ဍော- ပညာရှိကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ သုဇနော ကဏ္ဍော- သူတော်ကောင်းကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ ဒုဇ္ဇနော-သူယုတ် ကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ မိတ္တ ဣတ္ထိ စ- အဆွေခင်ပွန်းကို ဆိုရာအပိုင်း မိန်းမကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ ရာဇပကိဏ္ဍကော စ- မင်းကို ဆိုရာ အပိုင်း ရောပြွမ်းသော စကားကို ဆိုရာအပိုင်း၎င်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သတ္တကဏ္ဍဝိဘူသိနော- ခုနစ်ပိုင်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော လောကနီတိကျမ်း၏၊ စက္ကိန္ဒာဘိသိရိနာ- စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိ သဒ္ဓမ္မ ဇေ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု အမည်ရှိတော်မူသော မဟာအောင် မြေဘုံစံ အုဌ်ကျောင်း ဆရာတော်သည်၊ သောဓိတော-သုတ်သင် အပ်သော၊ အယံ လောကနီတိ နိဿယော- ဤလောကနီတိ နိဿယသည်၊ ကာသိကေသတေ ဆနောတျံ-၁၁၉၆-ခု၊ ဒုတိယာ သဠေ- ဒုတိယ ဝါဆိုလ၌၊ ကာလသတ္တမအာဒိဟေ- လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌၊ နိဠိတော- ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

လောကနီတိ အနက် ပြီး၏။

သတ္တမ ဓာထေဝါ

၁။ ပရိတ်တော်ကို ရှုတ်အပ်သောကာလ

၂။ ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ် ပါဠိ

၃။ ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ် နိဿယ

မရီတိတော်ကို ရွတ်အပ်သောကာလ

- ၁။ ကျက်သရေ မင်္ဂလာရှိသော အလှူမင်္ဂလာ၊ အိမ်တက် မင်္ဂလာ ပြုလုပ်သော အခါတို့၌ မင်္ဂလာသုတ်၊ မေတ္တသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၂။ ဥပဒ် အန္တရာယ် ဖြစ်သောအခါ ရတနသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၃။ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်သောအခါ၊ သူတပါး ရန်ငြိုးဖွဲ့သော အခါတို့၌ မေတ္တသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၄။ မြေ ကင်း သန်း ပိုးမွှား အန္တရာယ် ထူထပ်သော အခါ ခန္ဓသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၅။ မင်းဘေး အနှောင်အဖွဲ့ သင့်သောအခါ မောရသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၆။ မီးဘေးသင့်ရောက်သောအခါ ဝဋ္ဋသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၇။ စစ်ဘေး စစ်ဒဏ် ရောက်သောအခါ ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၈။ နာနာဘာဝ နှောင့်ယှက်သောအခါ အာဠာနာဠိယသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၉။ မိန်းမတို့ မီးဖွားသောအခါ အင်္ဂုလိမာလသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၁၀။ ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်သောအခါ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
- ၁၁။ ဂြိုဟ်စီး ဂြိုဟ်နင်း ကံဇာတာညှိုးသောအခါ ပုဗ္ဗဏှသုတ်ကို ရွတ်ဆိုအပ်၏။
ပရိတ်တော် ၁၁-သုတ်လုံးကို အခါခပ်သိမ်း ရွတ်ဆိုပွားများအပ်သည်သာ ဖြစ်၏။

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်

ပါဠိ

- ၁။ သမန္တာ စက္က ဝိဇ္ဇေသု၊ အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။
- ၂။ ဓမ္မဿဝန ကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ။
- ၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဿ။
- ၄။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ၊ တိ-သရဏ-သရဏာ၊
တ္ထေ လောကန္တရေဝါ၊ ဘုဗ္ဗာ ဘုဗ္ဗာစ ဒေဝါ၊
ဂုဏ-ဂဏ-ဂဟဏ-ဗျာဝဋ္ဋာ သဗ္ဗကာလံ။
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ၊ ဝရ-ကနက-မယေ၊
ဇေရုရာဇေ ဝသန္တော၊ သန္တော သန္တောသ ဟေတု၊
မုနိ-ပရ ဝစနံ၊ သောတုခဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။
- ၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝိဇ္ဇေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မနော။
ယံ အမေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗ သမ္ပန္နံ သာဓကံ။
- ၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတု၊ သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ။
ပမာဒ ရဟိတာ ဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။
- ၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
- ၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိသဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။
အနိဿာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိတိ။

၉။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ၊
 မနုဿတော ဝါ အမနုဿတော ဝါ၊
 အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ၊
 ပိဿာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ၊
 ကဏ္ဍကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ၊
 ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ၊
 အသဒ္ဓိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ၊
 စဏ္ဍ-ဟတ္ထိ-အဿ-မိဂ-ဂေါဏ-ကုက္ကုရ၊
 အဟိ ဝိစ္ဆိက-မဏိသပ္ပ-ဒီပိ၊
 အစ္ဆ-တရစ္ဆ-သုကရ-မဟိံသ-ယက္ခ-ရက္ခသာဒီဟိ၊
 နာနာဘယတော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ၊
 နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂေဏန္တု။

၁-မင်္ဂလသုတ်

၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒုဒါဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သဒေဝကာ။
 သောတ္တာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။
 ၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပ ဝိနာသနံ။
 သဗ္ဗလောက ဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
 ၁၂။ ဧဝံ မေ သုတံ၊
 ကေံ သမယံ ဘဂဝါ သာယတ္ထိယံ
 ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ
 အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။
 အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ
 အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ

ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ....။
 ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသကံမိ၊
 ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတာ ခေါ
 သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

- ၁၃။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယုံ။
 အာကင်္ခမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၄။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ။
 ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၅။ ပတိရူပ ဒေသ ဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
 အတ္တသမ္မာ ပဏီမိ စ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၆။ ဗာဟုသာစူဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
 သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၇။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
 အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၈။ ဒါနုဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော။
 အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၉။ အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇေပါနာ စ သံယမော။
 အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၂၀။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
 ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၂၁။ ခန္တီ စ သောဝစသတော၊ သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ။
 ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆော၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၂၂။ တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယ သစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန သစ္စိကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၂၃။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၂၄။ တောဒိသာနိ ကတုာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပ္ပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-ရတနသုတ်

- ၂၅။ ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ၊
တထာဂတဿ ဒသ ပါရမိယော၊
ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထ ပါရမိယောတိ၊
သမတိံ သ ပါရမိယော ပဉ္စ မဟာ ပရိစ္စာဂေ၊
လောကတ္ထစရိယံ ဉာတတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထ စရိယန္တိ၊
တိဿော စရိယာယော ပစ္ဆိမဘဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိံ၊
ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာနစရိယံ
ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ မာရဝိဇယံ သဗ္ဗညုဘညာဏပ္ပဋိဝေဓံ၊
ဓမ္မစက္ခုပဝတ္တနံ နဝ လောကုတ္တရ ဓမ္မေတိ၊
သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓ ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ၊
ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရန္တရေသု၊
တိယာမရတ္ထိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော၊
အာယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ ကာရုည စိတ္တံ၊
ဥပဋ္ဌပေတွာ—

- ၂၆။ ကောဠိသတသဟသေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။
- ၂၇။ ရောဂါ မနုဿ ဒုဗ္ဗိက္ခ၊ သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
ခိပ္ပ မန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၂၈။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ။
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။
- ၂၉။ တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထသဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ။
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။
- ၃၀။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- ၃၁။ ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊
ယဒဇ္ဈပါ သကျမုနိ သမာဟိတော၊
န တေန ဓဇေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
- ၃၂။ ယံ ဗုဒ္ဓသေဠော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ၊
သမာဓိ မာနန္တရိကညမာဟု။

သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၃။ ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တာရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၄။ ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနဿ ဒဠေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမ သာသနမ္ပိ။
တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယျ၊
လဒ္ဓါ မုခာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဉ္ဇမာနာ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၅။ ယထိန္ဒြိလော ပထဝိသိတော သိယာ၊
စက္ခုဗ္ဗိ ဝိတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။
တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၆။ ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဇယန္တိ၊
ဂမ္ဘီရ ပညေန သုဒေသိတာနိ။
ကိဉ္စာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊

န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၇။ သဟာဝဿ ဒဿန သမ္ပဒါယ၊
 တယဿ ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
 သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ။

၃၈။ စတုဟာပါယေဟိ စ ဝိပုမုတ္တော၊
 ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတု။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၉။ ကိဉ္စာပိ သော ကမ္မံ ကရေတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၀။ ဝနပ္ပဂုဓေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္ဘာနမာသေ ပထမသ္မိံ ဂိမ္မေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါဒိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၁။ ဝရော ဝရည ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
 အနုဘူရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယံ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၂။ ခိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိရတ္တံ စိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိံ။
 တေ ခိဏဗီဇာ အဝိရုဠိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ မိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၃။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိံ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၄။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိံ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၄၅။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိံ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-မေတ္တသုတ်

- ၄၆။ ယဿာ နုဘာဝတော ယက္ခာ၊
 နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
 ယမိ စောဂါ နုယုဉ္ဇန္တော၊
 ရတ္တိန္တိ မတန္တိတော။
- ၄၇။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊
 ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ။
 ဧဝမာဒိ ဂုဏုလေတံ၊
 ပရိတ္တံ ဟံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၄၈။ ကရဏီယ မတ္တကုသလေန၊
 ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
 သက္ကော ဥဇ္ဇေ စ သုဟုဇ္ဇေ စ၊
 သူဝစော စဿ မုဒု အနတိမာနီ။
- ၄၉။ သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊
 အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။
 သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊
 အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသ္မ နန္ဒဂိဒ္ဓေါ။
- ၅၀။ န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိဉ္စိ၊
 ယေန ဣည ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
 သုခိနောဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
 သဗ္ဗ သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။
- ၅၁။ ယေ ကေစိ ပါဏ ဘူတတ္ထိ၊
 တဿ ဝါ ထာဝရာဝ နဝသေဿ။

ဒီဃာ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုက ထူလာ။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ ဝါယေဝ အဒိဋ္ဌာ၊
ယေဝ ဒုရေ ဝသန္တိ အဝိဒုရေ။
ဘူတာဝ သမ္ဘပေသိဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တ သုခိတတ္တာ။

၅၃။ န ပရော ပရံ နိက္ခဗေယျံ၊
နာတိမညေယ ကတ္တိစိ န ကိဉ္စိ။
ဗျာဓေသနာ ပဋိသသည၊
နာည မညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ။

၅၄။ မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ၊
မာယုသာ ကေပုတ္တ မနုရက္ခေ။
ဇေမ္ဗိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

၅၅။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊
မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
ဉ္စဒ္ဓိ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
အသမ္မာဓံ အဝေရ မသပတ္တိ။

၅၆။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္ဒောဝ၊
သယာနော ယာဝတာဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မမေတံ ဝိဟာရ မိဓမာဟု။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။

ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဗသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ခန္ဓသုတ်

- ၅၈။ သဗ္ဗာ သိဝိသ ဇာတိနံ၊
ဒိဗ္ဗမန္တာ ဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဘောရံ၊
သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။
- ၅၉။ အာဏာ ခေတ္တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထ၊
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၆၀။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ။
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။
- ၆၁။ အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။
- ၆၂။ မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။

မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံ သိ၊
မာ မံ ဟိံ သိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

၆၃။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကောလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊
မာ ကိဉ္စိ ပါပ မာဂမာ။

၆၄။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊
အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
အပ္ပမာဏော သံဃော၊
ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊
ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗု မူသိကာ။

၆၅။ ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
ပဋိက္ခမန္တု ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိ။

ခန္ဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၅-မောရသုတ်

၆၆။ ပုရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
ယေန သံဝိဟိတာ ရက္ခံ၊
မဟာသတ္တံ ဝနေစရာ။

၆၇။ စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊
 နေဝ သက္ကိံသု ဂဏိတုံ။
 ဗြဟ္မမန္တန္တိ အက္ခာတံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၆၈။ ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
 ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
 တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။

၆၉။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတု၊
 မောရော စရတိ သေနာ။

၇၀။ အပေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
 ဟရိဿ ဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
 တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ ။

၇၁။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ် ပါဠိ

ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတုာ၊
မောရော ဝါသ မကပ္ပယိ။

မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-၀၉ သုတ်

- ၇၂။ ပုရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
နိဗ္ဗုတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါငဂ္ဂိ၊
မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
- ၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိံ မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၇၄။ အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊
သစ္စံ သောစေယျ နုဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
သစ္စကိရိယ မနုတ္တရံ။
- ၇၅။ အာဝဇ္ဇေတုာ ဓမ္မဗလံ၊
သရိတုာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ။
သစ္စ လ မဝဿာယ၊
သစ္စကိရိယ မကာသဟံ။
- ၇၆။ သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊
သန္တိ ပါဒါ အဘူနာ။

မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္ဓာ၊
ဇာတဝေဒ ပဋိက္ခမ။

၇၇။ သဟ သစ္စေ ကတေ မယျံ၊
မဟာ ပဇ္ဇလိတော သိခီ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊
ဥဒကံ ပတှာ ယထာ သိခီ။
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊
သော မေ သစ္စပါရမီ။

ဝဋ္ဋသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၇-ဓမ္မသုတ်

၇၈။ ယဿာ နုဿရဏေနာပိ၊
အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
ပတိဋ္ဌ မဓိဂစ္ဆန္တိ၊
ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။

၇၉။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝ ဇာလမှာ၊
ယက္ခစောရာဒိ သမ္ဘဝါ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၈၀။ ဧဝံ မေ သုတံ၊
ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊
ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ၊
အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

၈၁။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ၊
ဘိက္ခုဝေါတိ။

ဘဒ္ဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ၊
ဘဂဝါ တေဒပေါစ၊

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခုဝေ ဒေဝါ သုရသင်္ဂါမော။
သမုပဗျုဇ္ဇော အဟောသိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော။
ဒေဝေ တဝတံသေ အာမန္တေသိ။

သစေ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊

မမေဝ တသ္မံ သမယေ ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
မမံ ဟိ ဝေါ ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကယတံ။
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၂။ နော စေ မေ ဓဇ္ဇင်္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
အထ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇင်္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထ။

ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇင်္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ။

ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၃။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇင်္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထ။

အထ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထ။
ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿဘိ။

၈၄။ နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထ၊
အထ ဤသာနဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကေယျာထ၊
ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ငါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿဘိ။

၈၅။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ
သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊
ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊
ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊
ဤသာနဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ၊

ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ။
သော ပဟိယေထာပိ နော ပဟိယေထ။

၈၆။ တံ ကိဿ ဟေတု
သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝံနမိန္ဒော
အဝီတရာဂေါ အဝီတဒေါသော အဝီတမောဟော
ဘိရူ ဆမ္ဘိ ဥတြာသိ ပလာယိတိ။

၈၇။ အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ၊
သစေ တုမ္ဟာကံ ဘိက္ခဝေ အရညဂတာနံ ဝါ၊
ရုက္ခမူလဂတာနံ ဝါ သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
မမေဝ တသ္မိ သမယေ အနုဿရေယျာထ။

၈၈။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓု၊
အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မ သာရထိ၊
သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ။

၈၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၀။ နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ။

၉၁။ သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊
သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိနကာ၊

ဟေ့ ပဿိကော ဩပနေယျိကော၊
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟိတိ။

၉၂။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ သံဃံ အနုဿရေယျာထ။

၉၄။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
ဥပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရံ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ။
သေ ဘဂဝတော သာဝက သံဃော၊
အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊
ဒက္ခိဏေယျော၊ အဗ္ဗလိကရဏီယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။

၉၅။ သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ၊
ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၆။ တံ ကိဿ ဟေတု၊
တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ
အရဟံ သမ္မု-သမ္မုဒ္ဓေါ၊
ဝီတ ရာဂေါ ဝီတ ဒေါသော

ဝီတ မောဟော၊
အဘိရူ အဆန္တိ အနုတြာသိ
အပလာယိတံ။

၉၇။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊
ဣဒံ ဝတုာန သုဂတော၊
အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္ထာ။

၉၈။ အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊
သုညာဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ၊
အနုဿရေထ သမ္ပုဒ္ဓံ၊
ဘယံ တုမ္ဘာက နော သိယာ။

၉၉။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊
လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။

၁၀၀။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ၊
အထ သံဃံ သရေယျာထ၊
ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

၁၀၁။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တုာနံ၊
ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။
ဘယံဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော န ဟေဿတိ။

ဓဇ္ဇနုသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၈-အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ်

၁၀၂။ အပ္ပသန္နဟိ နာထဿ၊
 သာသနေ သာဓုသမ္ပဘေ။
 အမနုဿေဟိ စဏ္ဍေဟိ၊
 သဒါ ကိဗ္ဗိသ ကာရိဘိ။

၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊
 အဟိံသာယ စ ဂုတ္တိယာ။
 ယံ ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၁၀၄။ ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊
 စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
 သိခိဿာပိ စ နမတ္ထု၊
 သဗ္ဗဘူတာ နံကမ္ပိနေဇ္ဇ။

၁၀၅။ ဝေဿဘူဿ စ နမတ္ထု၊
 နှာတကဿ တပဿိနော။
 နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊
 မာရသေနာ ပမဒ္ဒိနော။

၁၀၆။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊
 ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသိမတော။
 ကဿယဿ စ နမတ္ထု၊
 ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗခိ။

၁၀၇။ အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊
 သက္ခုပုတ္တဿ သိရီမတော။

ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊
သဗ္ဗ ဒုက္ခာပန္နဒနံ။

၁၀၈။ ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊
ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာထ၊
မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။

၁၀၉။ ဟိတံ ဒေဓမနုဿာနံ၊
ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊
မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

၁၁၀။ ဧတေ စညေ စ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊
အနေကသတ ကောဠိယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမသမာ၊
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ ဒသ ဗလူပေတာ၊
ဝေသာရဇ္ဇေဟု ပါဂတာ။
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊
အာသဘဏ္ဍာန မုတ္တမံ။

၁၁၂။ သီဟနာဒံ နဒန္တေတေ၊
ပရိသာသု ဝိသာရဒါ။
ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေန္တိ၊
လောကေ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ။

၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊
အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ။

ဗာတ္ထိံသ လက္ခဏာ ပေတာ၊
သိတာ နုဗျဉ္ဇနာဓရာ။

၁၁၄။ ဗျာမပ္ပဘာယ သုပ္ပဘာ၊
သဗ္ဗေ တေ မုနိကုဉ္ဇရာ။
ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဧတေ၊
သဗ္ဗေ ခိဏာသဝါ ဇိနာ။

၁၁၅။ မဟာပဘာ မဟာတေဇာ၊
မဟာပညာ မဟဗ္ဗလာ။
မဟာကာရုဏိကာ ဓီရာ၊
သဗ္ဗေသာနံ သုခါဝဟာ။

၁၁၆။ ဒီပါ နာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊
တာဏာ လေဏာ စ ပါဏိနံ။
ဂတီ ဗန္ဓု မဟေဿာသာ၊
သရဏာ စ ဟိတေသိနော၊

၁၁၇။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊
သဗ္ဗေ ဧတေ ပရာယဏာ။
တေသာဟံ သိရသာ ပါဒေ၊
ဝန္ဒာမိ ပုရိသုတ္တမေ။

၁၁၈။ ဝစသာ မနသာ စေဝ၊
ဝန္ဒာမေတေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊
ဂမနေစာပိ သဗ္ဗဒါ။

၁၁၉။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တု၊
ဗုဒ္ဓါ သန္တိကရာ တုဝံ။

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ် ပါဠိ

တေဟိ တံ ရက္ခိတော သန္တော၊
မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိ စ။

၁၂၀။ သဗ္ဗရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊
သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော။
သဗ္ဗဝေရ မတိက္ကန္တော၊
နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။

၁၂၁။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊
ခန္တိ မေတ္တာ ဗလေန စ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၂။ ပုရုတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ၊
သန္တိ ဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ၊
သန္တိ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ၊
သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ၊
သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ။

တေ ပီ အမေ နုရကွန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန ဓတရဋ္ဌော၊
ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊
ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။

၁၂၇။ စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ၊
လောကပါလာ ယသသိနော။
တေပီ အမေ နုရကွန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၈။ အာကာသဋ္ဌာ စ ဘူမဋ္ဌာ၊
ဒေဝါ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပီ အမေ နုရကွန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝ။
ဝသန္တာ ဣဓ သာသနေ။
တေပီ အမေ နုရကွန္တု၊
အရောဂေန သုခေန စ။

၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊
သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
မာ တေ ဘဝန္တန္တရာယာ၊
သုခိ ဒိဿာယုကော ဘာ။

၁၃၁။ အဘိဝါဒနသီလိဿ၊
နိစ္စံ ဝုဇ္ဇာ ပစာယိနော။

စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝေုန္တိ၊
အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။
အာနာနာဒ္ဓိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ်

- ၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊
နိသိန္ဓဌာန ဓောဝနံ။
ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊
သဗ္ဗမေဝ ပရိဿယံ။
- ၁၃၃။ သောတ္ထိနာ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊
ယဉ္ဇ သာဓေတိ တဒ္ဓိဏေ။
ထေရဿင်္ဂုလိမာလဿ၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဌာယိံ မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၃၄။ ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ
ဇာတိယာ ဇာတော၊
နာဘိဇာနာမိ သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ
ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ။
တေန သစ္စေန သောတ္ထိ တေ
ဟောတု သောတ္ထိ ဂဗ္ဘဿ။
အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

- ၁၃၅။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊
သဗ္ဗဒုက္ခ ဝိနာသနေ။
သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊
မာရသေနာ ပမဒ္ဒနေ။
- ၁၃၆။ ဗုဇ္ဈိတော ယေ စိမေ သတ္တာ၊
တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
အဇာတိ မဇာနိ ဗျာဓိံ၊
အမတံ နိဗ္ဗာယံ ဂတာ။
- ၁၃၇။ ဝေမာဒိ ဂုဏုပေတံ၊
အနေက ဂုဏ သင်္ဂဟံ။
ဩသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၃၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသင်္ခါတော၊
ဓမ္မာနံ ဝိသယော တထာ။
ဝိရိယံ ပီတိံ ဝဿဒ္ဓိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ။
- ၁၃၉။ သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
သတ္တေ တေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊
ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။
- ၁၄၀။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊
နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၄၁။ ကေသ္မိံ သမယေ နာထော၊
မောဂ္ဂလာနဉ္စ ကဿပံ။
ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။

၁၄၂။ တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတု၊
ရောဂါ မုစ္ဆိံ သု တခံဏေ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၄၃။ ကေဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊
ဂေလညေနာဘိပိဋိတော။
စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊
ဘဏာပေတုာန သာဒရံ။

၁၄၄။ သမ္မောဒိတုာန အာဗာဓာ၊
တမ္ဘာ ဝုဠာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၄၅။ ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊
တိဏ္ဍန္နမ္ပိ မဟေသိနံ။
မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊
ပတ္တာနုပုတ္တိဓမ္မတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ်

- ၁၄၆။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမဂ်လဉ္စ၊
ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။
- ၁၄၇။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမဂ်လဉ္စ၊
ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။
- ၁၄၈။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမဂ်လဉ္စ၊
ယော စာမနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
သံဃာနုဘာဝေန ဝိနာသမေန္တု။
- ၁၄၉။ ဒုက္ခပုတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ၊
ဘယပုတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ၊
သောကပုတ္တာ စ နိဿောကာ၊
ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။
- ၁၅၀။ ဧတ္တာဝတာ စ အမေဟိ၊
သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုမောဒန္တု၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။
- ၁၅၁။ ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊
သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊
ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဂတာ။

၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပ္ပတ္တာ၊
ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊
ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

၁၅၃။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၅၄။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၅၅။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တု သဗ္ဗ ဒေဝတာ။

သဗ္ဗ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊
သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊
သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊
ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗ သံဃာနုဘာဝေန၊
သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

၁၅၉။ မဟာကာရုဏိကော နာထော၊
ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏီနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊
ပတ္တော သမ္မောဓိ မုတ္တမံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
သကျာနံ နန္ဒိဝုဒ္ဓေနာ။
ဧဓမ္မေ ဇယော ဟောတု၊
ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။

၁၆၁။ အဗရာဇိတ ပလ္လင်္ကေ၊
သီသေ ပုထု ဝိပုက္ခလေ။
အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။

၁၆၂။ သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊
သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
သုခဏော သုမဟုတ္တော စ၊
သုယိဋ္ဌံ ပြဟ္မစာရိသု။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊
ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊
ပဏီမိ တေ ပဒက္ခိဏေ။

၁၆၄။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတုာန၊
လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊
ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနော။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောန္တု၊
သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ပရိတ်ကြီးပါဠိတော် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ် နိဿယ

၁။ သမန္တာ-ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ စက္ကဝါဠေသု၊
တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊
မုနိရာဇဿ-ရဟန်းတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊
သဂ္ဂမောက္ခဒိ- နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်သော၊ သဒ္ဓမ္မ-

ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတော်ကို၊ သောတုံ-နာအံ့သောငှါ၊ အကြ
ဤအရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တု- လာလတ်ကုန်လော့၊ သုဏန္တု- နာလင့်
ကုန်လော့။

၂။ ဘဒ္ဒန္တာ-အိုနတ်များတို့....၊ အယံ- ဤအခါကား၊ ဓမ္မဿ
ဝနကာလော- တရားတော်ကို နာအံ့သော အခါတည်း။

၃။ အရဟတော- ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထသော
အရဟတော-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ
ထိုက်တော်မမူထသော၊ အရဟတော- သံသရာစက်၏ အကန့်ဖြစ်
သော အဘိသင်္ခါရကို ပယ်တော်မူပြီးထသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-
ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည် မဖြစ်ပြန်သဖြင့် ကောင်းစွာ
မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးထသော
တဿ ဘဂဝတော-ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဧတ္ထ ဝါ-ဤစကြဝဠာ၌၎င်း၊ လောကန္တရေ ဝါ- စကြဝဠာ
တပါး၌၎င်း၊ သန္တာ-ငြိမ်သက်ကုန်ထသော၊ သန္တစိတ္တာ- ငြိမ်သက်
သောစိတ်ရှိကုန်ထသော၊ တိသရဏ သရဏာ- ရတနာသုံးပါးလျှင်
ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်ထသော၊ ဘုမ္မာ- မြေ၌ တည်ကုန်ထသော၊
ယေ ဒေဝါ စ- အကြင်နတ်တို့သည်၎င်း၊ အဘုမ္မာ- ကောင်းကင်၌
တည်ကုန်ထသော ယေ ဒေဝါ စ- အကြင်နတ်တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗ
ကာလံ အခါခပ်သိမ်း၊ ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏဗျာဝဋ္ဌာ-လောကီကျေးဇူး
လောကုတ္တရာကျေးဇူးတို့၏ အပေါင်းကို ယူခြင်း၌ ကြောင့်ကြ
ကုန်၏၊ ဧတေ ဒေဝါ စ- ထိုနတ်တို့သည်၎င်း၊ ဝရကနက မယေ-
မြတ်သောရွှေစိုင်အတိဖြင့်ပြီးသော၊ မေရုရာဇေ- မြင့်မိုရ် တောင်
မင်း၌၊ ဝသန္တော- နေကုန်သော၊ သန္တော- သူတော်ကောင်း
ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည်၎င်း၊ သန္တောသဟေတုံ- ရောင့်ရဲလွယ်

ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ထသော၊ အဂ္ဂံ- မြတ်ထသော၊ မုနိဝရ
ဝစနံ- မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို၊ သောတုံ- နာအံ့သေခငှါ၊
သမဂ္ဂါ- အညီအညွတ်၊ အာယန္တု-လာလတ်ကုန်လော့။

၅.၆။ သဗ္ဗေသု- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု- စကြဝဠာ
တို့၌၊ ယက္ခာ စ- ဘိလူးတို့သည်၎င်း၊ ဒေဝါ စ- နတ်တို့သည်၎င်း၊
ဗြဟ္မာနော စ- ဗြဟ္မာတို့သည်၎င်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်း
ကုန်သော ဘိလူး၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့သည်၊ သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိသာဓကံ-
ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်ကို ပြီးစေတတ်ထသော၊ ယံ ပုညံ-အကြင်
ကောင်းမှုကို၊ အမေဟိ- ငါတို့သည်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ တံ ပုညံ-
ထိုကောင်းမှုကို၊ အနုမောဒိတာ- ဝမ်းမြောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊
သမဂ္ဂါ- ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သာသနော- သာသနာတော်၌၊
ရတာ- မွေ့လျော်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်လော့၊
အာရက္ခာသု- စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့၌၊ ဝိသေသတော- အထူး
သဖြင့်၊ ပမာဒရဟိတာ-မေ့လျော့ခြင်းမှ ကင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တု-
ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၇။ သာသနဿ စ- သာသနာတော်၏၎င်း၊ လောကဿ စ-
လူအများ၏၎င်း၊ ဝုဗ္ဗိ- စီးပွားခြင်းသည်၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော
အခါ၌၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သာသနမ္ပိ စ- သာသနာတော်
ကို၎င်း၊ လောကဉ္စ- လူအများကို၎င်း၊ ဒေဝါ- နတ်တို့သည်၊
သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ ရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၈။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ
၏၊ ပရိဝါရေဟိ- အခြံအရံတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တက္ခာ၊ သုခိ- ချမ်းသာ
ကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်
သော သူတို့သည်၊ သဗ္ဗေဟိ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဉာတိဘိ- အဆွေ

အမျိုးတို့နှင့်၊ သဟ- တက၊ အနိဿ- ဆင်းရဲ မရှိကုန်သည်၊
ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သုမနာ- ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊
ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၉။ ရာဇတော ဝါ- မင်းဘေးမှိုင်း၊ စောရတော ဝါ- ခိုးသူ
ဘေးမှိုင်း၊ မနုဿတော ဝါ- လူဘေးမှိုင်း၊ အမနုဿတော ဝါ၊
လူမဟုတ်သော ဘီလူးဘေးမှိုင်း၊ အဂ္ဂိတော ဝါ- မီးဘေးမှိုင်း၊
ဥဒကတော ဝါ- ရေဘေးမှိုင်း၊ ပိဿာစတော ဝါ- မြေဘုတ်ဘီလူး
ဘေးမှိုင်း၊ ခါဏုကတော ဝါ- သစ်ငုတ်ဘေးမှိုင်း၊ ကဏ္ဍက
တောဝါ- ဆူးငြောင့်ဘေးမှိုင်း၊ နက္ခတ္တတောဝါ- မကောင်းသော
နက္ခတ်ဘေးမှိုင်း၊ ဇနပဒရောဂတောဝါ- ဇနပုဒ်၌ဖြစ်သော အနာ
ဘေးမှိုင်း၊ အသဒ္ဓမ္မတောဝါ- မသူတော်တို့၏ တရားဘေးမှိုင်း၊
အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ- မှားသော အယူဘေးမှိုင်း၊ အသပ္ပုရိသ
တော ဝါ- မသူတော်ဘေးမှိုင်း၊ စဏ္ဍ-ဟတ္ထိ-အဿ-မိဂ-ဂေါဏ-
ကုက္ကုရ-အဟိ-ဝိစ္ဆိက-မဏိသပ္ပ-ဒီပိ-အစ္ဆ-တရစ္ဆ- သူကရ-မဟိံ သ-
ယက္ခ-ရက္ခသာဒီဟိ- ကြမ်းသောဆင်၊ ကြမ်းသောမြင်း၊ ကြမ်းသော
သားကောင်၊ ကြမ်းသော နွား၊ ကြမ်းသော ခွေး၊ ကြမ်းသော
မြေ၊ ကြမ်းသော ကင်းသန်း၊ ကြမ်းသော မြေစိမ်း၊ ကြမ်းသော
သစ်၊ ကြမ်းသော ဝံ၊ ကြမ်းသော အောင်း၊ ကြမ်းသော ဝက်၊
ကြမ်းသော ကျဲ၊ ကြမ်းသော ဘီလူး၊ ကြမ်းသော ရေစောင့်
ဘီလူး စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ နာနာဘယတော ဝါ-
အထူးထူးသော ဘေးတို့မှိုင်း၊ နာနာရောဂတော ဝါ- အထူးထူး
သော ရောဂါဘေးတို့မှိုင်း၊ နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ- အထူးထူး
သော ဘေးဥပဒ်တို့မှိုင်း၊ အာရက္ခံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တု-
ယူကုန်လော့။

(မင်္ဂလသုတ် ၁၀ မှ ၂၄ အနက်ကို ရှေ့၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီ။)

၂-ရတနသုတ် အနက်

၂၅။ ပဏိဓာနတော- ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေရင်း
 တော်၌ ဘုရားဆုကိုတောင်းသည်မှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ တထာဂတဿ-
 မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒသပါရမိယော- ဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို
 ၎င်း၊ ဒသ ဥပပါရမိယော- ဆယ်ပါးသော ဥပပါရမီတို့ကို၎င်း၊
 ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယော- ဆယ်ပါးသော ပရမတ္ထပါရမီတို့ကို၎င်း၊
 ဣတိ- ဤသို့သော အပြားရှိကုန်သော၊ သမတိံသပါရမိယော-
 အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကို၎င်း၊ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ- ငါးပါး
 သော စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို၎င်း၊ လောကတ္ထစရိယံ- လောကသုံးပါး
 ၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ကျင့်ခြင်း၊ ဉာတတ္ထစရိယံ- ဆွေတော်
 မျိုးတော်တို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ကျင့်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ-
 ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တံသော
 စရိယာယော- သုံးပါးသော အကျင့်တို့ကို၎င်း၊ ပစ္ဆိမဘဝေ-အဆုံး
 စွန့်သောဘဝ၌၊ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိံ - အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို
 ၎င်း၊ ဇာတိံ - ဖွားခြင်းကို၎င်း၊ အဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော
 တောထွက်ခြင်းကို၎င်း၊ ပဓာနစရိယံ-ပြင်းစွာသော လုံ့လဖြင့် ကျင့်
 ခြင်းကို၎င်း၊ ဗောဓိပလ္လက္ခေ-ဗောဓိပလ္လင်၌၊ မာရဝိဇယံ-မာရ်ငါးပါး
 ကိုအောင်ခြင်းကို၎င်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို
 သိတော်မူခြင်းကို၎င်း၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ- ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို
 ဟောတော်မူခြင်းကို၎င်း၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ- ကိုးပါးသော
 လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို၎င်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံ
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ- ဤဘုရားသခင်၏ ကျေးဇူး
 တော်တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-ဆင်ခြင်၍၊ ဝေသာလိယာ- ဝေသာလီ
 ပြည်၏၊ တိသု-သုံးထပ်ကုန်သော၊ ပါကာရန္တရေသု- မြို့ဘုံတိုင်း၏
 အကြားတို့၌၊ တိယာမရတ္တိံ - ညဉ့်သုံးယံ ပတ်လုံး၊ ပရိတ္တံ- အရံ

အတားကို၊ ကရောဇ္ဇော-ပြုသော၊ အာယသွာ-ရည်သော အသက်
ရှိသော၊ အာနန္ဒတ္ထရော ဝိယ-အာနန္ဒာထေရ်ကဲ့သို့၊ ကာရသစိတ္တံ-
သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-ဖြစ်စေဦး၍....။

၂၆-၂၇။ ကောဋ်သတသဟဿေသု-ကုဋေတသိန်းမျှလောက်
ကုန်သော၊ စက္ကာဒဋ္ဌသု-စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ ဒေဝတာ-နတ်တို့
သည်၊ ယဿ-အကြင်ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၏၊ အာဏံ-အာဏာ
စက်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-ခံယူကုန်၏၊ ဝေသာလိယာ-ဝေသာလီ အမည်
ရှိသော၊ ပုရေ-ပြည်၌၊ ရောဂါမနုဿ ဒုဗ္ဘိက္ခသမ္ဘူတံ-အနာ၊
ဘီလူး၊ မှတ်သိပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ တိဝိခံ-သုံးပါးအပြားရှိ
သော၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ယဉ္ဇယံဝေပရိတ္တံ-အကြင်ရတနသုတ် ပရိတ်
တော်သည် သာလျှင်၊ ခိပ္ပံ-လျင်စွာ၊ အန္တရဓာပေသိ-ကွယ်စေတတ်
၏၊ တံပရိတ္တံ-ထိုရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ-အရှင်သူတော်
ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၂၈။ ဘုမ္မာနိ-မြေ၌တည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-
အကြင် ဘုမ္မဇိုင်း၊ ရုက္ခဇိုင်း၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာနတ်တို့
သည်၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာနိ-ဖြစ်ကုန်သော၊
ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း၊ ဣဓ-
ဤအရပ်၌၊ သမာဂတာနိ-အညီအညွတ် လာကုန်၏၊ သဗ္ဗေ-
ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဘူတာဝေ-နတ်တို့ သည်သာလျှင်၊ သုမနာ-
ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိကုန်သည်၊ ဘာန္တု-ဖြစ်ကုန်လော့၊
အထောပိ-ထိုမြို့လည်း၊ ဘာသိတံ-ဟောတော် မူအပ်သော၊
တရားတော်ကို၊ သက္ကစ္စံ-ရိုသေစွာ၊ သုဏန္တု-နာကုန်လော့။

၂၉။ ဘူတာနိ-အိုနတ်တို့....၊ ယသွာ-အကြင်ကြောင့်၊ သမာ-
ဂတာနိ-အညီအညွတ် စည်းဝေးလာကုန်၏၊ တသ္မာဟိ တသ္မာဝေ-

ထိုသို့စည်းဝေး လာကုန်သောကြောင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်း ကုန်သော၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ နိဿယမေထ- နာကုန်လော့၊ မာနုသိ ယာ- လူဖြစ်သော၊ ပဇာယ- သတ္တဝါ၌၊ မေတ္တံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရောထ- ပြုကုန်လော့၊ ဒိဝါ စ- နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တာ စ- ည၌၎င်း၊ ယေ- အကြင်သူတို့သည်၊ တုမာကံ- သင်တို့အား၊ ဗလိံ- ပူဇော်သက္ကာရကို၊ ဟရန္တိ- ဆောင်ကုန်၏၊ တဿာဟံ တဿာဝေ- ထိုသို့ဆောင်ကုန် သောကြောင့် သာလျှင်၊ အပ္ပမေတ္တာ- မမေ့မလျော့ ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ နေ- ထိုသူတို့ကို၊ ရက္ခထ- စောင့်ကုန်လော့။

၃၀။ ဣဓဝါ- ဤလူ ပြည်၌၎င်း၊ ဟုရံဂါ- နဂါးပြည် ဂဠုန်ပြည် ၌၎င်း၊ သဂ္ဂေသု ဝါ- နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ- ခပ်သိမ်းသော၊ ယံ ဝိတ္တံ ဝါ- အကြင် သုံးဆောင် အပ်သော ဥစ္စာ သည်၎င်း၊ ယံ ရတနံ ဝါ- အကြင် အလေး အမြတ် သိုထားအပ်သော ရတနာ သည်၎င်း၊ ပဏီတံ- မြတ်၏၊ တံ- ထိုရတနာသည်၊ တထာဂတေန- မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သမံ- တူသော ရတနာသည်၊ န နော အတ္ထိ- မရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤအရဟံစသော ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော- မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန- ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ သု- ထွ်- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

၃၁။ သကျမုနိ- သာကီပင်မင်းတို့၏ အထွတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမာဟိတော- တည်ကြည်သော နှလုံး ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ခယံ- ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာလည်း ဖြစ်ထသေ ၊ ဝိရာဂံ- ရာဂ၏ ကင်းရာလည်းဖြစ် ထသော၊ အမတံ- သေခြင်းကင်းထသော၊ ပဏီတံ- မြတ်ထသော၊

ယံ-အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဇ္ဈဂါ-သိတော်မူ၏၊ တေနဓမ္မေန- ထိုနိဗ္ဗာန်
 ဖြစ်သော တရားနှင့်၊ သမံ-တူသော၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော ရတနာ
 သည်၊ န အတ္ထိ-မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း၊ ဓမ္မေ ဓမ္မဿ-နိဗ္ဗာန်ဖြစ်
 သောတရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤဓယတာ
 စသောရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော- မြတ်၏၊
 ဧတေနသစ္စေန-ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ-သတ္တဝါတို့
 အား၊ သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၃၂။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အညံ-သောတာပတ္တိ
 မဂ် သိသောအပိုင်းအခြားကို မလွန်ဘဲသိတတ်ထသော၊ သုစိံ-
 စင်ကြယ်စွာထသော၊ ယံ သမာဓိံ-အကြင် အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်
 သော သမာဓိကို၊ ပရိဝဏ္ဏယီ- ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ အာနန္တရိကံ-
 မဂ်၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးကို ပေးတတ်၏ဟူ၍ အာဟု-ဟောတော်
 မူကုန်ပြီ၊ တေန သမာဓိနာ-ထိုအရဟတ္တမဂ် သမာဓိနှင့်၊ သမော-
 တူသောသမာဓိသည် န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ ဓမ္မေ ဓမ္မဿ-မဂ်နှင့်ယှဉ်သော
 သမာဓိတရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ-ဤစင်ကြယ်
 ခြင်းစသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော-
 မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန- ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ-
 သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊
 ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃၃။ အဋ္ဌ- ရှစ်ယောက် ကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ- အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သတံ-ဘုရားစသော သူတို့သည်၊ ပသတ္ထာ-ချီးမွမ်း
 အပ်ကုန်၏၊ (တနည်းကား) အဋ္ဌသတံ-တရားရှစ်ယောက်ကုန်သော၊
 ယေပုဂ္ဂလာ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ပသတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားတို့သည်
 ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏၊ တောနိ- ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

ကား၊ စက္ကာရိ ယုဂါနိ-လေးပါးသော အစုံတို့သည်၊ ဟောန္တိ-
 ဖြစ်ကုန်၏။ သုဂတဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကာ-တပည့်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ တေ ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ (တနည်း
 ကား) တေ-ထို တရားရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊
 ဒက္ခိဏေယျာ- မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ ဧတေသု-
 ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒိန္နာနိ- ပေးလှူအပ်သော
 ဝတ္ထုတို့သည်၊ မဟပူလာနိ- များသော အကျိုးရှိကုန်၏။ သံဃေ
 သံဃဿ- သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ-
 ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည့် ရတနာ၏ အဖြစ်
 သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော- မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန- ဤသို့
 မှန်သောစကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ကောင်း
 သော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃၄။ ယေ-အကြင် ရဟန္တာတို့သည်၊ ဂေါတမ သာသနမှီ-
 ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဒဠေန-ပြင်းစွာသော၊
 မနသာ-နှလုံးဖြင့်၊ သုပ္ပယုတ္တာ- ကောင်းစွာလုံ့လ ပြုကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ နိက္ကာမိနော-ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ တေ-ထိုရဟန္တာ
 တို့သည်၊ အမတံ- နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိယု-အာရုံပြု၍၊ လဒ္ဓါ-ရသည်ဖြစ်၍၊
 မုဓာ-ကိလေသာမှ ကင်းကုန်လျက်၊ နိဗ္ဗုတိံ-နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို၊
 ဘုဉ္ဇမာနာ-ခံစားကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပတ္တိံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ-
 ရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ သံဃေ သံဃဿ-ရဟန္တာ
 ဖြစ်သော သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ-
 ဤအရဟတ္တ ဖလသမာပတ်ဟူသော ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊
 ပဏီတံ ပဏီတော-မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန-ဤသို့မှန်သောစကား
 ကြောင့်၊ ပါဏီနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ကောင်းသော စီးပွား
 ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၃၅။ ပထဝီသိတော-မြေ၌ မြုပ်သော၊ ဣန္ဒြိယလော-ကျောက်
စာတိုင်သည်။ စတုတ္ထ- အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာကုန်သော၊
ဝါတေဟိ-လေတို့သည်။ အသမ္ပကဗ္ဗိယော-မတုန်မလှုပ်စေနိုင်သည်။
သိယာ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ယော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယ
သစ္စာနိ-လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို၊ အဝေစ္စ-သောတာပတ္တိ
မဂ်ဖြင့် သက်ဝင်၍၊ ပဿတိ-မြင်၏။ တံသပ္ပုရိသံ-ထိုသောတာပတ္တိ
မဂ်ဖြင့် အရိယသစ္စာတို့ကို မြင်ပြီးသော သုံးပါးအပြားရှိသော
သောတာပန်ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းကို၊ တထူပမံ-ထိုကျောက်
စာတိုင်နှင့် တူ၏ဟူ၍၊ ဝဒါမိ- ငါဘုရားသခင် ဟောတော်မူ၏။
သံဃေ သံဃဿ သုံးပါးသော သောတာပန်သင်္ဃာ၏ ဣဒမ္ပိရတနံ
အယဒ္ဓိရတံနဘာဝေါ-ဤသို့ မတုန်မလှုပ်သောသူ၏ အဖြစ်တည်း
ဟူသော ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီဘံ ပဏီတော-မြတ်၏။
ဧတေန သစ္စေန- ဤသို့မှန်သောစကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါ
တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်
စေသတည်း။

၃၆။ ဂမ္ဘီရပညေန- နက်နဲသော ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ သုဒေသိဘ နိ- ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊
အရိယသစ္စာနိ-လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို၊ ယေ- အကြင်
သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိဘာဝယန္တိ-
သိကုန်၏။ တေ-ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
ဘုသံပမက္ကာ- ဘာဝနာ၌ အလွန်မေ့လျော့ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ
ဟောန္တိ- အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ တထာပိ- ထိုသို့ မေ့လျော့ကုန်
သော်လည်း၊ တေ-ထိုသတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်။ အဋ္ဌမံ-ရှစ်ကြိမ်မြောက်သော၊ ဘဝံ- ဘဝကို၊ န အာဒိယန္တိ-
မယူကုန်၊ သံဃေ သံဃဿ- သတ္တက္ခတ္တုပရမ ဖြစ်သော သော

တာပန် သံဃာ၏။ ဣဒ္ဓိရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤရှစ်ကြိမ်
မြောက် ဘဝကို မယူခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်
လည်း၊ ပဏိတံ ပဏိတော-မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန-ဤသို့မှန်သော
စကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော
စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

၃၇။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စ- အတ္တဟူသော မိမိကိုယ်ရှိ၏ ဟူသော
အယူ၎င်း၊ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ- ရှစ်ပါးသော ဌာန၌ ယုံမှားခြင်း၎င်း၊
သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ- နှား၏ သီတင်းအကျင့် ခွေး၏ သီတင်းအကျင့်
စသည်ဖြင့် သံသရာမှ ထွက်မြောက်၏ဟူသော အယူ၎င်း၊ တယော-
သုံးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ- သဘောတရားတို့ကို အဿ- ထိုသောတာ
ပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒဿနသမ္ပဒါယ- သောတာပတ္တိမဂ်၏ ပြည့်စုံခြင်း
နှင့်၊ သဟာဝ- တကွလျှင်၊ ဇဟိတာ- စွန့်အပ်ကုန်သည်၊ အဿု
ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ကိဉ္စိ- တစုံတခုသော၊ ယံ- အကြင်မှားသော
အယူသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ တံပိ- ထိုမှားသော အယူကိုလည်း၊
ဇဟိတံ- စွန့်အပ်၏။

၃၈။ သော သောတာပန္နော- ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
စတုဟိ- လေးပါးကုန်သော၊ အပါယေဟိ- အပါယ်တို့မှ၊ ဝိပ္ပမုတ္တာ-
လွတ်၏။ ဆ- ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အဘိဌာနာနိ စ- လွန်စွာသော
အကြောင်းတို့ကိုလည်း၊ ကာတု- ပြုအံ့သောငှါ၊ အဘဗ္ဗော- မထိုက်၊
သံဃေ သံဃဿ- သုံးပါးသော သောတာပန်ဖြစ်သော သံဃာ
တော်၏။ ဣဒ္ဓိရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤသုံးပါးသော
သံယောဇဉ်တို့ကိုပယ်ခြင်း အစရှိသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်
လည်း၊ ပဏိတံ ပဏိတော- မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန- ဤသို့
မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ကောင်းသောစီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

၃၉။ သော- ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယေန ဝါ-
 ကာယဒွါရဖြင့်၎င်း၊ ဝါစာ ဝါစာယ ဝါ-ဝစီဒွါရဖြင့်၎င်း၊ ဥဒ-ထိုမြို့၊
 စေတသာ ဝါ-မနောဒွါရဖြင့်၎င်း၊ ပါပကံ-မကောင်းသော၊ ကမ္မံ-
 အမှုကို၊ ကိဉ္ဇာပိ- အကယ်၍လည်း၊ ကရောတိ- ပြုမိ၏၊ သော-
 ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တဿ-ထိုမကောင်းမှုကို၊ ပဋိစ္ဆဒါယ-
 ဖုံးလွှမ်းအံ့သောငှါ၊ အဘဗ္ဗော- မထိုက်ပြီ၊ ဒိဋ္ဌပဒဿ- မဂ်ဖြင့်
 မြင်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိသော သောတာပန်၏၊ အဘဗ္ဗတာ-
 မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်သော အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ-
 ဟောတော်မူအပ်၏၊ သံဃေ သံဃဿ-သုံးပါးသော သောတာပန်
 သံဃာ၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤသို့ ပြုပြီးသော
 မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်ခြင်း တည်းဟူသော
 ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော-မြတ်၏၊ ဧတေန
 သစ္စေန-ဤသို့ မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါတို့အား၊
 သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၄၀။ ဂိမ္မာနုမာသေ- နွေလေးလ အတွင်း၌၊ ပထမသ္မိံ ဂိမ္မေ-
 အစစွာသော နွေလ၌၊ ဖုဿိတဂ္ဂေ - ပွင့်သော အဖျားရှိသော၊
 ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ-တောအုပ်သည်၊ သိရိကော ယထာ- အသရေရှိသကဲ့သို့၊
 ပရမံဟိတာယ- မြတ်သော လောကုတ္တရာ စီးပွားအလိုငှါ၊
 တထူပဒံ-ထိုတောအုပ်နှင့်တူသော၊ နိဗ္ဗာနဂါမိံ-နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
 စေတတ်သော၊ ဓမ္မဝရံ-ပရိယတ္တိတရားတော်မြတ်ကို၊ အဒေသယိ-
 ဟောတော်မူ၏၊ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ
 အယမ္ပိရတနဘာဝေါ-ဤဒေသနာဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်
 လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော-မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန-ဤသို့မှန်သော

စကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄၁။ ဝရော-မြတ်ထံသော၊ ဝရညု-မြတ်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူတတ်ထသော၊ ငရဒေါ-မြတ်သော လောကုတ္တရာတရား ကိုလည်း ပေးတော်မူတတ်ထသော၊ ဝရာဟရော-မြတ်သော စီးပွား ကိုလည်းဆောင်တော်မူတတ်ထသော၊ အနုတ္တရော- လွန်သောသူ မရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မဝရံ-ပရိယတ္တိ တရားတော်မြတ် ကို၊ အဒေသယံ-ဟောတော်မူ၏၊ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓဿ- မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ- ဤသို့ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ် ရှေးရှိသည်ဖြစ်၍ ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဟောခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ ပဏီတော-မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန-ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်၊ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ- ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ သတည်း။

၄၂။ ယေ-အကြင်ရဟန္တာတို့သည်၊ အာယတိကေ- လာလတံ သော၊ ဘဝသ္မိံ-ဘဝ၌၊ ဝိရတ္တစိတ္တာ- တပ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိ ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုရဟန္တာတို့အား၊ ပုရာဏံ-ရှေး၌ဖြစ်သောကံသည်၊ ခိဏံ-ကုန်ပြီ၊ နဝသမ္ဘဝံ-ဘဝသစ်၌ ဖြစ်လတံသော ကံသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ခိဏဗီဇာ- ကုန်ပြီးသော ကံဟူသော မျိုးစေ့ရှိကုန် ထသော၊ အဝိရုဠိဆန္ဒာ-ဘဝသစ်၌ မဖြစ်ပြန်လိုသော ဆန္ဒလည်း ရှိကုန်ထသော၊ ဓီရာ-ပညာလည်းရှိကုန်ထသော၊ တေ-ထိုရဟန္တာ တို့သည်၊ အယံပဒီပေါ-ဤဆီမီးသည်၊ နိဗ္ဗာယတိယထာ-ငြိမ်းသကဲ့ သို့ နိဗ္ဗန္တိ- ငြိမ်းကုန်၏၊ သံဃေ သံဃဿ- ရဟန္တာ ဖြစ်သော သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ-ဤဘဝသစ်၌ မဖြစ်ပြန်ခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏီတံ

ပဏီတော-မြတ်၏။ ဧဘေနသစ္စေန-ဤသို့မှန်သောစကားကြောင့်၊
ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊
ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄၁။ ဘုမ္မာနိ- မြေဥတည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-
အကြင်ဘုမ္မဇိုဝ်း၊ ရုက္ခဇိုဝ်း၊ စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာ နတ်တို့
သည်၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာနိ- ဖြစ်ကုန်သော၊
ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ- အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း၊ ဣဓ-
ဤအရပ်၌၊ သမာဂတာနိ- အညီအညွတ် လာကုန်၏။ တေ မယံ-
ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်၊
တထာဂတံ-ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းထသော၊ ဒေဝ
မနုဿ ပူဇိတံ-နတ်၊ လူတို့သည် ပူဇော်အပ်ထသော၊ ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာ
ဘုရားကို၊ နမဿာမ-ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ကောင်းသောစီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄၄။ ဘုမ္မာနိ- မြေဥတည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-
အကြင်ဘုမ္မဇိုဝ်း၊ ရုက္ခဇိုဝ်း၊ စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာနတ်တို့
သည်၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာနိ- ဖြစ်ကုန်သော၊
ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ- အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း၊ ဣဓ-
ဤအရပ်၌၊ သမာဂတာနိ- အညီအညွတ် လာကုန်၏။ တေ မယံ-
ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်၊
တထာဂတံ-ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော၊ ဒေဝ
မနုဿ ပူဇိတံ-နတ်၊ လူတို့သည် ပူဇော်အပ်ထသော၊ ဓမ္မံ- တရား
တော်ကို၊ နမဿာမ-ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၄၅။ ဘုမ္မာနိ- မြေဥတည်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ ဝါ-
အကြင်ဘုမ္မဇိုဝ်း၊ ရုက္ခဇိုဝ်း၊ စတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာ နတ်တို့

သည်၎င်း၊ အန္တလိက္ခေ- ကောင်းကင်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာနိ-ဖြစ်ကုန်သော၊
ယာနိ ဘူတာနိဝါ- အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း၊ ဣဓ-
ဤအရပ်၌၊ သမာဂတာနိ- အညီအညွတ် လာကုန်၏၊ တေ မယံ-
ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်၊
တထာဂတံ-ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော၊ ဒေဝ
မနုဿပုဇိတံ-နတ်၊ လူ တို့သည် ပူဇော်အပ်ထသော၊ သံဃံ သံဃာ
တော်ကို၊ နမဿာမ-ရှိခိုးကုန်၏၊ ပါဏီနံ-သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ-
ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

ရတနသုတ္တံ- ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊
နိဋ္ဌိတံ- ဖြီးပြီ။

၃-မေတ္တသုတ် အနက်

၄၆။ ယဿ-အကြင်မေတ္တသုတ်၏၊ အာနုဘာဝတော- အာနု-
ဘော်ကြောင့်၊ ယက္ခာ-ဘိလူးတို့သည်၊ ဝါ-ဘုမ္မဇိုင်း နတ်တို့သည်၊
ဘိသနံ-ကြောက်မက်ဖွယ်သော အဆင်းကို၊ နေဝ ဒေသန္တိ-မပြု
စွဲကုန်၊ ယမ္ပစေဝ ယံဟိစေဝ- အကြင်မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကို
သာလျှင်၊ ရတ္တိံ-ညဉ့်၌၎င်း၊ ဒိဝံ-နေ့၌၎င်း၊ အတန္တိတော-မပျင်းရိ
သည်ဖြစ်၍၊ အနုယုဉ္ဇန္တော-လုံ့လပြုသောသူသည်။

၄၇။ သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ သုပတိ-အိပ်ရ၏၊ သုတ္တော စ အိပ်
ပျော်သော်လည်း၊ ကိဉ္စိ- တစုံတခုသော၊ ပါပံ- မကောင်းသော
အိပ်မက်ကို၊ န ပဿတိ-မမြင်မက်၊ ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပေတံ-ဤသို့ အစ
ရှိသော ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ တံ ပရိတ္တံ-ထိုမေတ္တသုတ် ပရိတ်
တော်ကို၊ ဟေ-အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-
ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၄၈။ သန္တံ- ငြိမ်သက်စွာသော-ယံ ပဒံ- အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တံပဒံ-ထိုနိဗ္ဗာန်သို့၊ အဘိသမေစ္စ- အာရုံပြုသော အားဖြင့်ကပ်၍၊ ဝါ-လောကီဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍၊ အတ္ထကုသလေန- အကျိုး စီးပွား၌ လိမ်မာသော သူသည်။ ကရဏီယံ- ပြုအပ်၏။ သက္ကော စ-ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဥဇ္ဇ စ-ဖြောင့်မတ်သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သုဟုဇ္ဇ စ- ကောင်းစွာဖြောင့်မတ်သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ သုဝစော စ- ပညာရှိတို့ ဆိုလွယ်သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ မုဒု စ- နူးညံ့သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ အနတိမာနိ စ- မာန်မရှိသည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏။

၄၉။ သန္တုဿကော စ-ရောင့်ရဲလွယ်သည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သုဘရော စ- မွေးမြူလွယ်သည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ အပ္ပကိစ္စော စ- နည်းသော ကိစ္စရှိသည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ သလ္လဟုကာဝုတ္တိ စ-ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်းရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သန္တိန္ဒြိယော စ- ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ နိပကော စ ရင့်သောပညာရှိသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ အပ္ပဂဗ္ဘော စ- မကြမ်းတမ်းသည်လည်း၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊ ကုလေသု- ဒါယကာတို့၌၊ အနုနုဂိဇ္ဈေ စ- မမက်မောသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

၅၀။ ယေန-အကြင်မကောင်းသော အမှုဖြင့်၊ ဝိညု- ပညာရှိကုန်သော၊ ပရေ-တပါးသောသူတို့သည်၊ ဥပာဒေယျံ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏၊ ကိဉ္စိ- တစုံတခုသော၊ တံ- ထိုပညာရှိတို့သည် ကဲ့ရဲ့အံ့သော အမှုကို၊ ခုဒ္ဒမ္ပိ-အနည်းငယ်မျှသော်လည်း၊ န စ အာစရေ-မကျင့်ရာ၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ သုခိနော ဝါ-ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်၎င်း၊ ခေမိနောဝါ-ဘေးမရှိကုန်သည်၎င်း၊

ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သုခိတတ္တာ- ချမ်းသာသော ကိုယ်
စိတ်ရှိကုန်သည်လည်း၊ ဘဝန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅၁။ အနဝသေသာ- အကြွင်း မရှိကုန်သော၊ ယေကေစိ-
ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏဘူတာ ဝါ- ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိကုန်
သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ တဿ ဝါ- လန့်တတ်သော သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း၊ ဒီဃာ- ရှည်ကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ ဝါ- အကြွင်း
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ မဟန္တာ ဝါ-ကြီးသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊
မဇ္ဈိမာ ဝါ-မတို့၊ မရှည်၊မကြီး မငယ်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊
ခုဿကာ- တိုသော သတ္တဝါ တို့သည်၎င်း၊ အဏုကထူလာ စ-
ကြုံသောသတ္တဝါ၊ ဆူသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ- မြင်အပ်ကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ ဝါ- အကြွင်း
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ အဒိဋ္ဌာ-မမြင်အပ်ကုန်သော၊ယေ သတ္တာ ဝါ-
အကြွင်းသတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ဒုရေ-အဝေး၌၊ ဝသန္တိ- နေကုန်၏၊
တေ သတ္တာ ဝါ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ အဝိဒုရေ-မနီးမဝေးသော
အရပ်၌၊ ဝသန္တိ-နေကုန်၏။ တေ သတ္တာ ဝါ- ထိုသတ္တဝါ တို့သည်
၎င်း၊ ဘူတာ ဝါ-ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊သမ္ဘဝေသိ ဝါ-
နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ (တနည်းကား)
သမ္ဘဝေ-သုက်၌၊ သိဝါ- ကိန်းသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ အတ္ထိ-
ရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗသတ္တာ - ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊
သုခိတတ္တာ-ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်
စေကုန်သတည်း။

၅၃။ ပရေ- သူတပါးသည်၊ ပရံ- သူတပါးကို၊ နိကုဗ္ဗေထ-
အမျက်မထွက်ရာ၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသောအမှု၌၊ နံ-ထိုသူတပါးကို၊
ဗျာရောသနာ ဗျာရောသနာယ-ချုတ်ချယ်သော စကားဖြင့်၎င်း၊

ပဋိဿသည ပဋိဿသညာယ- အမျက်ထွက်သော အမှတ်ဖြင့်၎င်း၊
ကိဉ္စိ- တစိုးတစိမျှ၊ နာတိမညေထ- မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ၊
အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ န ဣစ္ဆေယျ- အလို
မရှိရာ။

၅၄။ မာတာ- အမိသည်၊ နိယံပုတ္တံ- မိမိကို မှီ၍ဖြစ်သော၊
ဧကပုတ္တံ- တယောက်ထည်းသော သားကို၊ အာယုသာ- အသက်
ကြောင့်၊ အနုရက္ခေ ယထာ- အဖန်တလဲလဲ စောင့်သကဲ့သို့၊ ဝေဗ္ဗိ-
ထို့အတူလည်း၊ သဗ္ဗဘူတေသု- ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၌၊
အပရိမာဏံ- အတိုင်းမသိသော၊ မာနသံ- မေတ္တာစိတ်ကို၊
ဘာဝယေ-ပွားစေရာ၏။

၅၅။ ဥဒ္ဓံ စ- အထက်၌၎င်း၊ အဓော စ- အောက်၌၎င်း၊
တိရိယဉ္စ-ဖီလာ၌၎င်း၊ သဗ္ဗလောကသ္မိံ- ခပ်သိမ်းသောလောက၌၊
အသမ္မာဓံ-ကျဉ်းမြောင်းခြင်းလည်း မရှိသော၊ အဘေရံ-အတွင်း
ရန်လည်းမရှိသော၊ အသပတ္တံ- အပရန်လည်း မရှိသော၊
အပရိမာဏံ- အတိုင်းမသိသော၊ မာနသံ- မြတ်နိုးခြင်း တည်းဟူ
သော၊ မေတ္တဉ္စ-မေတ္တာစိတ်ကိုလည်း၊ ဘာဝယေ- ပွားစေရာ၏။

၅၆။ ယာဝတာ-အကြာမျှလောက်၊ ဝိတမိဒ္ဓေါ- ကင်းသော
ငိုက်မျည်းခြင်း ရှိသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ တာဝတာ-ထိုမျှလောက်၊
တိဋ္ဌံ ပါ-ရပ်သော်၎င်း၊ စရံ ဝါ- သွားသော်၎င်း၊ နိသိန္နော ဝါ-
ထိုင်သော်၎င်း၊ သယာနော ဝါ- လျောင်းသော်၎င်း၊ ဧတံ သတိံ-
ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော သတိကို၊ အဓိဋ္ဌေယျ- အမြဲဆောက်
တည်ရာ၏၊ ဧတံ ဝိဟာရံ- ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့် ယှဉ်၍ နေခြင်းကို၊
ဗြဟ္မံ-မြတ်သော၊ ဝိဟာရံ-နေခြင်းဟူ၍၊ ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊
အာဟု-ဆိုကုန်၏။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ-မှားသော အယူသို့လည်း၊ အနုပက္ခမ္မ- မကပ်မူ၍၊
သီလဝါ- သီလ သီတင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဒဿနေန- မဂ်ပညာနှင့်၊
သမ္ပန္နော-ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ကာမေသု- ငတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာ
ကာမတို့၌၊ ဂေဓံ-တပ်မက်ခြင်းကို၊ ဝိနေယျ-ဖျောက်ရာ၏၊ သော-
ထိုသူသည်၊ ဂဗ္ဘသေယျံ- အမိငမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသို့၊ ပုန-
ဘဗ္ဗံ၊ ဇာတု-အကယ်မလွဲသဖြင့်၊ န ဟိ ဇေတိ-မရောက်။

မေတ္တ သုတ္တံ-မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊

နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

၄-ခန္ဓသုတ် အနက်

၅၈-၅၉။ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတိနံ- ခပ်သိမ်းသော အဆိပ်လျှင်
သော မြေလေးပါးတို့၏၊ ယောရံ-ပြင်းစွာသော၊ ဝိသံ- အဆိပ်ကို၊
ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ- နတ်၌ဖြစ်သော ဆေးမန္တရားကဲ့သို့၊ ယံ-အကြင်
ခန္ဓပရိတ်သည် နာသေတိ-ဖျောက်တတ်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-ခပ်သိမ်းသော၊
အာဏာခေတ္တမ္ပိ- အာဏာခေတ်ဖြစ်သော ကုဋေကသိန်းသော
စကြဝဠာ၌၊ သဗ္ဗပါဏီနံ- ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏၊ သေသံ-
ထိုမြေမကြွင်းသော၊ ပရိဿယဉ္ဇာပိ- ဘေးရန်ကိုလည်း၊ သဗ္ဗဒါ-
ခပ်သိမ်းသောအခါ၌၊ သဗ္ဗသောပိ- ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်
လည်း၊ နိဝါရေကိ-မြှစ်တတ်၏၊ တံပရိတ္တံ-ထိုခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊
ဟေ-အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြ
ကုန်အံ့။

၆၀။ ဝိရူပက္ခေဟိ-ဝိရူပက္ခ နဂါးမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္က၊ မေ-
ငါ၏၊ မေတ္တံ- ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊
ရောပထေဟိ-ရောပထ နဂါးမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တက္က၊ မေ- ငါ၏၊

မေတ္တုံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဆဗျာပုတ္တေဟိ ဆဗျာပုတ္တ နဂါးမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္ခ၊မေ-ငါ၏၊ မေတ္တုံ-ချစ်ခြင်း သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ကဏှာဂေါတမကေဟိ- ကဏှာ၊ ဂေါတမ နဂါးမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္ခ၊ မေ- ငါ၏၊ မေတ္တုံ- ချစ်ခြင်း၊ သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၆၁။ အပါဒကေဟိ- အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တက္ခ၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တုံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဒွိပါဒကေဟိ-အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္ခ၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တုံ- ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ စတုပ္ပဒေဟိ- အခြေလေးခုရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တက္ခ၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တုံ- ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗဟုပ္ပဒေဟိ-များသောအခြေရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တက္ခ၊ မေ-ငါ၏၊ မေတ္တုံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၆၂။ မံ-ငါကို၊ အပါဒကော- အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မာ ဟိံ သိ-မညဉ်းဆဲစေသတည်း၊ မံ-ငါကို၊ ဒွိပါဒကော- အခြေ နှစ်ခုရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မာ ဟိံ သိ-မညဉ်းဆဲစေသတည်း၊ မံ- ငါကို၊ စတုပ္ပဒေ-အခြေလေးခုရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မာ ဟိံ သိ- မညဉ်းဆဲစေသတည်း၊ မံ- ငါကို၊ ဗဟုပ္ပဒေ- များသော အခြေရှိ သော သတ္တဝါသည်၊ မာ ဟိံ သိ-မညဉ်းဆဲစေသတည်း။

၆၃။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏာ- ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ကေဝလာ- အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဘူတာ စ- ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း၊ သဗ္ဗေ သဗ္ဗာနိ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဘဒြာနိ- ကောင်းမြတ်

သော အမြင်တို့ကို၊ ပဿန္တု-မြင်စေကုန်သတည်း၊ ကိဉ္ဇိ-တစိုးတစိမျှ၊
ပါပံ- မကောင်းမှုသို့၊ မာ အာဂမာ- မရောက်စေကုန်သတည်း။

၆၄။ ဗုဒ္ဓေါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပ္ပမာဏော- နှိုင်းယှဉ်
ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ၊ ဓမ္မော- တရားတော်သည်၊
အပ္ပမာဏော-နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ သံဃော-
သံဃာတော်သည်၊ အပ္ပမာဏော- နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဖြစ်သော
ကိလေသာမရှိ၊ သရီသပါနိ- ကင်းသနိုးတို့သည်၎င်း၊ အဟိ- မြေ
သည်၎င်း၊ ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းပုဇွန်သည်၎င်း၊ သတပဒီ- ကင်းခြေများ
သည်၎င်း၊ ဥဏ္ဏနာဘီ- ပင့်ကူသည်၎င်း၊ (ပင့်ကူနက်လည်းဟူ)
သရဗ္ဗ-တက်တူသည်၎င်း၊ (အိမ်မြှောင်လည်းဟူ) မူသိကာ- ကြက်
သည်၎င်း၊ ပမာဏာန္တာနိ-နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာ
ရှိကုန်၏။

၆၅။ မေ ငါသည်၊ ရက္ခာ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ-
ပြုအပ်ပြီ၊ မေ-ငါသည်၊ ပရိတ္တံ-အရံအတားကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ၊
ဘူတာနိ- သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဋိက္ခမန္တု- ဖဲလေကုန်လော့၊
သော အဟံ-ထိုငါသည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော၊
ရှိခိုးပါ၏၊ သတ္တန္တံ- ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ- ဝိပဿီ
အစရှိသော ဘုရားရှင်တို့အား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏။

ခန္ဓသုတ္တံ-ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်သည်၊

နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၅-မောရသုတ် အနက်

၆၆-၆၇။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ
ဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို၊ ပူရေန္တံ- ဖြည့်တော်မူထသော၊

မောရယောနိယံ ဥဒေါင်း၏ အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်ထသော၊ ယေန-
အကြင်မောရပရိတ်ဖြင့်၊ သံဝိဟိတာရက္ခံ-စီရင်အပ်သော စောင့်
ရှောက်ခြင်းရှိထသော၊ မဟာသတ္တံ-ဘုရားအလောင်းကို၊ ဝနေစရာ-
တောမုဆိုးတို့သည်၊ စိရဿံ- မြင့်ရည်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊
ဝါယမန္တာပိ-လုံ့လပြုကုန်သော်လည်း၊ ဂဗ္ဘိတုံ ဖမ်းယူအံ့သောငှါ၊
နေဝ သက္ခိံ သု-မတတ်နိုင်ကုန်၊ ဗြဟ္မမန္တန္တိ-မြတ်သောမန္တရားဟူ၍၊
အက္ခာတံ ဟောတော် မူအပ်သော၊ တံ ပရိတ္တံ- ထိုမောရသုတ်
ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ- အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊
ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၆၈။ စက္ခုမာ-လူတို့၏ မျက်စိလည်း ဖြစ်ထသော၊ ဧကရာဇာ-
မြတ်သော မင်းလည်း ဖြစ်ထသော၊ ယရိဿဝဏ္ဏော-ရွှေ၏ အဆင်း
နှင့်ဘူသော အဆင်းလည်းရှိထသော၊ ပထဝိပ္ပဘာသော- မြေ၌
ထွန်းသော အရောင်လည်း ရှိထသော၊ အယံ- ဤနေမင်းသည်၊
ဥဒေတိ-တက်လတ်၏၊ တံ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဟရိဿဝဏ္ဏံ-ရွှေ၏
အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းလည်း ရှိထသော၊ ပထဝိပ္ပဘာသံ-
မြေ၌ ထွန်းသော အရောင်လည်း ရှိထသော၊ တံ-ထိုအရှင်နေမင်း
ကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ နမဿာမိ-ရှိခိုးပါ၏၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဒိဝသံ-တနေ
ပတ်လုံး၊ တယာ-အရှင်နေမင်းသည်၊ ဂုတ္တာ-စောင့်အပ် ကုန်သည်
ဖြစ်၍၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဝိဟရေမု နေကုန်အံ့။

၆၉။ ဗြာဟ္မဏာ- မကောင်းမှုကိုလည်း အပ ပြုကုန်ပြီးထ
သော၊ ယေ- အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဗ္ဗဓမ္မေ- ခပ်သိမ်း
သော တရားတို့ကို၊ ဝေဒဂူ-သိခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ တေ-ထိုမြတ်
စွာဘုရားတို့ကို၊ မေ-ငါ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-၊ ဖြစ်စေ
သတည်း၊ တေ စ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ သည်လည်း၊ မံ-ငါ့ကို

မပါလယန္တု-စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ-သစ္စာလေးပါးကို သိကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ မေ-ငါ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗောဓိယာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်အား၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု- ဖြစ်စေ သတည်း၊ ဝိမုတ္တာနံ-ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဝိမုတ္တိယာ-အရဟတ္တဖိုလ်အား၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သော မောရော- ထိုဥဒေါင်း မင်းသည်၊ ဣမံ ပရိတ္တံ- ဤအရံ အတားကို၊ ကတော- ပြု၍၊ သေနာ သေနာယ-အစာရှာအံ့သောငှါ၊ စရတိ-သွား၏။

၇၀။ စက္ခုမာ-လူတို့၏ မျက်စိလည်းဖြစ်ထသော၊ ဧကရာဇာ- မြတ်သောမင်းလည်း ဖြစ်ထသော၊ ဟရိဿ ဝဏ္ဏော-ရွှေ၏အဆင်း နှင့် တူသော အဆင်းလည်း ရှိထသော၊ ပထဝိပ္ပဘာသော- မြေ၌ ထွန်းသော အရောင်လည်း ရှိထသော၊ အယံ- ဤနေမင်းသည်၊ အပေတိ- ဝင်၏၊ တံ တသ္မာ- ထို့ကြောင့် ဟရိဿဝဏ္ဏံ-ရွှေအဆင်း နှင့်တူသော အဆင်းလည်း ရှိထသော၊ ပထဝိပ္ပဘာသံ- မြေ၌ ထွန်းသော အရောင်လည်း ရှိထသော၊ တံ- ထိုအရှင် နေမင်းကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ နမဿာမိ- ရှိခိုးပါ၏၊ အဇ္ဇေ- ယနေ့၊ ရတ္တိံ- တညဉ့်ပတ်လုံး၊ တယာ- အရှင်နေမင်းသည်၊ ဂုတ္တာ- စောင့်အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဝိဟရေမု- နေကုန်အံ့။

၇၁။ ဗြာဟ္မဏာ- မကောင်းမှုကိုလည်း အပ ပြုကုန်ပြီးထ သော၊ ယေ- အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဗ္ဗခမ္မေ- ခပ်သိမ်း သော တရားတို့ကို၊ ဝေဒဂ္ဂ- သိခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ တေ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ မေ- ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-

ဖြစ်စေသတည်း၊ တေ စ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း၊ မ-
ငါ့ကို၊ ပါလယန္တု- စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ- သစ္စာ
လေးပါးကို သိကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ မေ- ငါ၏၊ နမော-
ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗောဓိယာ- အရဟတ္တ
မဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အား၊ မေ- ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊
အတ္တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဝိမုတ္တာနံ- ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီး
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ မေ- ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု-
ဖြစ်စေသတည်း၊ ဝိမုတ္တိယာ- အရဟတ္တဖိုလ်အား၊ မေ- ငါ၏၊
နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊
သော မောရော-ထိုဥဒေါင်းမင်းသည်၊ ဣမံ ပရိတ္တံ- ဤအရံအတား
ကို၊ ကတော- ပြု၍၊ ဝါသံ- နေခြင်းကို၊ အကပ္ပယံ- ပြု၏။

မောရသုတ္တံ-မောရသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊

နိဇ္ဈိတံ-ပြီးပြီ။

၆-ဝဋ္ဋသုတ် အနက်

၇၂။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ
ဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို၊ ပူရေန္တံ- ဖြည့်တော်မူထသော၊
ဝဋ္ဋဇာတိယံ- ငုံး၏ အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ- ဖြစ်ထသော၊ မဟာသတ္တံ-
ဘုရားအလောင်းကို၊ ယဿ ပရိတ္တဿ- အကြင် ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်
တော်၏၊ တေဇေန- တန်ခိုး အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဒါဝဂ္ဂံ- တောမီး
သည်၊ ဝိဝဇ္ဇယံ- ကြည်ဖဲ၏။

၇၃။ သာရိပုတ္တဿ- သာရိပုတ္တရာ အမည်ရှိတော်မူသော၊
ထေရဿ- မထေရ်အား၊ လောကနာထေန- လူသုံးပါးတို့၏
ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ-

ဟောတော်မူအပ်ထသော၊ ကပ္ပဋ္ဌာယိံ - ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ထ
သော၊ မဟာတေဇံ-ကြီးသော အာနုဘော်ရှိထသော၊ တံ ပရိတ္တံ-
ထိုင်းမင်းပရိတ်ကို၊ ဟေ- အရှင် သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ- ငါတို့
သည်၊ ဘဏာမ- ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၇၄။ လောကေ- လောက၌၊ သီလဂုဏော- သီလ၏ ကျေးဇူး
သည်၎င်း၊ သစ္စံ- သစ္စာသည်၎င်း၊ သောစေယျဉ္စ- ကိုယ်နှုတ် နှလုံး
စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ အနုဒ္ဒယာ စ- သတ္တဝါတို့အား
သနားခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေန သစ္စေန- ထိုသို့သော
သစ္စာစကားဖြင့်၊ အနုတ္တရံ- အတုမရှိသော၊ သစ္စကိရိယံ- သစ္စာ
ပြုခြင်းကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကာဟာမိ- ပြုဘူး၏။

၇၅။ ဓမ္မဗလံ- သစ္စာတရား၏ အစွမ်းကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-
ဆင်ခြင်၍၊ ပုဗ္ဗကေ- ရှေး၌ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီးသော၊ ဇိနေ-
မြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ သရိတွာ- အောက်မေ့၍၊
သစ္စဗလံ- သစ္စာ၏ အစွမ်းကို၊ အဝဿာယ- အမှီပြု၍၊ သစ္စကိရိယံ-
သစ္စာပြုခြင်းကို၊ အကာသိံ-ပြုဘူး၏။

၇၆။ ဇာတဝေဒ- အို တောမီး၊ မေ- ငါ့အား၊ ပက္ခာ-
အတောင်တို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ အပတနာ- မပျံနိုင်ခဲ့၊ မေ-
ငါ့အား၊ ပါဒါ- ခြေတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ အဝဉ္ဇနာ- မသွား
တတ်ခဲ့၊ မေ- ငါ၏၊ မာတာပိတာ စ- အမိ၊ အဖတို့သည်လည်း၊
နိက္ခန္ဓာ- ထွက်သွားခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဇာတဝေဒ- အို တောမီး၊ ပဋိက္ခမ-
မဲကြည့်လေလော့။

၇၇။ သာရိပုတ္တံ- သာရိပုတ္တရာ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မယံ မယာ-
ငါ့ဦးမင်းသည်၊ သစ္စေ- သစ္စာကို၊ ကတေ- ပြုသည်ရှိသော်၊
သစ္စကတေန- ပြုအပ်သောသစ္စာနှင့်၊ သဟ- တကွ၊ သိခိံ- တောမီး

သည်၊ ဥဒကံ- ရေသို့၊ ပတုာ- ရောက်၍၊ ဝဇ္ဇေသိ ယထာ- ဖဲကြည့်သကဲ့သို့၊ မဟာပဇ္ဇလိတော- ကြီးသော အလုံ့ရှိသော၊ သိခိ- တောမီးသည်၊ သောဠသ ကရိသာနိ- တဆယ့်ခြောက်မင်းပယ်စာတို့တိုင်တိုင်၊ ဝဇ္ဇေသိ- ဖဲကြည့်လေ၏၊ သာရိပုတ္တ- သာရိပုတ္တရာ၊ မေ- ငါ၏၊ သစ္စေန- သစ္စာစကားနှင့်၊ သမော- တူသော တရားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ သေ ပါရမီ- ဤပါရမီသည်ကား၊ မေ- ငါ၏၊ သစ္စပါရမီ- သစ္စာပါရမီတည်း။

ဝဇ္ဇသုတ္တံ · ဝဇ္ဇသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊
နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

၇-ဇေဂ္ဂသုတ် အနက်

၇၈။ ယဿ- အကြင်ဇေဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊ အနုဿရဏေနာပိ- အောက်မေ့ကာမျှတည်းဖြင့်လျှင်၊ အန္တလိက္ခေပိ- ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်လျက်လည်း၊ ပါဏိနော- သတ္တဝါတို့သည်၊ ဘူမိယံဝိယ- မြေ၌ကဲ့သို့၊ သဗ္ဗထာ- ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌိ-တည်ရာကို၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ-ရကုန်၏။

၇၉။ ယက္ခ စောရာဒိ သမ္ဘဝါ- ဘီလူး၊ ခိုးသူ စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗပဒ္ဒဝဇာလမှာ- ခပ်သိမ်းသော ဥပဒ္ဒဝေါတည်းဟူသော ကုန်ရက်မှ၊ မုတ္တာနံ- လွတ်ကုန်သော သူတို့ကို၊ ဂဏနာ- ရေတွက်ခြင်းသည်၊ န စ၊ အတ္ထိ- မရှိသလျှင်ကတည်း၊ တံ ပရိတ္တံ- ထိုဇေဂ္ဂသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ- အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၈၀-၈၁။ ဘန္တေ မဟာကဿပ- အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံ ဇေဂ္ဂံ-ဤဇေဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊ မေ မယာအာနုဇ္ဈေန- အကျွန်ုပ်

အာနန္ဒာသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သုတံ- ကြားလိုက်ရ၏၊ (တနည်းကား) ဘန္တေ မဟာကဿပ- အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံ- ဤဇေဂ္ဂသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဘဂဝတော- မြတ်စွာဘုရား၏၊ သမ္ပုခါ- မျက်မှောက် တော်မှ၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ သုတံ- ကြားခြင်းသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်တည်း၊ ဧကံ- တပါးသော၊ သမယံ- အခါ၌၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ- သာဝတ္ထိပြည်၌၊ အနာထပိဏ္ဍိ ကဿ- အနာထပိဏ္ဍိ သဌေး၏၊ အာရာမေ- နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် ရှိသော၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။

တဩ ခေါ- ထိုသို့ နေတော်မူသော အခါ၌လျှင်၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခဝေါတိ- ရဟန်းတို့ ဟူ၍၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့ကို၊ အာမန္တေသိ အာလပတိ- ခေါ်တော်မူ၏၊ ဘဒ္ဒန္တတိ- ဪ... အရှင်ဘုရား ဟူ၍၊ တေ ဘိက္ခု- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတော- မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စဿောသုံ- ဝန်ခံကုန်၏၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတံ- ဤသို့သော စကားကို၊ အဝေါစ- မိန့်တော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့...၊ ဘူတပုဗ္ဗံ- ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား၊ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော- တာဝတိံသာနတ်၊ အသုရာနတ်တို့၏ စစ်သည်သည်၊ သမုပဗျူဠော- ကောင်းစွာ တက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်၏၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အထ ခေါ- ထိုအခါ၌၊ ဒေဝါနံ- နတ်တို့၏၊ ဣန္ဒော- အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တာဝတိံသေ- တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊ အာမန္တေသိ- ခေါ်တော်မူ၏။

မာရိသာ- ငါနှင့်တူကုန်သော အချင်းနတ်တို့...၊ သင်္ဂါမ ဂတာနံ- စစ်မြေအရပ်၌ သွားကုန်သော၊ ဝေါဒေဝါနံ- အသင်

နတ်တို့အား၊ ဘယံ ဝါ- ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ
 ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ လောမဟံသော ဝါ-
 ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ သစေ- အကယ်၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-
 ဖြစ်ငြားအံ၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ၌၊ မမေဝ- ငါ၏၊
 သာလျှင်၊ ဓဇဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ- ကြည့်ကုန်
 သော၊ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်း
 သည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော
 အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီး
 မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ၊ သော- ထို့၊
 ဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့
 သတည်း။

၈၂။ မေ-ငါ၏၊ ဓဇဂ္ဂံ-တံခွန်ဖျားကို၊ စေ-အကယ်၍၊ နော
 ဥလ္လောကေယျာထ- မကြည့်မိကုန်အံ၊ အထ- ထိုသို့မကြည့်မိကုန်
 သည် ရှိသော်၊ ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ-
 နတ်မင်း၏၊ ဓဇဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကေယျာထ- ကြည့်ကုန်
 လော၊ ဟိ-သင့်စွာ၊ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝ
 ရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဓဇဂ္ဂံ-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ- ကြည့်
 ကုန်သော၊ ဝေါ-သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်း
 သည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်
 သည်၎င်း၊ ယော လောမဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း
 ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ၊ သော- ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊
 လောမဟံသသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၈၃။ ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ-
 နတ်မင်း၏၊ ဓဇဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ စေ-အကယ်၍၊ နော ဥလ္လောကေ

ယျာထ- မကြည့်မိကုန်အံ့၊ အထ- ထိုသို့မကြည့်မိကုန်သည်ရှိသော်၊
 ဝရုဏဿ- ဝရုဏအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ-
 တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကေယျာထ- ကြည့်ကုန်လော့၊ ဟိ-သင့်စွ၊
 ဝရုဏဿ- ဝရုဏအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ-
 တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ-ကြည့်ကုန်သော၊ ဝေါ-သင်တို့အား၊
 ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ-
 အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမ
 ဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်း သည်၎င်း၊
 ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ့၊ သော- ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ လောမဟံ
 သသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၈၄။ ဝရုဏဿ-ဝရုဏ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ-နတ်မင်း
 ၏၊ ဇေဂ္ဂံ-တံခွန်ဖျားကို၊ စေ-အကယ်၍၊ နော ဥလ္လောကေယျာထ-
 မကြည့် မိကုန်အံ့၊ အထ- ထိုသို့ မကြည့်မိကုန်သည် ရှိသော်၊
 ဤသာနဿ- ဤသာနအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊
 ဇေဂ္ဂံ-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကေယျာထ-ကြည့်ကြကုန်လော့၊ ဟိ-
 သင့်စွ၊ ဤသာနဿ- ဤသာနအမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်
 မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ-တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ- ကြည့်ကုန်သော၊
 ဝေါ-သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊
 ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင်ကိုယ်ခက်တရော် ရှိသော အဖြစ်သည်
 ၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း
 ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တုံအံ့၊ သော-ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊
 လောမဟံသသည်၊ ပဟိယိဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့သတည်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်၊ တာဝတိံသေ-တာဝတိံသာ
 နတ်ပြည်၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝေ-နတ်တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်
 မူ၏။

၈၅။ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့....၊ ဒေဝါနံ- နတ်တို့၏၊ ဣန္ဒြိယ- အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ တံ ခေါ် ပန ဇေဂ္ဂံ- ထို တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ ဝါ- ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ပဇာပတိဿ- ပဇာပတိ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ ဝါ- ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ဝရုဏဿ- ဝရုဏ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ ဝါ- ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ဤသာနဿ- ဤသာန အမည်ရှိသော၊ ဒေဝရာဇဿ- နတ်မင်း၏၊ ဇေဂ္ဂံ- တံခွန်ဖျားကို၊ ဥလ္လောကယတံ ဝါ- ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ၊ သော- ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ လောမဟံ သသည်၊ ပဟိယေထာပိ- ပျောက်သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ နော ပဟိယေထာပိ- မပျောက်သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။

၈၆။ တံ- ထိုပျောက်ခြင်း မပျောက်ခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု- အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့....၊ ဒေဝါနံ- နတ်တို့၏၊ ဣန္ဒြိယ- အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အဝီတ ရာဂေါ- မကင်းသောရာဂရှိ၏၊ အဝီတ ဒေါသော- မကင်းသော ဒေါသရှိ၏၊ အဝီတ မောဟော- မကင်းသော မောဟရှိ၏၊ ဘိရူ- ကြောက်တတ်၏၊ ဆမ္ဘိ- ကိုယ်ခက်တရော် ရှိတတ်၏၊ ဥတြာသိ- လန့်တတ်၏၊ ပလာယီ- ပြေးတတ်၏။

၈၇။ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့၊ အဟဉ္စ- ငါသည်ကား၊ ခေါ်- အကယ် မလွဲသဖြင့်၊ ဝေ- ဤသို့၊ ဝဒါမိ- ဟော၏၊ ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့၊ အရည

ဂတာနံ ဝါ- တော၌မူလည်း နေကုန်ထသော၊ ရုက္ခမူလဂတာနံ ဝါ- သစ်ပင်ရင်း၌မူလည်း နေကုန်ထသော၊ သုညာဂါမဂတာနံ ဝါ- ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ မူလည်း နေကုန်ထသော၊ တုမ္ဘာကံ- သင်တို့အား၊ ဘယံ ဝါ- ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသောအဖြစ်သည်၎င်း၊ လောမဟံသော ဝါ- ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ သစေ အကယ်၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ- ဖြစ်တုံအံ၊ တသ္မံ သမယေ- ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသဖြစ်သောအခါ၌၊ မမေဝ မမံဝေ- ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုသာလျှင်၊ အနုဿရေယျာထ- အောက်မေ့ကုန်လော့။

ဂ။ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ကိလေသာတို့မှ ဝေးတော်မူသောကြောင့်လည်း၊ ဝါ- ကိလေသာရန်တို့ကို သတ်တော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ ဝါ- သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ ဝါ- ပစ္စည်းလေးပါး စသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူသိုက်သောကြောင့်လည်း၊ ငါ- ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသောကြောင့်လည်း၊ အရဟံ- အရဟမည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ကောင်းစွာ သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသဒ္ဓါဒွေိ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏ တဆယ့်ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော- ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။

သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတော် မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ သုဂတော- သုဂတ

မည်တော်မူ၏။ (တနည်းကား) ဣတိပိ- ဤသို့ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ သုဂတော-သုဂတ မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ကာမလောက၊ ရူပလောက၊ အရူပလောက၊ (တနည်းကား) သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊ ဩကာသလောက ဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ လောက ဝိဒ္ဓ- လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။

သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ အတု မရှိသော တရားတော်ဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရော- အတုမရှိသော၊ ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ-ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ (တနည်းကား) သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ လွန်သောသူ မရှိသောကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရော- အနုတ္တရ မည်တော်မူ၏။ ဣတိပိ- ဤသို့ ဆုံး မတော် မူအပ်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော ကြောင့်လည်း၊ ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ- ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော် မူ၏။

သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ နတ်၊ လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသောကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာ ဒေဝ မနုဿာနံ- သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာန မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ (တနည်းကား) ဣတိပိ- ဤသို့ နတ်၊ လူတို့ကို သိစေတတ်သော ကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ-ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ဣတိပိ- ဤသို့ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီဟူသော

ဘုန်းရှိတော်မူသောကြောင့်လည်း၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။
ဣတိ- ဤသို့၊ မမေဝ- ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုသာလျှင်၊ အနုဿရေ
ယျာထ- အောက်မေ့ကုန်လော့။

၈၉။ ဟိ-သင့်စွ၊ ဘိက္ခဝေ-'ရဟန်းတို့၊ မမံ- ငါဘုရား၏ဂုဏ်
ကို၊ အနုဿရတံ- အောက်မေ့ကုန်သော၊ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ယံ
ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ-
အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမ
ဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊
ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ့၊ သော- ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ လောမဟံသ
သည်၊ ပဟိယံဿတိ- ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၉၀။ မံ- ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကို၊ စေ-အကယ်၍၊ နော အနုဿရေ
ယျာထ- မအောက်မေ့ မိကုန်အံ့၊ အထ- ထိုသို့ မအောက်မေ့
မိကုန်သည်ရှိသော်၊ ဓမ္မံ- ငါဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်၏
ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရေယျာထ- အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၁။ ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မော- တရားတော်
ကို၊ သွာက္ခာတော- ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဓမ္မော-
တရားတော်သည်၊ သန္နိဋ္ဌိကော- မျက်မှောက်၌ အကျိုးကို
ပေးတတ်၏၊ အကာလိကော- အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်
၏၊ ဧဟိ ပဿိကော- လာလှည့် ရှုလှည့် ဟူသော စကားကို
ဆိုထိုက်၏၊ ဩပနေယျိကော- နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်ခြင်းကို
ထိုက်၏၊ ပစ္စတ္တံ ပဋိအတ္တံ- အသီး အသီး မိမိ မိမိတို့၌၊ ဝိညဟိ-
မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဖြစ်သော ပညာရှိ
တို့သည်၊ ဝေဒိတဗျော-သိအပ် ခံစားအပ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဓမ္မံ-
တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရေယျာထ-အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၂။ ဟိ-သင့်စွ၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဓမ္မ- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရတံ- အောက်မေ့ကုန်သော၊ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ-အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင် ကိုယ်ခက် ထရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမဟံသော ဝါ-အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တုံအံ၊သော-ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်၊ ပဟိယိဿတိ-ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၉၃။ စေ-အကယ်၍၊ ဓမ္မ- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ နော အနုဿရေယျာထ-မအောက်မေ့မိကုန်အံ၊ အထ- ထိုသို့ မအောက် မေ့မိကုန်သည် ရှိသော်၊ သံဃံ- ငါတပည့်သား သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရေယျာထ-အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၄။ ဘဂဝတော- မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝက သံဃော- တပည့်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော- ကောင်းစွာကျင့် တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကသံဃော-တပည့် ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ ဥဇုပ္ပဋ္ဌိ ပန္နော-ဖြောင့်ဖြောင့်ကျင့်တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကသံဃော- တပည့်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော- အသင့်အားဖြင့် ကျင့်တတ်၏၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကသံဃော-တပည့်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော- အရိုအသေ ပြုခြင်းကို ခံထိုက် အောင် ကျင့်တတ်၏၊ စတ္တာရိ- လေးပါးကုန်သော၊ ယဒိဒံ ယာနိ ပုရိသယုဂါနိ- အကြင် ယောက်ျားမြတ်၏ အစုံတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ-ထိုလေးပါးအစုံဖြစ်သော ယောက်ျား တို့သည်ကား၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ယောက်တို့တည်း၊ ဘဂဝတော- မြတ်စွာ ဘုရား၏၊ ဧသ ဧသော သာဝကသံဃော- ထိုတပည့် ဖြစ်သော

သံဃာတော်သည်ကား၊ အာဟုနေယျော-ဆောင်၍ ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ပါဟုနေယျော- ဧည့်သည်တို့အား ရည်၍ ထားသော ပစ္စည်းအထူးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျော- မြတ်သော အလှူကိုခံထိုက်၏။ အဗ္ဘလီကရဏီယော-လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လောကဿ-လူအများ၏၊ အနုတ္တရံ- အတုမရှိသော၊ ပုညက္ခေတ္တံ- ကောင်းမှု၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်း သဘွယ်လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ သံဃံ-သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရေယျောထ-အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၅။ ဟိ-သင့်စွ၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သံဃံ- သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ အနုဿရတံ- အောက်မေ့ကုန်သော၊ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ- အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ- အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမဟံ သောဝါ-အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်တုံအံ့၊ သော-ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ လောမဟံသသည်၊ ပဟိယိ သတိ-ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၉၆။ တံ-ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ လောမဟံသပျောက်ခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ တထာဂတော- ဝိပဿီ အစရှိသော ရှေးဘုရားတို့၏ လာခြင်းကဲ့သို့ ကောင်းသော လာခြင်းရှိသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ အရဟံ-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ကောင်းစွာ ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါး တရားကို သိတော်မူတတ်၏။ ဝီတရာဂေါ-ကင်းသောရာဂရှိ၏၊ ဝီတဒေါသော- ကင်းသော ဒေါသရှိ၏၊ ဝီဘမောဟော- ကင်းသော မောဟရှိ၏၊ အဘီရူ-မကြောက်တတ်၊ အဆမ္ဘိ- ကိုယ်ခက်တရော် မရှိတတ်။

အနုတြာသီ-မလန့်တတ်၊ အပလာယီ-မပြေးတတ်၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ ပဟိယိဿတိ-ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၉၇။ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဒံ-ဤသို့သောစကားကို၊
အဝေါ စ- မိန့်တော်မူ၏၊ သုဂတော- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဒံ-
ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတ္ထာန- မိန့်ဦး၍၊ အထ- ထိုနောက်မှ၊
အပရံ-တပါးသော၊ ဧတံ-ဤသို့သောစကားကို၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူ၏။

၉၈။ ဘိက္ခဝေါ-ရဟန်းတို့၊ အရညေ ဝါ-တော၌၎င်း၊ ရုက္ခ
မူလေ ဝါ-သစ်ပင်ရင်း၌၎င်း၊ သုညာဂါရေ ငါ- ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်
၌၎င်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ- မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊
အနုဿရေထ-အောက်မေ့ကုန်လော့၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ဘယံ-
ကြောက်ခြင်းသည်၊ နော သိယာ-မဖြစ်ရာ။

၉၉။ လောကဇေဋ္ဌံ- လူတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်ထသော၊ နရာ
သဘံ-လူတို့ထက်လည်းမြတ်ထသော၊ ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို၊
စေ-အကယ်၍၊ နော သရေယျာထ- မအောက်မေ့မိကုန်အံ့၊ အထ-
ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည် ရှိသော်၊ နိယျာနိကံ- သံသရာမှ
ထုတ်ဆောင်၍ သွားတတ်ထသော၊ သုဒေသိတံ- ကောင်းစွာ
ဟောအပ်ထသော၊ ဓမ္မံ- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ သရေယျာထ-
အောက်မေ့ကုန်လော့။

၁၀၀။ နိယျာနိကံ- သံသရာမှ ထုတ်ဆောင်၍ သွားတတ်ထ
သော၊ (ဝဋ်ဒုက္ခမှ ဆောင်အပ်သောလည်း ပေး၊) သုဒေသိတံ-
ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၊
စေ-အကယ်၍၊ နော သရေယျာထ- မအောက်မေ့မိကုန်အံ့၊ အထ-

ဆိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်၊ အနုတ္တရံ- အတုမရှိသော၊ ပုညက္ခေတ္တံ- ကောင်းမှု၏ ပွားရာ လယ်ယာမြေကောင်း သဖွယ် လည်းဖြစ်ထသော၊ သံဃံ-သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို၊ သရေယျာထ- အောက်မေ့ ကုန်လော့။

၁၀၁။ ဘိက္ခုဝေါ-ရဟန်းတို့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ- ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကို၎င်း၊ ဓမ္မဉ္စ- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၎င်း၊ သံဃဉ္စ-သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို၎င်း၊ သရန္တာနံ- အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား၊ ယံ ဘယံ ဝါ-အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယံ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ-အကြင် ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယော လောမ ဟံသော ဝါ- အကြင် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သော-ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမ ဟံသသည်၊ န ဟေဿတိ-မဖြစ်လတ္တံ့သတည်း။

ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ-ဓဇဂ္ဂသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊
နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၈-အာဠာနာဠိယသုတ် အနက်

၁၀၂။ နာထဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဓုသမ္ပတေ- ကောင်း၏ဟူ၍ သမုတ်အပ်ထသော၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ အပ္ပသန္ဓေဟိ- မကြည်ညိုကုန်ထသော၊ စဏ္ဍေဟိ- ကြမ်းကြုတ်ကုန်ထသော၊ သဒါ-ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ ကိပ္ပိသကာရိဘိ-ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်ကုန်ထသော၊ အမနုဿေဟိ-ဘီလူးတို့သည်။

၁၀၁။ စတသန္တ-လေးပါးကုန်သော၊ ပရိသာနံ-ပရိသတ်တို့ကို၊ အဟိံသာယ စ- မညှဉ်းဆဲစိမ့်သောငှါ၎င်း၊ ဂုတ္တိယာ စ-စောင့်စိမ့်သောငှါ၎င်း၊ မဟာဝီရော- ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယံ ပရိတ္တံ-အကြင်အာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဝေသေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ တံ ပရိတ္တံ-ထိုအာဠာနာဠိယသုတ်ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ- အရှင်သုတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၀၄။ စက္ခုမန္တဿ- စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ သိရိမတော- ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော် မူထသော၊ ဝိပဿိယာ စ-ဝိပဿိမြတ်စွာ ဘုရားအားလည်း၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗဘူတာ နုကမ္ပိနော- ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို သနားတော် မူတတ်သော၊ သိခိယာပိ စ-သိခိမြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ-ငါ၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၅။ နှာတကဿ- မကောင်းမှုကို ဆေးပြီး ထသော၊ တပဿိနော ခြိုးခြံသော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်တတ်ထသော၊ ဝေဿဘူ ဖြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု- ဖြစ်စေသတည်း၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဓိနော- မာရ်စစ်သည်ကို နှိပ်နင်းတတ်သော၊ ကကုသန္ဓဿ စ- ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ-ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္တု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၆။ ပြာဟ္မဏဿ- မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးထသော၊
 ဝုဿိမတော-ငါးပါးသော ဝဿိဘေဒ်နှင့် ပြည့်စုံထသော၊ ဝါ-သုံးပြီး
 သော မဂ်ဟူသော သီတင်းလည်းရှိထသော၊ ကောဏာဂမနဿ စ-
 ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုး
 ခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗဓိ- အလုံးစုံသောအရာ၌၊
 ဝါ-ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာမှ၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ- ကင်းလွတ်တော်မူပြီး
 ထသော၊ ကဿပဿ စ- ကဿပမြတ်စွာဘုရားအားလည်း၊ မေ-
 ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်စေသကည်း။

၁၀၇။ ယော- အကြင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗ
 ဒုက္ခာ ပနုဒနံ- အလုံးစုံသော ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တော်
 မူတတ်သော၊ ဣမံ ဓမ္မံ- ဤတရားကို၊ ဒေသေသိ- ဟောတော်မူ၏၊
 အဂီရသဿ- ကိုယ်တော်မှ ထွက်သော အရောင်ရှိထသော၊ သိရီ
 မတော- ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ သကျ
 ပုတ္တဿ- သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူထသော၊ တဿ-
 ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအား၊ မေ- ငါ၏၊ နမော- ရှိခိုးခြင်း
 သည်၊ အတ္ထု- ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၈။ လောကေ- လောက၌၊ နိဗ္ဗုတာ- ငြိမ်းလေကုန်ပြီး
 သော၊ ယေစာပိ ဇနာ- အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ယထာ
 ဘူတံ- ဟုတ်သောအလျောက်၊ ဝိပဿိသုံ- မြင်ကုန်ပြီ၊ တေဇနာ-
 ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ အဝိသုဏာထ- ချောပစ်သော စကား
 ကိုမဆိုကုန်၊ အထ- ထိုမြို့၊ မဟန္တာ- မြတ်ကုန်၏၊ ဝီတသာရဒါ-
 ကင်းသော ရွံ့ကြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏။

၁၀၉။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ- ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆယ့်ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ မဟန္တံ- မြတ်စွာထသော၊ ဝိတသာရဒံ- ကင်းသော ရှံကြောက်ခြင်း ရှိထသော၊ ဒေဝမနုဿာနံ- နတ်လူတို့၏၊ ဟိတံ- အစီးအပွားလည်း ဖြစ်ထသော၊ ဂေါတမံ- ဂေါတမအနွယ်လည်း ဖြစ်ထသော၊ ယံ ဗုဒ္ဓံ- အကြင် မြတ်စွာဘုရားကို၊ နမဿန္တိ- ရှိခိုးကုန်၏။

၁၁၀။ ဧတေ စ- ထိုဝိပဿီအစရှိသော မြတ်စွာဘုရားခုနစ်ဆူတို့သည်၎င်း၊ အညေ- တပါးကုန်သော၊ အနေကသတကောဋ္ဌိယော- ကုဋေ အရာမက များကုန်သော၊ သမ္ပုဒ္ဓါ စ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အသမ သမာ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့နှင့် မတူကုန်သည် ဖြစ်၍ ဘုရားချင်းသာ တူကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်၏။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဒသဗလူပေတာ- ဆယ်ပါးသော ဌာနာဌာန အစရှိသော အားနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ- ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့်၊ ဥပါဂတာ- ပြည့်စုံကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဥတ္တမံ- မြတ်စွာသော၊ အာသဘံ- ပုရိသဥသဘ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော၊ ဌာနံ- အရာဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ ပဋိဇာနန္တိ- ဝန်ခံကုန်၏။

၁၁၂။ ဧတေ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ပရိသာသု- ပရိသတ်တို့၌၊ ဝိတသာရဒါ- ရဲရင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သီဟနာဒံ- ကေသရ

ရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်သော စကားကို၊ နဒန္တိ- ဆိုကုန်၏။
လောကေ- လောက၌၊ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ- သူတပါးတို့ မလည်စေနိုင်
သော၊ ဗြဟ္မစက္ကံ- မြတ်သော မေ့ကြာတရားတော်ကို၊ ပဝတ္တေန္တိ-
လည်စေကုန်၏။ (ဟောကုန်၏ ဟူလိုသည်။)

၁၁၃။ နာယကာ- လူသုံးပါးတို့၏ ခရီးညွှန်ဖြစ်တော်မူသော
ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဋ္ဌာရသဟိ- တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓ
ဓမ္မေဟိ- ဘုရား၏ ကျေးဇူးတရားတို့နှင့်၊ ဥပေတာ- ပြည့်စုံကုန်၏။
ဗာတ္ထိံသလက္ခဏပေတာ- သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာကြီး
နှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏။ အသိတာ နုဗျဉ္ဇနာဓရာ- ရှစ်ဆယ်သော
လက္ခဏာငယ်တို့ကိုလည်း ဆောင်ကုန်၏။

၁၁၄။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ တေ- ထိုမြတ်စွာဘုရား
တို့သည်၊ ဗျာမပ္ပဘာယ- တလံမျှသော ကိုယ်တော်၏ အရောင်
ဖြင့်၊ သုပ္ပဘာ- ကောင်းစွာ ထွန်းပကုန်၏။ မုနိကုဉ္ဇရာ- ရဟန်း
တို့ထက်လည်း မြတ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဧတေ
ဗုဒ္ဓါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဗ္ဗညုနော- ခပ်သိမ်းသော
တရားတို့ကို သိတတ်ကုန်၏။ ခိဏာသဝါ- ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ
ရှိကုန်၏။ ဇိနာ- မာရ်ငါးပါးကို အောင်ကုန်၏။

၁၁၅။ မဟာပဘာ- များသော ကိုယ်တော် အရောင်လည်း
ရှိကုန်၏။ မဟာတေဇာ- ကြီးသော တန်ခိုးလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာ
ပညာ- ကြီးသော ပညာလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာဗ္ဗလာ ကြီးသော
ခွန်အားလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာကာရုဏိကာ- များသော ကရုဏာ
လည်း ရှိကုန်၏။ ဓီရာ- လုံ့လလည်း ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေသန္တံ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏၊ သုခါဝဟာ- ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်
ကုန်၏။

၁၁၆။ သဗ္ဗေသံ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါတို့၏၊
ဒီပါစ- ကျန်းလည်းမည်ကုန်၏၊ နာထာ စ- ကိုးကွယ်ရာလည်း
မည်ကုန်၏၊ ပတိဋ္ဌာ စ- တည်ရာလည်း မည်ကုန်၏၊ တာဏာ စ-
စောင့်ရှောက်ရာလည်း မည်ကုန်၏၊ လေဏာ စ-ပုန်းကွယ်ရာလည်း
မည်ကုန်၏၊ ဂတီ စ- လားရာလည်း မည်ကုန်၏၊ ဗန္ဓု စ-အဆွေ
လည်း မည်ကုန်၏၊ မဟေဿာသာ စ- မြတ်သော လေးသမား
လည်း မည်ကုန်၏၊ သရဏာ စ- အောက်မေ့ရာလည်း မည်ကုန်၏၊
ဟိတေသိနော စ- စီးပွားကိုလည်း ရှာကြံလေ့ရှိကုန်၏။

၁၁၇။ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဧတေ- ထိုမြတ်စွာဘုရား
တို့သည်၊ သဒေဝကဿ- နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကဿ-လူ
အများ၏၊ ပရာယဏာ- လည်းလျောင်းရာလည်း မည်ကုန်၏၊
အဟံ-ငါသည်၊ ပုရိသုတ္တမေ ပုရိသုတ္တမာနံ- ယောက်ျားတကာတို့
ထက် မြတ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ပါဒေ-
ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဓာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၈။ ဧတေ တထာဂတေ-ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ သယနေ-
အိပ်သောအခါ၌၎င်း၊ အာသနေ- ထိုင်သောအခါ၌၎င်း၊ ဌာနေ-
ရပ်သောအခါ၌၎င်း၊ ဂမနေစာပိ- သွားသောအခါ၌၎င်း၊ သဗ္ဗဒါ-
ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ ဝစသာစေဝ-ဝစီဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း၊ မနသာစေဝ-
မနောဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း၊ ဝန္ဓာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၉။ သန္တိကရာ-ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ပြုတတ်
ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ တုဝံ- သင့်ကို၊ သဒါ-
ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ သုခေန-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ရက္ခန္တု-စောင့်စေ

ကုန်သတည်း၊ တေဟိ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ရက္ခိတော-
စောင့်အပ်သော၊ တံ သင်သည်၊ သန္တော စ- ငြိမ်သက်သည်၎င်း၊
သဗ္ဗဘယေဟိ- ခပ်သိမ်းသော ဘေးတို့မှ၊ မုတ္တော စ- ကင်းလွတ်
သည်၎င်း၊ ဘဝါဟိ- ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၀။ တုဝံ- သင်သည်၊ သဗ္ဗရောဂဝိနိမုတ္တော စ- ခပ်သိမ်း
သော အနာမ္မကင်းလွတ်သည်၎င်း၊ သဗ္ဗသန္တာ ပဝဇ္ဇိတော စ-
ခပ်သိမ်းသောပူပန်ခြင်းမှ ကင်းသည်၎င်း၊ သဗ္ဗဝေရံ-ခပ်သိမ်းသော
ရန်ကို၊ အတိက္ကန္တော စ- လွန်နိုင်သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗုတော စ- ငြိမ်ခြင်း
သည်၎င်း၊ ဘဝ ဘဝါဟိ- ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၁။ တေသံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သစ္စေန စ- သစ္စာဖြင့်
၎င်း၊ သီလေန စ- သီလသီတင်းဖြင့်၎င်း၊ ခန္တိမေတ္တာဗလေန စ-
သည်းခံခြင်း မေတ္တာဟူသော အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ တေပိ- ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားတို့သည်လည်း၊ အရောဂေန စ- အနာမရို သဖြင့်၎င်း၊
သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အမေ- ငါတို့ကို၊ အနုရက္ခန္တု- စောင့်
စေကုန်သတည်း။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- အရှေ့မျက်နှာ အဖို့၌၊
မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဘူတာ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၊
သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေပိ- ထို ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်လည်း၊ အရောဂေန စ-
အနာမရိုသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အမေ- ငါတို့
ကို၊ အနုရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- တောင်မျက်နှာ အဖို့၌၊
မဟိဒ္ဓိကာ- ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဒေဝါ- ကုမ္ဘဏ် နတ်တို့
သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေပိ- ထိုကုမ္ဘဏ် နတ်တို့သည်လည်း၊

အရောဂေန စ-အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်
၎င်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊ အနုရက္ခန္ဓု-စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- အနောက်မျက်နှာ အဖို့၌၊
မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ နာဂါ- နဂါးတို့သည်၊
သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေပိ-ထိုနဂါးတို့သည်လည်း၊ အရောဂေန စ-အနာ
မရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အမွေ-ငါတို့ကို၊
အနုရက္ခန္ဓု-စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ- မြောက်မျက်နှာ အဖို့၌၊
မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ယက္ခာ- ဘီလူးတို့သည်၊
သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေပိ- ထိုဘီလူးတို့သည်လည်း၊ အရောဂေန စ-
အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ-ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အမွေ-ငါတို့
ကို၊ အနုရက္ခန္ဓု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန- အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌၊ ဓတရဋ္ဌော- ဂန္ဓဗ္ဗ၊
နတ်တို့ကို အစိုးရသော ဓတရဋ္ဌနတ်မင်း၎င်း၊ ဒက္ခိဏေန-တောင်
မျက်နှာအရပ်၌၊ ဝိရုဠကော စ- ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ကို အစိုးရသော
ဝိရုဠက နတ်မင်း၎င်း၊ ပစ္ဆိမေန- အနောက်မျက်နှာ အရပ်၌၊
ဝိရူပက္ခော စ- နဂါးတို့ကို အစိုးရသော ဝိရူပက္ခ နတ်မင်း၎င်း၊
ဥတ္တရံ ဒိသံ- မြောက်မျက်နှာအရပ်၌၊ ကုဝေရော စ- ဘီလူးတို့ကို
အစိုးရသော ကုဝေရ နတ်မင်း၎င်း။

၁၂၇။ လောကပါလာ- လူတို့ကို စောင့်တတ်ကုန်သော၊
ယသဿိနာ- အခြံအရံ များကုန်သော၊ စတ္တာရော- လေး
ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေ မဟာရာဇာနော- ထိုနတ်မင်းကြီးတို့
သည်၊ ဝသန္တိ- နေကုန်၏၊ တေပိ- ထိုနတ်မင်းကြီးတို့သည်လည်း၊

အရောဂေန စ- အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်
၎င်း၊ အမေ- ငါတို့ကို၊ အနုရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၈။ အာကာသဌာ- ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော၊
ဒေဝါ စ-နတ်တို့သည်၎င်း၊ ဘူမဌာ- မြေ၌တည်ကုန်သော၊ ဒေဝါ စ-
နတ်တို့သည်၎င်း၊ နာဂါ စ- နဂါးတို့သည်၎င်း၊ မဟိဒ္ဓိကာ-ကြီးသော
တန်ခိုးရှိကုန်၏၊ တေပိ- ထိုနတ်နဂါးတို့သည်လည်း၊ အရောဂေန စ-
အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း၊ အမေ-
ငါတို့ကို၊ အနုရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၉။ ဣဓ သာသနေ- ဤသာသနာတော်၌၊ ဣဒ္ဓိမန္တော စ-
တန်ခိုးကြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ဒေဝါ စ- အကြင်
နတ်တို့သည်လည်း၊ ဝသန္တာ- နေကုန်၏၊ တေပိ- ထိုနတ်တို့သည်
လည်း၊ အရောဂေန စ- အနာမရှိသဖြင့်၎င်း၊ သုခေန စ- ချမ်းသာ
သဖြင့်၎င်း၊ အမေ- ငါတို့ကို၊ အနုရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော- ခပ်သိမ်းသော ဥပဒ္ဓဝေါတို့သည်၊
ဝိဝဇ္ဇန္တု- ကင်းစေကုန်သတည်း၊ သောကော- စိုးရိမ်ခြင်းသည်
၎င်း၊ ရောဂေါ- အနာသည်၎င်း၊ ဝိနဿတု- ပျောက်စေသတည်း၊
တေ- သင့်အား၊ အန္တရာယာ- အန္တရာယ်တို့သည်၊ မာ ဘဝန္တု-
မဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သုခိ- ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊
ဒီဃာယုကော- ရှည်သော အသက်ရှိသည်၊ ဘဝ- ဖြစ်စေသတည်း။

၁၃၁။ အဘိဝါဒနသီလိဿ- ရတနာသုံးပါးအား ရှိသေစွာ
ရှိခိုးသော အလေ့ရှိသော၊ နိစ္စံ- အမြဲလျှင်၊ ဝုဗ္ဗာပစာယိနော-
သီလစသော ကျေးဇူးဖြင့် ကြီးသောသူကို ရှိသေသော အလေ့
ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလဿ- ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အာယု- အသက်သည်၎င်း၊
ဝဏ္ဏော- အဆင်းသည်၎င်း၊ သုခိ- ချမ်းသာခြင်းသည်၎င်း၊ ဗလံ-

ခွန်အားသည်၎င်း၊ စတ္တာရေ- လေးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-ကျေးဇူး
တို့သည်၊ ဝဇုန္တိ- ပွားကုန်၏။

အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ္တံ-အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ်သည်၊
နိဠိတံ- ဖြီးပြီ။

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ် အနက်

၁၃၂။ ယံ ပရိတ္တံ- အကြင် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်ကို၊
ဘဏန္တဿ- ရွတ်သော မထေရ်၏၊ နိဿိန္ဒဌာနဓောဝနံ- နေရာအရပ်
ကို ဆေးသော၊ ဥဒကမ္ပိ- ရေမျှသည်လည်း၊ သဗ္ဗံ- ခပ်သိမ်းသော၊
ပရိဿယံ- ဘေးရန်ကို၊ ဝိနာသေတိ ဝေ- ပျောက်စေသလျှင်
ကတည်း။

၁၃၃။ ယံ- အကြင် အင်္ဂုလိမာလပရိတ်သည်၊ သောတ္ထိနာ-
ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနဉ္စ-ကိုယ်ဝန်ဖွားခြင်းကိုလည်း၊ တခံဏေ-
ထိုခဏ၌၊ သာဓေတိ- ပြီးစေတတ်၏၊ အင်္ဂုလိမာလဿ- အင်္ဂုလိမာလ
အမည်ရှိသော၊ ထေရဿ- မထေရ်အား၊ လောကနာထေန-
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ- ဟောတော် မူအပ်သော၊
ကပ္ပဌာယံ- အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်သော၊ မဟာတေဇံ-
ကြီးသော တန်ခိုးလည်း ရှိသော၊ တံ ပရိတ္တံ- ထိုအင်္ဂုလိမာလ
သုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ ဟေ- အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ-
ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ- ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၄။ ဘဂိနိ- နှမ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ယတော- အကြင်အခါ
မှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ အရိယာယ- မြတ်သော၊ ဇာတိယာ- အဖြစ်
ဖြင့်၊ ဇာတော- ဖြစ်၏၊ တတော- ထိုအခါမှစ၍၊ သဉ္စိစ္စ- သေစေ

လိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပါဏံ- အသက်ရှိသော သတ္တဝါ
ကို၊ ဇီဝိတာ- အသက်မှ၊ ဝေါရောပေတာတိ- ချဘူး၏ ဟူ၍၊
နာဘိဇာနာမိ- ငါမသိ၊ တေန သစ္စေန-ထိုသို့ မှန်သောစကားဖြင့်၊
တေ- သင့်အား၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
သတည်း၊ ဂဗ္ဘဿ-ဝမ်း၌ရှိသော သတ္တဝါအား၊ သောတ္ထိ- ချမ်းသာ
ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ အင်္ဂုလိမာလသုတ်သည်၊

နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အနက်

၁၃၅။ သံသာရေ- သံသရာ၌၊ သံသရန္တာနံ- ကျင်လည်ကုန်
သောသူတို့၏၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ- ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲကို
ဖျောက်တတ်ကုန်သော၊ မာရသေနာပမဒ္ဒနေ-ကိလေသာတည်း
ဟူသော မာရ်စစ်သည်ကို နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်
ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ-အရဟတ္တမဂ်၏ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော။

၁၃၆။ ယေ ဣမေ ဓမ္မေ-အကြင်တရားတို့ကို၊ ဗုဇ္ဈိတွာ- သိ၍၊
သာလျှင်၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ တိဘဝါ- သုံးပါးသောဘဝမှ၊
မုတ္တကာ- ကင်းလွတ်ကုန်၏၊ ဥတ္တမာ- မြတ်ကုန်၏၊ အဇာတိံ-
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းလည်း မရှိသော၊ အဇရံ- အိုခြင်းလည်း မရှိသ
သော၊ အဗျာဓိံ- နာခြင်းလည်း မရှိသော၊ နိဗ္ဗယံ-ဘေးလည်း
မရှိသော၊ အမတံ- သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတာ-
ရောက်ကုန်၏။

၁၃၇။ ဝေမာဒိဂုဏ္ဍပေတံ- ဤသို့ အစရှိသောကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော၊ အနေကဂုဏ္ဍသင်္ဂဟံ-များသော ကျေးဇူးကိုလည်း တကွ ယူရာဖြစ်ထသော၊ ဩသဓဉ္စ-ဆေးလည်းဖြစ်ထသော၊ မန္တဉ္စ- မန္တရားလည်းဖြစ်ထသော၊ ဣမံဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ-ဤဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ် တော်ကိုလည်း၊ ဟေ-အရှင်သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဘဏာမ-ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၈။ သတိသင်္ခါတော-သတိဟူ၍ ဆိုအပ်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ- သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း၊ တထာ- ထိုမြို့၊ ဓမ္မာနံဝိစယော- ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း၊ ဝီရိယဉ္စ- ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း၊ ပီတိ စ-ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း၊ ပဿဒ္ဓိ စ-ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း၊ တထာ- ထိုမြို့၊ အပရေ-တပါးကုန်သော။

၁၃၉။ သမာဓုပေက္ခာ- သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ- သမ္မောဇ္ဈင်တို့၎င်း၊ သတ္တ- ခုနစ်ပါး ကုန်သော၊ ဧတေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ- ထိုသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို၊ သဗ္ဗဒဿိနာ-ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မြင်တော်မူတတ်သော၊ မုနိနာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မာ-ကောင်းသော အပြားဖြင့်၊ အက္ခာတာ- ဟောတော်မူအပ် ကုန်၏၊ ဘာဝိတာ- ပွားစေအပ်ကုန်၏၊ ဗဟုလီကတာ- အကြိမ် များစွာ ပြုအပ်ကုန်၏။

၁၄၀။ အဘိညာယ- ရှေ့ရှုသိအပ်သော တရားတို့ကို သိခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ နိဗ္ဗာနာယ စ-ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ဗောဓိယာ စ-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အကျိုးငှါ၎င်း သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန် ၏၊ ဧတေန သစ္စာဇ္ဇေန-ထိုသို့မှန်သော စကားကိုဆိုသဖြင့်၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ တေ-သင့်အား၊ သောတ္ထိ-ဇီးပွား ချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၃၁။ ကေသိ-တပါးသော၊ သမယေ- အခါ၌၊ နာထော- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မောဂ္ဂလာနဉ္စ- မောဂ္ဂလာန် မထေရ်ကို၎င်း၊ ကဿပဉ္စ-ကဿပမထေရ်ကို၎င်း၊ ဂီလာနေ-နာကုန်သော၊ ဒုက္ခိတေ- ဆင်းရဲကုန်သော၊ တေ- ထိုမထေရ်တို့ကို၊ ဒိဿာ-မြင်၍၊ သတ္တ- ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ- ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ကို၊ အဒေသယိ- ဟောတော်မူပြီ။

၁၄၂။ တေ စ-ထိုမထေရ်တို့သည်လည်း၊ တံ- ထိုဟောတော် မူသော ဗောဇ္ဈင်တရားတော်ကို၊ အဘိနန္ဒိတော- အလွန်နှစ်လို၍၊ တခံဏေ- ထိုခဏ၌၊ ရောဂါ- အနာမှ၊ မုဉ္ဇိ- သု- ကင်းလွတ်ကုန်၏၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ထိုသို့မှန်သော စကားကိုဆိုသဖြင့်၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ တေ-သင်အား၊ သောတ္ထိ-စီးပွားချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၃။ ကေဒါ- တပါးသောအခါ၌၊ ဓမ္မရာဇာပိ- တရားမင်း ဘုရားသည်လည်း၊ ဂေလညေန-အနာသည်၊ အဘိပိဋ္ဌိတော-လွန်စွာ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ စုန္ဒထေရေန- စုန္ဒမထေရ်ကို၊ တံယေဝ- ထိုဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတရားကို သာလျှင်၊ သာဒရံ- ရိုသေခြင်းနှင့် တကွ၊ ဘဏာပေတွာန-ဟောစေလတ်၍....။

၁၄၄။ သမ္မောဒိတွာန-နှစ်လိုတော်မူ၍၊ ဌာနသော- ဟော သောခဏ၌၊ တဗ္ဗာ အာဗာဓာ-ထိုအနာမှ၊ ဝုဋ္ဌာသိ- ထတော်မူ၏၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ထိုသို့မှန်သော စကားကိုဆိုသဖြင့်၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊ တေ-သင်အား၊ သောတ္ထိ-စီးပွားချမ်းသာ ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၅။ တိဏ္ဏန္ဒမ္ပိ- သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟေသီနံ- မဟာကဿပမထေရ်၊ မောဂ္ဂလာန်မထေရ်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား၊

တေ အာဗာဓာ စ-ထိုအနာတို့သည်လည်း၊ ပဟီနာ-ပျောက်ကုန်၏၊
မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ-မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့
ကဲ့သို့၊ အနုပုတ္တိဓမ္မတံ- တဖန် မဖြစ်ကောင်းသော သဘောသို့၊
ပတ္တာဝေ- ရောက်ကုန်သည်သာတည်း၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ထိုသို့
မှန်သော စကားကို ဆိုသဖြင့်၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသော အခါ၌၊
တေ-သင်အား၊ သောတ္ထိ- စီးပွားချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-
ဖြစ်စေသတည်း။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ္တံ-ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ်တော်သည်၊

နိဗ္ဗိတံ-ပြီးပြီ။

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ် အနက်

၁၄၆-၇-ဂ။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တဉ္စ-အကြင်မကောင်းသော နိမိတ်သည်
၎င်း၊ ယံ အဝမဂ်လဉ္စ-အကြင်မကောင်းသော အမင်္ဂလာသည်၎င်း၊
သကုဏဿ-ငှက်၏၊ အမနာပေါ-မနှစ်လိုသော၊ ယော သဒ္ဓေါ စ-
အကြင် အသံသည်၎င်း၊ ယော ပါပဂ္ဂဟော စ- အကြင်မကောင်း
သော ဂြိုဟ်သည်၎င်း၊ အကန္တံ- မနှစ်လိုဖွယ်သော၊ ယံ ဒုဿယိနဉ္စ-
အကြင်မကောင်းသော အိပ်မက်သည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဧတေ ဒုန္နိ
မိတ္တာဒယော- ထိုမကောင်းသောနိမိတ် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓါ
နုဘာဝေန-မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဓမ္မာနုဘာဝေန-
တရားတော်၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ သံဃာနုဘာဝေန- သံဃာ
တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ နန္တရ-
ရောက်စေကုန်သတည်း။

၁၄၉။ ဒုက္ခပုတ္တာ-ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-
အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဏိနော- သတ္တဝါ တို့သည်၊

နိဒ္ဒါက္ခာ စ- ဆင်းရဲမရှိ ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်
သတည်း၊ ဘယပ္ပတ္တာ-ဘေးသို့ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံး
စုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဏိနော- သတ္တဝါတို့သည်၊ နိဗ္ဗယာ စ-
ဘေးမရှိကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ သောက
ပ္ပတ္တာ-စိုးရိမ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဏိနော- သတ္တဝါတို့သည်၊ နိဿောကာ စ-
စိုးရိမ်ခြင်း မရှိကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၅၀။ တောဝတာ စ- ဤမျှလောက်သော အစဉ်ဖြင့်၊
အမေဟိ-ငါတို့သည်၊ သမ္ဘတံ- ဆည်းပူးအပ်သော၊ ပုညသမ္ပဒံ-
ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဒေဝါ-နတ်
တို့သည်၊ အနုမောဒန္တု-ငမ်းမြောက်စေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ
သိဒ္ဓိယာ- ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်၏ ပြီးစီးခြင်းငှါ....။

၁၅၁။ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်သဖြင့်၊ ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဒန္တု-ပေးလှူ
စေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗဒါ- ခပ်သိမ်းသောအခါ၌၊ သီလံ- သီတင်း
သီလကို၊ ရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း၊ ဘာဝနာဘိရတာ-
ကမ္မဋ္ဌာန်း စီ ဖြန်းခြင်း၌ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်သည်၊ ဟောန္တု-
ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ အာဂတာ- တရားနာအံ့သောငှါ လာကုန်
သော၊ ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တု-ပြန်သွားကြကုန်လော့။

၁၅၂။ ဗလပ္ပတ္တာ-အားဆယ်ပါးသို့ရောက်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-
ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ စ-မြတ်စွာဘုရားတို့၏၎င်း၊ ပစ္စေကာနဉ္စ-
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏၎င်း၊ အရဟန္တာနဉ္စ- ရဟန္တာတို့၏၎င်း၊ ယံ ဗလံ-
အကြင် ဉာဏဗလသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏ တဿ ဗလဿ-ထိုဉာဏဗလ၏၊
တေဇေန-တန်ခိုးဖြင့်၊ သဗ္ဗသော- ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မှ၊
ရက္ခံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဗန္ဓာမိ-ဖွဲ့၏။

၁၅၃-၄-၅။ ဤဓဝ-ဤလူ့ပြည်၌၎င်း၊ ဟုရံဝါ-နဂါးပြည်
 ဂဠုန်ပြည်၌၎င်း၊ သဂေသုဝါ-နတ်ပြည်တို့၌၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်
 မရှိသော၊ ဝိတ္တံ-နှစ်သက်အပ်သော၊ ပဏိတံ-တောင့်တအပ်သော၊
 ယံ ရတနံ-အကြွင် ရတနာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ ရတနံ-ထိုရတနာ
 သည်၊ တထာဂတေန- မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သမံ-တူသော ရတနာ
 သည်၊ န နော အတ္ထိ-မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း၊ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်
 စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မေ ဓမ္မဿ-တရားတော်၏၊ သံဃေ သံဃဿ-
 သံဃာတော်၏၊ ဣဒမ္ပိ ရတနံ အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ-ဤရတနာ၏
 အဖြစ်သည်လည်း၊ ပဏိတံ ပဏိတော- မြတ်၏၊ ဧတေန သစ္စေန-
 ဤသို့မှန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်၊ ပါဏိနံ-သတ္တဝါ
 တို့အား၊ သုဝတ္ထိ-ကောင်းသော စီးပွား ချမ်းသာသည်၊ ဟောတု-
 ဖြစ်စေသတည်း။

၁၅၆-၇-ဂ။ တေ-သင့်အား၊ သဗ္ဗမင်္ဂလံ- ခပ်သိမ်းသော
 မင်္ဂလာသည်၊ ဘဝတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သဗ္ဗဒေဝတာ- ခပ်သိမ်း
 သော နတ်တို့သည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ရက္ခန္တု- စောင့်စေကုန်သတည်း၊
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန- ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အာနု
 ဘော်တော်ကြောင့်၊ သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန-ခပ်သိမ်းသော တရား
 တော်တို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ သဗ္ဗသံဃာ နုဘာဝေန-
 ခပ်သိမ်းသော သံဃာတော်တို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊
 သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ တေ-သင့်အား၊ သုခိ-ချမ်းသာခြင်းတို့သည်၊
 ဘဝန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ (နှစ်ဂါထာကား၊ ဓမ္မာနုဘာဝေန-
 သံဃာနုဘာဝေနသာ ထူးသည်။)

၁၅၉။ မဟာကာရုဏိကော- မြတ်သော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်ထ
 သော (တနည်းကား) များသော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်ထသော၊
 နာထော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗပါဏိနံ- ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ

တို့၏။ ဟိတဝေဒနာ- အစီးအပွားအလှိုင်း၊ သဗ္ဗာ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊
ပါရမီ-ဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို၊ ပုရေတွာ-ဖြည့်တော်မူ၍၊ ဥက္ကမံ-
မြတ်စွာသော၊ သမ္မောဓိ-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊
ပတ္တော-ရောက်တော်မူပြီး၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့မှန်သော
စကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်၊ တေ-သင်၏၊ သောတ္ထိ-စီးပွားချမ်းသာ
သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၀။ သကျာနံ- သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ နန္ဒိဝခုနော- နှစ်လို
ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိယာ-
ဗောဓိပင်၏၊ မူလေ- အရင်း၌၊ ဇယန္တော ယထာ- မာရ်ငါးပါးကို
အောင်တော်မူလေသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ဇယော-
အောင်ခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဇယမဂ်လေ-အောင်
အပ်သော မဂ်လာ၌၊ တဝ- သင်အား၊ ဇယဿု- အောင်စေ
သတည်း။

၁၆၁။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ- ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ အဘိ
သေကေ-ဗုဒ္ဓါဘိသေက မဂ်လာကို ခံယူရာ ဖြစ်ထသော၊ ပုထု
ပုက္ကလေ-မြေပြင်၌ အထူးတင့်တယ်ထသော၊ သီသေ-မြေပြင်၏
နီးထိပ်လည်း ဖြစ်ထသော၊ အပရာဇိတပလ္လက္ကေ- မာရ်ငါးပါးကို
အောင်မြင်သော ပလ္လင်တော်၌၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော- လူသုံးပါးထက်မြတ်
သော သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကျေးဇူးသို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ပမောဒတိ-ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။

၁၆၂။ ဧဝံ-ဤအတူ၊ တဝ-သင်အား၊ သုနက္ခတ္တံ-ကောင်းသော
နက္ခတ်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သုမဂ်လံ- ကောင်းသော
မဂ်လာသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ သုပ္ပဘာတံ- ကောင်းစွာ
ခိုးသောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ သုဟုဋ္ဌိတံ-
ခွဲကောင်းစွာစီးပွားခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ သုခဏော

စ- ကောင်းသော ခဏသည်လည်း၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊
 သုမုဟုတ္တော စ- ကောင်းသော မုဟုတ်သည်လည်း၊ ဟောတု-
 ဖြစ်စေသတည်း၊ ဗြဟ္မစာရိသု- မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော
 သူတော်ကောင်းတို့အား၊ သုယိဋ္ဌိ- ကောင်းစွာ ပူဇော်ခြင်းသည်၊
 ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ- မြတ်သော၊ ကာယကမ္မံ- ကာယကံသည်
 ၎င်း၊ ပဒက္ခိဏံ- မြတ်သော၊ ဝစီကမ္မံ- ဝစီကံသည်၎င်း၊ ပဒက္ခိဏံ-
 မြတ်သော၊ မနောကမ္မံ- မနောကံသည်၎င်း၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
 သတည်း၊ ပဒက္ခိဏေ- မြတ်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၌၊
 တေ-သင်၏၊ ပဏိဓိ- ဆောက်တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၁၆၄။ တေ-ထိုခပ်သိမ်းသော လူနတ်တို့သည်၊ ပဒက္ခိဏာနိ-
 မြတ်သောအမှုတို့ကို၊ ကတုာန- ပြု၍၊ ပဒက္ခိဏေ- မြတ်ကုန်သော၊
 အတ္ထေ-အကျိုးတို့ကို၊ လဘန္တိ-ရကုန်၏၊ အတ္ထလဒ္ဓါ- ရအပ်သော
 အကျိုးရှိကုန်သော၊ တေ- ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ သုခိတာ-
 ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဗုဒ္ဓသာသနေး-မြတ်စွာဘုရား သာသနာ
 တော်၌၊ ဝိရုဇ္ဈာ- ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၊ သဗ္ဗေဟိ-
 ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဉာတိဘိ- အဆွေအမျိုးတို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊
 အရောဂါ- အနာကင်းကုန်သည်၊ သုခိတာ- ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်
 သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ ပုဗ္ဗဏှသုတ် ပရိတ်တော်သည်၊
 နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

အဋ္ဌမ ဓာစောဝ်

(ဆုံးမစာများ)

- ၁။ တောင်ဖိလာဆရာတော် ဆုံးမစာ
- ၂။ ကြောက်ကြီး ၉ - လုံး ဆုံးမစာ
- ၃။ သိင်္ဂါလောဝါဒ ဆုံးမစာ
- ၄။ ဂိဟိဝိနယ ဆုံးမစာ
- ၅။ သုတရတနာ ဆုံးမစာ
- ၆။ ဘိုးသူတော် ဦးနုစကားပုံ ဆုံးမစာ

တောင်မီးသေဆရာတော် ဆုံးမစာ

ဖျက်စု ၂၀

- ၁။ စေတီမှန်းထား၊ တည်ထား ကောင်းလျက်၊ ညောင်ပင်
ဖျက်သည်။
- ၂။ မြစ်ရေ မနက်၊ သောင်ပြင် ဖျက်သည်။
- ၃။ မင်းကောင်းပါလျက်၊ အမြှောင် ဖျက်သည်။
- ၄။ လက်ဆုံစား၊ မယားကောင်းလျက်၊ အပြောင် ဖျက်သည်။
- ၅။ မောင်းသွင်း ခုနင်း၊ ရေလျှင်သွင်း၊ ပျိုးခင်းကောင်းလျက်၊
မြှောင်တောင် ဖျက်သည်။
- ၆။ လက်ဆက် တကူ၊ လှေမှုခိုင်လျက်၊ မီးပိုးဖျက်သည်။
- ၇။ လက်တီး ကြမ်းပြင်၊ ဆင်ဝင် ကောင်းလျက်၊ ဝဲလင်း
ဖျက်သည်။
- ၈။ ဣတ္ထိယမှု၊ ရူပကောင်းလျက်၊ ဆံထုံး ဖျက်သည်။
- ၉။ ဓမ္မသတ်တရား၊ ရှိပါငြားလည်း၊ တိမ်းပါး ငဲ့ကွက်၊ လက်
ဆောင် ဖျက်သည်။
- ၁၀။ ရဟန်းတရား၊ ကျင့်ပါငြားလျက်၊ အစား ဖျက်သည်။
- ၁၁။ သီလငါးပါး၊ ကျင့်သူအားကို၊ စီးပွားရမက်၊ လောဘ
ဖျက်သည်။
- ၁၂။ သုခမိန်ဟု၊ ကျော်ရှိန်နွံသိ၊ ပညာရှိ၊ ကြီးဘိအမျက်၊ ဒေါသ
ဖျက်သည်။

- ၁၃။ တိုက်နှင့် ကျီကျ၊ ထုပ်လျောက် စသည်၊ ခိုင်လှ ပေလျက်၊
ပေါင်းကွပ် ဖျက်သည်။
- ၁၄။ ပြည်ရွာ တိုင်းကား၊ ဧည့်ပင်ငြားလည်း၊ ခေါင်းပါး ခေါင်း
လျက်၊ စပါး ဖျက်သည်။
- ၁၅။ ပဉ္စင်တူရိယာ၊ နဲ့ခရာ၊ သာယာပေလျက်၊ လင်းကွင်းဖျက်
သည်။
- ၁၆။ လက်သင် လှော်ကား၊ လှော်ပေ ငြားလည်း၊ အသွား
ကောင်းလျက်၊ လှေပဲ့ ဖျက်သည်။
- ၁၇။ ဘောဇဉ် ငါးပါး၊ ပျား အရသာ၊ ကောင်းပါပေလျက်၊
ဆားငန် ဖျက်သည်။
- ၁၈။ ဆီမီး တန်ဆောင်၊ ဝင်းပြောင် ပေလျက်၊ လေဆိုး
ဖျက်သည်။
- ၁၉။ ဣတ္ထိယမူ၊ ရူပလက္ခဏာ၊ ကောင်းပါပေလျက်၊ ရောဂါ
နှိပ်စက်၊ အနာဖျက်သည်။
- ၂၀။ သူကောင်း ဖြစ်ငြား၊ မူထား ကောင်းလျက်၊ အပေါင်း
ဖျက်သည်။

ခက်စု ၂၄

- ၁။ တင်ပေဘူးသည်၊ ကျေးဇူးရှိလျက်၊ အဆပ်ခက်။
- ၂။ မယားရှိလျက်၊ အလှည့်ခက်။
- ၃။ ဧည့်သည် ညဉ့်နက်၊ အအိပ်ခက်။
- ၄။ ပစ်ခွါခဲ့လျက်၊ အပြန်ခက်။
- ၅။ လာခဲ့ခေါ်လျက်၊ အနှင်ခက်။

- ၆။ ပေးပါလျက်၊ အယူခက်။
- ၇။ ချောင်းရေလျှံတက်၊ အကူးခက်။
- ၈။ ရင်ဆိုင်တွေ့လျက်၊ အပြေးခက်။
- ၉။ သံသာချိုမြွန်၊ စကားခက်။
- ၁၀။ ကြောက်လန့် ပြေးတက်၊ အဆင်းခက်။
- ၁၁။ ကန့်ကူကျောက်ထွက်၊ အရေးခက်။
- ၁၂။ မျဉ်းတံကောက်လျက်၊ အတားခက်။
- ၁၃။ သန္ဓေပြည့်နှက်၊ ဆေးကုခက်။
- ၁၄။ ခရီးညွှန်ထက်၊ အသွားခက်။
- ၁၅။ တံတားကျိုးပျက်၊ အလျှောက်ခက်။
- ၁၆။ ရေအိမ်ပြိုပျက်၊ အပြင်ခက်။
- ၁၇။ သားမြေးဆိုးလျက်၊ အစွန့်ခက်။
- ၁၈။ ထွေးပြန်ပြီးလျက်၊ အမျှခက်။
- ၁၉။ မြတ်သည်သုံးပါး၊ မှန်ထားပြီးလျက်၊ အသုံးခက်။
- ၂၀။ ဆူးညောင်တွင်းကျင်း၊ ကျုံးတွင်ပြည့်နှက်၊ အဝင်ခက်။
- ၂၁။ အသားမည်းနက်၊ အဆင်ခက်။
- ၂၂။ ဆိုးသည်သတင်း၊ သားချင်းရှိလျက်၊ အပြောခက်။
- ၂၃။ ပက်ပယ်လှေဖျက်၊ အတိုက်ခက်။
- ၂၄။ ကဲ့ပြားအယူ၊ နားကင်းထူ၊ သုံးလူရှင်လျက်၊ အဟောခက်။

ခဲစု ၁၀

- ၁။ လူအဖြစ်ကို၊ စင်စစ်မလွဲ၊ ရမည်ခဲ။
- ၂။ ရလှည့်ပါလည်း၊ အင်္ဂါပြည့်ဝ၊ ပုရိသဟု၊ မုချမလွဲ ရမည်ခဲ။
- ၃။ ပုရိသစစ်၊ ဖြစ်လင့်ကစား၊ မြတ်တရားကို၊ တိုးပွား နှိုက်နဲ၊ သိမည်ခဲ။

- ၄။ သိဌားသော်လည်း၊ ပျက်ချော်မလွဲ၊ တော်မည်ခဲ။
- ၅။ တော်ဌားပါလည်း၊ ရှေ့နောက်စိတ်ထဲ၊ တတ်မည်ခဲ။
- ၆။ ဂတိလေးပါး၊ ထိုတရားကို၊ စွန့်စားရှောင်လွှဲ၊ ကျင့်မည်ခဲ။
- ၇။ မိစ္ဆာယူမှား၊ အပါယ်လားသော်၊ တရားမစွဲ၊ ကျွတ်မည်ခဲ။
- ၈။ အရှင်မင်းက၊ မှူးမတ်စသည်၊ ပြည်မလူများ၊ မတရားက၊
တိုင်းကားပြည်ထဲ၊ စည်မည်ခဲ။
- ၉။ ဘေဘူ တောင်ဖျား၊ ပတ္တမြားကို၊ စွန့်ထားညွှန်ပေါ်၊ နှစ်တုံ
သော်လည်း၊ တေဇော်ညွှန်ထဲ၊ နှစ်မည်ခဲ။
- ၁၀။ ပညာလွန်ကြူး၊ ဂုဏ်အထူးနှင့်၊ ကျေးဇူးရှိမှု၊ ထိုသသူအား၊
ခေါင်းပါးဆင်းရဲ၊ ရှိမည်ခဲ။

မမြေစု ၆

- ၁။ ရူပလက္ခဏာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၊ များစွာဖောက်လွဲ၊ တည်မမြဲ။
- ၂။ လောကီဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ များစွာသိမ်းဆဲ၊ နေမမြဲ။
- ၃။ ပုထုဇန်လူ၊ မောဟထူကို၊ အယူစုပ်စွဲ၊ မှတ်မမြဲ။
- ၄။ သူယုတ်တို့အား၊ ချစ်သနား၍၊ ချီးစားမြှောက်ကဲ၊ ရာမမြဲ။
- ၅။ သစ်ကိုင်းခက်မြိုင်၊ ကမ်းမနိုင်၊ ပြိုင်ယိုင်ရေထဲ၊ တည်မမြဲ။
- ၆။ ငါတကားဟု၊ ကြိမ်းဝါးမောင်းမဲ၊ မှတ်မမြဲ။

ကျေခက်ကြီး ၉ - လုံး ဆုံးမစာ

- ၁။ မျက်ကွယ်မျက်မြင်၊ မဆင်ခြင်၊ လူရှင်သိမည်ကြောက်။
- ၂။ မေတ္တာကုန်ခန်း၊ စိတ်မချမ်း၊ ညှိုးနွမ်းမည်ကိုကြောက်။
- ၃။ ကိုယ်နှင့်မတန်၊ စကားလွန်၊ မင်းဒဏ်သင့်မည်ကြောက်။
- ၄။ သစ္စာမမြဲ၊ အကျင့်လွဲ၊ ပါယ်ထဲရောက်မည်ကြောက်။
- ၅။ လွန်ကျူးသမျှ၊ နောက်နောင်တ၊ ရှိရမည်ကိုကြောက်။
- ၆။ သေနှင့်အရက်၊ လူကိုဖျက်၊ အရှက်ရမည်ကြောက်။
- ၇။ မင်း၏ဥစ္စာ၊ အနည်းသာ၊ ပြစ်ဆာရောက်မည်ကြောက်။
- ၈။ မဟုတ် မလျား၊ သူလှည့်ဖြား၊ မှောက်မှား မည်ကိုကြောက်။
- ၉။ ရန်သူငါးချက်၊ အခင်းဖျက်၊ သေပျက်မည်ကိုကြောက်။

(တွင်းသင်းတိုက်ဝန်)

သင်္ဂဇာ ဆရာတော်၏

သိင်္ဂါသောဝါဒ ဆုံးမစာ

သားသွီး ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၁။ ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လူမျှ
ဝေ၍၊ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဘွယ် သားတို့တာ။

မိဘ ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၂။ မကောင်းမြစ်ထာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်
စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဘခင်
မယ်တို့တာ။

တပည့် ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၃။ ညီညာထကြ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမှုကြိုဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကျွေး၊
သင်တွေးအံ့ရွတ်၊ တပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

ဆရာ ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၄။ အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်
ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့၊ ကျင့်ဘို့ ဝတ်ငါးဖြာ။

လင် ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၅။ မထိမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊
မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင် လင်ကျင့်ရာ။

မယား ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၆။ အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုတ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊
လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမှု၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။

မိတ်ဆွေ ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၇။ ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊
နှုတ်မြှောက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေမိတ်သဟာ။

အရှင်သခင် ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၈။ ဝစ္ဆာကျေးဇူး၊ ပြုရေးစီရင်၊ နာလျှင်ကုစေ၊ ငှဝေရသာ၊
အခါကိုလှုတ်၊ အရှင်ဝတ်၊ ဟောရွတ် ပဉ္စမာ။

ကျေးကျွန် ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၉။ အိပ်သော် နောက်ကျ၊ ထ၊ သော်ကားရှေး၊ ပေးမှယူအပ်၊
စေ့စပ်ဆောင်ရွက်၊ ကျေးဇူးမြှောက်၊ ငါးချက် ကျွန်ကျင့်ရာ။

ဒါယကာ ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၁၀။ မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ ခင်မင် နှုတ်ချို၊
လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ တတ်အား လှူစေ၊ ငါးခုနေ၊ ပြုလေ ဒါယကာ။

ရဟန်း ကျင့်ဝတ် (ငါးပါး)

၁၁။ မကောင်းမြစ်ထား၊ ကောင်းရာကိုလှစ်၊ အသစ်သဟာ
ကျူး၊ နားဘူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု၊
ခြောက်ခု လွန်သေချာ။

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ၏
နိပါတီနိယ ဆုံးမစာ

ဥစ္စာပျက်ကြောင်း ၆-ပါး

သေစာ သောက်စား၊ လမ်းသွား ခါမဲ့၊ ရှင်သတင်၊ ပျော်ရွှင်
အန်လောင်း၊ မကောင်းမိတ်ဖျင်း၊ ပျင်းရိခြင်းကား။ ။ယိုယွင်း
ဥစ္စာ ပျက်ကြောင်းတည်း။

သေအရက်သောက်ခြင်း အပြစ် ၆-ပါး

ဥစ္စာယုတ်ခြင်း၊ ငြင်းခုံများစွာ၊ ရောဂါထူပြော၊ ကျော်စော
မဲ့တုံ၊ မလုံအင်္ဂါ၊ ပညာနည်းရှား၊ ဤခြောက်ပါးကား။ ။
သောက်စားသေစာ အပြစ်တည်း။

အခါမဲ့ သွားလာခြင်း အပြစ် ၆-ပါး

ကိုယ့်သားမယား၊ တခြားဥစ္စာ၊ လုံရာမဲ့ရှောင်း၊ မကောင်း
အရာ၊ ရှံရှာလေအပ်၊ ယိုးစွပ်ရောက်မှု၊ ဆင်းရဲစု။ ။ခြောက်ခု
ခါမဲ့ သွားပြစ်တည်း။

သဘင်ပွဲလမ်း အပြစ် ၆-ပါး

က၊ခြင်း တလီ၊ သီ၊သည် တသီး၊ မှတ်တီး တသင်း၊ ပြိန်ဖျင်း
တအုပ်၊ လက်ခုပ် တတည်၊ အိုးစည်ကဖြာ၊ ရှိရာရှာ၍၊ ဥစ္စာပျက်မှု၊
ဤခြောက်ခုကား။ ။ကြည့်ရှုသဘင် အပြစ်တည်း။

လောင်းကစားသူ အပြစ် ၆-ပါး

အောင်သူရန်ပွား၊ ရှုံးသားစိုးရိမ်၊ စည်းစိမ်လျော့ပါး၊ တရား
သဘင်၊ မဝင်သက်သေ၊မိတ်ဆွေနှိမ့်ဆို၊ မလိုထိမ်းမြား၊ဤခြောက်
ပါးကား။ ။ပျော်ပါးမိကြွအန် အပြစ်တည်း။

မိတ်ဆွေပျက် ၆-ပါး

ကြေအန်ကြူးထ၊ မိန်းမကြူးထွေ၊ သေစာကြူးမှု၊ အတုပြုငြား၊
လှည့်စား တထောက်၊ မျက်မှောက် လှည့်ချက်၊ နိုင်ထက် လူယူ၊
ဤသူခြောက်ပါး၊ မိတ်ဖြစ်လားကြောင့်။ ။ပျက်ပြား မိတ်ဆွေ
အပြစ်တည်း။

ပျင်းရိခြင်း အပြစ် ၆-ပါး

အချမ်းပြင်းဝှန်၊ အလွန်ပူနှိုး၊ မိုးချုပ်လှမော၊ စောလှလွန်း
ရောင်၊ ဆာလောင်ပြင်းပြ၊ ဝမ်းဝလွန်တွေ၊ နေက ပညာ၊ မပွား
ရာသည်။ ။ခြောက်ဖြာပျင်းသူ အပြစ်တည်း။

အကြီးအကဲ ကျင့်ဝတ် ၆-ပါး

ထကြ၊ နိုးကြား၊ သနား၊ သည်းခံ၊ ဝေဘန်၊ ကြည့်ရှု၊ ဤ
ခြောက်ခုကား။ ။ကြီးသူ ကျင့်ရာ တရားတည်း။

မိတ်ဆွေတု ၁၆-ပါး

ကိုယ်ကျိုးကိုသာစွဲသော မိတ်ဆွေတု ၄-ယောက်

လက်ချည်းလာ၍၊ ဥစ္စာဆောင်သယ်၊ နည်းငယ်ဖြင့်သာ၊
များစွာလိုရှိ၊ ဘေးထိရောက်ခါ၊ ပြုလာတုံဘိ၊ မိမိကျိုးငှါ၊ မှီလာ
ပေါင်းယှဉ်၊ လေးယောက်စဉ်ကား။ ။အညဒတ္တဟရတည်း။

နှုတ်ဖြင့်ဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေတု ၄-ယောက်

ရှေးဖြစ်စေ့စပ်၊ တထပ်နှောက်မှီး၊ ချည်းနှီးသင်္ဂြိုဟ်၊ ပေးလို
စဟန်၊ ပစ္စုပ္ပန်မှု၊ ပြည့်ပျက်ပြား၊ ဤလေးပါးကား။ ။မှတ်
သား ဝစီပရမတည်း။

ချစ်ဘွယ်ကိုဆိုသော မိတ်ဆွေတု ၄-ယောက်

မကောင်း ခွင့်ပြု၊ ကောင်းမှုကိုလျှင်၊ ဆင်ခြင်မရှု၊ ခွင့်ပြု
သည်ပင်၊ ရှေ့တွင်ချီးမွမ်း၊ ဖုံးလွှမ်းကွယ်လျှင်၊ ကဲ့ရဲ့ချင်သည်။ ။
လေးအင် ပိယဘာဏီတည်း။

မကောင်းမှု၌ အဖေပြုသော မိတ်ဆွေတု ၄-ယောက်

သောက်တုတ် သေရက်၊ ညဉ့်နက် လမ်းသွား၊ ရှုစားသဘင်၊
ပျော်ရွှင် အန်စာ၊ လေးရပ်မှာပင်၊ တကွထင်သည်။ ။လေးအင်
အပါယ် သဟဲတည်း။

မိတ်ဆွေစစ် ၁၆-ပါး

ကျေးဇူးရှက်ဆောင်သော မိတ်ဆွေစစ် ၄-ယောက်

မေ့လျော့စောင့်လာ၊ ဥစ္စာစောင့်ရှောက်၊ ဘေးရောက်ကိုးကွယ်၊
ပြုဘွယ်ရှိက၊ နှစ်ဆဥစ္စာ၊ ချေပေးလာသည်။ ။လေးဖြာ
ဥပကာရတည်း။

ဆင်းရဲချမ်းသာ မပစ်ခွါသော မိတ်ဆွေစစ် ၄-ယောက်

လျှိုဝှက်စကား၊ ကြားစေတုံလျက်၊ သူလျှိုဝှက်၍၊ ဘေးတွေ
မစွန့်၊ မတုန့်တုံပါ၊ သူ့ကိုညှာလျက်၊ ကိုယ့်သက်စွန့်မြောက်၊
ဤလေးယောက်ကား။ ။မျှလောက်ချမ်းသာ ဆင်းရဲတည်း။

အကျိုးရှိရာ ပြောကြားသော မိတ်ဆွေစစ် ၄-ယောက်

မကောင်းမြစ်ထာ၊ ကောင်းရာသွင်းထာ၊ မကြားစတောင်း၊
အကြောင်းကြားလာ၊ နတ်ရွာလမ်းပြ၊ ဤလေးဝကား။ ။
မည်ရ အတ္ထကွာယီတည်း။

အစဉ်သနားတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် ၄-ယောက်

ဥစ္စာခမ်းနား၊ မပွားသမြို့၊ မနှစ်လို့ငြား၊ ပွားကရွှင်မြို့၊
ကျေးဇူးမဲ့ကို၊ ဆိုသော်တားမြစ်၊ ကျေးဇူးဖြစ်ကို၊ ဆိုသော်ချီးမွမ်း၊
သူတို့တမ်းကား။ ။ မိတ်ကျမ်း အနုကမ္မတည်း။

အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရပ် ၆-မျက်နှာ

အရွှေမိဘ၊ တောင်မှဆရာ၊ နောက်မှာမယား၊ မြောက်ကား
မိတ်ဆွေ၊ အောက်ခြေကျွန်များ၊ အထက်ဖျားကား။ ။ ပုဏ္ဏား
ရဟန်း ခြောက်ရပ်တည်း။

အလောင်းအလျာတို့ အလိုတော် ၆-ပါး

လောဘ ဒေါသ၊ မောဟကင်းလို့၊ တောခိုတဖြာ၊ ဆိတ်ရာ
ငြိမသက်၊ ဝဋ်မှထွက်။ ။ ခြောက်ချက် လောင်းလျာ လိုတော်
တည်း။

မပြတ်ဆင်ခြင်ရာသောတရား ၅-ပါး

အိုခြင်းတဖြာ၊ နာခြင်းတထွေ၊ သေခြင်းတခြား၊ ကဲ့ပြား
တတန်၊ ကံလျှင်ဥစ္စာ၊ ဤငါးဖြာကို၊ မကွာနေ့ည၊ ဉာဏ်သက်
ဝင်၍၊ ဆင်ခြင်ကြ။

ဂီဟိဝိနယ ဆုံးမစာ ပြီး၏။

ညောင်ပင်သာ ဦးပုညရေး

သုတရတနာ ဆုံးမစာ

- ၁။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၊ သံဃသုံးဆိုင်၊ မြတ်ဘုန်းလှိုင်၊ ဆယ်ခိုင်လက်စုံမိုး။
- ၂။ အန္တရာယ် ကင်းကြောင်း၊ ဆုပန်တောင်း၊ ညွတ်ပျောင်း ရှိရှင်ခိုး။
- ၃။ သုတရတနာ၊ သံပေါက်စာ၊ မှတ်ရာ လူအမျိုး။
- ၄။ မှတ်သားမိသော်၊ အနှစ်ကျော်၊ ထင်ပေါ် နှမ်းမညှိုး။
- ၅။ မညှိုးဂုဏ်ရောင်၊ ဝင်းထိန်ပြောင်၊ လူ့ဘောင်ကဲမြင့်ဖြိုး။
- ၆။ မီးရောင် လ-ရောင်၊ နေအရောင်၊ ဉာဏ်ရောင်လွှမ်း၍မိုး။
- ၇။ ပညာသမာ၊ အဘာနတ္ထိ၊ မြတ်မုနိ၊ ဟောရှိကျမ်းကိုကိုး။
- ၈။ ထိုကြောင့် များစွာ၊ လူတကာ၊ ပညာ ရအောင်ကြိုး။
- ၉။ ပညာကောင်းမှာ၊ ပဒေသာ၊ သုံးရာ မကုန်နိုး။
- ၁၀။ မေတ္တာကောင်းမှာ၊ ရန်တကာ၊ ပယ်ကွာ ရေချမ်းအိုး။
- ၁၁။ သဒ္ဓါကောင်းမှာ၊ နောင်ဘို့ပါ၊ ချမ်းသာဆင့်ဆင့်တိုး။
- ၁၂။ မေထုန်၊ အိပ်၊ စား၊ ဤသုံးပါး၊ လူနွား ရှိသည်ပင်။
- ၁၃။ နွားထက်ပညာ၊ လူကသာ၊ မှတ်ပါပုံပြုထင်။
- ၁၄။ ပညာမဲ့က၊ လူဗာလ၊ တမျှနွားအသွင်။
- ၁၅။ နွားနှင့်တမျှ၊ တမျှတူ၊ လူဖြစ် တက်တက်စင်။
- ၁၆။ တက်တက်စင်ပြုန်း၊ လူဖြစ်ရှုံး၊ လူသုံးဖော်မဝင်။
- ၁၇။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး၊ သုံးပါးမကောင်း၊ ဤအကြောင်း၊ ဉာဏ်လောင်း ရှုဆင်ခြင်။
- ၁၈။ ဖော်မပြုရာ၊ လူ့ဗာလ၊ အင်္ဂါသုံးခုတင်။

- ၁၉။ လူယုတ်လူမိုက်၊ ဒုစရိုက်၊ နှစ်ခြိုက်စုံမက်ခင်။
 ၂၀။ ပမာပုံထုတ်၊ တူစွာဟုတ်၊ အပုပ်ယင်မဲခင်။
 ၂၁။ အပုပ်ဒုစရိုက်၊ လူမိုက်ယင်မဲ၊ ပမာတဲ မလဲ့တူသည်ပင်။
 ၂၂။ ကောင်းရာနှီးနှော၊ ဆုံးမပြော၊ သဘော သူမဝင်။
 ၂၃။ ဝင်အောင် သဘော၊ ထပ်ခါပြော၊ ဒေါသ အများတင်။
 ၂၄။ သူမိုက်ကိုခင်၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်၊ ကိုယ်လျှင်မိုက်မည်သာ။
 ၂၅။ အမဲသားပုပ်၊ ပုဝါထုပ်၊ ထုပ်သည့်ပုဝါ၊ ပုပ်လိမ့်ကေနပါ။
 ၂၆။ ထိုကြောင့် မှတ်ပိုက်၊ လူအမိုက်၊ မကြိုက်ရှောင်ကြဉ်ခွါ။
 ၂၇။ ချိုရိုက်နှား၊ စွယ်ရိုများကို၊ ရှောင်ရှား တောင်တရာ။
 ၂၈။ လူမိုက်ကိုလျှင်၊ မမြင်ရာက၊ ရှောင်ကုန်ကြ၊ ကျမ်းပြ
 မိန့်ခွဲမှာ။

- ၂၉။ အဇာတသတ်၊ ဒေဝဒတ်၊ အမြတ်ထင်မိရှာ။
 ၃၀။ အထင်လဲ့ငြား၊ ပေါင်းဖော်များ၊ လားသည်ငရဲရွာ။
 ၃၁။ ရှုံးခြင်းကြီးစွ၊ ရှုံးရှာရာ၊ ဗာလဆဲ့တုက်တာ။
 ၃၂။ ဗာလနှင့်တဲ၊ ကေနဘဲ၊ မလဲ့မိုက်တက်စွာ။
 ၃၃။ စကားယွင်းစုတ်၊ အဆိုနုတ်မူ၊ အမိယုတ်သည့်သား။
 ၃၄။ ကိုယ်မူယွင်းစုတ်၊ အကျင့်နုတ်မူ၊ အဘယုတ်သည့်သား။
 ၃၅။ ဝါစာကာယ၊ မကောင်းကြမှု၊ မိဘယုတ်သည့်သား။
 ၃၆။ မိဘဟိနတ်၊ အကဲခတ်၊ မှတ်၍ သတိထား။
 ၃၇။ အမိအဘ၊ ကဲမကျအောင်၊ သတိဆောင်၊ ကောင်းအောင်
 ကျင့်အများ။
 ၃၈။ မြေမြက် ရေကြာ၊ သိစရာ၊ လူမှာကျင့်တရား။
 ၃၉။ ပညာဗုဒ္ဓိ၊ ရှိမရှိ၊ ဆိုဘိမြက်စကား။
 ၄၀။ စကားမူလ၊ ဉာဏ်စွမ်းက၊ ဟုတ်လှ မှန်မမှား။
 ၄၁။ ပညာရှိမှ၊ ပဏ္ဍိတ၊ နာမကျော်ထင်ရှား။

- ၄၂။ ပညာရှိမှာ၊ လက္ခဏာ၊ အင်္ဂါ ကြောင်းသုံးပါး။
 ၄၃။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး၊ စောင့်စည်းသုံး၊ ကျင့်ထုံးမတိမ်းပါး။
 ၄၄။ ဖြောင့်မန်ကောင်းမွန်၊ ပညဝန်၊ အလွန်မြတ်နိုးကြ။
 ၄၅။ မြတ်နိုးအပ်စွာ၊ ပညဝါ၊ ရှာ၍ ပေါင်းဖက်မှ။
 ၄၆။ သူတော်ပဏ္ဍိ၊ ပေါင်းဖက်မိ၊ အသိဉာဏ်ပြည့်ဝ။
 ၄၇။ အသိပညာ၊ ရှိသောခါ၊ သဒ္ဓါကြည်ဆူဆူ။
 ၄၈။ ရှင်ကြည်သဒ္ဓါ၊ ရှိသူမှာ၊ ကင်းကွာမစွေရ။
 ၄၉။ မစွေရပျောက်၊ စိတ်မနောက်၊ ရောက်လွယ် သခံတ။
 ၅၀။ သူမြတ်သူတော်၊ ပေါင်းမိသော်၊ အဟော်ဝတ၊ ကောင်းလေစွ။
 ၅၁။ ပန်းပေါင်းနံ့သာ၊ ထုပ်ပုပ်၊ လှိုင်စွာ မွေးပျံ့လှ။
 ၅၂။ ပုံပြနည်းလောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊ ပေါင်းမိပါယ်မကျ။
 ၅၃။ သဗ္ဗိရေဝ၊ သမာသေထ၊ လောကထွတ်ထား၊ မြတ်ဘုရား၊ ထင်ရှား ဟောဖော်ပြ။
 ၅၄။ သုတဝုဒ္ဓိ၊ ပညာရှိ၊ ခွင့်သိ လွန်လိမ္မာ။
 ၅၅။ ခွင့်သိတုံ့မှ၊ ထိုသည့်သူ၊ နတ်လူ ချစ်ကြင်နာ။
 ၅၆။ ခွင့်သိချင့်မိ၊ ပညာရှိ၊ ပဏ္ဍိမြှောက်ဆိုက်ပါ။
 ၅၇။ ဆိုအောက် နေနောက်၊ စိတ်မမြောက်၊ ကင်းပျောက် တင်ပစ္စာ။
 ၅၈။ နိဝါတော စ၊ မိန့်ဟောပြ၊ မြတ်လှ မင်္ဂလာ။
 ၅၉။ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ စိတ်မကြ၊ ဟိတ်ရ ပဏ္ဍိတာ။
 ၆၀။ နှလုံးမမြင့်၊ ရွှေကြာပွင့်၊ ပုံချင့်တူအပ်စွာ။
 ၆၁။ ခင်ပွန်းအပြား၊ ပေါင်းဆယ်ပါး၊ ပြစ်မှားမပြုရာ။
 ၆၂။ ပြစ်မှားမိက၊ ပစ္စက္ခ၊ တွေ့ရ ဒဏ်ဆယ်ဖြာ။
 ၆၃။ ခင်ပွန်း ကျေးဇူး၊ မထိမ်မြူး၊ အထူးလွန်ချမ်းသာ။

- ၆၄။ ပူဇနယျ၊ ပူဇာစ၊ ဟောပြမိန့်ခွဲမှာ။
- ၆၅။ ပူဇော်ထိုက်ငြား၊ သူတို့အား၊ စိတ်ထားကြည်သဒ္ဓါ။
- ၆၆။ သဒ္ဓါကြည်လင်၊ ပူဇော်လျှင်၊ ကိုယ်တွင် ဘေးဒဏ်ကွာ။
- ၆၇။ ရှေးကတင်ဘူး၊ သူ့ ကျေးဇူး၊ အထူးဆပ်မှသာ။
- ၆၈။ ကျေးဇူးသိက၊ ဖြစ်သမျှ၊ နှစ်ဝသုခိတာ။
- ၆၉။ ကျေးဇူးချေပစ်၊ တရားလစ်၊ နှမ်းညစ်စည်းစိမ်ဟာ။
- ၇၀။ ကျေးဇူးမပစ်၊ စည်းစိမ်ဖြစ်၊ ဆန်းသစ် လ-ပမာ။
- ၇၁။ တနေ့ထက်ကို၊ တနေ့ပို၊ မောက်မိုဘုန်းသမ္ဘာ။
- ၇၂။ ကောင်းရာရောက်လို၊ အကုသိုလ်၊ ပယ်ဖြိုစွန့်ပစ်ခွါ။
- ၇၃။ အစာနှင့်ခိုင်း၊ ဝမ်းကိုနှိုင်း၊ ဝင်တိုင်းမစားနှင့်။
- ၇၄။ နေ့ညချင့်နှိုင်း၊ ကာလပိုင်း၊ ပျော်တိုင်းမအိပ်နှင့်။
- ၇၅။ ဒေသချင့်ပိုင်း၊ ခရီးနှိုင်း၊ ရောက်တိုင်းမသွားနှင့်။
- ၇၆။ အရေးချင့်နှိုင်း၊ ခြားနားပိုင်း၊ သိတိုင်းမပြောနှင့်။
- ၇၇။ ဆင်ခြင်တေးတော၊ သူ့သဘော၊ ပြောတိုင်းမယုံနှင့်။
- ၇၈။ လျှိုဝှက်သင့်ငြား၊ သူတပါး၊ အားလုံးမပုံနှင့်။
- ၇၉။ သူတပါးကို၊ အမျက်လို၊ ပြင်ကိုမထွက်နှင့်။
- ၈၀။ စကားပြောဆို၊ မှန်ကင်းလို၊ ကိုယ်ကိုမမြှောက်နှင့်။
- ၈၁။ သူများချီးမြှောက်၊ စိတ်ကြီးရောက်၊ မမြှောက်မကြွနှင့်။
- ၈၂။ အာရုံငါးဖြာ၊ သွေးဆောင်ရာ၊ အာသာမမက်နှင့်။
- ၈၃။ အကျင့်မမှား၊ စည်းသို့တား၊ တရားမလွန်နှင့်။
- ၈၄။ သရမ်းမော်ကား၊ နှုတ်ထွက်ကြား၊ စကားမကံ့နှင့်။
- ၈၅။ ကိုယ်နှင့်မျှတ၊ နှိုင်းခိုင်းဆ၊ မာန မချွန်နှင့်။
- ၈၆။ ကံနှင့်ပေးမှ၊ ငွေကြွယ်ဝ၊ လောဘ မမှန်နှင့်။
- ၈၇။ ထကြွရှိမှ၊ လိုရာကျ၊ လုံ့လ မလျော့နှင့်။
- ၈၈။ လုံ့လနှင့်ကံ၊ ကျိုးပေးသန်၊ အကြံ မပေါ့နှင့်။

- ၈၉။ နှေးသင့်လျင်သင့်၊ ဉာဏ်နှင့်ချင့်၊ မဖင့်မသော့နှင့်။
- ၉၀။ ဆိုခွင့်ရောက်မှ၊ ဆိုကုန်ကြ၊ နှုတ်ရှုမဆော့နှင့်။
- ၉၁။ ဆိုခွင့်ရောက်လည်း၊ နှုတ်သိမ်းဆည်း၊ လှည်း၍ သူ့ကို
မနှိပ်နှင့်။
- ၉၂။ မိတ်ဆွေတို့မှာ၊ ပြောင့်မှန်စွာ၊ သစ္စာမဖောက်နှင့်။
- ၉၃။ လှူပြီးဥစ္စာ၊ ပေးပြီးဟာ၊ သဒ္ဓါမပျက်နှင့်။
- ၉၄။ တရားကိုရှာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၊ မညှာမငဲ့နှင့်။
- ၉၅။ မိဘ-ဆရာ၊ ဉာဏ်ကာ၊ မေတ္တာမဖဲ့နှင့်။
- ၉၆။ ဥစ္စာကိုရှာ၊ လုံ့လရာ၊ မဝါမကြားနှင့်။
- ၉၇။ ပညာထိုးထွင်း၊ တတ်လိုလျင်း၊ မပျင်းမရိနှင့်။
- ၉၈။ မတည်မကြည်၊ သူဆိုသည်၊ အရှည်မယုံနှင့်။
- ၉၉။ ချစ်လွယ်မုန်းလွယ်၊ ပြုသူဝယ်၊ အကယ်မပေါင်းနှင့်။
- ၁၀၀။ ကိုယ်နှင့်မစာ၊ လူတကာ၊ မေတ္တာမတုံးနှင့်။
- ၁၀၁။ ကုန်းချောမှားမှိုက်၊ သူများတိုက်၊ မျက်အိုက်မမုန်းနှင့်။
- ၁၀၂။ ကိုယ်နှင့်မရာ၊ မင်းဘဏ္ဍာ၊ ပယ်ပါမသုံးနှင့်။
- ၁၀၃။ ကိုယ်နှင့်မတန်၊ ဒေါသမာန်၊ ချန်ချန်မထွက်နှင့်။
- ၁၀၄။ ကိုယ်နှင့်မလျော်၊ စကားမော်၊ မတော်မပြောနှင့်။
- ၁၀၅။ ကိုယ်နှင့်မထိုက်၊ မေတ္တာဆိုက်၊ မကြိုက်မခင်နှင့်။
- ၁၀၆။ အိမ်တွင်းကမီး၊ အိမ်ပြင်မီး၊ မီးချင်းမစပ်နှင့်။
- ၁၀၇။ သုံးပါးမီးရောင်၊ ညီးညီးပြောင်၊ လောင်အောင်မပြုနှင့်။
- ၁၀၈။ ကြွေးနှင့်မီး-ရန်၊ ဤသုံးတန်၊ ကြွင်းကျန်မထားနှင့်။
- ၁၀၉။ ခွန်အားဆုတ်ယုတ်၊ အားအန်နုတ်၊ သတ်ပုတ်မကြိုက်နှင့်။
- ၁၁၀။ ဥစ္စာနည်းပါး၊ ဆင်းရဲသား၊ အစားမကြွေးနှင့်။
- ၁၁၁။ သုတဆွံ့ရှား၊ ပညာပါး၊ စကားမလေ့နှင့်။
- ၁၁၂။ ကြွေအန်လောင်းကြွေး၊ ယစ်မှိုက်မှူး၊ မမြူးမပျော်နှင့်။

- ၁၁၃။ သူမြတ်တို့အား၊ ခြေရင်းထား၊ ပလ္လားမအိပ်နှင့်။
- ၁၁၄။ သူမြတ်တို့ရှေ့၊ မသိမ်မွေ့၊ တိုးဝှေ့မနေနှင့်။
- ၁၁၅။ ချင့်ချိန်အရေး၊ မြှော်ထောက်ထွေး၊ မမေးမပြောနှင့်။
- ၁၁၆။ အကြောင်းနှင့်လျော်၊ တိုင်းဆမြှော်၊ မခေါ်မသွားနှင့်။
- ၁၁၇။ သူများဘဏ္ဍာ၊ သိုမှီးရာ၊ နီးစွာမနေနှင့်။
- ၁၁၈။ ခရီးသွားရာ၊ ဖော်မပါ၊ ဥစ္စာမပြနှင့်။
- ၁၁၉။ လူဆိုးတွေခါ၊ အသိပါ၊ မျက်နှာမဖော်နှင့်။
- ၁၂၀။ ဆိုးဆိုးကောင်းကောင်း၊ သူ့အကြောင်း၊ စောင်းမြောင်းမဆိုနှင့်။
- ၁၂၁။ ငါ့အောက်စုတ်နုတ်၊ ဤသူယုတ်ဟု၊ ပုတ်ခတ်ညှဉ်းဆဲမပြုနှင့်။
- ၁၂၂။ ငါ့အောက်ဤသူ၊ နုတ်သောသူဟု၊ လူကိုမလေးမပြုနှင့်။
- ၁၂၃။ မလေးမစား၊ သူတပါး၊ လှည့်ဖြားမလိမ်နှင့်။
- ၁၂၄။ သူကလှည့်ဖြား၊ ပြောဆိုငြားလည်း၊ လိုက်စားမလွယ်နှင့်။
- ၁၂၅။ မာနကံမို၊ စကားဆို၊ သူ့ကိုနှိပ်၍မပြောနှင့်။
- ၁၂၆။ မိတ်ဆွေဖော်သင်း၊ လူချစ်ချင်း၊ သတင်းမပျက်နှင့်။
- ၁၂၇။ ကြောက်ရွံ့စိုးပူ၊ ထိုသသူ၊ ထပ်ကူမချောက်နှင့်။
- ၁၂၈။ သူတည်းကျင့်ဆိုး၊ ကိုယ်ကိုချိုးလည်း၊ ရန်ငြိုးမထားနှင့်။
- ၁၂၉။ မြေငယ်-မီးသေး၊ ငါမလေးဟု၊ အရေးမပေါ်နှင့်။
- ၁၃၀။ ငါ့ကိုမပစ်၊ သက်လုံးချစ်၊ စင်စစ်မယုံနှင့်။
- ၁၃၁။ သူ့အိမ်သူ့ရာ၊ ရောက်သောခါ၊ အိပ်ရာခန်းတွင်းမဝင်နှင့်။
- ၁၃၂။ ခင်းကျင်းနေရာ၊ ထားသည်မှာ၊ မြတ်ရာတက်၍မနေနှင့်။
- ၁၃၃။ ခေါင်းရင်း ခြေရင်း၊ နှလုံးသွင်း၊ ခေါင်းရင်းကိုလည်းမကျော်နှင့်။
- ၁၃၄။ ဆွေမျိုးနည်းလျက်၊ မာနတက်၊ ရန်ဖက်မရှာနှင့်။

- ၁၃၅။ နေအားကိုး၊ ဒေါသမိုး၊ ဆွေမျိုးမခွါနှင့်။
- ၁၃၆။ လုံ့လအပ်စွာ၊ အရာရာ၊ ကံသာမရိုးနှင့်။
- ၁၃၇။ လုံ့လနှင့်ကံ၊ မျှအောင်ကြံ၊ ဉာဏ်မလွတ်ကြနှင့်။
- ၁၃၈။ လုံ့လအရာ၊ ဘယ်အခါ၊ ပညာမကင်းကြစေနှင့်။
- ၁၃၉။ ပညာဟူသည်၊ အရင်းတည်၊ ကြံစည်မလစ်ကြစေနှင့်။
- ၁၄၀။ ပညာနှိုင်းညှိ၊ ကြံခွင့်ရှိ၊ သတိမကင်းကြစေနှင့်။
- ၁၄၁။ သတိနှင့်ပြု၊ အမှုမျှ၊ တခုမလစ်ဟင်းစေနှင့်။
- ၁၄၂။ ခပ်သိမ်းအမှု၊ မပြုခင်က၊ စဉ်းစားကြ၊ နောင်တမရှိကြစေနှင့်။
- ၁၄၃။ မချင့်မတွေး၊ အရေးရေး၊ မိုက်သွေး ရဲစိတ်မဝင်နှင့်။
- ၁၄၄။ မြင်မြင်သမျှ၊ တွေ့ကရ၊ ရမ်းဆ၍လည်း မကြောက်နှင့်။
- ၁၄၅။ နောင်တ ကင်းအောင်၊ သတိဆောင်၊ မယောင်မမှားကြစေနှင့်။
- ၁၄၆။ ထုံးဟောင်းစွန့်ပစ်၊ အကြံလစ်၊ ထုံးသစ်မထွင်နှင့်။
- ၁၄၇။ ထုံးသစ်အကြောင်း၊ ကျိုးပေးကောင်းလျှင်၊ ထုံးဟောင်းမခင်နှင့်။
- ၁၄၈။ ရှေးထုံးရှေးစံ၊ လမ်းဟောင်းမှန်၊ ပယ်လှန်မပစ်နှင့်။
- ၁၄၉။ ရှေးထုံးရှေးစံ၊ လမ်းမမှန်၊ အားသန်မလိုက်နှင့်။
- ၁၅၀။ ဒါနပြုရာ၊ ကြည်အပ်စွာ၊ သဒ္ဓါမညစ်ကြစေနှင့်။
- ၁၅၁။ သီလစောင့်ရာ၊ သည်းခံပါ၊ မေတ္တာမလစ်ကြစေနှင့်။
- ၁၅၂။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ၊ ပွားကြရှာ၊ အာရုံမယစ်ကြစေနှင့်။
- ၁၅၃။ ဩဃလေးဖြာ၊ သံသရာ၊ ကြာကြာမနစ်ကြစေနှင့်။
- ၁၅၄။ လောကဓမ္မ၊ အဝဝ၊ တစမဖျင်းကြစေနှင့်။
- ၁၅၅။ လောကလည်းတင့်၊ ဓမ္မမြင့်၊ ကောင်းကျင့် မယွင်းကြစေနှင့်။

- ၁၅၆။ ကောင်းကျင့်လည်းကင်း၊ တရားယွင်း၊ အဖျင်းမဖြစ်ကြ
စေနှင့်။
- ၁၅၇။ ကိုယ်ကျိုးကိုရွှါ၊ ကောင်းရာတု၊ ကောင်းမှု မပျက်ကြ
စေနှင့်။
- ၁၅၈။ ဘုရားတရား၊ သံဃာအား၊ ပြစ်မှား မလွန်ကြစေနှင့်။
- ၁၅၉။ ဆရာ မိဘ၊ ဆိုဆုံးမ၊ စိတ်က မညစ်နှင့်။
- ၁၆၀။ သက်ကြီး ရွယ်အို၊ သူတို့ကို၊ ရိုသေ ကျိုးနွံ မထန်နှင့်။
- ၁၆၁။ သူတပါးကို၊ စကားဆို၊ ငြိုငြင်ကြအောင် မပြောနှင့်။
- ၁၆၂။ ကိုယ့်ကြောင့်သူ မှာ၊ မချမ်းသာ၊ ဘယ်ငှါကိုမှ မပြုနှင့်။
- ၁၆၃။ ဘုရားဟောမြက်၊ ဓမ္မစက်၊ ဖျက်၍မပြောနှင့်။
- ၁၆၄။ တရားအနှစ်၊ ရသာစစ်ကို၊ ပယ်ပစ်မစွန့်နှင့်။
- ၁၆၅။ ပိဋကတ်ပင်လယ်၊ နယကျယ်၊ အလွယ်တတ်ပြီမထင်နှင့်။
- ၁၆၆။ တနည်းတွေ့ရုံ၊ ကျမ်းမစုံ၊ အာဂုံတယ်၍ မကိုးနှင့်။
- ၁၆၇။ ကေစံသဘော၊ တကျမ်းဟော၊ အပြောတယ်၍ မတင်းနှင့်။
- ၁၆၈။ ဂန္ထနုရ၊ မနွံကြ၊ ဝါဒတယ်၍ မငြင်းနှင့်။
- ၁၆၉။ အတ္တနောမတိ၊ ယူမှန်းသိ၊ ဖိ၍ယှဉ်ပိုင် မပြောနှင့်။
- ၁၇၀။ ကိုယ့်ထက်ဉာဏ်ရှိ၊ တတ်မှန်းသိ၊ မိမိကိုယ်ကို မမြှောက်နှင့်။
- ၁၇၁။ ဂုဏ်မရှိလျက်၊ မာနတက်၊ သူ့ထက်ကြား၍ မဝင့်နှင့်။
- ၁၇၂။ စည်းစိမ်ခြွေရွှေ၊ ရှိတုံပေ၊ စိတ်နေစိတ်ထား မမြင့်နှင့်။
- ၁၇၃။ မင်းတို့အာဏာ၊ မြစ်တားရာ၊ ဘယ်ငှါကိုမှ မကျင့်နှင့်။
- ၁၇၄။ လျှိုဝှက်အပ်ငြား၊ တွင်းစကား၊ အများ သိအောင်
မဖွင့်နှင့်။
- ၁၇၅။ သူတည်းကုန်းချော၊ ရန်တိုက်ပြော၊ သဘောစိတ်မှာ
မနင့်နှင့်။
- ၁၇၆။ နှစ်ဦးစပ်ကြား၊ ရန်စပွားအောင်၊ စကားပြစ်ရှာ မပင့်နှင့်။

- ၁၇၇။ ခြေသို လက်သို၊ လိပ်နှယ်သို၊ ကြက်လို တောင်ဖြန့်
မပြောနှင့်။
- ၁၇၈။ လူမိုက်သွေးရာ၊ မလိုက်နာ၊ ရှောင်ခွါကိုယ်စိတ် မရောနှင့်။
- ၁၇၉။ မစုံမက်သာ၊ ထိုဥစ္စာ၊ အာသာရှိတိုင်း မစောနှင့်။
- ၁၈၀။ စကား မှုရှာ၊ တောက်တီးလာ၊ ရှောင်ပါ ထွက်၍
မတောနှင့်။
- ၁၈၁။ နှစ်ဦးစပ်ကြား၊ ရန်စပွားအောင်၊ စကား ကုန်းတိုက်
မချောနှင့်။
- ၁၈၂။ အကျင့်ဖောက်ပြန်၊ မိန်းမလျှံ၊ လိုက်လံ တပ်မက်မမောနှင့်။
- ၁၈၃။ တဖက်ကိုညွှာ၊ တဖက်နာ၊ မေတ္တာမမျှ မပြုနှင့်။
- ၁၈၄။ မိဘဆရာ၊ ဆုံးမခါ၊ စိတ်မှာကောဓ မခုနှင့်။
- ၁၈၅။ ဆုံးမစကား၊ မြဲမှတ်သား၊ စိတ်ထားသဘော မနုနှင့်။
- ၁၈၆။ ဂတိလေးပါး၊ လိုက်မိမှား၊ ပျက်ပြားအပါယ် နစ်တတ်
သည်။
- ၁၈၇။ အာရုံခြောက်ပါး၊ ကျူးလွန်မှား၊ တရားမမှန် လစ်တတ်
သည်။
- ၁၈၈။ ရဟန်း ရသေ့၊ သူမြူတွေ၊ သိမ်မွေ့သီလ ညစ်တတ်သည်။
- ၁၈၉။ ကာမဂုဏ်ငါးဦး၊ လိုက်စားကြူး၊ ရှင်မြူးအာရုံ ယစ်တတ်
သည်။
- ၁၉၀။ အသစ် တွေ့ရှောင်း၊ တစိတ်ပြောင်း၊ အပေါင်း မခင်
ဖြစ်တတ်သည်။
- ၁၉၁။ အဟောင်းကိုပစ်၊ အာရုံယစ်၊ အသစ်စုံမက် ချစ်တတ်
သည်။
- ၁၉၂။ ကိုယ့်ဟာ မှန်လျက်၊ သူများလက်၊ နေ့ရက် ရှည်သော်
မြစ်တတ်သည်။

- ၁၉၃။ တရားမလျော်၊ ကျင့်မတော်၊ သေသော်မချောင် ဖြစ်တတ်သည်။
- ၁၉၄။ တဏှာ လောဘ၊ မျက်ဒေါသ၊ မောဟအပါယ် နစ်တတ်သည်။
- ၁၉၅။ ဖြတ်တန်းဖြတ်စာ၊ မသေချာ၊ မရှာတဖန် သစ်တတ်သည်။
- ၁၉၆။ စသတ်ဆယ်ပုဒ်၊ သိဘွယ်ထုတ်၊ ဟုတ်ဟုတ် ကျက်မှတ်ပါ။
- ၁၉၇။ သိမ်းဆည်းမတတ်၊ ပစ္စည်းရပ်၊ မကပ်ကိုယ်တွင် ပျက်တတ်သည်။
- ၁၉၈။ နှုတ်ဆော့နှုတ်ကျံ၊ စကားလွန်၊ အလွန်အပြင် ခက်တတ်သည်။
- ၁၉၉။ သတိမထား၊ ဆိုမိမှား၊ အများရယ်ဘွယ် ရှက်တတ်သည်။
- ၂၀၀။ မကောင်းအဖော်၊ ပေါင်းမိသော်၊ ကိုယ်ပေါ်အမှု စက်တတ်သည်။
- ၂၀၁။ အာရုံမသတ်၊ မြင်တိုင်းတပ်၊ ရစ်ပတ်တဏှာ၊ မက်တတ်သည်။
- ၂၀၂။ ပညာရှိကင်း၊ မပေါင်းသင်း၊ မိုက်တွင်းအလွန် နက်တတ်သည်။
- ၂၀၃။ သီလကျင့်ယုတ်၊ တရားဆုတ်၊ အပုပ်သတင်း ထွက်တတ်သည်။
- ၂၀၄။ သူမိုက်တို့ကို၊ နှိပ်စက်ဆို၊ ကိုယ်ကိုကြံ၍ ဖျက်တတ်သည်။
- ၂၀၅။ တံစိုးလိုက်စား၊ သူမိုက်များ၊ တရားမမှန် ကွက်တတ်သည်။
- ၂၀၆။ မောဟကြီးသူ၊ လူမိုက်မြူ၊ အယူမမှား သက်တတ်သည်။
- ၂၀၇။ သူမိုက်တို့ထံ၊ ဥစ္စာနှံ၊ ဖောက်ပြန်ခိုးယူ ဝှက်တတ်သည်။
- ၂၀၈။ ကသတ်ဆယ်တပုဒ်၊ သိဘွယ်ထုတ်၊ ဟုတ်ဟုတ် ကျက်မှတ်လေ။

- ၂၀၉။ စေတနာနုတ်စုတ်၊ သဒ္ဓါယုတ်၊ မျိုးထုတ်ရိက္ခာ နဲတတ်သည်။
- ၂၁၀။ ပါရမီဉာဏ်၊ ရင့်မသန်၊ နိဗ္ဗာန်ပဲ့ကြီး လွဲတတ်သည်။
- ၂၁၁။ နိဗ္ဗာန်ပဲ့မှ၊ မကြိမ်ပါ၊ သုံးဖြာဝဋ်မြစ် မြဲတတ်သည်။
- ၂၁၂။ ဝဋ်မြစ်မြဲခါ၊ သံသရာ၊ တဏှာရစ်နှောင် ဆွဲတတ်သည်။
- ၂၁၃။ တဏှာမူးယစ်၊ ဘဝချစ်၊ နှမ်းညစ်ဒုက္ခ ကဲတတ်သည်။
- ၂၁၄။ ဒုက္ခကဲပို၊ အကုသိုလ်၊ မပြုသူ့ထက် ရဲတတ်သည်။
- ၂၁၅။ မရဲတန်ရာ၊ ရဲမိပါ၊ ကိုယ်မှာမကောင်း တွဲတတ်သည်။
- ၂၁၆။ မကောင်းတွဲခါ၊ ဖြစ်ရာရာ၊ ချမ်းသာမရှိ စဲတတ်သည်။
- ၂၁၇။ ချမ်းသာစဲငုပ်၊ ဘဝစုတ်၊ သူနုတ်ဟူ၍ ဖဲတတ်သည်။
- ၂၁၈။ ဘဝကနုတ်၊ အကျင့်ယုတ်၊ လောကုတ်ရောက်မည် ခဲတတ်သည်။
- ၂၁၉။ နောက်ပစ်ဆယ်ပုဒ်၊ သိဘွယ်ထုတ်၊ ဟုတ်ဟုတ်မှတ်ကြပါ။
- ၂၂၀။ ချေငံချိုမော၊ သူကပြော၊ သဘောတူကကြည်တတ်သည်။
- ၂၂၁။ သဘောကြည်မှု၊ မေတ္တာကူ၊ ထိုသူမိတ်ဆွေ တည်တတ်သည်။
- ၂၂၂။ မိတ်ကောင်းဆွေစပ်၊ ရှာ၍ကပ်၊ ကျိုးနပ်စီးပွားစည်တတ်သည်။
- ၂၂၃။ မိတ်ဆွေမပျက်၊ စည်းပွားတက်၊ အသက်မြင့်ကြာ ရှည်တတ်သည်။
- ၂၂၄။ စည်းပွားလည်းတည်၊ အသက်ရှည်၊ လေးမည်စက်ကြီးလည်တတ်သည်။
- ၂၂၅။ စက်ကြီးလေးပါး၊ ပြည့်စုံငြား၊ ထင်ရှားသူကောင်း မည်တတ်သည်။

- ၂၂၆။ ညသတ်ခြောက်ပုဒ်၊ သိဘွယ်ထုတ်၊ ဟုတ်ဟုတ် မှတ်သား
လေ။
- ၂၂၇။ နှုတ်ထွက်အေးချမ်း၊ မသရမ်း၊ ရှင်လန်းမျက်နှာ ပွင့်တတ်
သည်။
- ၂၂၈။ ဥစ္စာပြည့်စုံ၊ ဓနဂုဏ်၊ လှပုံအလယ် တင့်တတ်သည်။
- ၂၂၉။ ပညာရှိမှု၊ ထိုသည့်သူ၊ လူတွင်မတ်မ မြင့်တတ်သည်။
- ၂၃၀။ အမျိုးယုတ်မှု၊ ထိုသသူ၊ အယူမကောင်းကျင့်တတ်သည်။
- ၂၃၁။ ပညာနည်းပါး၊ မာနပွား၊ စိတ်ထားအလွန် ဝင့်တတ်သည်။
- ၂၃၂။ မထောက်မထား၊ နှုတ်ရမ်းကား၊ သူ့နားမချမ်း နင့်တတ်
သည်။
- ၂၃၃။ လောဘကြီးမှာ၊ ပေးကမ်းရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်
တတ်သည်။
- ၂၃၄။ ဒေါသကြီးမှာ၊ ချီးမွမ်းရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်
သည်။
- ၂၃၅။ ဆရာတို့မှာ၊ ရိုသေရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၃၆။ အရှင်တို့မှာ၊ ခ-စားရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၃၇။ ဆွေမျိုးတို့မှာ၊ ရောပြွမ်းရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်
သည်။
- ၂၃၈။ မိန်းမတို့မှာ၊ ချစ်ကြင်နာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်
သည်။
- ၂၃၉။ အဆွေခင်ပွန်းမှာ၊ ဖြောင့်မှန်ရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်
တတ်သည်။
- ၂၄၀။ သူတော်ကောင်းမှာ၊ ဆုံးမနာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်
တတ်သည်။

- ၂၄၁။ နေရပ်ရွာမှာ၊ ညီညွတ်ရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၄၂။ အရေးရှင်မှာ၊ နှိပ်ချရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၄၃။ ဥစ္စာရှင်မှာ၊ စေခံရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၄၄။ ပညာရှိမှာ၊ ဆည်းကပ်ရာ၊ အာသာကိုယ်သို့ လိုက်တတ်သည်။
- ၂၄၅။ ဆေးကုဆရာ၊ မလိမ်မာ၊ သူနာအသက် ဆုံးတတ်သည်။
- ၂၄၆။ ကုန်ရောင်းဝယ်ရာ၊ မလိမ်မာ၊ ဥစ္စာအရင်း ရှုံးတတ်သည်။
- ၂၄၇။ မနာလိုရာ၊ ဆိုမိပါ၊ မေတ္တာမသက် တုံးတတ်သည်။
- ၂၄၈။ ကြိမ်ဖန် များစွာ၊ တောင်းသည်မှာ၊ သဒ္ဓါ သွေ့ရှောင် ပုန်းတတ်သည်။
- ၂၄၉။ စီးပွားမရှာ၊ ပျင်းရိပါ၊ ဥစ္စာရွှေ့ရွှေ့ ပြုန်းတတ်သည်။
- ၂၅၀။ ပြက်ရယ်ကြည်စား၊ ပြုဖန်များ၊ ချစ်အားမတည် မုန်းတတ်သည်။
- ၂၅၁။ သူများတွက်တာ၊ ကိုယ်ပေါ်မှာ၊ မလိမ်မာသော် ရောက်တတ်သည်။
- ၂၅၂။ သီလကင်းကွာ၊ မသမာ၊ လေးဖြာအပါယ် ရောက်တတ်သည်။
- ၂၅၃။ မိန်းမမိုက်အား၊ လိုလိုက်ငြား၊ တရားသွေဖယ် ကောက်တတ်သည်။
- ၂၅၄။ ဆုံးမလွန်ခါ၊ နားမနာ၊ မေတ္တာမကြည် နောက်တတ်သည်။
- ၂၅၅။ ဝမ်းတွင်းမပါ၊ မကြည်သာ၊ မျက်နှာမရွှင် အောက်တတ်သည်။

- ၂၅၆။ ဇာတိမသန့်၊ မိန်းမညံ၊ ကွက်ကန့်သစ္စာ ဖေါက်တတ်သည်။
- ၂၅၇။ တတ်ပြီးပညာ၊ မလေ့လာ၊ မကြာမရှည် ပျောက်တတ်သည်။
- ၂၅၈။ တွေးဆမချိန်၊ သဘောတိမ်၊ လူလိမ်တွေ့၍ မှောက်တတ်သည်။
- ၂၅၉။ လူညစ်လူတေ၊ ပေါင်းမိလေ၊ လွဲသွေကျေးဇူး ဖျောက်တတ်သည်။
- ၂၆၀။ ကျေးဇူးချေပစ်၊ အကျင့်ညစ်၊ မဖြစ်စည်းစိမ် ဟောက်တတ်သည်။
- ၂၆၁။ လူမိုက်တို့ကို၊ ချီးမွမ်းဆို၊ ကိုယ်ရောစိတ်ရော မြှောက်တတ်သည်။
- ၂၆၂။ အထဲတမာ၊ ပြင်သကာ၊ ယုံရာဆောင်၍ ရောတတ်သည်။
- ၂၆၃။ ရောတိုင်းယုံမှု၊ မိုက်တဲ့သူ၊ လူလိမ်လူညစ် ကြောတတ်သည်။
- ၂၆၄။ သက်သေစာရင်း၊ မရှိလျင်း၊ ပေးသွင်းဥစ္စာ ကောတတ်သည်။
- ၂၆၅။ လူမိုက်ဆန္ဒ၊ လိုမကျ၊ ကြံရကဲ့ရဲ့ ပြောတတ်သည်။
- ၂၆၆။ အတွင်းရေးရာ၊ သိလိုခါ၊ မေတ္တာရှိယောင် နှောတတ်သည်။
- ၂၆၇။ သူတပါးကို၊ ကဲ့ရဲ့လို၊ ကိုယ်မှာရန်သူ ပေါ်တတ်သည်။
- ၂၆၈။ ဥစ္စာမဲ့ငြား၊ ဆင်းရဲများ၊ နှစ်ပါးကိုယ်စိတ် မောတတ်သည်။
- ၂၆၉။ လျှပ်ပေါ်မျောက်တူ၊ ဆော့သောသူ၊ လူမြင်သမျှ မုန်းတတ်သည်။

- ၂၇၀။ ပညာမသင်၊ ပျင်းရိလျှင်၊ လူတွင်ဉာဏ်စ တုံးတတ်သည်။
- ၂၇၁။ ပေါင်နှံမရှိ၊ ချေးငှါးဘိ၊ မိမိဥစ္စာ ဆုံးတတ်သည်။
- ၂၇၂။ ငသိုင်းများဟင်း၊ ပမာခင်း၊ ချစ်ချင်းလွန်သော် ဟုံတတ်သည်။
- ၂၇၃။ ပစ္စည်းသုံးစွဲ၊ သူ့ထက်ကဲ၊ ဆင်းရဲရောက်၍ ကုန်တတ်သည်။
- ၂၇၄။ မော်မော်ကြားကြား၊ လူရန်းကား၊ အများမချစ် မုန်းတတ်သည်။
- ၂၇၅။ အိပ်ချင်အခါ၊ ဆာမှုတ်ရာ၊ ရန်ရှာမှောင့်လျှင် မုန်းတတ်သည်။
- ၂၇၆။ တောင်းတတ်သောသူ၊ တောင်းမှုမပေး၊ သည်နှစ်ရေး၊ မအေးစိတ်က မုန်းတတ်သည်။
- ၂၇၇။ မိတ်ဆွေသဟာ၊ မြီချေးရာ၊ တောင်းပါမကြည် မုန်းတတ်သည်။
- ၂၇၈။ စစရာရာ၊ မသေချာ၊ ထွေလာကိစ္စ လစ်တတ်သည်။
- ၂၇၉။ ကိစ္စလစ်ဟင်း၊ လူအဖျင်း၊ ပေါင်းသင်းမပြု ဖြစ်တတ်သည်။
- ၂၈၀။ အဘော်ပေါင်းသင်း၊ မရှိကင်း၊ လူချင်းမတူ ဖြစ်တတ်သည်။
- ၂၈၁။ လူချင်းမတူ၊ ဖြစ်သောသူ၊ မပြုကိုယ်စိတ် ညစ်တတ်သည်။
- ၂၈၂။ အမှတ်အသား၊ သတိထား၊ ယှင်းမှားမရှိ ဖြစ်တတ်သည်။
- ၂၈၃။ မှားယွင်းမရှိ၊ မှန်တုံ့ဘိ၊ မိမိဥစ္စာ စစ်တတ်သည်။
- ၂၈၄။ ဥစ္စာမက်မော၊ လောဘဇော၊ တောမသတ်က ပျက်တတ်သည်။
- ၂၈၅။ ကောဓမျက်မာန်၊ ဒေါသထန်၊ ခြွေခုံအနေ ခက်တတ်သည်။

- ၂၈၆။ ကိုယ်နှင့်မလျော်၊ ဝတ်စားမော်၊ သူသရော်၍ ရှက်တတ်သည်။
- ၂၈၇။ မတော်မလျော်၊ သူကိုချော်၊ လူမော်ဟူ၍ မျက်တတ်သည်။
- ၂၈၈။ အမျက်ရှိခါ၊ မကြည်သာ၊ မေတ္တာမဝင် ကွက်တတ်သည်။
- ၂၈၉။ မဝင်မေတ္တာ၊ ပျက်သောခါ၊ ကြံရှာ၍လည်း မျက်တတ်သည်။
- ၂၉၀။ တရံတဖန်၊ လောကဓံ၊ ဆက်ဆံမကင်း တွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၁။ မူဆိုးတံငါ၊ နီးကြပါ၊ ရံခါအတု လေ့တတ်သည်။
- ၂၉၂။ သူမြတ်သူတော်၊ နီးခါသော်၊ ရှင်ပျော်ကုသိုလ် မွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၃။ ခရီးခွန်ကွာ၊ ရှည်ဝေးကြာ၊ မျက်နှာမမြင် မွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၄။ ဥစ္စာမရှိ၊ ဆင်းရဲဘိ၊ ကတိမတည် ရွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၅။ ကတိမမှန်၊ လူသာမန်၊ ဖောက်ပြန်စကား ထွေတတ်သည်။
- ၂၉၆။ မိဘသွေးလိုက်၊ မျိုးစရိုက်၊ နှစ်ခြိုက်မပစ် မွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၇။ ဆင်မုန်ကျခိုက်၊ မျက်မာန်အိုက်၊ လိုက်၍လူကို ဝှေ့တတ်သည်။
- ၂၉၈။ ထိုနည်းတူစွာ၊ မုန်းသောခါ၊ မေတ္တာ ခန်းခြောက် သွေ့တတ်သည်။
- ၂၉၉။ ဖန်ဖန်ခါခါ၊ တောင်းရမ်းလာ၊ သဒ္ဓါမဖြူ ညှို့တတ်သည်။
- ၃၀၀။ မဖြူသဒ္ဓါ၊ ပေးလှရာ၊ အင်္ဂါမစုံ ချိုတတ်သည်။
- ၃၀၁။ မစုံအင်္ဂါ၊ ရှိသောခါ၊ ရှုသာမကောင်း သို့တတ်သည်။
- ၃၀၂။ သူ့ကိုနှိပ်စက်၊ ပြုသည်တုက်၊ ဝိပါက်လျင်စွာ ရောက်တတ်သည်။

၃၀၃။ မေတ္တာမသက်၊ သူ့ကိုဖျက်၊ ကိုယ်ပျက်စီး၍ မောက်တတ်သည်။

၃၀၄။ ဆရာတို့အား၊ ကျူးလွန်မှား၊ သင်ကြား ပညာ ပျောက်တတ်သည်။

၃၀၅။ ချုပ်ကြီးအုပ်ကြီး၊ ဉာဏ်မကြီး၊ ရန်မီးပေါ်၍ တောက်တတ်သည်။

၃၀၆။ သားမိုက်တို့ကို၊ ပြင်းစွာဆို၊ ကိုယ်ကိုလွန်၍ ငေါက်တတ်သည်။

၃၀၇။ သည်းခံသင့်ရာ၊ မခံပါ၊ မေတ္တာမဝင် နောက်တတ်တည်။

၃၀၈။ ဥစ္စာရမ္မက်၊ လောဘတက်၊ ယွင်းကွက်သစ္စာ ဖောက်တတ်သည်။

၃၀၉။ မာနကြီးမှု၊ စိတ်မာန်လူ၊ သူငါပေါ်ထက် မောက်တတ်သည်။

၃၁၀။ ကျေးကျွန်တို့ကို၊ နာအောင်ဆို၊ မလိုသဘော ကောက်တတ်သည်။

၃၁၁။ မထေလေစား၊ သူတပါး၊ စကားနှိပ်မှု မုန်းတတ်သည်။

၃၁၂။ အသင်အကြား၊ မရှိငြားမှု၊ မပွားပညာ တုံးတတ်သည်။

၃၁၃။ ကြွေအန် လောင်းစား၊ အပျော် များမှု၊ စီးပွားဥစ္စာ ပြုန်းတတ်သည်။

၃၁၄။ အမှား မလိုက်၊ အမှန်ကြိုက်၊ စရိုက်ကောင်း အောင်ကျင့်ရမည်။

၃၁၅။ မိတ်ကြီး ဆွေကြီး၊ ပေါင်းဖက်မှီး၊ စီးပွားလမ်းကြောင်း ဖွင့်ရမည်။

၃၁၆။ စီးပွားရှာရန်၊ တွေးဆဖန်၊ အကြံမြင့်အောင် မြင့်ရမည်။

- ၃၁၇။ လမ်းကြောင်း မှန်ပြ၊ နည်းဟောင်းရာ၊ ကိုယ်က အကြံ
ဆင့်ရမည်။
- ၃၁၈။ ကာလဒေသ၊ ချိန်မကျ၊ တွေးဆခါကောင်း လင့်ရမည်။
- ၃၁၉။ သူငါထွေပြား၊ ပြောကြငြားလည်း၊ အမှား အမှန်
ချင့်ရမည်။
- ၃၂၀။ ဆရာမိဘ၊ ဆိုဆုံးမ၊ သီသဦးထက် ပန်ရမည်။
- ၃၂၁။ သူမနာလို၊ ကဲ့ရဲ့ဆို၊ မှတ်မျှသည်းသည်း ခံရမည်။
- ၃၂၂။ သစ္စာ ကတိ၊ ရှိသူကိုသာ၊ ယုံကြည်ရာ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း
နှံ့ရမည်။
- ၃၂၃။ သီလမြဲစွာ၊ လှူသမ္မာ၊ ရှည်ကြာမိတ်ပေါင်း ဆံရမည်။
- ၃၂၄။ လှူမလှူရာ၊ အဖြာဖြာ၊ ပညာစုံစမ်း ကြံရမည်။
- ၃၂၅။ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ နိဝါတ၊ မကြမာန်ဟုန်နံရမည်။
- ၃၂၆။ ဆိုလွယ်စကား၊ မြဲတည်ကြား၊ ဖောက်ပြားမရှိ မှန်ရမည်။
- ၃၂၇။ လက္ခဏာရေး၊ မြော်ဆတွေး၊ လှူပေးကုသိုလ် မြန်ရမည်။
- ၃၂၈။ ကုသိုလ်ပြုခါ၊ ကြည်သဒ္ဓါ၊ စေတနာသုံးတန် သန်ရမည်။
- ၃၂၉။ ပုစ္ဆာဆွေးနွေး၊ သူတည်းမေး၊ မနှေးသိလျှင် ပြန်ရမည်။
- ၃၃၀။ နှစ်ဦးမကြေ၊ ရှိတုံပေ၊ ပြေအောင်ပြော၍ ဖြန်ရမည်။
- ၃၃၁။ သမီးသားများ၊ အကျင့်မှား၊ တရားပြု၍ မာန်ရမည်။
- ၃၃၂။ မိမိရန်သူ၊ ဖြစ်ဘိမူလည်း၊ ကြည်ဖြူမေတ္တာ ပို့ရမည်။
- ၃၃၃။ မာန မမြောက်၊ စိတ်မမောက်၊ သူ့အောက် နှိမ့်၍
ကြို့ရမည်။
- ၃၃၄။ ရန်သူကင်းရာ၊ ဆယ်မျက်နှာ၊ မေတ္တာပရိတ် ဆို့ရမည်။
- ၃၃၅။ မြက်မှိုက်ပုံတူ၊ မကောင်းမှု၊ ကုသိုလ်မီးနှင့် ရှို့ရမည်။
- ၃၃၆။ ကုသိုလ် ကန်ပေါင်၊ ခန့်ခိုင်အောင်၊ ကြံဆောင် အားထုတ်
ဖို့ရမည်။

- ၃၃၇။ သီလနှင့်သာ၊ မွေးကြိုင်စွာ၊ ကိုယ်မှာလိမ်းသပ် တို့ရမည်။
- ၃၃၈။ ဆရာထံမှာ၊ ဆုံးမနာ၊ ပညာရင်နှို စို့ရမည်။
- ၃၃၉။ ကုသိုလ်သမ္ဘာ၊ ဆည်းပူးရှာ၊ သဒ္ဓါကဲမောက် မို့ရမည်။
- ၃၄၀။ မောဟမှောင်ကာ၊ မလင်းပါ၊ ပညာဉာဏ်ရောင်ပျိုရမည်။
- ၃၄၁။ သူစတင်မှု၊ ရန်ပြု၊ မရမာန်စောင် ကို့ရမည်။
- ၃၄၂။ မနာလိုသည်၊ နာလိုသည်၊ ဆိုသည့်အခါ သိရမည်။
- ၃၄၃။ မချစ်ကြင်သည်၊ ချစ်ကြင်သည်၊ နာသည့်အခါ သိရမည်။
- ၃၄၄။ မိတ်ဆွေ ကောင်းသည်၊ မကောင်းသည်၊ ညှိသည့်အခါ သိရမည်။
- ၃၄၅။ နေရာနေရာ၊ အရပ်မှာ၊ မှီရာကောင်းကောင်း ရှာရမည်။
- ၃၄၆။ မှီကောင်းဆရာ၊ ဆုံးမခါ၊ စိတ်မှာစွဲမှတ် နာရမည်။
- ၃၄၇။ အရာရာတိုင်း၊ ချင့်ချိန်ခိုင်း နှိုင်း၍ ကိုယ်ချင်း စာရမည်။
- ၃၄၈။ ကိုယ်ကနိုင်လောက်၊ ရန်သူရောက်၊ မကြောက်ဆည်းဆို ကာရမည်။
- ၃၄၉။ ရန်သူဝင်လောက်၊ စည်းခြံပေါက်၊ ထပ်လှောက်လုံအောင် ဖာရမည်။
- ၃၅၀။ မိတ်ဆွေမကောင်း၊ ပေါင်းမိရှောင်း၊ ဖြားယောင်း လွတ်အောင် ခွါရမည်။
- ၃၅၁။ လောကဓံတရား၊ တွေ့ကြုံငြား၊ စိတ်ထား တင်းတင်း မာရမည်။
- ၃၅၂။ ဘလွဲပြောင်း၊ ဂတိကောင်းအောင်၊ မကောင်းမှုကို ခွါရမည်။
- ၃၅၃။ ကိုယ်ကနိုင်လောက်၊ အခွင့်ရောက်၊ နောက်ကိုထောက်ထား ညှာရမည်။

- ၃၅၄။ အမိဝမ်းခေါင်း၊ အတူပေါင်းလည်း၊ မပေါင်းတန်သော်
ဖဲရမည်။
- ၃၅၅။ အမျိုးကဲ့ပြား၊ မတူငြားလည်း၊ တရားမှန်သော် တဲ့ရမည်။
- ၃၅၆။ ငယ်ခေါင်းငယ်ဖော်၊ ဖြစ်တုံသော်လည်း၊ မတော်ကျင့်က
ခဲရမည်။
- ၃၅၇။ မကြာခဏ၊ ပေါင်းတွေ့ရလည်း၊ ဆုံးမတတ်သော် မြဲရမည်။
- ၃၅၈။ ဒါန သီလ၊ ပြုခွင့်ရာ၊ လုံ့လကြိုးပမ်း ခဲရမည်။
- ၃၅၉။ ထကြပေါ့ပါး၊ သတိထား၊ နိုးကြားလုံ့လ ရှိရမည်။
- ၃၆၀။ ကိုယ့်တွက်ကိုယ့်တာ၊ ပြုစရာ၊ လိမ်မာအခွင့် သိရမည်။
- ၃၆၁။ သား သမီးများ၊ မော်ဝါကြား၊ မစော်ကားအောင်
ဖိရမည်။
- ၃၆၂။ သူတည်းမာန်ခု၊ ရန်စပြု၊ မတုသည်းခံ ချီရမည်။
- ၃၆၃။ တရားမဖွယ်၊ သူ့ကိုကျယ်၊ မာန်စွယ်တုံးအောင် တိရမည်။
- ၃၆၄။ ပျောင်းပျောင်း ပြောပြော၊ စိတ်မာန်လျှော့၊ မကြော့
ကြမ်းဘဲ ပီရမည်။
- ၃၆၅။ နှစ်၊ ရက်၊ နေ့၊ လ၊ မလပ်ရာ၊ ဒါနကြံ၍ ပြုရမည်။
- ၃၆၆။ ဒါနပြုခါ၊ ဒေါသခွါ၊ မေတ္တာစိတ်ဝင် နှုရမည်။
- ၃၆၇။ သည်းခံအရာ၊ ခန္တီဝါ၊ ပမာစံနှုန်း တုရမည်။
- ၃၆၈။ ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်၊ လောကဓာတ်၊ မပြတ်သံဝေ ရှုရမည်။
- ၃၆၉။ သုတပညာ၊ ရအောင်ရှု၊ လေ့လာဝမ်းတွင်း စုရမည်။
- ၃၇၀။ စည်းစိမ်ပညာ၊ ပြည့်စုံခါ၊ မာနမမြင့် ပုရမည်။
- ၃၇၁။ ကာလအကြိုက်၊ လူ့စရိုက်၊ လိုက်၍ပြောဆို ကျင့်ရမည်။
- ၃၇၂။ စရိုက် မကောင်း၊ အကျင့်စောင်း၊ မခေါင်း ပယ်ခွါ
လွှင့်ရမည်။

- ၃၇၃။ မိတ်ကောင်းဆွေရင်း၊ ကောင်းသတင်း၊ အချင်းသိအောင်
ဖွင့်ရမည်။
- ၃၇၄။ မိတ်ဆွေဖော်ပေါင်း၊ ကောင်းမကောင်း၊ အကြောင်း
ချိန်ထောက် ချင့်ရမည်။
- ၃၇၅။ ပရိသတ်ပုံ၊ မိတ်ကောင်းဂုဏ်၊ ယုံကြည်လောက်အောင်
မြှင့်ရမည်။
- ၃၇၆။ ဆိုခွင့် ပြုခွင့်၊ သင့်မသင့်၊ နှိုင်းချင့်အခါ လင့်ရမည်။
- ၃၇၇။ ပ-မှာသိပ္ပ၊ ဒု-နေ၊ တ-သော် တရား ရှာရမည်။
- ၃၇၈။ အကုသိုလ်ညစ်၊ တဆယ့်နှစ်၊ ပယ်ပစ်ဝေးအောင် ခွါရမည်။
- ၃၇၉။ သနားအပ်စွာ၊ သတ္တဝါ၊ ပမာကိုယ်နှင့် စာရမည်။
- ၃၈၀။ သူတော်ဟောကြား၊ ကောင်းတရား၊ မှတ်သားမိအောင်
နာရမည်။
- ၃၈၁။ အကုသိုလ်ချေး၊ ကိုယ်မှာမြွေး၊ ဆေးလျော် သုတ်သင်
ခါရမည်။
- ၃၈၂။ ရန်သူဘေးဆုံ၊ တရဲကြုံ၊ ဂုဏ်တော်စည်းကြီး ကာရမည်။
- ၃၈၃။ တသက်တခါ၊ သေမည်သာ၊ စိတ်မှာ မပြတ်စွဲ။
- ၃၈၄။ သေသောအခါ၊ လမ်းငါးဖြာ၊ ပါယ်ရွာလွတ်အောင်လွဲ။
- ၃၈၅။ ပါယ်ရွာ လွတ်လို၊ အကုသိုလ်၊ တွန်းဖြိုရှောင်ကြဉ်မဲ။
- ၃၈၆။ ဒါနသီလ၊ ဘာဝနာ၊ ကိုယ်မှာ ကြပ်ကြပ်မြဲ။
- ၃၈၇။ ထွန်းပရောင်ဝါ၊ သာသနာ၊ ခုခါ မဂ်ဖိုလ်ပွဲ။
- ၃၈၈။ မိမိကိုယ်ကို၊ ချမ်းသာလို၊ မဂ်ဖိုလ် ရအောင်ခဲ။
- ၃၈၉။ နိဗ္ဗာန်မရ၊ ဘုံသုံးဝမှာ၊ ဒုက္ခ မကင်းချေ။
- ၃၉၀။ ဒုက္ခတွေ့ငြား၊ သတိထား၍၊ တရားယူဆဖြေ။
- ၃၉၁။ ရံဘန်ရံဘန်၊ လောကဓံ၊ ဖောက်ပြန်ဖြစ်မြဲပေ။
- ၃၉၂။ ဖောက်ပြန်သဘော၊ အာသဝေါ၊ လျှောအောင်မဂ်ဖြင့်ချေ။

- ၃၉၃။ မင်္ဂကိုရမ္၊ ချေနိုင်ကြ၊ မင်္ဂရတရားဗေဠ။
- ၃၉၄။ မင်္ဂကိုရကြောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊ လမ်းကြောင်းလိုက်
ကြလေ။
- ၃၉၅။ သူတော်လမ်းလိုက်၊ ကောင်းရာဆိုက်၊ မှတ်ပိုက်မှန်မသွေ။
- ၃၉၆။ အရေး အခွင့်၊ လျော်စွာချင့်၊ သင့်အောင် စကား
ဆိုတတ်စေ။
- ၃၉၇။ ကုသိုလ်ပြုရာ၊ စေတနာ၊ သဒ္ဓါဆင့်ဆင့် ပို့တတ်စေ။
- ၃၉၈။ မစ္ဆေ ဣဿာ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ပယ်ခါတုန်းပစ် ပြုတတ်စေ။
- ၃၉၉။ မကြော့ကျန်းရာ၊ တွေးထောက်စာ၊ ပမာ ကြောင်သို့
သို့တတ်စေ။
- ၄၀၀။ ဘေးရန် တွေခါ၊ လွတ်ချမ်းသာအောင်၊ မှီရာ ရှာ၍
ခိုတတ်စေ။
- ၄၀၁။ ရိုင်းပြစော်ကား၊ သူပြစ်မှား၊ တရားရှာ၍ မျှီတတ်စေ။
- ၄၀၂။ သူတော်ကျင့်ထုံး၊ စွဲမှတ်သုံး၊ နှလုံးကောင်းစွာ သွင်းတတ်
စေ။
- ၄၀၃။ စကားရှုပ်ထွေး၊ သူ့အရေး၊ မြှော်တွေးခဲ့ခြမ်း ရှင်းတတ်
စေ။
- ၄၀၄။ အဝိဇ္ဇန္တ၊ မှောင်ကြီးကျ၊ ဉာဏအရောင် လင်းတတ်စေ။
- ၄၀၅။ ပရဒါရာ၊ သူ့ကြင်ရာ၊ အာသာမရှိ ကင်းတတ်စေ။
- ၄၀၆။ ကုသိုလ်မပွား၊ လူမိုက်အားကို၊ ရှောင်ရှားလွတ်အောင်
ကွင်းတတ်စေ။
- ၄၀၇။ အကျယ် အကျယ်၊ မငြိမ်းဘွယ်၊ မာန်စွယ်ချုံး၍ ကျဉ်း
တတ်စေ။
- ၄၀၈။ သူတော်ဟူက၊ မာန်စောင်ချ၊ ကောဓရန်ငြိုး ဖျောက်
တတ်စေ။

- ၄၀၃။ သူငါဆက်ဆံ၊ လောကဓံ၊ ပူပန်စိုးရိမ် ဖျောက်တတ်စေ။
- ၄၀၁။ ဉာတိတို့အား၊ မေတ္တာပွား၊ နည်းများပစ္စည်း ထောက်
တတ်စေ။
- ၄၀၁။ မေတ္တာမဖြန်း၊ နှလုံးကြမ်း၊ ညှိုးနွမ်းရမည် ကြောက်တတ်
စေ။
- ၄၀၂။ ကိုယ်နှင့်မတန်၊ စကားလွန်၊ မင်းဒဏ်ရောက်မည် ကြောက်
တတ်စေ။
- ၄၀၃။ ဥစ္စာကုန်ခန်း၊ မရှိနွမ်း၊ ပင်ပန်းရမည် ကြောက်တတ်စေ။
- ၄၀၄။ အပါယ်လားမှု၊ တခုခု၊ မပြုရှောင်ကြဉ် ကြောက်တတ်
စေ။
- ၄၀၅။ မပြုခင်က၊ စဉ်းစားကြ၊ ကိစ္စအသွယ်သွယ်။
- ၄၀၆။ အမှားကိုပစ်၊ အမှန်ချစ်၊ စင်စစ် ချမ်းသာဘွယ်။
- ၄၀၇။ အမှားကိုချစ်၊ အမှန်ပစ်လျှင်၊ စင်စစ် ဆင်းရဲမယ်။
- ၄၀၈။ အမှန်အမှား၊ ခွဲဝေခြား၊ အမှား စွန့်ပစ်ပယ်။
- ၄၀၉။ ချမ်းသာမရ၊ ဒုက္ခိတ၊ မ-စ ကြည့်ရှုကယ်။
- ၄၁၀။ သူတပါးအား၊ ကယ်ဆယ်ငြား၊ ကိုယ်အား မနှမ်းနယ်။
- ၄၁၁။ လုံ့လပညာ၊ ကံလည်းပါ၊ လိုရာပြည့်စုံကြွယ်။
- ၄၁၂။ ပြည့်စုံသည့်ခါ၊ မမေ့ရာ၊ ရိက္ခာမျိုးထုပ်လွယ်။
- ၄၁၃။ မျိုးထုပ်ပမာ၊ ဘုန်းသမ္ဘာ၊ ဖြစ်ရာ လွန်ကြီးကျယ်။
- ၄၁၄။ ကြီးကျယ်ဘောက၊ ပြည့်စုံင၊ မှီကြ လူကြီးငယ်။
- ၄၁၅။ မှီခိုလောက်မှ၊ ဤလောက၊ မှီကြ လူပေါယ်။
- ၄၁၆။ ဂုဏ်ကို တွေးထောက်၊ မှီခိုလောက်၊ အားမြောက်
သေဝနာ။
- ၄၁၇။ မမှီလောက်ဘဲ၊ ခိုမှီတဲ့၊ ဆင်းရဲရောက်တတ်စွာ။

- ၄၂၈။ မိခိုလောက်လျက်၊ ကျိုးမတက်လည်း၊ မဖက် ရှောင်
ကြည့်ခါ။
- ၄၂၉။ မမိဘဲဖမ်း၊ မထိလှမ်း၊ ပင်ပန်းရုံမျှသာ။
- ၄၃၀။ မိလျက်ထိလျက်၊ အကျိုးပျက်လည်း၊ အားတက် မပြုရာ။
- ၄၃၁။ မိလောက်ထိလောက်၊ အကျိုးရောက်မှု၊ တိုးမြှောက်အား
တက်ပါ။
- ၄၃၂။ လောကဓမ္မ၊ တွေးကြံဆ၊ နှစ်ဝ ခဲ့စိတ်ဖြာ။
- ၄၃၃။ စိတ်ဖြာဝေဘန်၊ တွေးဆကြံ၊ အမှန်သိပညာ။
- ၄၃၄။ ပညာနှိုင်းညှိ၊ ဟုတ်တိုင်းသိ၊ မထိကင်းပစ္စာ။
- ၄၃၅။ ပစ္စာကင်းမှ၊ မှုကိစ္စ ပြုကြ လူတကာ။
- ၄၃၆။ အရှင်စံပ၊ မိဘဆရာ၊ ရှိနေရာ၊ ဘယ်ခါ မမေ့အပ်။
- ၄၃၇။ မမေ့အပ်ငြား၊ ရပ်သုံးပါး၊ မှတ်သား သတိချပ်။
- ၄၃၈။ တရားမစောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊ ပေါင်းဖော် မှီဆည်း
ကပ်။
- ၄၃၉။ သူတော်တရား၊ မတိမ်းပါးအောင်၊ အားထုတ် မြဲမြံရပ်။
- ၄၄၀။ တရားလမ်းကြောင်း၊ မတိမ်းစောင်းအောင်၊ ကောင်း
ကောင်း ကိုယ်ကိုကြပ်။
- ၄၄၁။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး၊ ဆုံးမတတ်ရှောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊
ပေါင်းသင်း မိတ်ဆွေစပ်။
- ၄၄၂။ သူတော်ကောင်းယောင်၊ ဤလူ့ဘောင်၊ ဟန်ဆောင်
ပြုသူများ။
- ၄၄၃။ သတိဉာဏ်လောင်း၊ အကြောင်းကြောင်း၊ လူကောင်း
လူမှန်ရှား။
- ၄၄၄။ ဆုတ်ကပ်အခါ၊ မကြင်နာ၊ မေတ္တာမရှိပါး။
- ၄၄၅။ ဝမ်းတွင်းမေတ္တာ၊ ပါမပါ၊ ကောင်းစွာသတိထား။

၄၄၆။ မေတ္တာမရော၊ သူ့သဘော၊ ပေါ်ချောပြုတတ်ငြား။

၄၄၇။ ပေါ်ချောထဲကြမ်း၊ လူသရမ်း၊ မပြမ်းဘဲရှောင်ရှား။

၄၄၈။ မရှောင်ရှားဘဲ၊ ပေါင်းယှဉ်တွဲ၊ ဆင်းရဲရွှေရွှေပါး။

၄၄၉။ ကြွအန်လောင်းစား၊ အကျင့်မှား၊ ပယ်ရှားစွန့်ကြရာ။

၄၅၀။ ကိုယ်ကျင့်ယွင်းကွက်၊ ဥစ္စာပျက်၊ တက်တက်ကုန်တတ်စွာ။

၄၅၁။ ဤကားပုံထုတ်၊ ကံမဟုတ်၊ ယုတ်သည် ကျင့်တုတ်တာ။

၄၅၂။ ဥစ္စာကံထိမ်း၊ အကျင့်ယိမ်း၊ ကံတိမ်းပျက်မည်သာ။

၄၅၃။ ကံပေးချင်လျက်၊ အကျင့်ပျက်၊ ကဲ့အက်အိုးပမာ။

၄၅၄။ အိုးကဲ့အတွင်း၊ ရေထည့်သွင်း၊ တျင်းတျင်းကုန်တော့သာ။

၄၅၅။ ကိုယ်ကျင့်လည်းကောင်း၊ ကံလည်းကောင်း၊ နှစ်ကြောင်း
စုံလင်မှု။

၄၅၆။ အိုးလုံရေတည်၊ စည်းစိမ်စည်၊ ဆန်းသည်လ၊ အတူ။

၄၅၇။ ဤပုံကိုစွဲ၊ မမလဲ့၊ မြဲမြံစံပြုယူ။

၄၅၈။ ကိုယ်ကျင့်ကောင်းကောင်း၊ လူအပေါင်း၊ မစောင်းရ
အောင်တူ။

၄၅၉။ ရခဲလှစွာ၊ လူဖြစ်လာ၊ ကိုယ်မှာသီလ မြဲကြလေ။

၄၆၀။ ဒါနသီလာ၊ ဘာဝနာ၊ မခြာနေ့ည ခဲကြစေ။

၄၆၁။ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ ကိုယ်မှာကပ်၊ ကြပ်ကြပ်မြဲမြဲ စွဲကြလေ။

၄၆၂။ အမှန်အမှား၊ သည်နှစ်ပါး၊ အမှားလိုက်သူများ။

၄၆၃။ အမှားလိုက်သူ၊ ဆင်းရဲဘူ၊ ကိုယ်မူလွတ်အောင်ရှား။

၄၆၄။ အမှားလွတ်အောင်၊ ကင်းပယ်ရှောင်၊ မှန်အောင်
သတိထား။

- ၄၆၅။ အမှားကိုပစ်၊ အမှန်ချစ်၊ စင်စစ် အနှစ်ပွား။
 ၄၆၆။ အနှစ်ပြည့်စွာ၊ ဒေသနာ၊ မြတ်စွာ ဟောမိန့်ကြား။
 ၄၆၇။ တရားရသာ၊ ရသူမှာ၊ လိုရာ ရောက်မမှား။
 ၄၆၈။ ခြင်္သေ့ အယောင်၊ မြေခွေးဟောင်း၊ မာန်ထောင်
 မော်ပလွှား။
 ၄၆၉။ မတုအပ်စွာ၊ တုမိပါ၊ မကြာ ပျက်ထွားထွား။
 ၄၇၀။ သူကောင်းမဟုတ်၊ အယောင်လုပ်၊ မြုပ်လိမ့်ပါယ်လေးရွာ။
 ၄၇၁။ သူတော်ကောင်းစစ်၊ ဖြစ်အောင်မမှား၊ မြဲစွာနှလုံးထား။
 ၄၇၂။ သူတော်သူကောင်း၊ သူမြတ်လောင်းကို၊ ပေါင်းဘို့ရွာ
 ကြိုးစား။
 ၄၇၃။ သူတော်တရား၊ ထွန်းလာငြားမှု၊ အများချမ်းသာသည်။
 ၄၇၄။ သုခါသဒ္ဓမ္မာ၊ ဒေသနာ၊ မြတ်စွာဟောခဲ့သည်။
 ၄၇၅။ တရားစောင့်က၊ ရည်သမျှ၊ မုချရောက်လိမ့်မည်။
 ၄၇၆။ သုတရတနာ၊ သံပေါက်စာ၊ ဤမှာနိဋ္ဌိတ။
 ၄၇၇။ ဇေယျမင်္ဂလာ၊ ညောင်ပင်သာ၊ ဆရာစီကုံးပြ။
 ၄၇၈။ မစ္ဆေကင်းကွာ၊ ဤသည့်စာ၊ တွေ့ခါ မှတ်ကုန်ကြ။
 ၄၇၉။ မသင့်ပါလျှင်၊ ပညာရှင်၊ ပြင်ဆင်လိုက်ကြပါ။
 ၄၈၀။ သဒ္ဓါဓိပ္ပါယ်၊ ဤနှစ်သွယ်မှာ၊ ဓိပ္ပါယ်လိုရင်းပါ။
 ၄၈၁။ အသတ်မစောင့်၊ ဤစာထောင့်ဟု၊ မကြောက်ကြသင့်ပါ။

ကိုးသုတော် ဦးရဲ့ စကားပုံ ဆုံးမ ၁၁

မြန်မာ့ပေါ်၊ ဉာဏ်ယူမျှော်သည်၊ သူတော် ကျွန်ုပ်၊
နား၏တန်းဆာ၊ နားဝင်သာအောင်၊ လက်ပုဒ်ဖြင့်၊
အာလုပ် ချိုမြ၊ စကားပုံ သရုပ်၊ တမျိုးထုတ်ပြီးလျှင်၊
အချုပ်ကိုပြခဲ့မည်။

၁။ ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်ရမည်၊ ရုပ်လှတာကို ပယ်ရမည်။
ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်မှ၊ အေးမြ ရာသည်၊ ရုပ်လှတာကို
ပယ်မှ၊ ဘေးပ ကွာမည်။

၂။ သေရည်ကို မသောက်နှင့်၊ ရေကြည်ကို မနှောက်နှင့်။
သေရည်ကို သောက်က၊ အပါယ်ဘုံသို့ ကျတတ်သည်၊
ရေကြည်ကို နှောက်က၊ အနယ်အမှုတို့၊ ထတတ်သည်။

၃။ ထင်တိုင်းလည်း နှိပ်၍ မဆိုနှင့်၊ ဝင်တိုင်းလည်း သိပ်၍
မမျှီနှင့်။

ထင်တိုင်း နှိပ်၍ ဆိုက၊ ရန်အသွယ်သွယ် ပွားတတ်
သည်၊ ဝင်တိုင်း သိပ်၍ မျှီက၊ အန္တရာယ်များတတ်သည်။

၄။ ဂေါဏမံသံကိုလည်း မစားနှင့်၊ ကောဓြံရံ ကိုလည်း
မပွားနှင့်။

ဂေါဏမံသံကို စားက၊ မိဘသဘွယ် ဖြစ်ပေသည်၊
ကောဓြံရံကို ပွားက၊ အထိကရအပါယ်၊ နစ်ချေသည်။

၅။ အယုတ်တရားကို၊ အလိုမရှိနှင့်၊ မဟုတ်စကားကို မဆို
ဘိနှင့်။

အယုတ်တရားကို အလိုရှိက၊ ဘာဝါ၏ စကားကို
ပယ်ရာ ကျချေသည်၊ မဟုတ်စကားကို ဆိုဘိက သမာဓိ
တရားတို့၊ ကွယ်ပ, ရလေသည်။

၆။ မြူသလိုပုံနှင့်၊ ကလေးကို မစနှင့်၊ လူကိုယုံသဖြင့်၊ အကြွေး
ကို မချနှင့်။

မြူသလိုပုံနှင့် ကလေးကိုစက၊ ကလေး အမှိုက်မှို၊
ဆဲတတ်သည်၊ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးကိုချက၊ အရေး
မစိုက်သဖြင့်၊ မှဲတတ်သည်။

၇။ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှလျှင် သတိထား၊ တန်ခိုးနုတ်သူ
ထမင်းဝလျှင် မကြည့်စားနှင့်။

အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှက၊ စာဂ တန်တတ်သည်၊
တန်ခိုးနုတ်သူ ထမင်းဝက၊ မာန ထန်တတ်သည်။

၈။ အဟုတ်အမှန်ကိုလည်း သိမှ၊ အလုပ်အကြံလည်း ရှိမှ။

အဟုတ်အမှန်ကို သိမှ သံသရာ ဘေးပ၍ အနေကျယ်
ကြမည်၊ အလုပ်အကြံရှိမှ၊ ဆန်ရှာရေး လှ၍ အခြေတယ်
ကြမည်။

၉။ သဌေးလို ကြွယ်သော်လည်း မာန်စွယ် မထနှင့်၊ မြွေပွေး
ကို ငယ်သော်လည်း အလမွှာယ် မပြနှင့်။

သဌေးလိုကြွယ်သည်ဟု မာန်စွယ်ထက၊ အရိုအသေ
နဲ့လို့ ပြေမုန်းတတ်သည်။

မြွေပွေးကို ငယ်သည်ဟု အလမွှာယ်ပြက၊ ထိုမြွေခဲလို့
မကြာခဏ သေဆုံးတတ်သည်။

၁၀။ မတော်ဘဲမဝယ်နှင့်၊ မခေါ်ဘဲ မလယ်နှင့်။

မတော်ဘဲကို ဝယ်လေက၊ သပြာခန ရှုံးတတ်သည်၊
မခေါ်ဘဲကို လယ်ချေက၊ မကြာခဏ မုန်းတတ်သည်။

၁၁။ မတော်တာကို မမြီး မစားနှင့်၊ အဖေါ်မပါလျှင် ခရီး
မသွားနှင့်။

မတော်တာကို မြီးစားက၊ ဘေးရလို့ ရောဂါပွားတတ်သည်။ အဖေါ်မပါဘဲ ခရီးသွားက၊ အရေး မလှသမို့ သောက များတတ်သည်။

၁၂။ ခရီးကိုလည်း အပြင်းမသွားနှင့်၊ မီးကိုလည်း အကြွင်းမထားနှင့်။

ခရီးကို အပြင်းသွားက၊ မှားတတ်သည်၊ မီးကို အကြွင်းထားက ပွားတတ်သည်။

၁၃။ ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမမှားလေနှင့်၊ အနာရောဂါကို မကြီးပွားစေနှင့်။

ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမှားက၊ မုချမှောက်တတ်သည်။ အနာရောဂါကို ကြီးပွားစေက၊ ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။

က။ စကား စကား ပြောဖန်များက၊ စကားထဲက ဇာတိပြု၍၊ မာနတံခွန် ထူတတ်သည်။

ခ။ ဘုရား၊ တရား ဟောဖန်များက၊ တရားထဲက ပါဠိရ၍၊ ဒါနအလွန် လှူတတ်သည်။

ဂ။ အမျိုးမြတ်မှ အရိုးကြံရာသည်၊ တန်ခိုးလျှပ်မှ အဘိုးတန်ပါသည်။

သံသရာလောက နှစ်ဝအကျိုး၊ ပွားတိုးစေမှု၊ အာရုံပြုလျက်၊ ဦးနှုမည်ခေါ်၊ ငါသူတော်လျှင်၊ နာပျော်ဖွယ်ရာ၊ ဆုံးမစာကို၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ မှတ်သားကြ၍၊ နေ့ည လေ့ကျက်ကြကုန်လော့။

ဘိုးသူတော် ဦးနု စကားပုံ ဆုံးမစာ ပြီး၏။

နိဝမဇဇဇောငါ

(သတ်ပုံသတ်ညွှန်း)

၁။ ကဗျာသဘာရတ္ထသတ်ပုံလင်္ကာ

၂။ မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုံလင်္ကာ

ကယျာသဒရတ္တ သတ်ပုံလုကီာ

က - အက္ခရာ

၁။ သုံးပါးရတနာ.... မြတ်ဆရာအား၊ ပူဇာမာန၊ သက္ကာရ
ကြောင့်၊ ဒုက္ခဗျာပါ၊ ရောဂါမလိမ်း၊ ကင်းပျောက် ငြိမ်းလျက်၊
ခပ်သိမ်းသတ္တဝါ၊ မျိုးလေးဖြာတို့၊ လေ့လာသိခက်၊ ပင့်ရစ်ချက်ကို၊
မိန့်မြှောက်ချိုမြ၊ ဖော်ထုတ်ပြပိမ့်၊ တွင်းကျမှောက်ကျ၊ ဆီးနှင်း
ကျနှင့်၊ အားကျတဖန်၊ ကျမ်းဂန်ကျန သဘောကျက၊ အောက်ကျ
နောက်ကျ၊ ကြေးကျတထွေ၊ ငွေကျတခြား၊ ကုလားကျမင်း၊
ကျစွာမင်းနှင့်၊ မျက်ပျဉ်းလည်းကျ၊ ဆင်မုန်ကျလျက်၊ အချက်
ကျစေ၊ အနေကျကျ၊ ဤသို့စသည်၊ ဧကဝစန၊ ကျသည်အရာ၊
ပင့်ပါကောင်းကောင်း။ ခနောင် ကြလဲ၊ သွင်းမြဲကျီကြ၊ သွားလာ
ကြနှင့်၊ ပြုကြမူကြ ကြောင့်ကြကြနှင့်၊ ဖန်းခါးကြစု၊ သိမှုခေါ်ဆို၊
ကြလိုကြခတ်၊ မှည့်အပ်ဝါးမှာ၊ ကြပို့ရှာက၊ မြို့ရှာကြခတ်၊ ပညတ်
ခေါ်မှု၊ ဗဟုဝစန၊ ကြအပေါင်းမျိုး၊ ကြိုးကြိုးကြွကြ၊ ကြတော်
မူပါ။ ရစ်တို့ရှာရှင့်။ သကျာဝတ၊ ပြောပချေငံ၊ အသံကျာကျာ၊
ငိုကျာကျာနှင့်၊ ကျာကျာဟစ်ကြေး၊ ပင့်ရေးမှန်စွာ။ ငှက်ကြိုး
ကြာက၊ စကြာနေကြာ၊ တောင်ကြာကြာပြန်၊ ကြာလန်ကြာအိုး၊
ကြာရိုးကြာရွက်၊ ကြာဘက်မြင့်ကြာ၊ နေ့သောကြာနှင့်၊ ရက်
ကြာသပတေး၊ ရေးလျှင် ရစ်မြောက်။ လောက်နှင့် ကျီကျီ၊
ကျီကျီကျွတ်ကျွတ်၊ ချော်ချွတ်ညစ်ကျီ၊ အကျီအချဲ့၊ တကွဲကြကျီ၊
ကျီစယ်ဆိုသီး၊ ငှက်တင်ကျီးနှင့်၊ နင်းကြီးနင်းကွံ၊ စွဲလုံ့မီးကျီး၊
ကျီးအာကျီးကန်း၊ ကျီးရန်းဆန်းကြယ်၊ ပင့်ဘွယ်တခန်း။ အပန်း
တကြီး၊ ပြည်ကြီးကြီးစွာ၊ ငှက်မှာတုံးကြီး၊ ကောက်ကြီးကစ၊
ဟူသမျှမှာ၊ ရစ်ရာသမှု။ ကျီကျူနောက်ကျူ၊ ညစ်ကျူစိတ်ယူ၊

ကျူကျူငိုချင်၊ ကျူပင်များစွာ၊ အိမ်ရာလွန်ကျူ၊ တွန်ကျူ၊
 ကျူအေး၊ သံလေးရင့်ကျူ၊ ကျူကျော်သွားလာ၊ စကျူ၊
 ရွာတွင်၊ လုလင်ကျူ၊ ကျီကျူပင့်ရေး။ မွေးကြပျံ့ကြ၊
 ရန်ကြ၍၊ လှိုင်ကြအလွန်၊ ကြေအန်လောင်းကြ၊ ကာမကြ၍၊
 စားကြသောက်ကြ၊ ပိုးစုန်းကြနှင့်၊ ပျော်ကြအိပ်ကြ၊ ရိုက်
 ကြထိန်ဆူ၊ ရစ်လေဟူသည်...မှတ်ယူပွားအံ့ပညာတည်း။

၂။ ပွားအံ့ပညာ...မှတ်ပါစေစုံ၊ ပွတ်ခုံပွတ်ကျေ၊ ကျေပွန်
 စကား၊ စားသောက်မကျေ၊ မကျေကမ္ဘာပြည်ရွာမြို့ကျေး၊ ငှက်ရွှေ
 ကျေးနှင့်၊ ယဉ်ကျေး၊ ကတ်ကျေး၊ တင်ကျေး၊ ကျေးဇူး၊ တထူး
 ကံကျေး၊ သစ်ပင်ကျေးက၊ လုပ်ကျေးဆွမ်းကျေး၊ ကျေးမွေး
 ပင့်လေ။ အကြေအညာ၊ အစာလည်းကြေ၊ သိသိကြေက၊
 ပျက်ကြေညက်ကြေ၊ ကမ္ဘာကြေ၍၊ ကြေကြေကျကြေ၊ အညာ
 ကြေသော်၊ ကြေအန်လည်းပစ်၊ ညစ်ကြေးငွေကြေး၊ ငါးကြင်း
 ကြေးနှင့်၊ ကြေးနီကြေးမုံ၊ ရေးပုံထုံးစံ၊ အခွံအကြေး၊ မြီကြေး
 ဟစ်ကြေး၊ ထစ်ကြေးကြေးကြော်၊ ရစ်သော်မလဲ့။ မကျဲမထူ၊ နေပူ
 ကျဲကျဲ၊ နွားကျဲတန်ကျဲ၊ ကျဲကော်ပင့်ရေး။ ကြဲသေးစစ်ဝတ်၊
 ပစ်လွှတ်ကွန်ကြဲ၊ ဖြောက်ဖြောက်ကြဲနှင့်၊ စွန်ကြဲသွန်ကြဲ၊ စပါး
 ကြဲမှာ၊ ရစ်ရာသဘော။ မည်းကျောနက်ကျော၊ သလင်းကျောနှင့်၊
 သင်းကျောပြောင်ပြောင်၊ ရှောင်တကျောကျော၊ လှကျောမွေးမှင်၊
 ကျော်ငွေသွင်တည့်၊ လွန်းတင်လွန်းကျော့၊ ကျော့ကြည်ပျင်း
 ရှောင်း၊ ကျော့ခြောက်မြောင်းမှာ၊ ပင့်ရာတလှစ်။ စစ်ကြောဆေး
 ကြော၊ ဇမ္ဗူကြောဝယ်၊ ကြောရွာကြောခြင်၊ ပင်လယ်ကြောလှိုင်း၊
 နှိုင်းရှည် စောကြော၊ အိမ်စကြောထက်၊ မျက်စိ ကြောသွေး၊
 ဆိုရေး ကြမ်းကြော့၊ လူစု ကြော့နှင့်၊ ရှင်ကြော့ ကိုယ်ကြော့၊
 ကြော့လေရစ်မော။ ကျော်စောကျူကျော်၊ အကျော်မွေးမျိုး၊

ကျော်ဟိုးကျော်ရွာ၊ နံသာအကျော်၊ ငကျော်မှည့်မြဲ၊ မင်းရဲ
 ကျော်စွာ၊ ကျော်စည်ရွာခေါ်၊ ကလပ်ကျော်နှင့်၊ ကျော်၍
 နင်းသွား၊ ကျော်ကြားကျော်ထင်၊ ဆေးလူလင်ကျော်၊ ပန်းကျော်
 ချောင်းမှာ၊ ပင့်ရာတရား။ ကြွေးကြော်မှုကြော်၊ ကြော်လှော်
 ကြော်ငြာ၊ ရစ်လေရာ၏။ နံသာလိမ်းကံ၊ ရှေ့ရည်ကံ၍၊ ကံကံ
 မြည်ရိုး၊ ကြိုးကြိုးကံကံ၊ ဆည်းကံကံကြီး၊ နင်းကြီးနင်းကံ၊
 စကားကံနှင့်၊ ရှံကံသည်ကံ၊ ပင့်လိုမလဲ။ ရှံရှံကြံကြံ၊ ကြံကြံ
 ကြံခြင်း၊ တင်းတင်းကြံကြံ၊ ကြံကြံခံရာ၊ သတ္တဝါကြံ၊
 ထောက်ကြံပင်ပျို၊ ချိုလှစုပ်ကြံ၊ စကြံသွားလာ၊ ကြံခင်းရှာမျိုး၊
 သစ်ကြံပိုးပင်၊ ကြံဟင်းပင်က၊ ရာဇသကြံ၊ ကြမ္မာကံနှင့်၊ စိတ်ကြံ
 လုပ်ကြံ၊ ကြံမိုင်ကြံရည်၊ မြို့မည်ကြံညပ်၊ ရစ်အပ်လေမြောက်။
 ပြောက်ပြောက်ကျားကျား၊ ကျားတားတားနှင့်။ ပင်းကျားဘုရား၊
 ကျားမြီးဆွဲရွာ၊ ကျားရွာသစ်ကျား၊ ယောက်ျားပင့်အပ်။ စပ်ကြား
 တည်ကြား၊ တလမ်းကြားက၊ ပပ်ကြားလက်ကြား၊ သစ်ကြား
 ပင်ပျို၊ အကြံအကြား၊ နတ်သိကြားနှင့်၊ သကြားချိုလှိုင်၊ အမြင်
 အကြား၊ ဝါကြားဟူသည်၊ လူမည်ငကြား၊ ပြောဆိုကြားမှာ၊
 ရစ်လေရာသည်....ကျမ်းလာထုံးနည်း တံထွာတည်း။

၃။ ထုံးနည်းကျမ်းညီ...စီစီကျွတ်ကျွတ်၊ တကျက်ကျက်လျှင်၊
 အုပ်ကျက်စိမ်းကျက်၊ ကျက်ကျက်နေပူ၊ နည်းယူလေ့ကျက်၊ ပင့်ရိုး
 ထွက်ရှင့်။ ကြက်ဆူပင်ရင်း၊ ကြက်ဟင်းခါးရှက်၊ ကြက်သီးထဟန်၊
 ဗိတာန်ကြက်ခြင်း၊ ကြက်ငှက် ရေကြက်၊ တောကြက် တွန်ဟန်၊
 ကြက်သွန်နီဖြူ၊ ကြက်ကြက်ဆူလှိုက်၊ ကြက်ကြက်ရိုက်တာ၊ သတ္တဝါ
 ကြက်၊ ကြက်လျှောက်ရစ်သင့်။ ကျင့်တင့်တင့်လျှင်၊ ပြုကျင့်မှုကျင့်၊
 ကျင့်သည်တရား၊ စားလတုံကျင့်၊ မေးလကျင့်မှု၊ ဇမ္ဗူဝန်းကျင့်၊
 အေးကျင့်နာကျင့်၊ တံကျင့် လျှိုသည်၊ ကျင့်လည် ကျင့်လျှင်၊

ဆံကျင်ခေါ်ငြား၊ ကစားသည့်ကျင်၊ ဆန့်ကျင်ကျွမ်းကျင်၊ သကျင်၊
ရပ်ရွာ၊ ရွှေကျင်ရွာထုံး၊ သုံးကျင်သစ်ပင်၊ ပြုကျင်မူကျင်၊
အောက်ကျင်ဆန်းငြင်း၊ လွင်ကျင်းကုန်းကျင်း၊ ခင်းကျင်းကျင်းပ၊
ပင့်ထ စင်စစ်။ ကြင်ချစ်ကြင်နာ၊ ငှက်မှာလွန်းကြင်၊ အကြင်သသူ၊
လူမည်ငကြင်၊ သစ်ပင်အင်ကြင်း၊ ငါးငါးကြင်းနှင့်၊ ကျန်ကြင်း
ကိုရစ်။ တကျစ်ခေါ်ရိုး၊ ကစားမျိုးနှင့်၊ ကြိုးကျစ်ကောက်ကျစ်၊
သင်းကျစ်စလွယ်၊ တကျစ်နွယ်က၊ ကျင့်ဘွယ်ကျစ်လစ်၊ ကျစ်
အပေါင်းမှာ၊ အပင့်သာတည့် သတ္တဝါကျဉ်၊ ထုံကျဉ်တဖန်၊
တံရစ္ဆာန်ဦးကျည်၊ ပိတ်ကျည်တံပိုး၊ လူမျိုးအင်းကျည်၊ ခိုင်ကျည်
ဆုံကျည်၊ ကျိုးကျည်ကျည်ရွာ၊ တေဇာကြီးမား၊ ကျည်ဘုရားရှင်၊
စီရင်ကျည်လျောက်၊ ကျည်တောက် ဝါးကျည်၊ ပိတ်တကျည်ပင်၊
ခေါ်ငင်သံကျည်၊ တိလင်းကျည်နှင့်၊ ကျည်ကျည်အော်အောင့်၊
ဖနောင့်ဖကျည်း၊ ရေတကျည်းပင်၊ မန်ကျည်းပင်နှင့်၊ ကျည်းပင်
ခေါ်ရိုး၊ ကျည်းလူမျိုးမှာ၊ တကျည်းနာတိ၊ ပျင်းရိကြော့ကျည်း၊
တံခါး ကျည်းလျှို၊ ခတ်လျှို ထိပ်ကျည်း၊ မန်ကျည်း ကျပ်ငှန်၊
မကျည်းကန်ရွာ၊ ကျည်းကန်ရွာက၊ မာခါခပ်ကျည်း၊ အကျည်းအခဲ၊
တကဲ့ခေါ်ရှောင်း၊ ကျည်းမြောင်းနည်းကျည်း၊ လုံးကျည်းကျည်းကျယ်၊
ပင့်ဘွယ်အမြဲ။ မဲကြည်ရှောင်ကြည် မယှဉ်အမှု၊ ကြည်ရှုကြည်လို၊
ကြည်ညိုကြည်လင်၊ ကြည်ရှင် ကြည်ဆွ၊ ကြည်မြကြည်သာ၊
ရေကြည်ရွာက၊ ရေကြည် မှာ၊ သောကြည်ရွာမူ၊ ကြည်ဖြူတည်
ကြည်၊ ရေကြည်ကြည်ယုံ၊ ရေးပုံတလီ၊ ကြည်းဟီ ရိုက်ကြည်း၊
လှကြည်း ကုန်းကြည်း၊ ကုတ်နှင့်ကြည်း၍၊ နာကြည်းသည်ပင်၊
သန့်စင်ကြည်းကြည်း၊ ကြည်းကြည်း ယှင်းယှင်း၊ ဆောင်ကြည်း
ကြည်းဆောင်၊ မရှောင်ရစ်ငြား။ ဘုရားကျတ်ခေါက်၊ တထောက်
တသီး၊ ကျတ်တီးကုန်းမော့၊ ဆော့ကျတ်ကျတ်လွတ်၊ ကျတ်ဆတ်

မျိုးမှ၊ သတ္တဝါကျွတ်၊ ကျွတ်ကျွတ်ကိုက်ဝါး၊ တရားအကျွတ်၊
 အောက်ကျွတ်မာန်ပြင်း၊ သီတင်းကျွတ်လ ပင်ကတသတ်။ နေလ
 ကြတ်ခါ၊ ဝါဝါကြတ်ကြတ်၊ ဆန်းငှက်ကြတ်နှင့်၊ ညောင်ကြတ်
 မလွတ်၊ ကြတ်ကြတ်လျင်လျင်၊ ရစ်ချင်တရုံး၊ တသတ်ထုံးကို...
 သက်ဆုံး မှတ်တို့ရာသတည်း။

၄။ မှတ်ရာတတန်... ကိုယ်ထီး ကျန်က၊ ဆင်ကျန် ဘုရား၊
 ကျန်စစ်သားမင်း၊ မကြွင်းမကျန်၊ မေ့လျော့ကျန်၍ ကျေးကျန်
 အလား၊ မကြားကျိုးကျန်၊ ကျွန်ုပ်ကျန်နှင့်၊ ရေးဟန်တခန်း၊
 မာကျန်းခိုင်ကျန်း၊ ကျန်းတန်း ကျန်းမာ၊ ဤသာခုံကျန်း၊ ဗညား
 ကျန်းနှင့်၊ ကြီးကျန်း သန်ကျန်း၊ သောင်းကျန်းတုံလေ၊ နွေလည်း
 ကုန်ကျန်း၊ နေ့ရက်ကျန်း၍၊ တုကျန်း ကိုင်းကျန်း၊ လေးကျန်း
 ဒီပါ၊ ကျန်းပြတ်ရွာတွင်၊ ကျန်းပင် ရွာမည်၊ ကျန်းစည် ကျန်း
 ချောင်း၊ ရွာပေါင်းများစွာ၊ ပင့်ရာမမှား။ ထွားထွား မကြန့်၊
 မှိတ်တုတ် ကြန့်က၊ ဘုန်းကြန့်ကြန့်ကြာ၊ လက္ခဏာကြန့်၊ နီကြန့်
 ကြန့်နှင့်၊ သကြန့် ထုံးကြန့် အမှန်ရစ်မြဲ အင်တုံထေးကျပ်၊ ကျပ်
 ထပ် ကျပ်ရွာ၊ ကျပ်နာ ကျပ်လေး၊ ဆိုရေးတလီ၊ အင်္ကျီလက်ကျပ်၊
 နားကိုကျပ်၍၊ တိုင်းကျပ် ရွှေကျပ်၊ မန်ကျည်းကျပ်နှင့်၊ သင်းကျပ်
 ရွှေရောင်၊ ရှောင်ပေါက်ကျပ်မျိုး၊ ပုဆိုးသစ်ကျပ်၊ ဘီးကျပ် ကျည်း
 ကျပ်၊ မြောင်းကျပ်ပင့်မှန်။ ဆော်ဖန်ကြပ်မ၊ မြဲလှကြပ်ကြပ်၊
 လက်ကြပ်ထက်ကြပ်၊ ကြပ်ကြပ်ပြုရာ၊ ဗိုလ်ပါစည်းကြပ်၊ အတပ်
 အကြပ်၊ စောင့်ကြပ် မြဲမြံ၊ ထံပါးကြပ်ကြပ်၊ နီကြပ်ကြပ်လျင်၊
 အုတ်ကြပ် သင်းကြပ်၊ ကြပ်ဆပ် မှံကြပ်၊ ခဲမကြပ်နှင့်၊ ဝက်ကြပ်
 ဟင်းကြပ်၊ ရစ်အပ်အမှန်။ ကျမ်းဂန်စာကျမ်း၊ တံသုတ်ကျမ်းတွယ်၊
 လယ်သမန်းကျမ်း၊ တင်းကျမ်း ကျွမ်းကျင်၊ ကျမ်းဝင် ချစ်ကျမ်း၊
 သိကျမ်း လေ့ကျမ်း၊ မီးတိုင်ကျမ်းငြား၊ ကျမ်းသမားမျိုး၊ ကျမ်းသိုး

သည်မှာ၊ ပင့်ပါစေချင်။ သစ်ပင် ဇောင်ကြမ်း၊ နင်းကြမ်း ကြော့
 ကြမ်း၊ ကြမ်းတန်း ကြမ်းကြုတ်၊ နှုတ်ကြမ်း ဘိခြင်း၊ ရုန့်ရင်း
 ကြမ်းတန်း၊ နုကြမ်း ရစ်ဘွယ်။ ကြီးကျယ်ကျဉ်းကျယ်၊ ပညာကျယ်
 ၍၊ နက်ကျယ် ဝန်းကျယ်၊ နကျယ် သတ္တဝါ၊ မင်းမှာနကျယ်၊
 တွင်ကျယ် နည်းကျယ်၊ မြင့်ကျယ် ပင့်လေ။ ဖြစ်ထွေ ဆန်းကြယ်၊
 မိုးမှာကြယ်သို့၊ စင်ကြယ်မွေးမြူ၊ ဆန်ဖြူ ကြိုးကြယ်၊ ပုဗ္ဗကြယ်နှင့်၊
 ကောင်းကြယ် ကုံကြယ်၊ သူကြယ် ကြယ်ဝ၊ ရစ်ကြတခန်း။ လမန်း
 ကျိတ်မျိုး၊ ကျိတ်ကျိုး ကျိတ်လိတ်၊ ကျိတ်ကျိတ်မည်ထွေ၊ ကျိတ်
 လိတ်သေဌား၊ ကျိတ်ဓား ကျိတ်ခက်၊ မှတ်ချက်တသီး၊ ကျိတ်ပုတီး
 ပင်၊ ချင်ချင် ကျိတ်ကျိတ်၊ ကျိတ်ကျိတ် ခဲခဲ၊ စေးနဲ ဆို့ပိတ်၊
 ကျိတ်ကျိတ်လဲလဲ၊ ရှင်ပင့်ဟန်။ ကြိတ်မှန် သွားကြိတ်၊ ညက်
 အောင် ကြိတ်မှ၊ ညှစ်ကြိတ် ဝါကြိတ်၊ ဖြူကြိတ်ကြိတ်မိ၊ ရစ်ဘိ
 တသတ်။ မှတ်လော့စိပ်စိပ်၊ တကျိပ်နှစ်ကျိပ်၊ ရေတွက်ကျိပ်မှာ၊
 ပင့်ရာပသတ်။ မှတ်ရာသမုတ်၊ ကြေးကျုပ်ပင့်လေ။ အရေကြုတ်
 အောင်၊ မျက်မှောင်ကြုတ်သည်၊ မြည်သံကြုတ်ကြုတ်၊ မည်းကြုတ်
 ကြုတ်လျှင်၊ ကြမ်းကြုတ် ခွက်ကြုတ်၊ သဒ္ဓါကြုတ်နှင့်၊ သစ်ကြုတ်
 ကြုတ်ပင်၊ ရစ်လျှင်တသတ်။ ခေါ်မှတ်လျှောက်ထုပ်၊ အကြုပ်
 အဆင့်၊ ရစ်သင့်ပသတ်၊ အမြဲမှတ်သည်...ပညပ်ရေးနည်း ဘာသာ
 တည်း။

၅။ ဘာသာရေးမြဲ... ကျောက်ခဲ ကျောက်ဖျာ၊ ကျောက်
 ကာ ကျောက်မြောင်း၊ ကျောက်ထောင်းကျောက်ရစ်၊ ကျောက်
 ဆစ် ကျောက်စက်၊ ဝက်သက် ကျောက်မျိုး၊ ကျောက်ကုန်း
 ရိုးနောက်၊ ခြေဖြင့် ကျောက်၍၊ လိပ်ကျောက် စိန်ကျောက်၊
 နေရှိန်ကျောက်သို့၊ ကျောက်ဆောက် ကျောက်ဆောင်၊ ပုဂံ
 တောင်ပါး၊ ကျောက်စကားမှာ၊ ပင့်ရာမြဲပင်။ ကြောက်ငြင်

လန့်ကြောက်၊ ရွံကြောက် ကြောက်ရှက်၊ ရစ်ချက်တလိုက်။
 ကျိုက်ကျိုက်ဆူပွက်၊ အုပ်ကျက်ကျိုက်ကျိုက်၊ အောက်ပိုးကျိုက်
 မှ၊ ခေါက်ကျိုက်တုံလေ၊ ရေကိုကျိုက်ငြား၊ စကားကျိုက်ထွေ၊
 မေးလေတုံမြောက်၊ ကျိုက်ခေါက်ရှင်စော၊ ကျိုက်ပေါ် ကျိုက်ပွန်၊
 ကျိုက်သလွန်ကို၊ ပင့်လိုသမှု။ ပြုကြိုက်မကြိုက်၊ စီရင်ကြိုက်ဝယ်၊
 ချစ်ကြိုက်ကြုံကြိုက်၊ သွားလာကြိုက်မှာ၊ ရစ်ရာအမြဲ။ ကျိန်ဆဲ
 ကျိန်စာ၊ ကျိန်ဘွယ်ရာရှောင်း၊ ကျိန်းအောင်း ကျိန်းစက်၊ ထွက်
 ကျိန်းကျပ်ကျိန်း၊ ခန္ဓာကျိန်း၍၊ ခုံကျိန်းစပ်ကျိန်း၊ မျက်စိကျိန်း
 ထွေ၊ ကျိန်းသေတို့မှာ၊ ပင့်ရာနသတ်။ ရစ်ပတ်နှယ်ကြိမ်၊ အကြိမ်
 ကြိမ်လျှင်၊ ကြိမ်ကြိမ်သွားကြ၊ ကြိမ်းပလန့်ကြိမ်း၊ ကြိမ်း၍
 ဆိုမြောက်၊ ကြောက်ကြိမ်းစွာလှ၊ ကြိမ်းကြိမ်းထကို၊ ရစ်လိုမသတ်။
 ရေးမှတ်တခြား၊ နှားကျောင်း ထိန်းကျောင်း၊ ရွှေကျောင်း
 တည်းဟူ၊ ဂူကျောင်း မိကျောင်း၊ ပင့်ကြောင်းပညပ်။ ကြောင်
 လက်စွပ်ရောင်၊ ကြောင်သတ္တဝါ၊ ကြောင်လျှာ ကြောင်ပန်း၊
 တခန်းရေးရိုး၊ ကျိုးကြောင်း လမ်းကြောင်း၊ ကြောင်းကြောင်း
 ထသွား၊ ကြောင်းလျား တကြောင်း၊ ခြေကြောင်းရစ်ရာ။ သတ္တဝါ
 ကျိုင်း၊ ဆောင်သည့်ကျိုင်းနှင့်၊ ကျိုင်းလပ် ရွာမည်၊ ကျိုင်းသည်
 ကျိုင်းတုံ၊ ကျိုင်းရုံစသည်၊ လူမည်ကျိုင်း၊ ကျိုင်းအပေါင်းမှာ၊
 ပင့်လေရာ၏။ နံသာမေးကြိုင်၊ သင်းပျံ့ကြိုင်၍၊ ငကြိုင်လူမည်၊
 ရှမ်းပြည် ဓားကြိုင်၊ မြိုင်မြိုင်ရစ်လို။ ပုန်းရည်ကျိုရိုး၊ ဆိုးရည်ကျို
 ရှောင်း၊ ကောင်းမကောင်းကျိုး၊ ဝပ်ကျိုးရိုကျိုး၊ ဓားလုံ ကျိုး
 နှင့်၊ နံကျိုးကျိုးကုတ်၊ နှုတ်သေ တကျိုး၊ ကျိုးကျည်မရှိ၊ မသိ
 ကျိုးကျွန်၊ ပင့်ဟန်တမျိုး။ ကြို့ထိုးလေကြို့၊ အောက်ကြို့ကြို့
 ပင်၊ ခေါ်တွင်တသီး၊ ခရီးဦးကြို့၊ ရွာစကြို့နှင့်၊ စွယ်ကြို့ဘုရား၊
 အကြားအကြို့၊ ဆီးကြို့မီးကြို့၊ နေကြို့နေကြား၊ ရေးငြားတဖန်၊

ပြင်းထန်အားကြိုး၊ ကြိုးကြီးကုံကုံ၊ မို ကြိုးသံကြီး၊ ဘီးဘီးရွာ
 ကြိုး၊ ကြိုးကြီးကြွကြွ၊ လုံ့လတညှိုး၊ ကြိုးပမ်းကြိုးစား၊ ကြိုးအား
 လည် ထုတ်၊ ကြိုးကုတ်လည်းဟူ၊ ဆံဖြူကြိုးကျယ် နှယ်ခမောက်
 ကြိုး၊ ကျစ်သည့်ကြိုးနှင့်၊ ကြိုးကြာငှက်ကို၊ ရစ်လိုစင်စစ်။ ချစ်ကျမ်း
 ယုံကျမ်း၊ မှတ်ကျမ်းရေးကျမ်း၊ ကျမ်းစနောင်ချောင်း၊ ကျမ်း
 မြောင်း ယူကျမ်း၊ ဆင်ကျမ်းတလွှတ်၊ ကျမ်း၍ စံမှာ၊ ပင့်ရာ
 မသတ်။ မှတ်လေယုံ၊ ယုံ၊ ကြုံ၊ ကြုံ၊ တလီ၊ ကြုံလှီဆူကြုံ၊ ကြိုက်ကြုံ
 တွေ့ကြုံ၊ ဝိသုကြုံနှင့်၊ ပန်းကြုံရွာသား၊ ကြိုးဝါးကြိုးပ၊ ရစ်ထမနေ၊
 သေးသေးတင်မှတ်၊ ဆုံးဖြတ်ထူးလည်၊ ထုံးစဉ်ရှည်ကို.... ဖွေသည်
 စုံစမ်းရာသတည်း။

ခ - အက္ခရာ

၆။ ခက္ခေဌဝယ်.... ပင့်ရစ်ဖွယ်ကား၊ သိလွယ်စေလှ၊ ခိပ္ပါယ်
 ပြပိမ့်၊ ချသည်စာပေ၊ ဆင်ခြေလည်းချ၊ မိန့်တော်ချ၍၊ ပစ်ချ
 ရှုတ်ချ၊ ကိုယ်အမ်းချလျက်၊ ကြွေးချမလပ်၊ အရပ်ချနေ၊ ပင့်လေ
 စမြဲ။ အက်ကွဲခြခြ၊ ခြပိုးရွမှာ၊ ရစ်တို့ရွာရှင့်။ ကွန်ချာသေချာ၊
 ချာချာလှည့်လျက်၊ နေ့ရက် မချာ၊ အလယ်ချာနှင့်၊ ရင်းချာ
 မျိုးဆွေ၊ ပင့်လေစကောင်း။ ကြောင်းခြာ ချုပ်ခြာ၊ ဝေဆာ
 ရစ်ငြား။ အများအချီ၊ သည်းခံချီ၍၊ မှုချီစစ်ချီ၊ ချချီစချီ၊ လက်
 အုပ်ချီနှင့်၊ စချီတင်ရွာ၊ ဘာသာတမျိုး၊ ချီပိုးပန်းချီ၊ ချီအပေါင်း
 မှာ၊ အပင့်သာတည့်၊ မှတ်ရာတသီး၊ ပေးကောင်း ချီးချီး၊
 ချီးမြှောက်မြှောက်ချီး၊ အံ့ချီးချီးမွမ်း၊ ပင့်မြဲတမ်းဟု၊ ကျမ်းတစောင်
 လာ၊ တစောင်မှာမူ၊ ရစ်လေဟူ၏။ ဆွတ်ချူတံချူ၊ ရည်ရွယ်
 ချူ၍၊ ရွှေချူလည်ဆွဲ၊ စေးနဲချူချာ၊ ပင့်ရာတထူး။ ခြူးပန်း
 ခြူးနှယ်၊ ရစ်ဖွယ်မှန်စေ။ ကျေအောင်ချေ၍၊ ချေငံ ချေပ၊

မြက်ဟချေတင်၊ သဘင်ကချေ၊ လွန်မုန့်ချေ၍၊ နှုတ်ချေ နံရိုမ်း၊
ယူသိမ်းကိုင်းချေ၊ ပြုချေမူချေ၊ တင်ဆောင်ချေဟု၊ စေသောအရာ၊
သတ္တဝါချေ၊ မဲ့ချေကင်းလွတ်၊ ဆတ်ဆတ် ချေခြင်း၊ ရှင်းရှင်းချေ
သည်၊ ချေသည် သင်္ချေ၊ မသိချေလှည့်၊ မကြည့်ဘဲချေ၊ ကြံဦးချေ
နှင့်၊ ဆုတ်ချေ ချေတာ၊ ဥစ္စာလည်းချေး၊ သံချေးလည်းတက်၊
ချေးထွက် ပင့်လေ။ ဗိုလ်ခြေ လက်ခြေ၊ ဂဏန်းခြေနှင့်၊ သည်းခြေ
ဆင်ခြေ၊ မြင့်မိုရ်ခြေနှင့်၊ မင်းခြေ တိုင်းခြေ၊ သံခြေ ခြေရံ၊ သံ
တခြေးခြေး၊ ရစ်ရေးမလွဲ။ ချဲ့ချဲ့နစ်နစ်၊ ပြစ်ပြစ် ချဲ့ခြင်း၊ မြင်းဗေ
ပြက်သချယ်၊ ချုတ်ချယ်ချယ်လယ်၊ ရွေးချယ်ချီချဲ့၊ ချဲ့ချဲ့တုန်ကပ်၊
ဆန်ဖွပ် ချောချော၊ ချောမော့ သင်းချော၊ ရွှေစံချောနှင့်၊
ချောမော ချောမွတ်၊ ချော်ချွတ် ပျက်ချော်၊ ချော်၍လည်း
အောင် နောင်နောင် ချဲ့ချဲ့၊ ထင်းရောင်းချဲ့သို့၊ ချဲ့ချဲ့လျင်လျင်၊
ဆင်သို့ နင်းချဲ့၊ ချဲ့ချဲ့ရက်ရက်၊ ပျက်ချဲ့ပင့်ရိုး။ ခြိုးခြံခွံခြံ၊ စောင်း
ရမ်းခြံနှင့်၊ ခြံခြံ ပစ်ငြား၊ နွားခြံခြံရံ၊ သမင်ခြံရွာ၊ ရစ်ရာ
မမှား။ ချောက်ချား လက်ချား၊ ရဟတ်ချားမှာ၊ ပင့်ရာမှန်စေ။
မြေခြားလက်ချား၊ ပိုင်းခြားမှန်စွာ၊ သိသာခြားနား၊ သီးခြား
ကွန်းခြား၊ ခြားမဲ့ရစ်မြောက်။ တချောက်ချက်ချက်၊ လူတို့ချက်နှင့်၊
အချက်ကျရာ၊ မီးမှာချက်ရိုး၊ ချိုးချက်အရောင်၊ ကြောက်ချက်
လယ်ချက်၊ ပင့်ရိုးထွက်သည်....မပျက်ကျမ်းလာ အညီတည်း။

၇။ ကျမ်းလာမပျက်.... ချင့်တုက်ချင့်မိ၊ ထောက်ချင့်သိရိုး၊
လူမျိုးကချင်၊ ချင်ချင်မာသည်၊ ချင်မွတ်သည်ပင်၊ ချင်ချင်ရဲရဲ၊
ချင်မရဲလျှင်၊ ချင်ချင်မရှိ၊ မသိစေချင်၊ ကြံစေချင်မှု၊ ပြုစေချင်ထ၊
တောင့်တ သောထွေ၊ မိုးမြေထုတ်ချင်း၊ လျှိုထုတ်ချင်းလျှင်၊
အချင်း ခပ်သိမ်း၊ ချင်းစိမ်း ပိတ်ချင်း၊ အချင်း ချင်းလျှင်၊
ဘော်ချင်း ချင်းနင်း၊ သိချင်း သာချင်း၊ တယောက် ချင်းနှင့်၊

မင်းချင်းချင်းတိုင်း၊ ငှက်အောက်ချင်းဟူ၊ လူမည်ချင်း၊ လူမျိုး
 ချင်းစစ်၊ ချင်းတိုင်းမြစ်နား၊ ရွာချင်းယားတိုင်း၊ ချင်းယားပင်ကြီး၊
 ရပ်နီးချင်းတင်၊ ချင်းပင်ဝေမြိုင်၊ မထိုင်မချင်း၊ အချင်းအတ၊
 နွားမအချင်း၊ ကိုယ်ချင်းမစာ၊ လိပ်ချင်းရွာမှု၊ ပင့်ရာသဘော။
 အကြောအခြင်၊ ဖြုတ်ခြင်တလီ၊ ခြင်ဆီအရိုး၊ အမိုး အခြင်၊
 ဝက်ခြင်ခြင်သွေ၊ နောက်ရွှေဆင်ခြင်၊ စပါးခြင်မှု၊ လွယ်ကူအခြင်း၊
 ရက်သည့်ခြင်းက၊ ချက်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း၊ ခြင်းခြင်းနီစေ၊ နေခြင်း
 ထိုင်ခြင်း၊ ပြုမှုခြင်းနှင့်၊ အခြင်းအရာ၊ ကိရိယာမှု၊ ရစ်ရာထုံးစံ၊
 အသံခြစ်ခြစ်။ ချုပ်ချစ်ချစ်ခင်၊ ကြင်ချစ်ပင်မြဲ၊ တကွဲရေးရစ်၊
 ရစ်လေဆောလျင်။ အသွင်ပျောင်းချည်၊ ချည်ချည်ပါးပါး၊ ကိုယ်
 အားချည်နဲ့၊ ထွက်ခွဲသွေးချည်၊ ကြိုးဖြင့် ချည်၍၊ ရွှေချည်ပိုးချည်၊
 ပရိတ်ချည်နှင့်၊ ဖြူချည် ပြာချည်၊ ဝါချည် ချည်ပါ၊ မေတ္တာ
 နှောင်ချည်၊ ချည်ချောင်းမှတ်မြောက်၊ တယောက်ထည်းချည်း၊
 ကြင်ဘွယ်ချည်းလျှင်၊ အချည်းသက်သက်၊ နေ့ရက်ချည်းနှိုး၊ တသီး
 ခေါ်ဝေါ်၊ နာပျော်ဘွယ်ချည်း၊ ဤသို့ချည်းသာ၊ ခါချည်လူချည်၊
 တောက်ရပ်ချည်နှင့်၊ ချိုချည်ရသာ၊ စိတ်မှာချည်လစ်၊ ချည်ပြစ်
 ချည်ပေါင်၊ နီးအောင်ကပ်ချည်း၊ စေ့ချည်းချိုးချည်း၊ စပ်ချည် ပင်ငြား။
 ခြောက်ပါး ရောင်ခြည်၊ အခြည် အဝါ၊ ထင်လာ ရိပ်ခြည်၊
 နှုတ်ခြည်တိမ်းခြည်၊ ဆံခြည် တမျှ၊ ပျပျ ခြည်းခြည်း၊ ခြည်းရ
 ရည်းလျှင်၊ ဖြုတ်ခြည်း ရပ်ခြည်း၊ သွတ်ခြည်း ဆတ်ခြည်း၊
 ခြည်းခြည်းသံခြေ၊ ရစ်လေတသင်း။ ယှင်းချွတ် ချေချွတ်၊ အချွတ်
 ချွတ်လျှင်၊ ချွတ်လဲ့လှဘိ၊ သတိလည်းချွတ်၊ ပုဆိုးချွတ်ခိုက်၊ လိုက်
 သည် ချွတ်ချွတ်၊ နှမ်းချွတ်ပင်ခြင်း၊ ချင်းချန်ချီချန်၊ လေချန်
 တခြား၊ မြွားချန် လှံချန်၊ ထက်စွာ ချန်၍၊ စုတ်ချန် မှီချန်၊
 အချန်အစောင်း၊ ချန်းတောင်းနိုးချုပ်၊ ကွမ်းချုပ်ပွင့်ချုပ်၊ ကျောက်

ချပ်တသီး၊ တီးသည့်လက်ချပ်၊ ချပ်ဝတ်တန်းဆာ၊ ချပ်လွှာပေချပ်၊
သင်းခွေချပ်နှင့်၊ ချပ်၍လည်းထား၊ ပါးပါးချပ်ချပ်၊ ချပ်ချပ်လှလှ၊
လျင်လှ ချပ်ချပ်၊ ပင့်လေအပ်သည်....ထုံးစပ် အစီအစဉ်တည်း။

ဂ။ စီစဉ်စုံစေ့....ချမ်းမြေ့ ဆိတ်ချမ်း၊ အောင်ချမ်း သာရွာ၊
ချမ်းသာငြိမ်းချမ်း၊ မချမ်းနားမှာ၊ မေတ္တာရေချမ်း၊ ညနေချမ်းနှင့်၊
စောင်ချမ်းသစ်ပင်၊ ပင့်လျှင်မမှား။ ဝါးခြမ်းခွဲခြမ်း၊ ဆံတခြမ်းမျှ၊
ဝေခြမ်းရစ်ငြား။ စကားငင်ချိတ်၊ ပုခက်ချိတ်နှင့်၊ ချိတ်မိပေါက်
ချိတ်၊ ချွန်းချိတ်ပင့်ခြင်း၊ တသတ်လျှင်းလော့၊ ကောက်ညှင်း
ငချိပ်၊ ချိပ်ချိပ်အရောင်၊ ညောင်ချိပ်ဆီးချိပ်၊ ချိပ်ဆိုးပင့်ရာ၊
ပသတ်ပါလော့၊ ရန်ရှာမချုတ်၊ ချုတ်ချယ်ဟူသည်၊ ချုတ်ချုတ်
မြည်ခိုက်၊ ချုတ်ချုတ်တိုက်ရိုး၊ ထိုးသည်ချုတ်ချုတ်၊ ချစ်ချုတ်
ပင့်မှတ်၊ ပသတ်မဟုတ်။ ခြုတ်ခြုတ်သိက ခြုတ်ခြုတ်ကျမှာ၊ ရစ်ရာ
တသတ်၊ မှတ်လေတအုပ်၊ ပခြုပ်ရစ်ရာ၊ ပသတ်ပါလော့။ အချာ
တည်းချုပ်၊ အပြီးချုပ်ခြင်း၊ စာရင်းလည်းချုပ်၊ အကျဉ်းချုပ်၍၊
ချုပ်ကိုင်ဆွဲလျက်၊ အမျက်ချုပ်ချုပ်၊ နွေးချုပ်ချုပ်နှင့်၊ ပြောက်
ချုပ်ချုပ်ရုပ်၊ အုပ်ချုပ်ဆိုငြား၊ ချုပ်ထားမိုးချုပ်၊ စုတ်ချုပ်သွား၊
ရထားပေါင်းချုပ်၊ ချုပ်တည်းပင့်မှတ်၊ ပသတ်သဘော၊ တော
ချောက် ခြိမ်းချောက်၊ လန့်အောင် ချောက်၍၊ ဓာတ်ချောက်
ဓာတ်ချား၊ ချောက်ချောက်သွားသော်၊ တောဖျား မြိုင်ချောက်၊
ကျော်ချောက် ဝှန်ကြား၊ အပင့် ငြားလိမ့်။ ရေသား ပိန်ခြောက်၊
အမဲခြောက်နှင့်၊ မည်းခြောက်ခန်းခြောက်၊ သွေ့ခြောက်ခေါ်မှု၊
ခြောက်ခုစသည်၊ ရစ်မည်တလိုက်၊ ဓအောက်ခြိုက်နှင့်၊ နှစ်ခြိုက်
ရှင်ပျ၊ အားရအင်ခြိုက်၊ ဗထက်ခြိုက်မှာ၊ ရစ်ပါစေချင်။ ချိန်ခွင်
နှိုင်းချိန်၊ အချိန်သင့်လျက်၊ ချိန်းချက်ပင့်မှတ်၊ နသတ်တချက်၊
မစက်တတ်ချိမ့်၊ ပြုချိမ့်မှုချိမ့်၊ ဆိုချိမ့်စသည်၊ ပင့်မည်အမြဲ။

ပွဲတခြံမြံ၊ သဲခြံမြံနှင့်၊ ခြံမြံမည်ရှောင်း၊ ခြမ်းမောင်း
 ခြောက်ခြမ်း၊ ထစ်ခြမ်းခြမ်းမဲ၊ ရစ်မြဲမသတ်။ မှတ်လေထစ်ချုန်း၊
 ချုန်းချုန်းမြည်မှတ်၊ နသတ်ပင့်မှု ကြက်ဥဆန်ချောင်၊ လျော့၍
 ချောင်နှင့်၊ အချောင်ထဲနက်၊ အသက်တချောင်း၊ ရအောင်
 ချောင်း၍၊ ရေချောင်းကန်ချောင်း၊ တုတ်တချောင်းနှင့်၊ လက်
 ချောင်းတို့မှာ၊ ပင့်လေရာ၏။ အာဏာမဲ့ခြောင်း၊ ပဲ့တင်ခြောင်းမျှ၊
 ရိုက် ခြောင်း ဝှန်တက်၊ အမျက် ခြောင်းခြောင်း၊ ထွက်ခြောင်း
 အလေ့၊ အငွေ ခြောင်းခြောင်း၊ ရစ်ကြောင်း မပျက်။ သစ်ခက်
 ကိုချိုင့်၊ မြို့ကျိုင်း ချိုင့်နှင့်၊ ချိုင့်ချိုင့် ငိုတမ်း၊ ချိုင့်ဝှမ်း
 ရွှေချိုင့်၊ ချိုင့်ချိုင့် ချိုချို၊ အကြောင်းချို၍၊ ချိုတဲ့တချို၊ နှပ်ချို
 ပင်ပါး၊ နွားချိုနွယ်ချို၊ ဆိမ့်ချိုချိုအေး၊ သံလေးချိုချို၊ သွေး
 ချိုချိုမြက်၊ သစ်ခက်ကိုချိုး၊ ရေချိုးအမှန်၊ တိရစ္ဆာန်ချိုး၊
 ထမင်းချိုးနှင့်၊ ချိုးချက်မြည်အောင်၊ အရောင်ချိုးချက်၊ ပင့်လျက်
 ရေးရိုး။ ခြိုးခြံရစ်ပုံ၊ တောခြံတရိုး၊ ညှိုးခြုံးခန်းခြုံး၊ မိုးခြုံးခြုံး
 လျှင်၊ ပိန်ခြုံးပင့်ထိုက်၊ ပိုက်ခြံလုံခြံ၊ ပန်းခြံရပ်ရွာ၊ ရစ်မြဲရာသည်....
 ကဗျာကျမ်းမြတ် အဆီတည်း။

ဂ-အက္ခရာ

၉။ ဂ-အက္ခရာ....ပင့်နည်းမှာမူ၊ သတ္တဝါဂျမ်း၊ လူမျိုး ဂျမ်း
 နှင့်၊ ရက်ကမ်းဂျမ်းလျှင်၊ ဤမျှထင်၏။ ထိုပြင်တချက်၊ နက္ခတ်
 သင်္ဂြိုဟ်၊ ရာဇဂြိုဟ်နှင့်၊ သင်္ဂြိုဟ်သည်မှာ၊ ရစ်ရာမပျက်။ တအက္ခရာ၊
 ပင့်ပုံမှာမူ၊ တျာတျာနီထွေး၊ တေးတျာဖွဲ့ချက်၊ တျက်တျက်
 မာခြင်း၊ တျင်းတျင်းကုန်စင်၊ ဤခန္ဓာထင်၏။ ထိုပြင်ဗမှာ၊ ဗျာပါ
 ဗျာဒိပ်၊ နိမိတ်ဘော်ပြ၊ ဗျူဟသုံးခွင်၊ စစ်ဆင်သဘော၊ ဥာတော
 ဗျည်း၊ ပုဒ်ဗျည်းပင့်ရာ။ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မဒတ်၊ ရစ်မြဲမှတ်သည်....
 ထုပ္ပတ်ကြောင်းလျား ဖွေရှာတည်း။

ဗျူဟသုံးခွင် စစ်ဆင်သဘော ဟူသည်ကား၊ သကဋဗျူဟာ၊
စက္ကဗျူဟာ၊ ပဒုမဗျူဟာ ဟူသော စစ်ဆင်နည်း သုံးပါးတည်း။

င-အက္ခရာ

၁၀။ င-အက္ခရာ... ရစ်နည်းမှာမူ၊ ငြာကြော် ကြော်ငြာ၊
အာသာလည်းငြိ၊ ကပ်ငြိတပ်ငြိ၊ စွန်းငြိငြိတယ်၊ ရေးဘွယ်တသီး၊
မငြီးငြီးငွေ၊ ခေါ်လေ့ငြူစု၊ မှတ်ယူတောင့်ငြား၊ ပြောဆိုငြားနှင့်၊
ပြုငြားမူငြား၊ တွေ့ကြုံငြား၍၊ မေးငြားအိပ်ငြား၊ နေငြားဆိုချက်၊
ငြိမ့်ငြက်ဘွဲ့နွဲ့၊ ရှုကြောက်ငြိုငြင်၊ ငြိုငြင်စောင်းငြင်း၊ ကြိမ်ကြိမ်
ငြင်း၍၊ ဆန်ငြင်းငြင်းဆန်၊ တတန်မီ ငြမ်း၊ ငြမ်းဆောက်ငြမ်းထူ၊
မှတ်ယူစေချင်၊ ကြောခြင် ငြိမ့်ငြိမ့်၊ ငြိမ့်လေး ငြိမ်ဆိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်
သာဝှမ်း၊ ငြိမ်းချမ်း ငြိမ်းမြ၊ ငြိမ်းလှတထူး၊ ဆူးငြောင့်ခေါ်ဆို၊
ငြင်ငြိုခေါ်ရိုး၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ရာ၊ ရစ်လေမှသည်.... စဉ်လာရေးရိုး
ဝေဆာသော်။

၁၁။ ည-အက္ခရာ... အကျဉ်းမှာကား၊ ဘယ်ညာတောင်ညာ၊
ကျေညာထွန်းညိ၊ ပြောင်ညိဆုံရိုး၊ ညို ညိုးညီးညီး၊ တသီးခန့်ညား၊
ကြေထွားညက်ညက်၊ ဆင်းညက်ညက်လျှင်၊ ယာဉ်ညင်သံညင်း၊
ငှက် ဒိန်ညင်းနှင့်၊ မွေးညှင်းစာညှင်း၊ အမဲညှင်းတစ်၊ ညစ်ညမ်း
ကြည်ညို၊ ပြာညိုတသင်း၊ ရှေးမှကြွင်းမူ သန့်ရှင်းသေချာ၊
သက်သက်သာလျှင်....ရေးခါသတိ မူစေသော်။

ပ-အက္ခရာ

၁၂။ ပ-အက္ခရာ....ရေးထုံးမှာကို၊ နည်းနာပုံပြင်၊ နိဒါန်းဆင်
ပိမ့်၊ ရှင်ရှင်ပျပျ၊ မရှင်ပျ၍၊ ပျောင်းပျချိပျ၊ တပျပျလျှင်၊ မင်းလွင်
မှိုင်းပျ၊ နေအံ့ပျမှာ၊ ပင်ရာမယွင်း။ ပြင်းပြင်းပြပြ၊ နေလှမ်းပြ၍၊
ဖေါ်ပြည့်ပြ၊ ပေါက်ပြန်ဝှန်းဝါ၊ ပြည်ရွာမြို့ပြ၊ ပြရယ်ဆိုငြား၊

ပြယိုးယားကျောက်၊ လွဲဖောက်မရွှေ၊ ပြကတေ့မှာ၊ ရစ်ရာတလိုက်၊
ယမိုက်ပြာဋ္ဌိဟာ၊ တောင့်ဆပ်ပြာပင်၊ ခွင်စဖိုပြာ၊ ခပ်ပြာဆပ်ပြာ၊
စံကောပြာ၍၊ ပြာသိုညိုပြာ၊ လိပ်ပြာရစ်ဟန်၊ မှန်ပြီဟုတ်ပြီ၊ တပြီ
ဆိုသီး၊ စားသောက်ပြီး၍၊ လုပ်ပြီးဆောင်ပြီး၊ ပြီးစီးရစ်မှ။ ပျ။ ပျ။
ပျပျ၊ ပင့်ထနည်းတူ။ ပြုမပြုစု၊ သပြုပင်မှာ၊ ရစ်ရာတထူး။
ပျံ့ပျူးပျူငှါ၊ ပင့်ရာတမျိုး။ လူမျိုးမှာပြု၊ မပြုရန်ဘက်၊
ထွက်ပြုမပြေ၊ ရှင်းရှင်းပြေ၍၊ ပြေပြစ် ထွက်ပြေး၊ ပြေးသွား
ကြင်းမဲ့၊ ပြဲပြဲတင်လွယ်၊ ရနံ့ပြယ်၍၊ တသွယ် ပေါက်ပြဲ၊ ရစ်မြဲ
သဘော။ ရှင်ပျောရူပျော၊ ပြတ်မိန်းမောမျှ၊ ငှက်ပျော ညှတ်
ပျော၊ ငှက်ပျောဒိုင်းရွာ၊ ပင့်ရာပျောင်းပြော။ ဆောင်သီးပြော
နှင့်၊ ပြောကြောင်း ထိုးသည်၊ စည်ပင်ပြော၊ ပီတိပြော၍၊
ပြုံးပြောရွာကို၊ ဆိုပြောကျယ်ပြော၊ ထူပြောဖြင်ပြော၊ နှီးပြော
တောခန်း၊ တဆန်းတသီး၊ တီးသည်စည်ပြော၊ ပြန့်ပြော ရစ်လေ့။
ပျော်မွေ့ အိပ်ပျော်၊ ရှင်ပျော်ပျော်ပါး၊ ပင့်ငြားတနည်း၊ ပျံ့ဖြည်း
မွေးပျံ့၊ လှိုင်ပျံ့ဖြူပျူး၊ ကွန့်မြူးဝဲပျံ့၊ အတာပျံ့မှာ၊ ပင့်ရာမှန်မော။
ရောပြုံချစ်ပြုံ၊ များမပြုံလေ၊ ရွှေရည်ပြုံငြား၊ စကားပြုံထ၊ ရစ်မြဲ
ကျ၏။ ချိုလှသည့်ပျား၊ အပင့်ငြားလိမ့်။ စိတ်ပြားဆန်းပြား၊
ထူးပြားထွေလည်၊ လူမည်ငြား၊ စုံမြိုင်ပြားနှင့်၊ ပျဉ်ပြားပြားစား၊
မင်းပျဉ်ပြားကို၊ ရစ်လို တခြား။ ဆားပျက် သည်ကြီး၊ ပျက်စီး
ပျောက်ပျက်၊ လူသူပျက်နှင့်၊ ဝမ်းပျက်ဖြစ်ပျက်၊ ပင့်လျက်ရေးရိုး။
ပြုံးပြက်လျှပ်ပြက်၊ လက်ပါးပြက်နှင့်၊ ပြက္ခဒိန်တွင်၊ ထင်ထင်ပြက်
ပြက်၊ ငါးပြက်ငါးကင်၊ သပြက်ပင်နှယ်၊ ပြက်ရယ်ပြောဆို၊ ရစ်လို
အမှန်။ ကလန်သံပျင်၊ ကျမ်းသံပျင်နှင့်၊ သံပျင်မင်းသမီး၊ ရွာကြီး
သံပျင်၊ ခေါ်တွင်သားပျင်း၊ ကျမ်းတပျင်းတည့်၊ ပျင်းရိလေးပျင်း၊
ပြီးပျင်းကိုလျှင်၊ ပင့်စေချင်သည်.... ဆင်ခြင် ဤသို့ ခွဲဝေတည်း။

၁၃။ ဆင်ခြင် ဤသို့... ပြင်စည်မြို့က၊ ထို့ပြင် သည့်ပြင်၊
 ဆင်ပြင် သွင်ပြင်၊ ရွာပန်းပြင်နှင့်၊ ပုံပြင်ပုံပြင်၊ မြေပြင်ပြင်လျှာ၊
 စိုက်ပြင်ရွာက၊ ပြင်ပပြင်ဆင်၊ မစင်တီးပြင်၊ အပြင်ထလျက်၊ လက်
 ပြင် သောင်ပြင်၊ ကျပ်ပြင် တွင်းပြင်၊ မင်းရင်ပြင်ဝယ်၊ ပြုပြင်စွဲပြင်း၊
 မီးပြင်းကြီးပြင်း၊ ပြင်းပြင်းပြုပြု၊ ပြင်းတင်းလှလျက်၊ ငှက်ပြင်း
 တခြား၊ ငါးမှောင်ပြင်း၊ ကံပြင်းသစ်ပင်၊ ရစ်ချင် ကောင်းကောင်း၊
 တပေါင်းတပျစ်၊ စေးပျစ်ချိုနှယ်၊ သက်ငယ်ကိုပျစ်၊ ကြောင်ပျစ်
 သစ်ပင်၊ ငါးကင်ကင်ပျစ်၊ နှမ်းပျစ်ချိုဟန်၊ ဗိတာန်ပျစ်ရှက်၊
 ပင့်လျက်ရေးမြဲ။ ချဲ့ချဲ့ပြစ်ပြစ်၊ ပြစ်ပြစ်ကုန်စင်၊ သစ်ပင်မြေပြစ်၊
 ပြစ်ပြစ်ပြုံးလေ၊ ပြေပြစ်အပြစ်၊ ရစ်မြဲဖြစ်၏။ ချောပစ်စွန့်ပစ်၊
 နုတ်၍ပစ်လေ၊ ရေမှောပစ်ထား၊ မြွှားဖြင့်လည်းပစ်၊ ပစ်ခတ် သတ်
 ပစ်၊ ပင့်ရစ်မပါ၊ သက်သာသာတည့်၊ နေရာအင်းယဉ်၊ ကျောက်
 ယဉ်ယဉ်ပြား၊ တခြားခေါ်တွင်၊ သစ်ပင်ပါးယဉ်း၊ မြို့မိုင်းယဉ်း
 နှင့်၊ ပြောယဉ်းယဉ်းနွေး၊ ခေါ်ရေး ယဉ်းပင်၊ ပင့်လေချင်လော့။
 ပြည့်စင်ပင်မျိုး၊ ပြည့်ဖိုးပြည့်လျှမ်း၊ ပြည့်မုမ်း ပြည့်စုံ၊ လျင်တုံ
 စိုပြည်၊ စရွတ်ပြည်နှင့်၊ ရွာပြည်သွေးပြည်၊ မဲကိုပြည်၍၊ လေပြည်
 ပြည်မြို့၊ နှစ်လှိုဖွယ်ပေ၊ ပြည်ပန်းရွှေမှု၊ ရစ်လေတကြောင်း၊
 ဦးခေါင်းကပြည်း၊ ရှိန်ပြီးမျက်နှာ၊ ရှက်ရှာလေတုံ၊ တပျံပြည်း
 ပြည်း၊ ပြည်းပြည်းကုန်မှတ်၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်း၊ ရစ်ဖွယ်ချည်း
 ရှင့်၊ ပေါပည်း ဖြင်ပည်း၊ လိပ်ကမည်းနှင့်၊ ယမ်းပည်းတုံမှာ၊
 သက်သက်သာလျှင်၊ ရေးရာမချွတ်၊ မပြတ်လာသွား၊ ပြတ်သား
 ပြတ်သတ်၊ ရွာကျွန်းပြတ်နှင့်၊ ကင်းပြတ်စဉ်ပြတ်၊ အမျိုးပြတ်က၊
 ပြတ်လေ အဘိုး၊ ရေပြတ်အိုးကို၊ ပြတ်ပြတ်ဆိုလျက်၊ ပြတ်ပြတ်
 ထွေထွေ၊ ရေပြတ် ကျည်းပြတ်၊ တသတ်ရစ်ငြား၊ စကားပြန်ပြန်၊
 ပြန်ပြောများစွာ၊ ဗီဇနာပြန်၊ စကားပြန်နှင့်၊ နောက်ပြန် ဖောက်

ပြန်၊ ပြန်လှန် ပြန်ပြောင်း၊ အကြောင်းကြားပြန်၊ ပြုပြန်မှုပြန်၊
ဆိုပြန်ခေါ်ထွေ၊ ရေပြန် ထွက်ပြန်၊ နီလာပြန်မှာ၊ ရစ်ရာနသတ်
အမြဲမှတ်သည်.... ဆတ်ဆတ်ကျမ်းလာ အနေတည်း။

၁၄။ ကျမ်းလာအမြဲ.... ပျပ်စွဲပျပ်စပ်၊ ပျပ်ငပ်နိမ့်ပျပ်၊ ပျပ်ပျပ်
ရိုသေ၊ ပျပ်ပျပ်နေမှု၊ ပင့်လေပသတ်။ မှတ်လေတတည်း၊ ရှေ့ရည်
ဆိုပြန်၊ စိန်ခင်ပြန်၍၊ ပြန်ပြန်လျှော်ဖွပ်၊ ဆေးဆိုးပြန်မှာ၊ ရစ်ကာ
ပသတ်။ ပညပ်တသီး၊ မြီးပျမ်းပျမ်းမျှ၊ အပင့်ကျ၏။ တကွ
ရောပြမ်း၊ ပြီးပြမ်းရစ်မှတ်၊ မသတ် အဟုတ်။ ဘုတ်ပြိတ်ပြိတ္တာ၊
ရစ်ကာတသတ်၊ ရေးမှတ်ခေါ်မှု၊ ပြုတ်တုချက်ပြုတ်၊ အစပြုတ်
ငြား၊ သခွါးငပြုတ်၊ ပြုတ်ပြုတ်တီးအပ်၊ ရှပ်ရှပ်ပြုတ်ပြုတ်၊ အဟုတ်
ရစ်မှတ်၊ တသတ်တခြား၊ ဘားပြုပ် ရစ်မှတ်၊ ပသတ်လေမြောက်။
သေပျောက် ပျက်ပျောက်၊ တချက်ပျောက်ရှု၊ ပျောက်နိပ်စ
သည်၊ ပင့်မည်တအုပ်။ လက်ခုပ် ပြောက်ပြောက်၊ စွန်းပြောက်
နေပြောက်၊ ပြောက်စွန်း ပြောက်ကျား၊ ပြောက်ပြိုန်းများက၊
ပြိုက်ပြိုက်ကျလျက်၊ ပြိုက်စက်ပြိုက်ရွမ်း၊ ရစ်တမ်း မှန်ပြောက်၊
ပြောက်ပြိုန်း လူပြိုန်း၊ အပြိုန်းဆိုသီး၊ ပြိုန်းတီးပျက်ပြိုန်း၊ မပြိုန်း
မကျည်း၊ သံဟည်းဟည်းမြည်၊ စည်သံပြိုန်းပြိုန်း၊ ရစ်နှုန်းနသတ်။
ပျောင်းညွတ် ငပ်ပျောင်း၊ ညွတ်ပျောင်း ပျောင်းပျ၊ နှမ်းလျ
ပျောင်းအိ၊ မချီပျောင်းပြော၊ ကြော့မော့သွယ်ပျောင်း၊ ထပ်ထပ်
ပျောင်း၍၊ ပျောင်းမည် ပျောင်းခွေ၊ ပင့်လေအပ်စွာ။ သတ္တဝါ
ပြောင်၊ ဝင်းဝင်းပြောင်၍၊ ချေပြောင် ပိန်ပြောင်၊ ကြီးပြောင်
ခေါ်ရှောင်း၊ တောင် ပြောင်း မြောက် ပြောင်း၊ သေနတ်
ပြောင်းနှင့်၊ ပဲပြောင်းထူးလည်၊ မှတ်သည်ပြောင်းမှာ၊ ပြောင်းပြာ
မြို့မှု၊ ရစ်မြဲဟူ၏၊ ပြိုင်တူပြိုင်ခိုင်း၊ ပြိုင်းပြိုင်းတထွေ၊ ရစ်လေထိုမြို့။
ဖတ်စာပျိုနှင့်၊ ပျိုတို့ပျိုအန်၊ တဖန်ငယ်ပျို၊ ယွယ်ပျိုနုပျို၊ ဖွံ့ပျို

တင့်ကဲ၊ ပျိုးကြဲစိုက်ပျိုး၊ ပင့်ရိုးမလွဲ။ ပြိုကဲ့ပြိုပျက်၊ ပြိုအက်တရိုး၊
ပြိုးပြက်ရစ်ပုံ၊ တပြုံပြည်းပြည်း၊ တနည်းတောင်ပြုံး၊ ပွားပြုံးရှင်ပြုံး၊
ချန်းသီးပြုံးနှင့်၊ ပြုံးပြုံးပြုံးရယ်၊ တသွယ်ဝေါဟာ၊ ပြုံးပြောရွာကို၊
ရစ်လို့မသတ်၊ အမြဲမှတ်သည်...ပညပ်ရှေးသူ မြက်ထွေတည်း။

ဖ-အက္ခရာ

၁၅။ ဖ-အက္ခရာ....ရေးပုံမှာကား၊ နည်းနာထုံးမှီး၊ ဖျသီး
မြို့မှ၊ ကြင်းသမျှကို၊ ဖြအပေါင်းမှာ၊ အရစ်သာဟု၊ စာဆိုငယ်ခေါ်၊
မင်းကျော်ပုံသေ၊ ဆုံးဖြတ်ထွေကြောင့်၊ လိုက်လေဖြဖြ၊ သန်းဖြ
ကိုက်ခဲ၊ ခြကဲ့ဖြဖြ၊ ဖြဖြလာသည်၊ ရစ်မည်မှန်စွာ။ အိပ်သည့်ဖျာနှင့်၊
စိပ်ဖျာတံဖျာ၊ ငွေတဖျာရွာ၊ ဖျာဖျာကက်မျှ၊ ပင့်ထအမြဲ။ လင့်ကဲ
တဖြာ၊ အဖြာဖြာလျှင်၊ ခက်ဖြာရွက်ချပ်၊ ဖြီးထပ်ပုံဖြီး၊ ဖြီးထွေ
ဆံဖြီး၊ ဝက်မှင်ဖြီးနှင့်၊ ခေါင်းဖြီး ရစ်ဖွယ်။ မီးမယ်ဖျူးမှာ၊
ပင့်လေရာ၏။ သာယာပြည့်ဖြူး၊ လေသုတ်ဖြူး၍၊ ဖြင့်ဖြူးသွယ်ဖြူး၊
မတ်ဖြူးဖြူးနှင့်၊ ဖြန့်ဖြူးသဲဖြူး၊ သင်ဖြူးမွေရာ၊ သတ္တဝါဖြူး၊ ဆောင်း
ထီးဖြူးက၊ ဆီးဖြူးဆံဖြူး၊ ဖလံဖြူးနှင့်၊ စင်ဖြူးကျင့်နေ၊ ပြေအောင်
ဖြေ၍၊ စိတ်ဖြေဖျောက်ဖြေ၊ တထွေသွားဖြေ၊ ရစ်မြဲမှန်စွာ။ မျက်နှာ
ပိန်ဖျော့၊ တက်ဖျော့ပင့်ငြား။ များသည်ဖြောဖြော၊ ပြုတ်ပြုတ်
ဖြောလေ၊ အရေဖြော့တော့၊ ရေဖြော့တော့နှင့်၊ ရေလုံးဖြော့မှာ၊
ရစ်ရာစင်စစ်။ ရှစ်ပါးအဖျော်၊ တဖျော်ဖျော်လျှင်၊ ဖြေဖျော်
ရေဖျော်၊ ခေါ်ဝေါ်လက်ဖျ၊ တောဖျအလား၊ ဖျပျဝါးခြင်း၊
ဖလင်းဖျားရွာ၊ ဖျားနာဖျားရေး၊ နေဝင်ဖျိုးဖျား၊ ထွတ်ဖျား
ကဲမှီး၊ သတိုးမင်းဖျား၊ တရာ့ဖျားနှင့်၊ သည်ဖျားဆွတ်ကျင်၊
နှင့်တံတံဖျား၊ အပင့်ငြားလိမ့်။ ပိုက်ဖြားလှည့်ဖြား၊ နို့ရည် ဖြား
လျက်။ ဖျက်ဖျက်မှီးပေါက်၊ ဖျောက်ဖျက်ပယ်ဖျက်၊ ဖျက်ဖျက်

ဖြည့်ပြီး၊ ဖျက်ဆီးအကျင့်၊ တဖျင့်တပါး၊ တဖျင့် ရွားခေါ်မြဲ၊
 တဖျင့်ကဲ့မည်မှတ်၊ တဖျင့်ခတ်ဟူကျင့်၊ တဖျင့်သုံးရွာကြီး၊ မိုး
 တဖျင့်ဖျင့်၊ ဆစ်မျက်ဖျင့်နှင့်၊ ဖျင့်ပုဆိုးစင်း၊ သူငယ်ဖျင်းက၊
 ဖျင်းသိမ်ပင့်ငြား။ များဖြင်ပေါဖြင်၊ အဖြင်ဖြင်တည့်၊ ပည်းဖြင်
 ဖြင်မျှ၊ များကခေါ်မှု၊ ပြုမှုသဖြင့်၊ ဟူသဖြင့်က၊ စသည်ရစ်မြဲ။
 ရဲရဲထူဖျစ်၊ ဝါဂွမ်းဖျစ်နှင့်၊ မီးဖျစ်လက်ဖျစ်၊ ဖျစ်ဖျစ်မည်ရှောင်း၊
 စောင်းလှက်ဖျစ်တံ၊ ပစ်ထုံးစံကို...မြဲမြံမှတ်စေ ကုန်သတည်း။

၁၆။ မြဲမြံမှတ်ရေး...ရှေးဖြစ် နှောင်းဖြစ်၊ ယခုဖြစ်နှင့်၊ အဖြစ်
 သဘော၊ မှန်မောရစ်ငြား။ တားဖျင်ဖြောက်ဖျင်၊ ဖြေဖျင်မညည်း၊
 စပ်ဖျင်းဖျင်းနား၊ တက်လာဖျင်းဖျင်း၊ ဖျင်းအိုးပင့်လှည့်။ ပြည့်
 အောင်ဖြည့်၍၊ ဖြည့်ဖြူးဖြည့်တင်း၊ ဖြည်းညှင်းဖြည်းညှံ၊ ပျံ့ဖြည်း
 သာဖြည်း၊ ရစ်နည်းစေ့စပ်။ လန့်ဖျပ်ကိုသာ၊ ပင့်ရာပသတ်၊
 ဖျတ်ဖျတ်မြည်ခိုက်၊ ဖျတ်ဖျတ်ရိုက်မှာ၊ ပင့်ရာတသတ်။ ဆုံးဖြတ်
 ဆုတ်ဖြတ်၊ ပြတ်အောင်ဖြတ်၍၊ ပိုင်းဖြတ်သည်မှာ၊ ရစ်ပါတသတ်။
 မှတ်လေတခန်း၊ ဆုတ်ဖျန်းရေဖျန်း၊ လေဆုတ်ဖျန်းနှင့်၊ ကြဲဖျန်း
 ပင့်မှန်။ နက်ဖြန် ဖြန့်လွှား၊ ကဲ့ငြားဖြန်းဖြန်း၊ လေးညှိဖြန်းနှင့်၊
 စီးဖြန်းဖြန်းတော၊ မှန်မောရစ်ကာ၊ နသတ်ရာ၏၊ သတ္တဝါဖြုတ်၊
 ခင်ပွန်းဖြုတ်၍၊ ဖြီးဖြုတ်ညှိဖြုတ်၊ သစ္စာဖြုတ်နှင့်၊ ဖြုတ်ဖြုတ်
 မည်ထ၊ ခဏချက်ဖြုတ်၊ အစဖြုတ်မှတ်၊ တသတ်ရစ်ရာ၊ နှာရည်
 ဖြုပ်ကို၊ ရစ်လိုပသတ်။ မှတ်လေတထောက်၊ သင့်ရာဖျောက်၍၊
 ဖျောက်ဖျောက် ဖျောက်လွှင့်၊ ဖျောက်သင့်ဖျောက်ပယ်၊ မိုးကြယ်
 ဖျောက်ဆိပ်၊ ဖျောက်ဆိပ်ပင်အောက်၊ တဖျောက်ဆိတ်ဆိတ်၊
 စိတ်မသာငြား၊ ယား၍ဖျောက်မှာ၊ ပင့်ရာမှန်လှ။ ဖြောက်ဖြောက်
 ကျမြဲ၊ ဖြောက်ဖြောက်ကြဲမိုး၊ ဖြိုးဖြိုးဖြောက်ဖြောက်၊ ရစ်မြောက်

တချက်၊ ဖျက်ဖြုန်း ဆန်ဖြုန်း၊ တဖြုန်းဖြုန်းလျှင်၊ ဖြုန်းဖြုန်း
ပျံ့တတ်၊ ရစ်နသတ်တည့်၊ ဖြောင့်မတ်ဖြောင့်ထ၊ မြားဖြောင့်
စသည်၊ ရစ်မည်တထောက်။ ဖျောက်ဖျောက်ဖျိုးဖျိုး၊ ဖျိုးဖျိုး
ဖျစ်ဖျစ်၊ မြည်လစ်တချက်၊ ဖျိုးဖျိုးဖျက်လျှင်၊ နေဝင်ဖျိုးဖျား၊
ပင့်ငြားစင်စစ်။ သက္ကရာဇ်ဖြို့၊ ဖျက်ဖြို့ခေါ်ထုံး၊ ဖြိုးလုံးပြည့်ဖြိုး၊
မောက်မောက်ဖြိုးနှင့်၊ ငဖြိုးလူမည်၊ ခိုင်ကြည်မဖြို့၊ ပေါက်တုံ
ဖြို့ဖြို့၊ ဆုံဆုံတင့်နှိုး၊ ရစ်ရေးရိုးကို၊ နွံကျိုးမပျင်း၊ လေ့လာ
ခြင်းဖြင့်....လျှင်ပြင်းတတ်စေ ကုန်သတည်း။

မ-အက္ခရာ

၁၇။ မ-အက္ခရာ....ရေးနည်းမှာကို၊ သိသာစေလှ၊ ခိပ္ပါယ်ပြပိမ့်၊
ပျမ်းမျှမည်မျှ၊ တူတမျှနှင့်၊ မျှတဘယ်မျှ၊ အတီမျှလျှင်၊ အကြင်
မျှလောက်၊ ပင့်လေမြောက်လော့။ မြကျောက်ရတနာ၊ မြရိပ်
ရွာက၊ မြို့မြို့မြလျှင်၊ အေးမြချမ်းမြ၊ စိမ်းမြမြနှင့်၊ မြောင်းမြ
မြို့မှာ၊ ရစ်ပေရာရှင့်၊ မြာတိုင်ငမြာ၊ မြာတောရွာနှင့်၊ မြာမြက်
မြာပင်၊ ဖွားမြင်အမြာ၊ မျက်မြာကြေးမြီ၊ မြောက်မြီသားမြီ၊
မြီးထူးမြူးဖုန်၊ မြူးခန်မြူးထူး၊ ပိုးရည်မြူးနှင့်၊ ထိမ်မြူးရောင်မြူး၊
ကမြူးချောမြေ့၊ စေ့မြေ့မိုးမြေ့၊ မြေ့သေဉ်မြေ့က၊ မြောက်မြေ့
ပိုင်ကာ၊ မြေ့ပါတခြား၊ မြေ့နဂါးနှင့်၊ သားမြေးအမြေး၊ စဉ်ရှေး
မြင့်မြဲသွားလာမြဲနှင့်၊ မြဲစဲမြဲမြံ၊ ထုံးစံရစ်မွန်း။ နစ်မွန်းမျောလေ၊
ရေဝယ်လည်မျော၊ မျောမျောရွသည်၊ မျောခံသည်မှာ၊ ပင့်ရာ
မွန်ဘိ။ နှမိနှမြော၊ မြော၍သေရွာ၊ သတ္တဝါမြော့၊ သံမြော့ရစ်မှု။
ရွမျော့ပင့်ချက်။ မျက်မြော်ဖူးမြော်၊ မြင်မြော်မြဲမြံ၊ မြမ္မာရစ်ငြား။
ယများဆွဲကြ၊ ချသည်များလျား၊ ပေါများရွှေငွေ၊ တွက်ရေ
အများ၊ လူနတ်များနှင့်၊ ဘိုးများ နည်းများ၊ ငါးများပင့်မှတ်။

ဆတ်ဆတ်မြားမြား၊ အိမ်ထိမ်းမြားနှင့်၊ လေးမြားမြောက်မြား၊
 ပတ္တမြားက၊ တမြာ၊ ရစ်ရာ၊ ရတနာမြတ်မွန်။ မျက်မာန်ခိုက်မျက်၊
 ဆစ်မျက်ဖမျက်၊ အရိုးမျက်နှင့်၊ ကျောက်မျက် ရွာလမ်း၊ မျက်ရမ်း
 မသိ၊ မျက်စိမျက်နှာ၊ မျက်နှာပန်းပင်၊ ခတ်ချင်မျက်စဉ်း၊ မျက်ပျဉ်း
 မျက်ကန်း၊ ရှက်မွန်းတပ်တပ်၊ ပင်လေအပ်ရှင်။ ထူထပ်ပေါင်းမြက်၊
 တံမြက်လှည်းဟန်၊ ငန်သည် မြက်မြက်၊ မြိုးမြိုးမြက်လျှင်၊ ဟမြက်
 အမြက်၊ မိန့်မြက်ရစ်ငြား။ လှုပ်ရှားရန်မျှင်၊ ပိုးချည်မျှင်နှင့်၊ ဆံမျှင်
 ကိုပင့်။ မြို့အမြင့်က၊ ကြီးမြင့်မြက်မြင့်၊ တူတမြင့်နှင့်၊ နိမ့်မြင့်
 မြောက်မြင့်၊ ချီးမြင့်တထူး၊ ဖူးမြင်မြော်မြင်၊ စမြင်ကြေးမြင်၊
 မြင်ဝါးနီဖြာ၊ ပေါက်မြင်ရွာနှင့်၊ သမြင်စွာဆင်၊ သမြင်ထုံမြို့၊
 မြင်စိုင်းမြို့သား၊ ငါးငမြင်းရင်း၊ ကျောက်မြင်းသီလာ၊ မာမြင်း
 ဟောင်းမြင်း၊ စမြင်းဒေသ၊ စီးကြသည့်မြင်း၊ တောင်မင်းမြင်းမိုရ်၊
 သားကိုလှီးမြင်း၊ ဓားမြင်းရစ်ဖွယ်၊ အဓိပ္ပါယ်သည်... မှတ်လွယ်
 သိသာ ထူးဆန်းတည်း။

၁၈။ ထူးဆန်းမှတ်လွယ်... ဓိပ္ပါယ်ပျံ့ပျူး၊ ဥဒါန်းကျူးပိမ့်၊
 ညွန့်ဖူးဝါးမျစ်၊ ပျိုမျစ်နုမျစ်၊ ကြောခြင်မျစ်ငြား၊ တပါးစပ်မျစ်၊
 ပင့်မြဲဖြစ်၏။ မြစ်အောက် ခေါ်ရှောင်း၊ ချောင်းမြစ် ရေမြစ်၊
 သစ်မြစ် မြစ်တား၊ ငါးမှာ မြစ်ချင်း၊ မြစ်တွင်းရွာသာ၊ ငှက်မှာ
 မြစ်ထွေး၊ ကြောမြစ် ထွေးမှာ၊ ရစ်ရာ မပျက်။ စက်မျည်း
 မျောက်မျည်း၊ ငိုက်မျည်းခေါ်လေ၊ မျဉ်းခွေပြောမျဉ်း၊ မြို့မိုင်း
 မျဉ်းနှင့်၊ တမျဉ်းကြိုးမှတ်၊ တမျဉ်းခတ်မြဲ၊ ထဲမျဉ်းမြို့ထိပ်၊ နိမိတ်
 တမျဉ်း၊ ကိုင်သည့်မျဉ်းက၊ မျဉ်းချပေါင်းမျဉ်း၊ ခိုင်မျဉ်းပင့်လေ။
 ကြေသည့်မြည်မြည်၊ ဆွေးမြည်ဆိုမြည်၊ အသံမြည်ငြား၊ စကား
 စမြည်၊ မြည်တမ်းသည်နှင့်၊ ပိုးမြည်မြူးမှာ၊ သတ္တဝါမြည်း၊ တနည်း

ကြီးမြတ်၊ ကုန်ဝယ်မြတ်၍၊ ထွတ်မြတ်သမုတ်၊ ယုတ်မြတ်မြင့်မြတ်၊
 ကျော်မြတ် မြတ်သာ၊ ပြေးကာ လျင်မြန်၊ မြန်သန် မြန်ထက်၊
 ခေါ်လျက်မေးမြန်း၊ နိမြန်းမြန်းနှင့်၊ သွေးမြန်းသိန်းမြန်း၊ ညှိုးမြန်း
 ရိုးမြင့်၊ စင်လည်း အမြတ်၊ ထုံးမြတ်မြတ်ဆာ၊ စားရာတမြတ်၊
 မြတ်စွန်းတိမြုပ်၊ ကိုယ်လုံးမြုပ်လေ၊ ရွှေငွေကိုမြုပ်၊ ရေမြုပ်စသည်၊
 ရစ်မည်မှန်စွာ။ သတ္တဝါမျောက်၊ စားသည့်မျောက်နှင့်၊ မျောက်
 မည်းပင့်မှတ်။ သေနတ်အမြောက်၊ တောင်မြောက် မြောက်မြား၊
 တရား သိမြောက်၊ ခုံလျှင် မြောက်၍၊ မြောက်ဆိပ် ရွာတွင်၊
 မြောက်ဆိပ် ပင်ကြီး၊ ချီးမြောက် မြင့်မြောက်၊ မြောက်စား
 မြောက်စည်၊ မျှိသည်မြိုက်မြိုက်၊ အမြိုက်သုခ၊ ရသာအမြိုက်၊
 မီးမြိုက်စမြိုက်စာ၊ ရသာမြိုက်မြိုက်၊ စားချိန်သက်စောင့်၊ အမြောင့်
 ပေါင်မြောင်၊ သွယ်မြောင် စီမြောင်၊ စမြောင် စောင်းမြောင်း၊
 မြို့ကျောက် မြောင်းနှင့်၊ ကျဉ်းမြောင်းစွာလှ၊ မြောင်းမြ မြို့နေ၊
 ရေမြောင်း ချောင်းမြောင်း၊ မြောင်းမြိုင်ရပ်ရွာ၊ ဝေဆာ မြိုင်မြိုင်၊
 ရိပ်မြိုင် တောမြိုင်၊ မြိုင်ရွာရစ်ငြား။ ဝါး၍မျှိလေ့၊ မျိုးစေ့လူမျိုး၊
 ဆွေးမျိုးတတည်၊ သည်မျိုးတချို့၊ မျှို့မင်္ဂလာ၊ ပင့်လေရာ၏။
 မြို့ရွာကိုမြို့၊ ပြုသမြို့နှင့်၊ ဆိုမြို့ရှိနိုး၊ မြိုးမြိုးမြဲမြဲ၊ မိန်းမအမြို့၊
 လူမျိုးမြို့နှင့်၊ ရိပ်မြို့ ကြက်မြို့၊ စားတုံမြို့မြို့၊ မြို့မြို့ ရှိဟန်၊
 ပြန်သည်စမြို့၊ မြို့မြို့လည်းဝါ၊ ငါးထောင်သည့်မြို့၊ မှတ်ဖွယ်
 ရုံးသည်.... ရစ်ထုံးဤလည်း တခန်းတည်း။

လ-အက္ခရာ

၁၉။ အက္ခရာ-လ.... ပင့်ပုံပြပိမ့်၊ နှမ်းလှဝမ်းလှ၊ လှကြည်း
 ပြင်လှ၊ တသက်လှနှင့်၊ သည်းလှမင်းလှ၊ ကလှငါးကွင်း၊
 ဟင်းလှကောင်းမွန်၊ တမ်းခွန်ကြက်လှ၊ နှုတ်လှလှလှလှ။

တူလျော လိုက်လျော၊ ချေလျော တင်းလျော၊ လျော့ညံ့
 လျော့လျား၊ စကားညီလျော်၊ နှိုင်းလျော် သင့်လျော်၊ တော်
 လျော်စေ့စပ်၊ ဖွပ်လျော် ဆေးလျော်၊ ထန်းလျော် ပေါ်လံ့၊
 အပေါ်လံ့နှင့်၊ စီးလံ့မီးလံ့၊ ရောင်လံ့ရှည်လျား၊ တဲ့များ လျား
 လျှင်၊ လျင်လျား လျော့လျား၊ စုလျားခြုံမြောက်၊ လျောက်
 လျား ဝန်းလျား၊ တန်းလျား ထန်းလျက်၊ လျာဖြင့် လျက်၍၊
 ပြောလျက်ဆိုလျက်၊ သန်လျက်အလျင်၊ မြို့သံလျင်က၊ လျင်လျင်
 လျားလျား၊ လှုပ်ရှားလျင်၊ လျပ်လျပ်လျင်နှင့်၊ ပြုလျင်မှုလျင်၊
 ကျင့်လျင်ကောင်းခြင်း၊ အလျင်းစွန့်ပစ်၊ လျစ်လျူလျော့လျည်း၊
 တနည်းရှုတ်ဘတ်၊ လျည်းလျည်းပြတ်ရှောင်း၊ လျည်းလျည်း
 ကောင်း၍၊ လျည်းလျောင်းရွှေ့လပ်၊ စပ်လျည်းအလျည်း၊ မြို့မိုင်း
 လျည်းနှင့်၊ လျည်းပါးတုံလတ်၊ ပသတ်ထိုမှ၊ ကိစ္စလျပ်လျပ်၊ လျင်လျပ်
 လျပ်လျင်၊ သိအပ်ပေါ်လျပ်၊ ပါးလျပ်လျပ်နှင့်၊ လျပ်လျပ်တမ်းခွန်၊
 မိုးခွန်အထက်၊ လျပ်ပြက်သည်မှာ၊ ပသတ်ရာ၏၊ များစွာ ပြည့်
 လျမ်း၊ လျှမ်းလျှမ်း မောက်ကာ၊ သာသာ လျောက်လျောက်၊
 ထုပ်လျောက်လျောက်လျား၊ မူထား လျောက်ပတ်၊ မြဲမှတ်
 ကြားလျောက်၊ တံတားလျောက်နှင့်၊ ကြွက်လျောက်တရိုး၊
 သံကြိုး သံလျောင်၊ မြဲနှောင် ချည်ရှောင်း၊ လုံးလျောင်း သာ
 လျောင်း၊ လည်းလျောင်းယိုယို၊ လျှိုလျှိုပြေးဝင်၊ တံကျင်
 လျှိုခြင်း၊ ထုတ်ချင်းလျှိုထိုး၊ ငုံလျှိုး တိုးလျှိုး၊ ရေးရိုးသနစ်၊
 တံတားထစ်သည်...ပင့်ရစ် အပြီး နိဂုံးတည်း။

မြန်မာသံဓမ္မဂေါထိ သတ်ပုံလစာ

(ရရစ်)		၁၈-ပုဒ်
(ယပဋိ)		၁၅-ပုဒ်
(အတ်)	ကာရန်	၁၂-ပုဒ်
(အိတ်)	ကာရန်	၁၁-ပုဒ်
(အုတ်)	ကာရန်	၁၂-ပုဒ်
(အန်)	ကာရန်	၁၄-ပုဒ်
(အန်း)	ကာရန်	၁၄-ပုဒ်
(အိန်)	ကာရန်	၉-ပုဒ်
(အိန်း)	ကာရန်	၉-ပုဒ်
(အုန်)	ကာရန်	၆-ပုဒ်
(အုန်း)	ကာရန်	၈-ပုဒ်
(အပ်)	ကာရန်	၁၄-ပုဒ်
(အိပ်)	ကာရန်	၈-ပုဒ်
(အုပ်)	ကာရန်	၂၆-ပုဒ်
(အမ်း)	ကာရန်	၂၀-ပုဒ်
(အိမ်)	ကာရန်	၈-ပုဒ်
(အုံ)	ကာရန်	၂၁-ပုဒ်
(အုံး)	ကာရန်	၁၄-ပုဒ်
(အံ)	ကာရန်	၁၁-ပုဒ်

(ရရစ်) ၁၈-ပုဒ်

- ၁။ ငါးမည် ရွှေကြာ၊ ခက်ညှန်ဖြာ၊ စိမ်းပြာကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၂။ ယာဉ်ပျံ စကြာ၊ ရွှေလိပ်ပြာ၊ ကြိုးကြာ ကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၃။ ဇမ္ဗူသပြေ၊ အသီးကြေ၊ မိုးမြေကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- ၄။ စည်းစိမ် မကြေ၊ ကြိုးနှယ်ဖြေ၊ လက်ခြေ ကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၅။ ကောင်းကင်မှာ ကြယ်၊ လွန်ဆန်းကြယ်၊ စင်ကြယ်ကို
လည်း ရစ်ရမည်။
- ၆။ မှမ်းမံ စီခြယ်၊ စည်းစိမ်ကြယ်၊ မပြယ်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- ၇။ ပြည်ရွာ မြို့ပြ၊ မျက်ရှင်မြ၊ ကြိုးကြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- ၈။ ရွှေစက် ဖြန့်ကြ၊ အာဏာပြ၊ ကြောင့်ကြာကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၉။ မင်္ဂလာ ထိမ်းမြား၊ လွန်ဆန်းပြား၊ ပိုင်းခြားကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၁၀။ စွမ်းအန် ကြားကြား၊ လွန်မြောက်မြား၊ လျှောက်ကြား
ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- ၁၁။ ငုံး ခါခို ကြက်၊ ကြောင်နှင့်ကြက်၊ ထက်မြက်ကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၁၂။ အလှူပြိုးပြက်၊ လျှပ်နှယ်ပြက်၊ ကွယ်ပြက်ကိုလည်း
ရစ်ရမည်။

- ၁၃။ နီလာ စိန်ကြောင်၊ စိခြယ်မြောင်၊ ဝင်းပြောင်ကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၁၄။ ကျားဆရာ ကြောင်၊ တောမှာ ပြောင်၊ ဆင်ပြောင်ကို
လည်း ရစ်ရမည်။
- ၁၅။ အရေးအကြောင်း၊ ပြည်ရွာပြောင်း၊ ကျဉ်းမြောင်းကို
လည်း ရစ်ရမည်။
- ၁၆။ ဓမ္မသတ်ကြောင်း၊ မှတ်သည့် ပြောင်း၊ ရေမြောင်းကို
လည်း ရစ်ရမည်။
- ၁၇။ အဟုန် ပြင်းပြင်း၊ သိန္ဓောမြင်း၊ ကျန်ကြွင်းကိုလည်း
ရစ်ရမည်။
- ၁၈။ နွမ်းရိ ဟောင်းမြင်း၊ ဓားနှင့်မြင်း၊ ငါးကြင်းကိုလည်း
ရစ်ရမည်။

(ယပဋ္ဌ) ၁၅-ပုဒ်

- ၁။ အသက်ရာကျော်၊ စည်းစိမ်ပျော်၊ မွေ့လျော်ကိုလည်း
ပဋ္ဌရမည်။
- ၂။ မတော်မလျော်၊ မယ့်မျက်ဖျော်၊ ကြည့်မျှော်ကိုလည်း
ပဋ္ဌရမည်။
- ၃။ ဒါန လှူမျိုး၊ စိုက်ချပျိုး၊ ကောင်းကျိုးကိုလည်း
ပဋ္ဌရမည်။
- ၄။ နွမ်းရိ ခေါက်ချိုး၊ နတ်မယ်မျိုး၊ ဆွေမျိုးကိုလည်း
ပဋ္ဌရမည်။
- ၅။ သူဝရွှေကျေး၊ ယဉ်ကျေးကျေး၊ ကတ်ကျေးကိုလည်း
ပဋ္ဌရမည်။

- ၆။ မြို့ပြ ရွာကျေး၊ ကြေးငွေချေး၊ ကံကျေးကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၇။ ကြံ့ ဆင် သစ် ကျား၊ အလွန်များ၊ နာဖျားကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၈။ သကာချိုပျား၊ ထန်းလျက်များ၊ လျှာဖျားကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၉။ ငါမွေးသည့် မျောက်၊ ငါ့ကိုချောက်၊ ပယ်ဖျောက်ကို
လည်း ပင့်ရမည်။
- ၁၀။ ပတ္တမြားကျောက်၊ ဥစ္စာပျောက်၊ ကမ်းချောက်ကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၁၁။ ဘုန်းကံမမျှ၊ နှုန်းနှိမ့်ချ၊ လျှောကျကိုလည်း ပင့်ရမည်။
- ၁၂။ ညှင်းညှင်း ပျပျ၊ ဟိန်းဟဲချ၊ ဖျောင်းဖျကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၁၃။ စိုးရိမ် ချုပ်ချာ၊ သင်ဖြူးဖျာ၊ သေချာကိုလည်း
ပင့်ရမည်။
- ၁၄။ ရွှေရင်ကလျော၊ နွဲ့နွဲ့ချော၊ နစ်မျောကိုလည်း ပင့်ရမည်။
- ၁၅။ လူလည်း မမျော၊ ရေ၌ မျော၊ ငှက်ပျောကိုလည်း
ပင့်ရမည်။

(အတ်) ကာရန် ၁၂-ပုဒ်

- ၁။ သုံးပုံ ပိဋကတ်၊ ကျမ်းရိုးတတ်၊ စွဲမှတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၂။ တရား ဆုံးဖြတ်၊ ဓမ္မသတ်၊ ဖြောင့်မတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။

- ၃။ ရွှေရင် သားမြတ်၊ နှုတ်ထွတ်ထွတ်၊ ချောမွတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၄။ မျက်ရှင် ကျောက်မြတ်၊ နဝရတ်၊ ရာဖြတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၅။ ပွင့်ညွှာ ပွင့်ဝတ်၊ ပင်လုံးညွတ်၊ လှမ်းဆွတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၆။ ဘန်တီ ဘန်တုတ်၊ ဆိုရေးရှတ်၊ လှမ်းဆွတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၇။ စကြာ ရဟတ်၊ လေးကျန်းပတ်၊ မိုးနတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၈။ မင်းက ချဝတ်၊ ငွေတမတ်၊ ရိုက်ခတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၉။ တညီ တညွတ်၊ ခုံသမတ်၊ လျှောက်ပတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၁၀။ ကြက်တိုက် အန်ခတ်၊ ခါးစီးပတ်၊ ယင်းချွတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၁၁။ စက်နှယ် ပိုင်းဖြတ်၊ လောကဝတ်၊ မလွတ် ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၁၂။ လုံခြုံ သေသတ်၊ တံဆိပ်ခတ်၊ ပညတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။

(အိတ်) ကာရန် ၁၁-ပုဒ်

- ၁။ တွန်ကျူး ကရဝိတ်၊ မိန့်ဗျာဒိတ်၊ နိမိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။

- ၂။ ဦးဆံ မုတ်ဆိတ်၊ ပယ်ဖြတ်ရိတ်၊ သပိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၃။ ပြောဆို တိတ်တိတ်၊ နှုတ်သံပိတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၄။ မျက်စိကို မှိတ်၊ လည်ကို ညိတ်၊ တို့ဆိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၅။ ရွှေသိင်္ဂီနိတ်၊ အရောင်ဖိတ်၊ ဂေါ်မိတ်ကိုလည်း တသတ်
မည်။
- ၆။ တရားပရိတ်၊ ငွေအစိတ်၊ ရုံးပိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၇။ ဝါဖန် ဝါကြိတ်၊ အိမ်လုံးတိတ်၊ မဆိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၈။ ပညာ ပဏ္ဍိတ်၊ ပုရောဟိတ်၊ ကျော်ထိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၉။ ဆင် မြင်း နွား ဆိတ်၊ ကျင့်စာရိတ်၊ အတိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၁၀။ သမာသ် တဒ္ဓိတ်၊ အာချာတ် ကိတ်၊ စဒိတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။
- ၁၁။ တဘက်ရွှေမြိတ်၊ နန္ဒမိတ်၊ လန့်ထိတ်ကိုလည်း တသတ်
မည်။

(အုတ်) ကာရန် ၁၂-ပုဒ်

- ၁။ အားအန်လည်းထုတ်၊ မီးကိုမှုတ်၊ ချက်ပြုတ်ကိုလည်း
တသတ်မည်။

- ၂။ အသံလည်းထုတ်၊ ရှဉ့်ကိုတုတ်၊ ဂါဝုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၃။ လိုက်၍သုတ်သုတ်၊ သိမ်းနှယ်ကုတ်၊ ထိုးခုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၄။ တံစုန်းသစ်ငုတ်၊ ငြောင့်ခလုတ်၊ ငင်နုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၅။ သူတော်မဟုတ်၊ လူသူယုတ်၊ နှင်ထုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၆။ မင်္ဂလ သုတ်၊ ကျမ်းရိုး ထုတ်၊ ဝေဝုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၇။ ပြာသာဒ် လိုက်မုတ်၊ လေပြင်းသုတ်၊ ဆံမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၈။ ဆယ်တင်း ဝင်ပုတ်၊ အနားပြုတ်၊ စမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၉။ မြန်မြန် သုတ်သုတ်၊ လေးညှိဖြုတ်၊ နောက်ဆုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၁၀။ ပင်လယ်ဝေဝုတ်၊ ဒီလှိုင်းပုတ်၊ သမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၁၁။ မူဆိုး လူနုတ်၊ အလတ်ယုတ်၊ တံသုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၁၂။ ယုန်အရေဆုတ်၊ ငှက်နှံစုတ်၊ ကြမ်းကြုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

(အန်) ကာရန် ၁၄-ပုဒ်

- ၁။ ကြက်လျှာ ရှက်စွန်၊ မိုးတိမ်စွန်၊ တမ်းခွန် ကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၂။ ပတ်ယတ် သဏ္ဌာန်၊ ယာဉ်ဆဒ္ဒန်၊ ဆင်းကြန်ကိုလည်း
နသတ်မည်၏။
- ၃။ ဘုံနန်းဝေရန်၊ နေရပ်ဌာန်၊ ဗိမာန်ကိုလည်း နသတ်
မည်။
- ၄။ အခါးအင်္ဂ၊ စပ်ဖန်ဖန်၊ သင်္ကြန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၅။ မြခြည် စိန်ဖန်၊ ရွှေနားသန်၊ ပြီးမှန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၆။ အဘိုး သိန်းတန်၊ ရွှေကုန္တန်၊ ဆင်ရန်ကိုလည်း နသတ်
မည်။
- ၇။ တန်းခူးသင်္ကြန်၊ အခါတန်၊ နက်ဖြန်ကိုလည်း နသတ်
မည်။
- ၈။ ရတု ရကန်၊ စာသဝန်၊ ကာရန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၉။ အမိန့်တော်ပြန်၊ မဟာဒန်၊ တမန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၁၀။ စောက်ထိုး ပြောင်းပြန်၊ မြေကိုလှန်၊ စွမ်းအန်ကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၁။ အောက် ထက် စုန်ဆန်၊ အဖန်ဖန်၊ အော့အန်ကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၂။ နေ့လ လုပ်ခွန်၊ ကြင်လေဟန်၊ ကျေးကျွန်ကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၃။ ဒေါသစိတ်မာန်၊ လွန်ပြင်းထန်၊ မြို့ဝန်ကိုလည်း နသတ်
မည်။

၁၄။ သီဒါ ခုနစ်တန်း၊ တောင်ယုဂန်း၊ ကုမ္ဘာန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

(အန်း) ကာရန် ၁၄-ပုဒ်

၁။ ရွှေပြည်ကြွင်း၊ ဗာရာနန်း၊ သိမ်းမြန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၂။ ဖလား လင်ပန်း၊ ခွက်ယောက်စွန်း၊ မုန်းလွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၃။ ပြောက်စုံ ခြယ်သန်း၊ ကာသည်ပန်း၊ ရက်ကန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၄။ ဖန်နီဝါမြန်း၊ ပန်းသက်န်း၊ ဆေးစွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၅။ ပတ်ပတ် ရံဝန်း၊ ပိုက်နှယ်တန်း၊ စောင်ရန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၆။ ကံကော်ရွက်ချွန်း၊ ပင်ရိပ်ဝန်း၊ နွဲ့ရွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၇။ စဉ်လာဥဒိန်း၊ သက်သေညွှန်း၊ မော်ကွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၈။ အာရုံ စိတ်မှန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ စီးဖြန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၉။ သံနှုတ် ချိုခွန်း၊ ဆိုတိုက်တန်း၊ လူလန်း ကိုလည်း နသတ်မည်။

၁၀။ ဘိသိက် မြှောက်သွန်း၊ ဘမရာမြန်း၊ ဦးစွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

- ၁၁။ တေဇာဘုန်းတန်း၊ နေန္ဒယံထွန်း၊ သိန်းသန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၂။ ခါးကြိုး ခါးပန်း၊ ချည်နှောင်ပန်း၊ ထူးဆန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၃။ စွမ်းအန် ကြီးလွန်း၊ မြတ်ရာကျွန်း၊ ကိုးခန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၁၄။ သရက် အုန်း ထန်း၊ ဟင်းကစွန်း၊ ရှင်လန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။

(အိန်) ကာရန် ၉-ပုဒ်

- ၁။ ရတနာစိန်၊ ဝင်းလုံ့ထိန်၊ ရောင်ရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၂။ အသက် ဇီဝိန်၊ စုတွေ့ချိန်၊ ညှိုးပိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၃။ ပဉ္စအာလိန်၊ တာဝတိန်၊ ဒေဝိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၄။ မိုးကြိုးပုဆိန်၊ ဝရဇိန်၊ ပစ်ချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၅။ လူသူခမိန်၊ ပြက္ခဒိန်၊ နှိုင်းချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၆။ သင်္ကန်းကထိန်၊ ခုံးမသိန်၊ ငွေချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၇။ ပညာကဝိန်၊ ရှင်မဟိန်၊ ကျော်ရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၈။ မင်းစောဥတိန်၊ ဇေယျသိန်၊ နရိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၉။ နှုတ်သစ္စာကျိန်၊ လူမှိန်မှိန်၊ ချိုမြိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

(အိန်း) ကာရန် ၉-ပုဒ်

- ၁။ မျှော်ရှု စိန်းစိန်း၊ တမှိန်းမှိန်း၊ စောင့်ထိန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။
- ၂။ ရှင်ပျော် စက်ကျိန်း၊ တဖိန်းဖိန်း၊ လူပြိန်းကိုလည်း
နသတ်မည်။

- ၃။ သင်္ချာသောင်းသိန်း၊ ရေတွက်ကိန်း၊ ချိန်းချက်ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၄။ အသံ ထိန်းထိန်း၊ ပူစပ်ကျိန်း၊ တိန်းညက်ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၅။ ကလက် ကလိန်း၊ မြင်း၊ ဆင်၊ ထိန်း၊ ထိန်းကျောင်း ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၆။ ပိန်းနဲ့ လှေပိန်း၊ စားသည့်ပိန်း၊ သူပြိန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၇။ မိန်းမော၊ ပျော်မိန်း၊ ကောင်းလို့မိန်း၊ မိန်းမကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၈။ အမတ် ကာမိန်း၊ ထောင်သည့်မိန်း၊ ဒေဝိန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၉။ မြည်သံ ဟိန်းဟိန်း၊ ဆုတသိန်း၊ သိန်းငိုဝ်းကိုလည်း နုသတ်မည်။

(အုန်) ကာရန် ၆-ပုဒ်

- ၁။ တောင်ရှိန် ပြင်းဟုန်၊ ငှက်ဂဠုန်၊ သုန်သုန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၂။ မလည်မသုန်၊ ရေကြောစုန်၊ ဒဂုန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၃။ ရောင်း ဘောက်သည့်ကုန်၊ ကြေးငွေကုန်၊ လာကုန် ကိုလည်း နုသတ်မည်။
- ၄။ လူပျက် သူပုန်၊ လှမှာယုန်၊ ဆင်မုန်ကိုလည်း နုသတ်မည်။

၅။ ဂိမ္ဘာန် ကဆုန်၊ လ၊နယုန်၊ လှုပ်တုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

၆။ ဆီးနှင်းမြူမှုန်၊ မိုးပဇ္ဇန်၊ မြူးခုန် ကိုလည်း နသတ်မည်။

(အုန်း) ကာရန် ၈-ပုဒ်

၁။ ရှင်ဘုရင်ဘုန်း၊ မိုးသို့ချုန်း၊ ပျက်ပြုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၂။ တောင်ပံ ရှုန်းရှုန်း၊ တဟုန်းဟုန်း၊ ပိတုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၃။ လူမြင်တိုင်းမုန်း၊ တဇ္ဇေစုန်း၊ ဆုန်းဆကိုလည်း နသတ်မည်။

၄။ ငုပ်လေ စုန်းစုန်း၊ ကျွဲနှားရုန်း၊ မျက်မုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၅။ ခါသင့်ချိန်ဆုန်း၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ ပျော်တုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၆။ သဇင်ဂမုန်း၊ ထန်းနှင့်အုန်း၊ ကုန်းပေါ်ကိုလည်း နသတ်မည်။

၇။ ခွေခွေ နုန်းနုန်း၊ စာသင်ပုန်း၊ နှိုင်းနှုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

၈။ ပုံလေ ဖြုန်းဖြုန်း၊ လေသင်ဓုန်း၊ ရှုန်းရှုန်း ကိုလည်း နသတ်မည်။

(အပ်) ကာရန် ၁၄-ပုဒ်

၁။ ရွှေရင် စမ်းသပ်၊ ဆယ့်ငါးကျပ်၊ ပေါ်လျှပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

- ၂။ ရွှေရင် ချင်းစပ်၊ ပါးချင်းအပ်၊ လက်ထပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၃။ ရွှေပေ နားကပ်၊ ခေါ်ဆောင်အပ်၊ အကြပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၄။ အင်္ကျီ လက်ကြပ်၊ ပါးလျှပ်လျှပ်၊ လက်စွပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၅။ ကိုယ်ဟန် သွယ်သပ်၊ တခုလပ်၊ နှုတ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၆။ အိမ်ခြေ တွင်းစပ်၊ အရပ်ရပ်၊ မလပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၇။ ကြယ်သီးရွှေအပ်၊ အရပ်ရပ်၊ တည်းစပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၈။ ရွှေကြာပွင့်ချပ်၊ ကမ္ဘာကပ်၊ တင့်အပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၉။ တရားစေ့စပ်၊ ဆင်ခြေတပ်၊ ရိုးစွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၀။ မြေမှာ တုပ်ပျပ်၊ ကြောက်၍ဝပ်၊ ပျပ်ဝပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၁၁။ ပါးပါး ချပ်ချပ်၊ ငှက်ပျောဖပ်၊ သစ်တပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၁၂။ ခြေနင်း အိနပ်၊ သားမြီးယပ်၊ မွေးညှပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၁၃။ ထမင်းမနပ်၊ မီးဝယ်နှပ်၊ သနပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၄။ တိမ်နွှစ်ဘက်ညှပ်၊ ပြက်သည်လျှပ်၊ ကြက်ခွပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။

(အိပ်) ကာရန် ၈-ပုဒ်

- ၁။ ကမ္ပည်း တံဆိပ်၊ ရွှေပေလိပ်၊ သိပ် သိပ် ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၂။ ငါးမည် မာရိန္ဒိပ်၊ ပလ္လင်ထိပ်၊ ရောင်ရိပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၃။ စကား တံဆိပ်၊ တမ်းခွန်ရိပ်၊ တောင်ထိပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၄။ မိန်းမ နှစ်ကျိပ်၊ ပျော်ကြောင်းသိပ်၊ စက်အိပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၅။ မကျဲမစိပ်၊ သစ်ပင်ရိပ်၊ တိမ်လိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၆။ မတူနဲ့ မလိပ်၊ ကြာတံဆိပ်၊ လက်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၇။ သည်းခြေသလိပ်၊ သွေးလေနှိပ်၊ မြွေဆိပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၈။ လက်ဖြင့် နယ်သိပ်၊ မြစ်ကုန်းထိပ်၊ ငါးလိပ်ကိုလည်း
ပသတ်မည်။

(အုတ်) ကာရန် ၂၆-ပုဒ်

- ၁။ ဝိညာဏ်လုပ်လုပ်၊ မိုးနတ်ရုပ်၊ မြေမြုပ်ကိုလည်း ပသတ်
မည်။
- ၂။ ကေသာဆံအုပ်၊ လှေခေါင်ချုပ်၊ တောင်ကုပ် ကိုလည်း
ပသတ်မည်။
- ၃။ ခြေကလည်းလှုပ်၊ ချွန်းကအုပ်၊ စောင့်ချုပ် ကိုလည်း
ပသတ်မည်။

- ၄။ ယပ်ခပ် ခြေဆုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်၊ ပိုက်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၅။ ပေါင်းမြက် သုပ်သုပ်၊ ဟင်းလက်သုပ်၊ ပလုပ် ပလောင်းကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၆။ ညှိစော်နံပုပ်၊ ဖက်နှင့်ထုပ်၊ စက်ဆုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၇။ အမျက် ချုပ်ချုပ်၊ မိုးလေချုပ်၊ ချုပ်ချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၈။ သစ်ပင် ကန့်ချုပ်၊ ပူချုပ်ချုပ်၊ ပခြုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၉။ စာရင်း ပေါင်းချုပ်၊ တန်းမှာချုပ်၊ စာချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၀။ မိန့်တော် အာလုပ်၊ လယ်ယာလုပ်၊ လုပ်ဆေးကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၁။ စဉ်းဖြတ်နုပ်နုပ်၊ ရေသနုပ်၊ လူနုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၂။ ကမ္မဇရုပ်၊ ပွဲသိမ်းရုပ်၊ နာမ်ရုပ် ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၃။ အထွေးအရှုပ်၊ နှာထည့်ရှုပ်၊ နမ်းရှုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၄။ အရေ တွန့်ရှုပ်၊ ကောင် ဘားပြုပ်၊ စပ်ပုပ် ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၅။ မိုးကတိမ်ပုပ်၊ ဟင်းလျာပုပ်၊ သစ်ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၆။ သစ်ပင်ခင်ပုပ်၊ ချုံဆူးပုပ်၊ ခင်ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၇။ ရေမြုပ် မြေမြုပ်၊ တိမ်ကောမြုပ်၊ တိမ်မြုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

- ၁၈။ ပုဆစ် လည်းတုပ်၊ ဗုဇွန်တုပ်၊ ချည်တုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၁၉။ တံခါး မင်းတုပ်၊ ပျပ်ဝပ်တုပ်၊ တုပ်ကွကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၀။ သိမ်းထုပ်ပိုက်ထုပ်၊ အဝတ်ထုပ်၊ လျှောက်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၁။ မလံမကုပ်၊ စာရင်းကုပ်၊ တင်းကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၂။ လှည်းပေါင်း ကုပ်ကုပ်၊ ထောင်သည်ကုပ်၊ လည်ကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၃။ မည်းနက်ကြွပ်ကြွပ်၊ ကြောင်ညိုခုပ်၊ လက်ခုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၄။ တသီတအုပ်၊ ခဲလက်အုပ်၊ ဖုံးအုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၅။ ကုလား ဦးထုပ်၊ ကုလားအုပ်၊ ပိတ်အုပ် ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂၆။ တောအုပ် ချုံအုပ်၊ ဉာဏ်ချွန်းအုပ်၊ ခွက်အုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

(အမ်း) ကာရန် ၂၀-ပုဒ်

- ၁။ ပါးကိုလည်းနမ်း၊ ရင်ကိုစမ်း၊ ဘက်ယမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၂။ တယောက်ကကမ်း၊ တယောက်လှမ်း၊ ယာကွမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၃။ မကျင်မကျွမ်း၊ လှူစိမ်းရွမ်း၊ စုံစမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၄။ မျက်ခွက် ပြည့်လှမ်း၊ မျက်ရေလှမ်း၊ အလှမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။

- ၅။ မိအောင်လည်း ဖမ်း၊ အရိပ်ဖမ်း၊ ဖမ်းဆီးကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၆။ ပျမ်းမျှ မြီးပျမ်း၊ ရောရောပြွမ်း၊ စင်ပြွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၇။ ဆင်းရဲ သိုးနှမ်း၊ ရှူးသုပ်နှမ်း၊ နှမ်းပင်ကိုလည်းမသတ်မည်။
- ၈။ နီးနှမ်း မည်နှမ်း၊ လွန်ကြိုးပမ်း၊ လက်ပမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၉။ သန်စွမ်း ရဲစွမ်း၊ တတ်မြောက်စွမ်း၊ အစွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၀။ ကြမ်းသမ်း ဝန်ထမ်း၊ အမှုထမ်း၊ နို့ဓမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၁။ ကဲ့လမ်း ကြောင်းလမ်း၊ ခရီးလမ်း၊ ခွင့်လမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၂။ ပဲကြီး ပဲလွမ်း၊ ပိုးလောက်လမ်း၊ ငယ်ကျွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၃။ ဆိုစမ်း ပြောစမ်း၊ အရည်ဆမ်း၊ စားဆွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၄။ စုံစမ်း စူးစမ်း၊ ဆင်သည့်ငြမ်း၊ ညစ်ငြမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၅။ ငြိမ်းချမ်း ခွဲခြမ်း၊ ညနေချမ်း၊ မြေချမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၆။ မနီး မကမ်း၊ မြစ်သောင်ကမ်း၊ ကွဲ လမ်း ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၇။ မိတ်ကျွမ်းကျင်ကျွမ်း၊ ထိုးသည့်ကျွမ်း၊ ဝါးကျွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။

- ၁၈။ ရက်ကန်းစင်္ခမ်း၊ လူမျိုးဂျမ်း၊ ထောက်လှမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၁၉။ အပြည့်တင်းကျမ်း၊ တံသုတ်ကျမ်း၊ စာကျမ်းကိုလည်း
ပင့်မသတ်။
- ၂၀။ စီခင်းသည့်ကြမ်း၊ လွန်ကြော့ကြမ်း၊ ကြမ်းထမ်းကိုလည်း
ရစ်မသတ်။

(အိမ်) ကာရန် ၈-ပုဒ်

- ၁။ လောကီ စည်းစိမ်၊ နန်းရွှေအိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၂။ ဆေးလေး ငြိမ်ဆိမ်၊ လွန်မွေ့သိမ်၊ ဂုဏ်သိမ်ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၃။ ငယ်ငယ် သိမ်သိမ်၊ နန်းချည်လိမ်၊ ပန်းထိမ်ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၄။ မဖျင်း မသိမ်၊ ရေမှာစိမ်၊ တင်းတိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၅။ နှလုံးမငြိမ်၊ အကြိမ်ကြိမ်၊ စိုးရိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၆။ အနက် အတိမ်၊ ကွယ်ဝှက်ထိမ်၊ ထိမ် ပင် ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- ၇။ ရန်ကိုနင်းနှိမ်၊ ရှိဦးနှိမ်၊ ဖျင်းသိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၈။ ကျောင်းဘုရားသိမ်၊ ဝါးနွယ်ကြိမ်၊ လိမ်မော်ကိုလည်း
မသတ်မည်။

(အုံ) ကာရန် ၂၁-ပုဒ်

- ၁။ တဲအုံ ဆေးအုံ၊ သောသောအုံ၊ ပျားအုံ ကိုလည်း
သေးသေးတင်။
- ၂။ သုံးစားမကုံ၊ လွန်ကုံလုံ၊ ကုံငကိုလည်း သေးသေးတင်။

- ၃။ ယုံကျုံ မှတ်ကျုံ၊ သည်နှစ်ကျုံ၊ ပင့်တုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၄။ ကြိုက်ကြုံ ဆူကြုံ၊ ဝိသုကြုံ၊ ရစ်တုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၅။ မြေခုံမှောက်ခုံ၊ တရာ ခုံ၊ စည်းခုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၆။ မြတ်ကောဏာဂုမ်၊ ဟင်းရွက်ဂုမ်၊ တောချမ်းကိုလည်း ပင့်မသတ်။
- ၇။ ပန်းခြမ်း လုံခြမ်း၊ ပိုက်ထွေးခြမ်း၊ သည်ခြမ်းကိုလည်း ရစ်မသတ်။
- ၈။ ရေငုံ နှုတ်ငုံ၊ ပွင့်ဖူးငုံ၊ မောင်ငုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၉။ စေ့စုံပြည့်စုံ၊ တောရပ်စုံ၊ စုံစမ်းကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၀။ လက်ဆုံ ပေါင်းဆုံ၊ ကျည်ပွေ့ဆုံ၊ မဇ္ဈိကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၁။ ပြုတုံမတုံ၊ ရွှေခိုတုံ၊ ကျိုင်းတုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၂။ မွေးထုံ ညာထုံ၊ နိယထုံ၊ တိတ္ထုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၃။ မီးပုံ ကင်းပုံ၊ စု၍ပုံ၊ ထုံးပုံ ကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၄။ ပုံတောင်းအပုံ၊ တီးသည့်ပုံ၊ ရုပ်ပုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၅။ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ၊ ဗိမာန်ဘုံ၊ ကြာမုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၆။ မုံလာကြေးမုံ၊ အိမ်ရိပ်မြုံ၊ မုံညင်းကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၇။ မိန်းမအမြုံ၊ အနာမြုံ၊ ကြက်မြုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၈။ ကြည်ယုံ ဝန်းရုံ၊ တော်တန်ရုံ၊ ကျူရုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၁၉။ ကုသိနာရုံ၊ ထူဂါရုံ၊ အာရုံ ကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၂၀။ ဗဒုံအလုံ၊ အချမ်းလုံ၊ သက်လုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၂၁။ ဘေးလုံရန်လုံ၊ ယွန်းဇလုံ၊ မီးလုံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(အုံး) ကာရန် ၁၄-ပုဒ်

- ၁။ ခေါင်းအုမ်း မီးအုမ်း၊ မြို့ပြကျမ်း၊ ဆင်ကျမ်း ယူကျမ်း
ပင်မသတ်။
- ၂။ ကြုံးဝါးသံကြုံး၊ လူပခုံး၊ ညှိုးချုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၃။ မြုပ်လေ စုံးစုံး၊ တကိုယ်လုံး၊ ငှက်ငုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၄။ အစ အဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ ပျောက်ဆုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၅။ ရှံနှစ် မြေနုံး၊ ထည့်သည့်ပုံး၊ ပိတ်ဖုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၆။ နတ်ကြီး တောင်ပုံး၊ ပွားပြန်ပုံး၊ ရှင်ပုံးကိုလည်း
သေးသေးတင်။
- ၇။ ရင်ဖုံး မီးဖုံး၊ ရွာရမုံး၊ သမုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- ၈။ ငါးထောင်သည့်မြုံး၊ စု၍ရုံး၊ ရုံးပင်ကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၉။ စုရုံး ပေါင်းရုံး၊ ပန်းကြက်ရုံး၊ လွှတ်ရုံးကိုလည်း သေး
သေးတင်။
- ၁၀။ ဆေးလုံး ငါးလုံး၊ ခြေသလုံး၊ မှိုင်းလုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၁၁။ လဲလေ တုံးလုံး၊ တလလုံး၊ သစ်လုံးကိုလည်း သေးသေး
တင်။
- ၁၂။ မင်းသုံး စိုးသုံး၊ စွဲလက်သုံး၊ ကျင့်သုံး ကိုလည်း
သေးသေးတင်။

၁၃။ အားသုံး ဖျင်းသုံး၊ ကုန်အောင်သုံး၊ သုံးဂဏန်းကိုလည်း
သေးသေးတင်။

၁၄။ သံပဟိုးစိုး၊ တောကျားဟိုး၊ ဟိုးနတ်ကိုလည်း သေးသေး
တင်။

(အံ) ကာရန် ၁၁-ပုဒ်

၁။ စကြာရွှေလှံ၊ နတ်မြင်းပျံ၊ တိမ်ယံကိုလည်း သေးသေး
တင်။

၂။ တခါတရံ၊ လောကခံ၊ ဆက်ဆံကိုလည်း သေးသေးတင်။

၃။ ချစ်ကျမ်း ရည်ငံ၊ လက်ထပ်ခံ၊ မောင်နှံ ကိုလည်း
သေးသေးတင်။

၄။ အသက် ရုပ်နံ၊ ကိုယ်တလံ၊ ဘုန်းကံကိုလည်း သေးသေး
တင်။

၅။ ရွှေပြည်ပုဂံ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၊ ဆိတ်ညံကိုလည်း သေးသေး
တင်။

၆။ ယပ် လေညှင်းခံ၊ ငှက်နှယ်ပျံ၊ ဝေးလံကိုလည်း သေးသေး
တင်။

၇။ ရှေးက ထုံးစံ၊ ဆွမ်းတော်ခံ၊ စီမံကိုလည်း သေးသေးတင်။

၈။ ကြိုးကြိုးနွဲ့နွဲ့၊ စာပေအံ၊ ညံညံကိုလည်း သေးသေးတင်။

၉။ လူစိမ်းလူဆွံ၊ လက်မရွံ၊ ဝက်ဝံကိုလည်း သေးသေးတင်။

၁၀။ ပုပ်စပ်ညှိနံ၊ စက်ဆုပ်ရွံ၊ ရေနံကိုလည်း သေးသေးတင်။

၁၁။ ရွှေတောင် မင်းဝံ၊ ကျောက်ဂဝံ၊ ဂဝံပတွေကိုလည်း
သေးသေးတင်။

မြန်မာသံပေါက် သတ်ပုံလင်္ကာ ဖြိုး၏။

ဒသမ ဓာဓဇာင်

(ကျက်မှတ်ဖွယ်)

၁။ စကားကြီး ဆယ်မျိုး လင်္ကာ

၂။ စကားကြီး ဆယ်မျိုး အဖွင့်

၃။ ဝါဆိုစဉ် ဘုရားရှိခိုး

၄။ ဗုဒ္ဓဝင် ဘုရားရှိခိုး

၅။ အနေကဇာတင် ပါဠိ အနက်

စကားကြီး ဆယ်မျိုး လင်္ကာ

၁-ရေကူးညာတင် ပြောနည်း

ရေကူးညာတင်၊ ထုံးပုံပြင်ကို၊ လင်္ကာကျဉ်းရုံး၊ ဓိပ္ပါယ် ကုံး
သော်၊ အူထုံးလေငြား၊ သဌေးသားကို၊ သမားဇီဝက၊ ရက်သတ္တ
ဝယ်၊ ကုမည်ရှယ်လည်း၊ မလွယ်လေဟန်၊ အကျယ် ဉာဏ်ဖြင့်၊
ကယ်မန်ခုနစ်လ၊ အိပ်သော်မှလျှင်၊ ကုမနိုင်မည်၊ သို့ဆိုသည်ကို၊
အလီနိုင်မှချ၊ လေးငါးလနှင့်၊ သုံးလ နှစ်လ၊ တလ တိုင်အောင်၊
မစမ်းဆောင်မှ၊ ရက်သတ္တတွင်၊ မုချမလွဲ၊ အိပ်ပျော်ဆဲဝယ်၊
ဝမ်းခွဲပြီးခါ၊ အူထုံးရာကို၊ လွယ်ကာဖြေရှင်း၊ သွင်းမြဲသွင်း၍၊
နေရင်းတိုင်းသာ၊ ပြီးစေရာသည်၊ ရေကူးညာတင် စကားတည်း။

၂-ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောနည်း

ကောက်ပင် ရိတ်လှီး၊ စုံတနည်းမှာ၊ ရှေးအခါတွင်၊ ဥစ္စာ
ကြွယ်ငြား၊ သဌေးသားသည်၊ မြားပစ်ရာဝယ်၊ ဗျိုင်းသူငယ်ကို၊
အလွယ်ဖြင့်သာ၊ ရခဲ့ပါသော်၊ အာသာရှိငြား၊ တဦးသားက၊
ငါ့ဗျိုင်းမှန်လျက်၊ သင့်လက်နက်ကြောင့်၊ အသက်ခနွှာ၊ ဆုံးရ
ရှာပြီ၊ သာမညဗျိုင်း၊ ဘောမတိုင်းနှင့်၊ နေ့တိုင်းရက်စဉ်၊ ရွှေစင်
တကျပ်၊ ချီလာလတ်၍၊ မပြတ်ငါ့အား၊ ပေးလေငြား၏၊ စကား
ထိုသို့၊ ဆိုတုံမြို့သော်၊ မချိုးကော်၊ အကယ်မှန်မှ၊ ယမန်လူက၊
ထို့တူပေးငြား၊ နှစ်-လ များကို၊ မိန့်ကြားစမ်းပါ၊ ဆိုသော
ခါလျှင်၊ ကြာရှည်လှပြီ၊ အခါလည်ဟု၊ ပြောသည်ခဏ၊ ရေတွက်
ဆသော်၊ သုံးရာခြောက်ဆယ်၊ ထိုရက်ဝယ်တွင်၊ ရွှေစင်သုံးရာ၊
ခြောက်ဆယ်သာပြီ၊ ငါ့အိမ်ရှေ့တွင်၊ ထားသည့်အင်ကို၊ နေ့စဉ်

ခိုးယူ၊ သင်မှုလက်ခံ၊ သို့ဖြစ်ဟန်ကြောင့်၊ အမြန်ပေးစေ၊ ဆိုတုံ
လေသော်၊ မနေရွံ့ကြောက်၊ ပေးရမြောက်သည်၊ ကောက်ပင်
ရိတ်လှီး စကားတည်း။

၃-ရေစီးဘောင်ဆန် ပြောနည်း

ရေစီးဘောင်ဆန်၊ ပြောဆိုဟန်မှာ၊ ဒွါရာဝတီ၊ ရွှေပြည်သနင်း၊
ဘုရားမင်းသည်၊ တနင်းသာရီ၊ စစ်မက်ချီ၍၊ နေသည်ခဏ၊
တပ်ကြီးချလျှင်၊ ရာဇာဓိရာဇ်၊ သိဝံလစ်သော်၊ တားမြစ်အံ့ငှါ၊
တောင်းပန်စာဖြင့်၊ ပညာရှိမတ်၊ စေလွှတ်လတ်လျှင်၊ ထိုစာတွင်၌၊
အဆွေတော်ဟု၊ ရေးဖော် လေချက်၊ မနှစ်သက်၍၊ အမျက် ပြင်း
စွာ၊ ထွက်သောခါဝယ်၊ ရာဇာဓိရာဇ်၊ သံတော် စစ်က၊ အနှစ်
ရသာ၊ အဆူးပါအောင်၊ မြှစ်စွာဒုဒ္ဓါ၊ ပမာပြု၍၊ ဘုရား နောင်
တော်၊ ဤသို့ခေါ်ဟု၊ ဆွေတော် ည်းစစ်၊ မင်းမဖြစ်မီ၊ အကြည်
တော်ဟု၊ မခေါ်ထိုက်ပေ၊ မင်းကေရာဇ်၊ ထီးဆောင်ဖြစ်မှ၊
ကေရာဇ်ချင်း၊ ဆက်စာသွင်းသော်၊ အဆွေတော်ဟု၊ ရေးဖော်
မြဲပေ၊ လျှောက်တင်လေသော်၊ ရွှေပြည်ဘုရင်၊ သဘောဝင်၍၊
ပြောအင် ဆိုနည်း၊ လွန်မြောက်ချီးသည်၊ ရေစီး ဘောင်ဆန်
စကားတည်း။

၄-အိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောနည်း

အိုးတန်ဆန်ခပ် စကားရပ်ကို၊ မှတ်စိမ့်သောငှါ၊ အလင်္ကာဖြင့်၊
မယ်ပါရိက၊ ဒုက္ကလတို့၊ ဖြစ်ကြပျက်အင်၊ မျက်-မမြင်ကို၊ လက်ငင်
ဆွဲကာ၊ သုဝဏ္ဏာလျှင်၊ တောမှာတစေ၊ လုပ်ကျွေးနေ၍၊
ရှည်ကြာကာလ၊ တိုင်ရောက်မှလျှင်၊ ဗာရားပြည့်ရှင်၊ မုဆိုးသွင်က၊
တောခွင်လည်ရာ၊ သုဝဏ္ဏာကို၊ မြင်ပါသော်ငြား၊ ထိုသူ့အားကို၊
သားကောင်အသွင်၊ စိတ်ဝယ်ထင်၍၊ မဆင်ခြင်လစ်၊ လေးနှင့်

ပစ်သော်၊ ဆိုးညစ်ကြမ္မာ၊ ကံကြောင့်သာဟု၊ ပစ္စာမတင်၊ မွေး
မိခင်နှင့်၊ ဖခင်ကိုသာ၊ လုပ်ကျွေးပါဟု၊ သာယာသံချို၊ လျှောက်
ပန်ဆို၍၊ ထိုခဏတွင်၊ ဇီဝိန်ပြတ်ကြေ၊ သားမောင်သေမှ၊ မိနှင့်
ဖတို့၊ ရောက်ကြလာလျှင်၊ သိကြားမြင်သော်၊ ပူပင်သောက၊
မရှိကြလင့်၊ သားလှသက်ရှင်၊ မျက်စိမြင်နှင့်၊ ရှေ့စင်သပြာ၊
အိုးရတနာကို၊ လိုရာတခု၊ လျှောက်တောင်းပြုလော့၊ ယခုဒုလ္လိ၊
ပြည့်အံ့ဆိုလျှင်၊ လိုရာမတ၊ ရှေ့အိုးရ၍၊ သားလှမျက်နှာ၊ မြင်လို
ပါဟု၊ သုံးဖြာလုံးကို၊ သိမ်းပိုက်ဆိုသည်၊ ဉာဏ်ကိုအားကိုး၊
စကားမျိုးသည်၊ အိုးဘန်ဆန်ခပ် ပြောနည်းတည်း။

၅-ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်း

ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့၊ ပြောဆိုလေ့မှာ၊ မင်းရာဇာသည်၊ မဟာ
စေတီ၊ တည်ရာကြံ့ခိုင်၊ ပိန္နဲတိုင်ကို၊ အလိုရှိလစ်၊ မန်ကျည်း
နှစ်လျှင်၊ ကျစ်လစ်အသား၊ မင်း၏လားဟု၊ မေးငြားသောခါ၊
ကျွန်းလည်းမဟု၊ ပညာအလျောက်၊ ဆိုတုံမြောက်၍၊ နောက်
ထပ်တခါ၊ ရှားနှစ်သာလျှင်၊ မာပါလိမ့်သား၊ မေးပြန်ငြားသော်၊
ရှားနှစ်ကားမာ၊ ကျွန်းလည်းမဟု၊ ထပ်ကာမနေ၊ လျှောက်တင်
လေ၍၊ မင်းကေရာဇ်၊ ကျွန်းသားစစ်ကို၊ နှစ်သက်ချမ်းမြေ့၊
ဘောဝယ်တွေ့သည်၊ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်းတည်း။

၆-ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင် ပြောနည်း

ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင်၊ ပမာဆောင်သော်၊ ဘုန်းခေါင်ညီရင်း၊
အိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ကြည်ခြင်းသဒ္ဓါ၊ ကျောင်းဆောက်ရာတွင်၊
တွင်းပြင်ထက်အောက်၊ မြေသို့ရောက်အောင်၊ တပြောင်ပြောင်ပင်၊
အရောင်မီ မီး ယိုစီးမတတ်၊ ရွှေချလတ်လျှင်၊ မြို့ဝန်မြင်သော်၊
မလျော်လေချက်၊ တိုက်ပွတ်ဖျက်၍၊ ရက်မအောက်က၊ မြေသို့

ကျမှ၊ သိရသောခါ၊ ဒါယကာလျှင်၊ ပြင်းစွာအမုက်၊ ဒေါသထွက်၍၊
ချက်ခြင်းသတ်မည်၊ ခေါ်စေသည်တွင်၊ ရှိဦးတင်လျက်၊ အရှင်
ဘုရား၊ သတို့သားလျှင်၊ မင်းဖျားကေရာဇ်၊ ဖြစ်မည်ကေန်၊ မုချ
မှန်၍၊ ထိုယံကာလ၊ ကျောင်းဆောက်မှလျှင်၊ ရွှေချဘို့ရာ၊ ချင်း
သည်သာဟု၊ ပညာရွှေဆောင်၊ ရန်ဝေ့ရွှေောင်သည်၊ နောက်
နောင်မှတ်ရန် စကားတည်း။

၇-တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်း

တောင်သူယာခုတ်၊ မိန့်ထုတ်ဝစန၊ ပုံဆိုပြသော်၊ ရဋ္ဌဝိဒေ၊
မိမိပြည်၌၊ ဝိဒေဟရာဇ်၊ မင်းစစ်နရိန်၊ ဘုန်းရာဇိန်၏၊ သုခမိန်ကျော်၊
မဟော်ပညတ်၊ သိန်းအမတ်တို့၊ ဆိုလတ်များစွာ၊ စကားမှာ၌၊
ပညာဓန၊ ထိုနှစ်ဝတွင်၊ ဓနအမြတ်၊ သိန်းအမတ်က၊ ဆိုလတ်
သောခါ၊ ပညာသာမြတ်၊ မဟော်မတ်က၊ ထပ်၍တဖန်၊ ဆိုလေပြန်
သော်၊ မဟော်သခင်၊ ငယ်နစွာမို့၊ မှန်ရာမသိ၊ ဥစ္စာရှိမှ၊ ခယဝပ်
တား၊ လူအများတို့၊ စကားနာခံ၊ သိန်းဆိုပြန်သော်၊ မဟော်ဝိဒေ၊
သိတတ်သူက၊ ဓနဥစ္စာ၊ ရှိပေရှာလည်း၊ ရောဂါဥပဒ်၊ ကပ်ငြိ
သောခါ၊ မသိပါလျှင်၊ ပညာရှိရွှေ၊ ဆည်းကပ်၍သာ၊ မှီခိုလာ၏၊
ပြောပြန်ဘိက၊ ဝိဒေဟရာဇ်၊ ရှင်မင်းစစ်သည်၊ အနှစ်ဥစ္စာ၊ ရတနာ
နှင့်၊ ပြည်ရွာရဋ္ဌ၊ အစိုးရ၍၊ များစွာလူပေါင်း၊ ခဝပ်ညောင်းသည်၊
စကားချီသော်၊ မဟော် သေနက၊ ပဏ္ဍိတက၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊
စိန္တေယျာမှာ၊ ဥစ္စာမရှိ၊ သို့ဖြစ်ဘိလည်း၊ ဉာဏ်ကြီးမြူတေ၊ ထွန်း
တောက်ဝေ၍၊ ဒေဝဗြဟ္မာ၊ မနုဿာတို့၊ ပူဇော်မြို့ဟု၊ ဗဟုဝစနာ၊
ပြောကြရာတွင်၊ ရှေးလျှင်အစ၊ သိန်ငယ်ပဟု၊ နောက်မှကြီးလျက်၊
သီးသီးတက်၍၊ မိန့်မြက်ထူထောင်၊ ဉာဏ်စွမ်းပြောင်သည်၊ တောင်
သူယာခုတ် စကားတည်း။

၈-ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း

ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်၊ ပြောလစ်ဝစန၊ ရက္ခပုရ၊ တိုင်းနိုင်ငံက၊
ဉာဏ်ပညာရှိ၊ မတ်ကဝိနှင့်၊ ပြည်ကြီးအင်းဝ၊ နဂရတွင်၊ မတ်
လုလင်တို့၊ နိုင်ဘို့စကား၊ စစ်ထိုးငြားသော်၊ နှစ်ပါးပြည်ရွာ၊
စည်ပင်သာယာ၊ နှစ်ဖြာနှစ်ဝ၊ ပြောကြလေရာ၊ ရာသီဆယ်နှစ်လ၊
လူထိုမျှတို့၊ ပဲ့မှမချဉ်း၊ အင်းဝကဝိ၊ ဆိုလတ်ဘိက၊ ဓညဝတီ၊
တိုင်းရွှေပြည်မှ၊ မတ်ကျော်လှလည်း၊ များစွာလူပေါင်း၊ သောင်း
သောင်းအုတ်အုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို၊ ကြည့်သည် ဆိုသော်၊ ထိုအင်းဝ
မတ်၊ ပညာတတ်လည်း၊ ကြီးလတ်ငယ်စု၊ ကြည့်ရှုဆိုရာ၊ ဟုတ်ပါ
လိမ့်မည်၊ နောက်ဆုတ် လည်ရွှေ၊ အချက်တွေကို၊ ကြိုး၍
တခါ၊ တို့ပြည်ရွာမှ၊ ဂဇာပြောင်ဆင်၊ ကကြိုးပြင်၍၊ တနေ့
သုံးခါ၊ ရေချပါသည်၊ ကြည့်လာမရောက်၊ တောဆင်ပေါက်သို့၊
ရောက်လတ်သောခါ၊ ကြည့်တို့ပါ၏၊ ပမာပုံသွင်၊ အမတ်သင်
လည်း၊ တောဆင်အလား၊ မယဉ်ပါး၍၊ အများအားထုတ်၊
ကြည့်လိမ့်ဟုတ်သည်၊ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် စကားတည်း။

၉-ရေစစ်ကရား ပြောနည်း

ရေစစ်ကရား၊ စကားရူဠီ၊ ပြောကြမည်ဟု၊ ကြံစည်ပြုငြား၊
လေးယောက်သားနှင့်၊ တပါးသူအို၊ သစ္စာဆို၍၊ အလိုမတူ၊ မယုံ
သူကို၊ ကျွန်မူ မသွေ၊ စေစားလေဟု၊ အပြိုင်ပြုက၊ လေးဝ
ယောက်ျား၊ လူငယ်များတို့၊ စကားပေါ်သွပ်၊ မပြောတတ်လျှင်၊
ထပ်၍ တဖန်၊ မြက်ပြန်လေတုံ၊ စကားပုံမှာ၊ ဝါပင်ကပေါက်၊
လေးယောက်သင်တို့၊ ဆိုလေမြို့သော်၊ မယုံတို့ပါ၊ ပြန်ပြော
ခါလည်း၊ ကျွန်သာအစစ်၊ ယုံသည်ဖြစ်လည်း၊ နှစ်အံ့ကျန်တွင်း၊

အရင်းအဖျား၊ ဘိုးသက်ကြွားလျှင်၊ ဆီးတားပတ်ရစ်၊ စကား
မြစ်သည်၊ ရေစစ်ကရား ပြောနည်းတည်း။

၁၀-ခက်တင်မောင်းနှင်း ပြောနည်း

ခက်တင်မောင်းနှင်း၊ ပြောဆိုရင်းမှန်၊ ယမန်ရှေးခါ၊ မတ်ဗို ပ်
ပါတို့၊ ယုတ်မာဆိုးညစ်၊ သူခိုးစစ်ကို၊ သတ်ပစ်အံ့ငှါ၊ ဖမ်းယူရာတွင်၊
သာမညသူ၊ မဟုတ်မူ၍၊ တောင်ဘီလာဆရာ၊ တူရင်းချာဟု၊
ဆိုရှာအတွင်း၊ မတ်ခပင်းလည်း၊ ကပ်ချဉ်းဆရာ၊ လျှောက်တုံ
ပါသော်၊ ဆရာတော်လည်း၊ မြက်ဖေါ်ငါ့တူ၊ ပြေးလိုက်မူက၊
ငါ့မှာမူသား၊ မလွတ်ငြားချေ၊ မပြောနေလည်း၊ သေအံ့လုလင်၊
ဉာဏ်ဆင်ခြင်၍၊ လုလင်တူရင်း၊ မဟုတ်ခြင်းကို၊ ဘယ်သူဆိုဟု၊
မြက်ဆိုမိန့်ဟ၊ မျက်မှောင်ချ၍၊ မကျမတင်၊ ပြောသောသွင်သည်၊
ခက်တင်မောင်းနှင်း ပြောနည်းတည်း။

စကားကြီးဆယ်မျိုး အမွှ်

စကားပြောရာ၌ စကားကြီး ဆယ်မျိုးရှိသည်။ ဆယ်မျိုး ဟူသည်ကား၊ ရေကူးညာတင်၊ ကောက်ပင် ရိတ်လှီး၊ ရေစီး တောင်ဆန်၊ အိုးတန်ဆန်ခပ်၊ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့၊ ဆင်ဓွေရန်ရွှောင်၊ တောင်သူယာခုတ်၊ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်၊ ရေစစ်ကရား ရေသွား သည့်သွင်၊ ခက်တင် မောင်းနင်း ဆိုခြင်းစကား ဤ ၁၀-ပါးဟု ရှိသတည်း။

၁-ရေကူးညာတင် ပြောနည်း ပုံစံ

မြစ်တဘက်မှ လိုရာဆိပ်ကမ်းသို့ ကူးလိုလျှင် အညာကတင်၍ ကူးမှ လိုရာဆိပ်ကမ်းမှာ တင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စကားမှာလည်း အလိုရှိသည့်အရာ၌ တင်အောင် အထက်က တင်ကူး၍ ပြောဆို ခြင်းသည် ရေကူးညာတင် ပြောနည်းမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြယ်ဝသော သဌေးသားသည် ဂျမ်းထိုး၍ ကစားရာတွင် အူထုံး၍ အစား အသောက် မမှန် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် မဖြောင့် ရောဂါ ထွေထွေ ရောက်၍ သေဝန်းပါးရှိသည်တွင် ဆေးသမား အများ ခေါ်၍ ကုစားပါသော်လည်း မလွတ်မငြိမ်းရကား ဆေးသမား ရှင်ဇီဝကကို ခေါ်၍ ကုမပါဆိုလျှင် ဆေးသမား ရှင်ဇီဝကသည် အနာကို မေးစစ်၍ ညာဖြင့် ဆင်ခြင် တွေးတောသော် ထိုသူ သည် ဝမ်းထဲက အူထုံး၍ နေသည် ဖြစ်မည်၊ ဝမ်းခွဲ၍ ထုံးသော အူကိုဖြေ၍ ကုရလျှင် ထိုအနာ လွတ်မည်၌၍ ထိုသူအား

ခုနစ်ရက်လည်အောင် အိပ်စေတတ်သော ဆေးပေးလျက် အိပ်ပျော်သော အခိုက်တွင် ခွဲရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ်ရက် အိပ်ရမည်ကို အလိုရှိသဖြင့် ခုနစ်လ အိပ်နိုင်မည်လောဟု မေး၏။ ခုနစ်လ လည်အောင် မအိပ်နိုင်ပါဆိုလျှင် ၆-လ, ၅-လ, ၂-လ, ၁-လ တရွေ့ရွေ့ ဆုတ်ကာ ဆုတ်ကာ မေးခဲ့၏။ ခုနစ်ရက်ကျမှ အိပ်ပါတော့မည်ဆိုလျှင်တွင် အိပ်စေတတ်သော ဆေးကို ပေးပြီးလျှင် အိပ်သောအခိုက်တွင် ဝမ်းကိုခွဲလျက် ထုံးသောအူကိုဖြေ၍ ဆေးသုတ်သဖြင့် ခုနစ်ရက်တိုင်မှ နိုးခဲ့ရာ သဌေးသား အနာသည် လွတ်ငြိမ်းလေ၏။ ဤသို့သော စကားမျိုးသည် ရေကူးညာတင်ဆိုသော စကားမည်၏။

၂-ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောနည်း ပုံစံ

ကောက်ပင်ကို လက်တဖက်နှင့် ကြပ်ကြပ် ဆုပ်ပြီးလျှင် အရင်းက တစဉ်ဖြင့်ဖြတ်၍ လက်တွင်းသို့ဝင်သမျှ စပါးကို ရိတ်၍ သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့၊ သူ့စကားကို ဖမ်းမိအောင် ပြောဆိုပြီးလျှင် အရင်းကဖြတ်၍ ပိုင်အောင်ပြောသော စကားမျိုးသည် ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ- ရှေးသောအခါ သဌေးသား တယောက်သည် ဗျိုင်းကို လေးနှင့် ပစ်၍ ရလျှင် ယူ၍လာသည်ကို အခြားသဌေးသားက မြင်လျှင် ငိုလျက် ရင်ပတ်ကိုတီး၍ ငါ့ဗျိုင်းသည် သာမညဗျိုင်း မဟုတ်ပါ။ တနေ့ တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ်ကျ ခံတွင်းက အံထုတ်၍ ပေးသွင်းနေကျ ဗျိုင်းဖြစ်ပါသည်။ လေးနှင့် ပစ်၍ မသေကောင်းပါဟု စွပ်စွဲသည်တွင် ဗျိုင်းကို လေးနှင့်

ပစ်သော သဌေးသားက သည်၍င်းသည် သင့်ထံ တနေ့ တနေ့ လျှင် ရွှေစင်တကျပ် ခံတွင်းကထုတ်၍ ပေးသည့် နှစ်လ အတိမျှ ရှိပြီနည်း မေးလျှင် ဗျိုင်းရှင်ဆိုသူက ငါ့၍င်းသည် တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ် ခံတွင်းက အံထုတ်၍ ပေးသည်ကား တနှစ်ရှိပြီ ပြောလျှင် ဗျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်သော သဌေးသားက ငါ့အိမ် ရွှေတွင် ရွှေစင်ကိုပုံ၍ စုထားပါသည်ကို တနေ့လျှင် တကျပ် ခိုးယူသောကြောင့် ငါနေ့တိုင်း ချောင်းပါသည်ကို မရနိုင်၊ ယခုမှ သည်၍င်းရပါသည် ဗျိုင်းလည်း ရွှေကို တနေ့တကျပ် ခိုးယူသည့် ဗျိုင်းသူခိုးဖြစ်သည် သင်လည်း သူခိုးလက်ခံဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် တနှစ်အတွက် ရွှေ ၃-ပိဿာ ၆ဝိ ကို ပေးသင့်ပါသည်ဟု စွပ်စွဲချေ၍ တောင်းသောကြောင့် ဗျိုင်းရှင်က ဗျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်သူကို ပြန်၍ ရွှေ ၃-ပိဿာ ၆ဝိ-လျော်ရဘူးလေသည်၊ သည်ကဲ့သို့ သူ့ စကားကိုဖမ်း၍ ပြောသော စကားမျိုးသည် ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

၃-ရေစီးဖေါင်ဆန် ပြောနည်း ပုံစံ

ဖေါင်ကြီးသည် အညာသို့ ဆန်သောကာလ လိုဘွယ်ဆန္ဒ ရှိသမျှကို ဖေါင်ကြီးတွင်တင်၍ ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ ဆန်ဆန် သွားလျှင် လိုရာအရပ်သို့ ရောက်ခဲ့၏၊ ရောက်လျှင် လိုအင်ကိစ္စ သုံးဆောင်ရ၍ ချမ်းသာကို ရသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စကားမှာလည်း ခြေသိမ်းခေါင်းပိုက် ဥပမာ ဥပမေယျနှင့် ဆိုက်အောင် ပြောသော စကားသည် ရေစီးဖေါင်ဆန် စကားမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးအခါ ဟံသာဝတီ ရာဇာဓိရာဇ် လက်ထက် ဒွါရာဝတီ ရွှေနန်းရှင် ယိုးဒယားမင်းသည် ရဲမက်ဗိုလ်ပါအများနှင့် ချီထွက်လာ၍ မြိတ်၊ တနင်းသာရီသို့ ရောက်လျှင် တပ်ကြီးချ၍ နေစဉ်တွင် ရဲမက်ဗိုလ်ပါဟူသည် ရေး၊ ဝါးခရု၊ ဓားကြိုင်၊ ကလိန်အောင်၊ ဓားဝယ် မြို့များသို့ ရောက်၍ မငြိမ်မသက် ရှိကြောင်းကို ဟံသာဝတီမင်း ရာဇာဓိရာဇ် ကြားသိ၍ သံဘမန်အရာ၌ လိမ်မာသော ပညာရှိ အမတ်တယောက်ကို ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ဆက်စာနှင့် စေလွှတ်၍ မြိတ်၊ တနင်းသာရီ၊ ဒွါရာဝတီ ယိုးဒယားမင်းထံ ရောက်၍ ချိပ်အိတ် တံဆိပ် ဆက်စာကို ဖြေ၍ ဖတ်ပြီးလျှင် စာတွင်ပါသည်မှာ အဆွေတော် ဒွါရာဝတီ ရွှေနန်းရှင် မြိတ်၊ တနင်းသာရီသည် ဒွါရာဝတီ ရွှေနန်းရှင် လက်နက် နိုင်ငံ ဖြစ်ပေသည်။ ရေး၊ ဝါးခရု၊ ဓားကြိုင်၊ ကလိန်အောင် မြို့များသည် ဟံသာဝတီ လက်နက်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုသည့် စကားမှာ မှန်စေတော့၊ ငါ့မှာ ဒွါရာဝတီကို ဘေးဘိုးကသည် ယခုတိုင် ဆင်းသက်၍ ထီးရိုး နန်းရိုး ဇာတိရင်း ဖြစ်သည်။ ရာဇာဓိရာဇ်မှာမူကား မုတ္တမက သွား၍ ဟံသာဝတီမှာ မင်းပြုသည်။ ပဝတ္တမင်းဖြစ်သည်ကို အဆွေတော်ဟု စာပေးသည်မှာ မပေးသင့်၊ မည်သည့် အကြောင်းနှင့် စာပေးကြောင်းကို ဟံသာဝတီ သံတို့က ချေလည်ကြစေ မချေလည်နိုင်လျှင် ဆီအိုးကင်းမှာ ထည့်၍ ကြော်ရမည် အမိန့်ရှိသောကြောင့် ဟံသာဝတီမင်း သံတော်က ချေလည်သည်မှာ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ကာလ၌ ပွင့်တော်မူကုန်သော တဏှက်ရာ၊ မေဓက်ရာ၊ ဒီပင်္ကရာ စသော ဘုရားရှင်တို့မှစ၍ ယခုထက်တိုင် အစိန္တယျဘုရားရှင်၏

ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် ရှစ်သောင်း လေးထောင် သုံးရာ နှစ်ကျိပ်ရှစ် ရှိကြသည်။ ထိုဆွေတော် မျိုးတော်တို့ ရှိကြသော သော်လည်း သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူကြ၍ ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်တော်မူလျှင် ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်မီ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးမရှိပါ။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ဘုရားရှင်ချင်းကိုသာ ဘုရား ညီတော် မည်သည် ဘုရားနောင်တော် မည်သည်ဟု ဘုရားချင်း ကိုသာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးရှိပါသည်။ သို့က ဆင်းသက်၍ ယခုတိုင် ဘုရားတပည့် ဖြစ်တော်မူသော သင်္ဃာတော်တို့မှာလည်း လူက တော်စပ်သော ဆွေတော် မျိုးတော်အများ ရှိပေကြသော်လည်း ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းထုံး မရှိပါ။ နောင်တော် သည် ကျောင်းနေပုဂ္ဂိုလ်ဟု သင်္ဃာတော်ချင်းကိုသာ ညီတော် နောင်တော်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးရှိပါသည်။ တိုင်းနိုင်ငံကို အစိုးရ သော အရှင်မင်းမြတ်တို့မှာ ဆွေတော်မျိုးတော် အများရှိခဲ့သော်လည်း ရွှေထီး ရွှေနန်း မစံသေးသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို အဆွေတော်ဟု အကြည်တော် ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေလွှာနှင့် ပေးထုံး မရှိပါ။ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ရွှေထီးရွှေနန်းကို အစိုးရတော် မူသော ထီးဆောင်းနန်းနေချင်းဖြစ်မှ အဆွေတော် အကြည်တော် ဟု ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေဆက်စာ ရေးထုံးရှိသောကြောင့် ဘုရားကျွန်တော်သခင်လည်း ဟံသာဝတီ ရွှေနန်းရှင် ဖြစ်ပါသော ကြောင့် အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေ ဆက်စာနှင့် ပေးပါသည်ဟု လျှောက်လျှင် ဒွါရာဝတီ ယိုးဒယား မင်းတိုင် ပါသော ပညာရှိ မှူးတော် မတ်တော် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့က

ချေလည်သည့် စကားသည် ထီးဆောင်း နန်းနေချင်းဖြစ်၍ အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု စာပေးသည်မှာ တိုက်ရိုက်ချေလည်သည့် စကား မဟုတ်ပေ။ လောကသုံးပါးတွင် အတုမရှိ ပညတ် ပရမတ်စသော တရားအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူသော သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရားတို့ကို ဥပမာပြု၍ တပည့်သား သံဃာတော် နှင့်တကွ ရေမြေရှင်သို့တိုင်အောင် ခေါ်ဝေါ်ပြီးသည့် ထုံးစံနှင့် ချေလည်ပေသည်မှာ ထုံးစံဥပဒေ မှတ်လောက်ပေ၏ဟု ချီးမွမ်းပြီးလျှင် ဒွါရာဝတီမင်းကလည်း စကားချေလည်သည် သင့်ပေ၏ဟု ဆုလာဘ်များစွာ ပေးလေသည်ကိုလည်း ရဘူးလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဥပမာစကားနှင့် တင်၍ ပြောသော စကားသည် ရေစီးဖေါင်ဆန် ပြောနည်းစကားမျိုး မည်၏။

၄-အိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောနည်း ပုံစံ

အိုးနှင့် ဆန်သည် တန်အောင်ချက်လျှင် ကောင်းစွာ 'နှူးနှူး နပ်နပ်' သုံးဆောင်ရ သကဲ့သို့၊ ဆိုအပ်သော စကားမျိုးသည် အိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ အရှင် ဒုက္ကလ - ပါရိကာတို့သည် သားတော် မြားဒဏ်သင့်၍နေရာ အဖ-ဒုက္ကလ ရသေ့ကား ဦးခေါင်းရင်း၌နေ၍ အမိ-ပါရိကာရသေ့မကား ခြေရင်း၌နေကာ သား သုဝဏ္ဏသာမသည် မိဘတို့အား လုပ်ကျွေးမွေးပေသော ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းနေစဉ်တွင် ဗဟုသုဒ္ဓိ နတ်သမီးနှင့်သိကြားမင်းသည် ဆင်းလာ၍ အရှင်ဒုက္ကလ-ပါရိကာတို့ကို စကားဆို၏။ အရှင်ရသေ့တို့ သင်တို့၏ မျက်စိကိုသော်လည်း

မြင်စေချင်သလော၊ သား-သုဝဏ္ဏသာမ အသက်ကိုသော်လည်း
ရှင်စေချင်သလော၊ အလိုဆန္ဒကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးရတနာ
ကိုသော်လည်း ရလိုသလော၊ သုံးပါးသော ဆုတွင် တခုခုကို
ကြိုက်ရာ ရွေးချယ်၍ ဆိုလော့၊ ငါသင်တို့အား ပေးမည်ဟု
သိကြားမင်းက ဆိုလျှင် ဒုက္ကလ-ပါရိကာတို့က ရွှေအိုးကြီးရတနာ
ကို ထမ်းလျက် သားရှင်မျက်နှာကို မြင်လိုပါ၏ဟု တချက်ထည်း
ပြီးအောင်ဆို၍ ဒုက္ကလ- ပါရိကာတို့သည် မျက်စိလည်း ကောင်း
စွာမြင်သည်၊ သား-သုဝဏ္ဏသာမသည်လည်း အသက်ရှင်သည်၊
အလိုခပ်သိမ်းကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးရတနာကိုလည်း ရလေ
သည်၊ ဤဥပမာကဲ့သို့ အလိုရှိသောစကားကို မယုတ်မလွန်ပြော
ဆိုခြင်းသည် အိုးတန်ဆန်ခပ် ပြောဆိုနည်းမည်၏။

၅-ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်း ပုံစံ

ဆီကို ပွတ်စေသည်ကာလ အထပ်ထပ် ပွတ်လျှင် ဆီထွက်၍
သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့၊ အလိုရှိသော စကားမျိုးကို အထပ်ထပ်ပြော
ခြင်းသည် ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ပြောနည်း စကားမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ မင်းဧကရာဇ်တွင် ဘုရား
စေတီ တည်လုပ်စေရာ ဧကရာဇ်မင်းက ဘုရားပိန္နဲတိုင်ကို မန်
ကျည်းနှစ်မာလှသည်ဖြစ်၍ မန်ကျည်းနှစ် ကောင်းပါမည်လောဟု
မေးလျှင် မန်ကျည်းနှစ်လည်း ကောင်းပါ၏၊ ကျွန်းလည်းကောင်း
လှပါ၏ဟု လျှောက်လျှင် မင်းဧကရာဇ်က ရှားနှစ်မာလှသည်
ကောင်းပါမည်လော မေးပြန်လျှင် ရှားနှစ်လည်းကောင်းလှပါ၏၊
ကျွန်းလည်းကောင်းလှပါ၏ဟု လျှောက်ပြန်၏၊ ထိုသို့စသည်ဖြင့်
ကျွန်းကောင်းကြောင်း အထပ်ထပ် လျှောက်ထားရာတွင် မင်း

ဧကရာဇ်က မင်းရာဇာသည် ကျွန်းသား ကောင်းကြောင်းကို အထပ်ထပ် လျှောက်သည်မှာ ကျွန်းသား သာလျှင် သာ၍ ကောင်းဟန်ရှိသည်ဟု သဘောတော် ရသောကြောင့် ကျွန်းပင် ကိုပင် ဘုရားပိန္နဲတိုင် လုပ်စေဟု အမိန့်တော်ရှိ၍ ကျွန်းကိုပင် ဘုရားပိန္နဲတိုင် ထည့်ရချေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလိုရှိသော စကားကို အထပ်ထပ် ပြောခြင်းသည် ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်းစကားမျိုး မည်၏။

၆-ဆင်ငွေ့ ရန်ရှောင် ပြောနည်း ပုံစံ

ဆင်ငွေ့ မည်ဟု လိုက်လျှင် ဆင်သည် အားကြီး လှသော ကြောင့် ရပ်ခံလျက်နေလျှင် ဘေးရောက်မည်ဖြစ်၍ မရပ်မခံဝံ့၊ တိမ်းရှောင် လွှဲသွေ လွတ်ရာနေလျှင် ချမ်းသာရာ ရသကဲ့သို့၊ ကိုယ်သို့ရောက်မည့် စကားဖြစ်လျှင် ရှောင်လွှဲ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ဆင်ငွေ့ ရန်ရှောင် ပြောနည်းစကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ မင်းဧကရာဇ်သည် ညီတော် ကို အိမ်ရှေ့မင်းပေးတော်မူ၍ ညီတော် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်း ဆောက်သည်တွင် ကျောင်းတိုင်ကို ရက်မအောက် မြေကြီးသို့ ထိအောင် ရှေ့ထည့်သည်ကို မြို့ဝန်မင်းမြင်၍ အိမ်ရှေ့မင်းပင်ဖြစ် ငြားသော်လည်း မင်းဧကရာဇ်ကို တုပ၍ မြေကြီးထိ ရှေ့မချသင့်ဟု ရှေ့များကို တိုက်ဖျက်၍ ပစ်သည်ကို အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်း သို့ လာရာတွင် ငါ့ကောင်းမှုကို အဘယ်သူသည် ဖျက်သနည်းဟု မေးလျှင် မြို့ဝန်ဖျက်ဆီးကြောင်းကို သိရ၍ မြို့ဝန်ကို ဆုံးရှုံးအောင် စီရင်မှ တော်မည်ဟု ခေါ်၍ရောက်လျှင် မြို့ဝန်သည် ငါ၏ကောင်း မှုကို အဘယ်ကြောင့် ဖျက်သနည်းဟု မေး၏၊ အိမ်ရှေ့မင်းကို

မြို့ဝန်မင်းက တိုက်ရိုက် ဟုတ်တိုင်းလျှောက်လျှင် သေရမည်ကို ကြောက်၍ စကားတိမ်းရှောင်လျက် ဘုရားနောင်တော် ရွှေနန်း ရှင်ဘုရားသည် လူ့ပြည်ငြီးငွေ့၍ နတ်ပြည်သို့ စံတော်မူသော ကာလ နောင်တော် အရာ ရွှေထီးရွှေနန်း စိုးအုပ်တော်မူမည့် အရှင်ဖြစ်၍ အထွဋ်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူသည့်ကာလ ယခု ကဲ့သို့ ကျောင်းတော် ဆောက်လှူ ရွှေချရန် ရွှေခင်း ရက်မအောက် မြေထိရုံသာ ရှိပါတော့သည် ဖြစ်၍ ပြည်သူလူ ရဟန်းတို့က မင်းကေရာဇ်မဖြစ်မီ အိမ်ရှေ့စံနေတော်မူသည့်ကာလဆောက်သည့် ကျောင်းနှင့် မင်းဖြစ်မှ ဆောက်သော ကျောင်းသည် အတူတူပင် မကွဲမပြား မခြား မနားပါလေဟု ဆိုရန် ရှိသောကြောင့် နောင် ရွှေထီး-ရွှေနန်း စံသည့်ကာလ ကောင်းမှုတော် ကျောင်းဆောက် တော်မူလျှင် နောင်ချရန် ရွှေအခင်းကို လွှတ်ထားပေသည်ဟု လျှောက်လျှင် အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အမျက်တော်ပြေ၍ သို့ဖြစ်လင့် ကစား ငါ၏ အကျိုးကို ဆောင်ပေသည်ဟု ချမ်းသာ ရဘူး လေသည်။ သည်ကဲ့သို့ စကားကို ကိုယ်မှ ဘေးလွတ်အောင် ရှောင်တိမ်း၍ ပြောခြင်းသည် ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင် ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

၇-တောင်သူ ယာခုတ် ပြောနည်း ပုံစံ

တောင်သူ တို့သည် ယာခုတ်လျှင် တောချုံ သစ်ပင်တို့ကို စင်ကြယ်အောင် တည်ထွင်ပြီး၍ နောက်မှ သစ်ပင်ကြီးကို ဘိ၍ လှဲသကဲ့သို့၊ စကားငယ်ကို အလျင်ပြော၍ နောင်မှ စကားကြီး များကို ဘိ၍ ပြောသော စကားသည် တောင်သူ ယာခုတ် ပြော နည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးတို့ သိန်း၊ ဒေဝိန်း၊ ကာမိန်း၊ ပကုသ်၊ မဟောသဓာဟူ၍ အမတ်ကြီး ငါးယောက်ရှိသည်တွင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက မေးသည်မှာ ဥစ္စာရှိသန့် ပညာရှိသူ အဘယ်သူ မြတ်သနည်းဟု မေးလျှင် သိန်းအမတ်က ဥစ္စာရှိသူ မြတ်သည်ဟု ဆို၏။ မဟောသဓာက လည်း သိန်းအမတ် မသိ၍သာ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိသူ သာမြတ်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက သိန်းအမတ် အသို့နည်းဟု တဖန်မေး၏။ သိန်းအမတ်ကလည်း မဟောသဓာ သည် သူငယ်ဖြစ်၍ နို့ရည်ခံတွင်းမှ အနံ့မပြယ် မစင်ကြယ်သသူ ဖြစ်၍သာ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသော သူတို့ကို ပညာရှိ သော သူမှစ၍ လူအပေါင်းတို့ ခ,စားရသည်ဖြစ်၍ ဥစ္စာရှိသူသာ မြတ်ပါ၏ဟု ဆိုပြန်လျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက ငါးသား မဟောသဓာ အသို့နည်းဟု ဆိုပြန်လျှင်....သိန်းသည် မည်မှန်း မည်ရာ မသိရှာ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူတို့သည် မမာမကျန်း ရှိသော် တစုံတခု အနာရှိသော် ဆေးသမား၊ ဗေဒင်တတ် ပညာ ရှိတို့ထံ ဆည်းကပ် ခ,စားရပါသည်ဖြစ်၍ ပညာရှိသောသူတို့သည် သာ မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက သိန်းကို အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင် သိန်းကမဟောသဓာကား မလိမ်မာသူဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသူသည် ဥပမာဆိုသော် အသီးအပွင့်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်ကို ခပ်သိမ်း သော ငှက်အပေါင်းတို့သည် မှီခိုရသကဲ့သို့၊ ဥစ္စာ ရှိသောသူသည် သာ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ မှီခိုရာဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္စာရှိသော သူသည်သာလျှင် မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက မဟောသဓာ အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင်....သိန်းသည် ခွေးငတ် ကျီးငတ်နှင့် တူ၏။ ခွေးငတ် ကျီးငတ်တို့သည် ထမင်းဆုပ်ကြဲရာ အံ့သကဲ့သို့၊ တဏှာမျှ ချမ်းသာသည်ကို မြင်သည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူမိုက်တို့သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကို မသိ၍ မကောင်းသော အကုသိုလ်တရားကို ကျင့်၍ အပါယ်ဆင်းရဲ ခံရမည်ကိုမမြင်၊ ပညာရှိသော သူမှာ မကောင်းသော အကျင့်ကို ပယ်၍ ကောင်းကျိုး ခံစားရမည်ကို သိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ် မင်းက သိန်းအမတ် အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင်....သိန်းအမတ်က မဟောသဓာသည် မည်မှန်း မည်ရာကို မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသော သူသည် မဟာသမုဒ္ဒရာ ကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ တို့သည် မဟာ သမုဒ္ဒရာ ထဲသို့သာ ပေါင်းလာရသကဲ့သို့၊ ဥစ္စာရှိသော သူထံသို့သာ ဥစ္စာမရှိသောသူ ခ,စားလာရသည်။ ရှေးသောအခါ ဂေါပိန္ဒ သဌေး ကြွယ်ဝလှသောကြောင့် ခံတွင်းမှ အရည်ကျသည်ကို နတ်သမီးအဆင်းနှင့်တူသော မိန်းမငယ်တို့သည် ပုတီးလက်စွပ် တန်းဆာတို့ကို ဆင်ယင်၍ ကြာညှိပန်းတို့ဖြင့် အလှည့်အလည် သုတ်ကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဥစ္စာရှိသောသူသာလျှင် မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းက မဟောသဓာ အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင် မဟောသဓာက သိန်းသည် လူကြီးပင် ဖြစ်သော်လည်း လူမိုက် ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာ ရေသည် ကမ်းသို့ရောက်လျှင် ပျောက်၍ ကမ်းကိုမလွန်နိုင်သကဲ့သို့ ဥစ္စာရှိ၍

ပညာမရှိသောသူသည် သဘင်ပွဲလည်သို့ ရောက်သည့်ကာလ သူ့နောက်က နေရပါသည်။ ပွဲလည်၌ နေခြင်းငှါ မထိုက်၊ စကား ကိုမျှ မပြောတတ် လျှာမဲ့သော ငါးကဲ့သို့ နေရပါသည်။ ပညာရှိ မှာ ပွဲလည်၌ နေခြင်းငှါ ထိုက်၏။ သုခ၊ ဒုက္ခ စကားရှိသည်ကို ပြောဆိုတတ်၏။ လူတကာတို့ ချီးမွမ်းသည်ကို ခံထိုက်သည်။ ဂေါ်ဝိနွှမှလည်း အရိအရည် ယှိတတ်သောကြောင့် ပွဲလည်၌ နေခြင်းငှါ မထိုက်။ ဥပမာကား ဥမင်တွင်း၌ ဥစ္စာပစ္စည်း အများ ပင် ရှိပါသော်လည်း ဆီမီးဟူသော အလင်းကို ရမှသာ ရွေးချယ် သုံးဆောင်ရပါသည်။ ဆီမီးကို မရသဖြင့် မသုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ ဥစ္စာသာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူသည် ဆီမီးနှင့်တူသော ပညာ ကင်းမဲ့၍ ချမ်းသာကို မရနိုင်သည်ဖြစ်၍ ပညာသာ မြတ်သည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းက သိန်းအမတ် အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်က မဟောသဓာသည် မည်မှန်းမည်ရာကို မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်းနိုင်ငံနှင့် တကွ မိထိလာပြည်ကို အစိုးရ၍ ရွှေထီး ရွှေနန်းသခင် ဖြစ်တော် မူ၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှင် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး ပညာရှိ သုခမိန့် ငါးယောက်တို့သည် ဥစ္စာသခင် အရှင်မင်းကြီးကို နေ့တိုင်း၊ နေ့တိုင်း ခ၊စားကြရသည်။ မဟောသဓာသည် မသိ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိ လက္ခဏာမဟုတ် သူယုတ်တို့၏ စကားကိုသာ ပြောလေ့ရှိသောသူ ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ လျှောက် လျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက ငါ့သား မဟောသဓာ အသို့နည်းဟု ဆိုလျှင်— အရှင်မင်းကြီး သိန်းသည် မသိ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လောက၌ ပွင့်တော်မူကုန်သော အစိန္တေယျ သဗ္ဗညုဘုရားသခင်
တို့သည် တချင်ရွေးသော ဥစ္စာကိုမျှ သိမှီးတော် မမူပါ။ ဇမ္ဗူဒီပါ
ကျွန်း၌ နေကုန်သော အပြည်ပြည်ထောင်သော ထီးဆောင်း၊
နန်းနေ မင်းအပေါင်းတို့သည် ညွတ်၍ ပူဇော်ကြ ခါကုန်သည်။
နတ်ပြည် ခြောက်ထပ် နတ်မင်းကြီးတို့မှစ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်
အောင် နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ကုမ္ဘဏ်၊ ယက္ခတို့မှစ၍ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊
ရဟန္တာ ပညာရှိ သူမြတ်တို့ထံ စကား ဖူးမြင်ရသည်ဖြစ်ပါ၍ ပညာရှိ
သာ မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင်—

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းသုခမိန် အသို့နည်းဟု မေးလျှင်—
သိန်းအမတ်သည် ရေကုန်သောအိုးသည် အိုးချည်းသာ ရှိသကဲ့သို့၊
သိန်းအမတ်သည် ချေစရာ စကားမရှိ၍ ဦးခေါင်းကို စောက်ထိုး
ချ၍ နေလေသည်။

မဟောသဓာ ဆိုသောစကားသည် လောကသုံးပါးတွင် အတု
မရှိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားထက် အဘယ်
ဥစ္စာ ရှိသူမှ သာလွန်နိုင်မည် မဟုတ်ပြီ။ ဥစ္စာရှိထက် ပညာရှိ
မြတ်ပေ၏ဟု များစွာ ဆုလောက်ပေးတော်မူလေသည်။ ဤစကား
ကဲ့သို့ နောက်မှ စကားကြီးကို ဖိစီး၍ ပြောဆိုခြင်းသည်
တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

၈-ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း ပုံစံ

ကြက်တို့သဘောသည် ခွပ်သောကာလ နောက်သို့ဆုတ်ဟန်
ပြု၍ ခွပ်သော အခါမှသာ စီး၍ ခွပ်သကဲ့သို့၊ စကားမှလည်း

သူ့အလိုသို့ လိုက်တန်လျှင် လိုက် စီးသောသောအခါမှ စီး၍
ပြောသော စကားမျိုးသည် ကြက်ဆုတ် ခွပ်ပစ် ပြောနည်း
စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ ရခိုင်ပြည်က ပညာရှိအမတ်
နှင့် အင်းဝနေပြည်တော်က အမတ်ပညာရှိတို့ စကားစစ်ထိုးကြ
သည်တွင် ရခိုင်ပညာရှိအမတ်က ပြောသည်မှာ— ရခိုင်ဓညဝတ်
ပြည်ကြီးသည်ကား နတ်ပြည်ကဲ့သို့ သာယာနုပျိုလှသည်၊ အသုံး
အဆောင် လိုဘွယ်ဆန္ဒတို့သည်လည်း လိုရာမတ ပြည့်စုံလှ၍
တိုင်းနိုင်ငံသားတို့ သည်လည်း ရေချမ်းအိုးကို ပိုက်ရသကဲ့သို့
ချမ်းသာငြိမ်သက် ကြက်ပုံ မကျ စည်ပင်သာယာ ဝပြောစွာရှိ၍
ဒါန၊ သီလ၌သာ မွေ့လျော် ပျော်ပါးကြသည်ဖြစ်၍ ရွှေနန်းရှင်
သည်လည်း မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့် အညီ ကျင့်တော်မူ၍
တိုင်းနိုင်ငံသားတို့သည် ချမ်းသာစွာ ဧကါဘယ မရှိကြဟု
ပြောလျှင် အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် ပညာရှိ အမတ်က ကိုယ်သို့
မရောက်သော စကားဖြစ်၍ ဟုတ်ဘိမည် ဟုတ်ဘွယ်ရှိ၏ဟု
ဆိုသည်၊ အင်းဝ ပညာရှိအမတ်က ပြောသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သခင်
အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် နိုင်ငံတော်သည် နုပျို သာယာလှသောကြောင့်
တနှစ်လျှင် ဆယ့်နှစ်လဖြစ်၍ ဆယ့်နှစ်ရာသီပတ်လုံး တနေ့တခြား
အလှဒါန ပဲ့လမ်းသဘင်ကို မည်သူတယောက်မျှ ကြည့်ကြမည့်
သူမရှိဟု ဆိုလေသည်၊ ထိုစကားကို ရခိုင်ပညာရှိ အမတ်က
ကြားလျှင် အင်းဝရွှေနန်းရှင် ပညာရှိအမတ် သုခမိန်က ပြောဆို
သည့်စကားမှာ ကြားသိရပေပြီ၊ သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ်လာသည့်

ကာလ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့သည် ဆီး၍ ကြည့်ကြသည်
 ကား အနန္တ အတိုင်းမသိ တိုး၍မပေါက် ကြည့်ရှုကြလေသည်၊
 အဘယ့်ကြောင့် ကြည့်ကြသနည်းဟု ဆိုလျှင်-အင်းဝ ရွှေနန်းရှင်
 အမတ်ပညာရှိက အဆွေတော်တို့လာသည့်ကာလ အနန္တအတိုင်း
 မသိ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ ဆီး၍ကြည့်ကြသည်မှာ ဟုတ်ပေ
 လိမ့်မည်၊ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ သဘောသည် မင်းကေရာဇ်
 တွင် စီးတော်ဆင်ကို ရှေ့ကြိုးရှေ့ကဖြင့် တင်လျက် တီးမှုတ်၍
 နေ့တိုင်းမပြတ် တနေ့လျှင် သုံးကြိမ် ရေချသည်ကို မည်သူ
 တယောက်မျှ ကြည့်ကြမည့်သူ မရှိပါ။ တောဆင်ရိုင်းလာလျှင်
 မူကား အတိုင်းမသိ တိုး၍ ဆီးကြို ကြည့်ကြကုန်သည်ဖြစ်ရကား
 အရိုင်း၊ အစိုင်းကိုသာ ကြည့်တတ်သော သဘောရှိသည်၊ အဆွေ
 တို့ ရခိုင်သားတို့သည် လူရိုင်း၊ လူစိုင်းများ ဖြစ်ကြ၍ ကြည့်ကြ
 ကုန်သည်ဟုဆိုလျှင် ရခိုင်ပညာရှိအမတ်က “အဆွေကသည်စကား
 တချက် စီးမိပေ၏”ဟု ဆို၍ အရှုံးခံရဘူးလေသည်၊ ဤကဲ့သို့
 စကားကို စီးသာမှ စီး၍ ပြောခြင်းသည် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်
 ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

၉-ရေစစ်ကရား ပြောနည်း ပုံစံ

ရေစစ်သော ဓမ္မကရိုဏ်ကို ရေတွင်နှစ်၍ ရေပြည့်လျှင်
 အပေါက်ကို လက်နှင့် ပိတ်၍ယူက ရေ မထွက်နိုင် သကဲ့သို့၊
 သူ့စကားကို ပိတ်မိအောင်ပြောသော စကားသည် ရေစစ်ကရား
 ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ- ရှေးသောအခါ သူ့အိုတယောက်နှင့် သူငယ်
 လေးယောက်တို့သည် ယုံတမ်းစကား ပြောကြသည်မှာ မယုံဘူး
 ဆိုသူကို ကျွန်ပြုတမ်းဟု ချိန်းချက်၍ ပြောကြသည်တွင်-

သူငယ်ကလေး တယောက်က ပြောသည်မှာ ငါပဋိသန္ဓေ နေသည်တွင် အမိသည် ချဉ်သီးစားချင်သည်ကို ငါသိ၍ အမိ ဝမ်းတွင်းက ငါထွက်ပြီးလျှင် ချဉ်သီးရှာ၍ အမိကို ပေးပြီးမှ ငါဝင်မြဲ ဝင်၍နေသည်။ ငါ့အမိသည်လည်း မသိ၊ သည်စကားကို ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဆိုသည်။

သူငယ်တယောက်က ပြောသည်မှာ ငါသည် မန်ကျည်းသီး စားချင်သောကြောင့် မန်ကျည်းပင်တက်သည်။ မတက်နိုင်သော ကြောင့် ခြေမကို ငါကိုင်၍ ပစ်လျှင် မန်ကျည်းပင်ထက်သို့ရောက်၍ မန်ကျည်းသီးကို လေးရာ ငါးဆယ် ခြောက်ဘင်း ဆွတ်၍ရလျှင် မဆင်းနိုင်၍ အိမ်မှာလှေကားကိုယူ၍ ထောင်ပြီးမှ မန်ကျည်းသီး ကိုယူခဲ့ပြီး ဆင်း၍လာခဲ့သည်။ ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလေသည်။

သူငယ်တယောက်က ပြောသည်မှာ ငါသည် ငါးစားချင် သောကြောင့် ရေထဲမှာငုပ်၍ လိုက်လျှင် ငါးတကိုယ်လုံးမယူနိုင် ၍ ရေထဲတွင်မီးနှင့်ဖုတ်ပြီးမှ ကျက်လျှင် ငါးကိုစား၍ ဝ,မှ ငါလာ ခဲ့သည်။ ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။

သူငယ်တယောက်က ပြောသည်မှာ တို့မိဘ အိမ်သည် ကြီးမြင့် လှသောကြောင့် အိမ်တွင် ကျွန်မပြည့်ဝ ကိုယ်ဝန်ရင့်မာရှိ၍ မီးဖွားရာတွင် သူငယ်သည် ကြမ်းပေါက်သို့ကျလေသည်။ ထိုသူငယ် လည်း ခေါင်းမှာ ဆံပင် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူမှ အောက်သို့ရောက်သည်။ ထိုသူငယ်သည်လည်း မသေ မကျိုးမပဲ့၊ သည်စကားကို ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။

ထိုသူငယ် လေးယောက်တို့သည် ပြောပြီးခါမှ တခါငါပြော
 တော့မည် မင်းတို့ နားထောင်ကြဟု ဆိုပြီးလျှင် သူအိုကပြော
 သည်မှာ ငါတောင်ယာလုပ်သော အခါတွင် ဝါကြဲသည် ဝါပင်
 ကြီးပေါက်သည်တွင် ထိုဝါပင်ကြီးသည် အကိုင်းလေးကိုင်းရှိသည်
 တကိုင်းလျှင် ဝါသီးတလုံးစီ သီးသည် ဝါသီးကပေါက်သည့်ကာလ
 သူငယ်လေးယောက် ပေါက်လာသည် ထိုဝါသီးက ပေါက်သော
 သူငယ်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးစေပါး၍ ထားပါသည်။
 ထိုသူငယ်တို့သည် အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့်ရှိလျှင် ထွက်ပြေး
 တိမ်းရှောင်၍ သွားလေသည်။ လိုက်လံရှာဖွေသော် ယခုမှတွေ့ရပါ
 သည်။ ငါ့ဝါသီးထဲက ပေါက်သော သူငယ်လေးယောက် မှန်ပါ
 သည် ငါ့ကျွန်ချည်း ဖြစ်တော့သည် တယောက်ကိုစိတ္တ၊ တယောက်
 ကိုနန္ဒ၊ တယောက်ကို ကုမာရ၊ တယောက်ကို ဘာသိတ၊ ငါအမည်
 မှည့်သည်။ မင်းတို့လေးယောက် ငါ့ကျွန်ချည်း ဖြစ်ကြသည် ယုံပါစ
 ဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလျှင်လည်း သက်ကြီးအိုကျွန် မယုံဘူး
 ဆိုလျှင်လည်း ၎င်းသက်ကြီးအို ကျွန်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ဤစကား
 ကဲ့သို့ သူ့စကားကို ပိတ်မိအောင် ပြောသော စကားမျိုးသည်
 ရေစစ်ကရား ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

၁၀ - ခက်တင်မောင်းနင်း ပြောနည်း ပုံစံ

သူ့စကားကို ဟုတ်၏လည်းမဆို မတင်မကျ ပြောသော
 စကားသည် ခက်တင်မောင်းနင်း ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ—မှူးတော် မတ်တော်များက လူဆိုးတယောက်
 သည် အလွန်အကြူး ဆိုးသောကြောင့် ဖမ်းဆီးချည်နှောင်

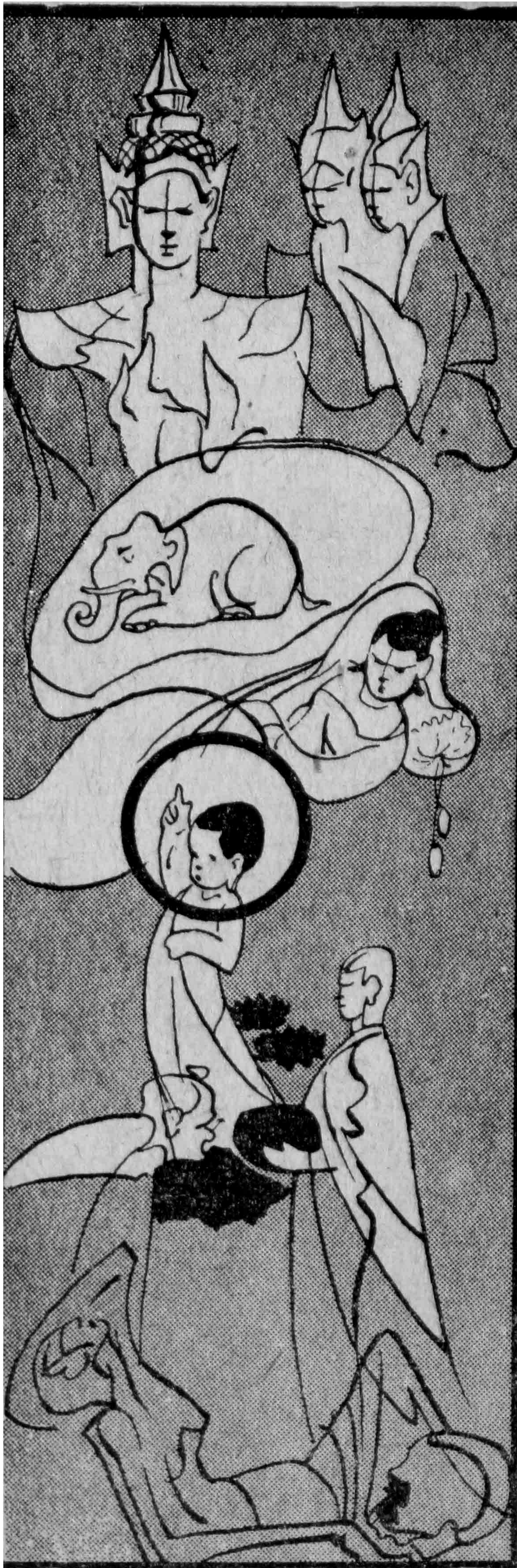
ထောင်းသတ်မည်ပြုသည်တွင်ငါသည်အခြားမဟုတ်တောင်ဘီလာ
 ဆရာတော် တူဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှူးတော်၊ မတ်တော်၊ သားတော်
 များက ဆရာတော်တူ ဖြစ်သည်မှန်ပေလျှင် မပြုသင့်သေးဟု
 ထိုသူကိုခေါ်ခဲ့၍ ဆရာတော် ဘုရားထံ ရောက်လျှင် သည်သူသည်
 ဆရာတော်ဘုရား တူဆိုပါသည်။ မှန်မည် မမှန်မည်ကို အမိန့်တော်
 ရှိပါဟု လျှောက်လျှင် ဆရာတော်ဘုရားက သည်သူငါတူမဟုတ်ဘူး
 ဆိုပြန်လျှင် သေဘေးရောက်တော့မည်။ ဟုတ်၏ဟုဆိုလျှင်လည်း
 ထိုသူသည်ကား ချမ်းသာရ၏။ ငါ့မှာ မုသားရောက်တော့မည်ကြံ၍
 သည်သူသည် ငါ့တူ မဟုတ်ဘူးဟု ဘယ်သူ ဆိုသနည်းဟု ဆို၍
 မျက်နှာပိုးသတ်၍ နေတော်မူသည်။ မှူးတော်၊ မတ်တော်၊ သား
 တော်များတို့သည် မယူမဆနိုင်၊ ပြန်၍လည်း မလျှောက်ဝံ့ ဆင်း၍
 သွားရလေ၏။ ထိုသူခိုးလည်း ချမ်းသာရလေသည် ဘုန်းတော်ကြီး
 လည်း မုသားမဖြစ်၊ ဤကဲ့သို့ မတင် မကျ ပြောသော စကားမျိုး
 သည် ခက်တင်မောင်းနှင်းပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားကြီးဆယ်မျိုး အဖွင့် ဖြီး၏။

ဝါဆိုခဉ် ဘုရားရှိခိုး

သုံးလူ့သခင်၊ ငါးမာရ်သင်၍၊ ပလ္လင်ပတ်ရံ၊ သတ္တဉ္ဇာန်
ဝယ်၊ သတ္တဟန်ဖွဲ့၊ စံပယ်ခဲပြီး၊ တဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ၊ ထိုမှ
ကွာသည်၊ ဗာရာနဂရ၊ မိဂဒဉ္စ၊ နန္ဒိယဝိဟာ၊ ပထမဝါတည့်၊
ဒွါတိဇယ၊ ရာဇဂဟံ၊ ဝေဠုဝန်ပျော်၊ ငါးသော်ဝေသာလီ၊
လိစ္ဆဝီဝိဟာ၊ ဆ၊ ဝါမကုလ၊ သတ္တမ ငတိံသ၊ အဋ္ဌာ ဘဂ္ဂ၊
နဝမ ကောသမ္ဗိ၊ သောသီရွှေဘုံ၊ ရင်္ဂုပလလေယျ၊ ဒသမ
တည့်၊ နာဠပုဏ္ဏားရွာ၊ ကောဒသဉ်၊ ဝေရဉ် ဗာရသ်၊
တောင်မြတ်စာလီယ၊ တေရသတည့်၊ ဗုဒ္ဓသမဝါ၊ သာဇတ်
တောင်စွန်၊ ဇေတဝန်စံမှီ၊ ကပ္ပိ ပန္နရသ်၊ ကျောင်းမြတ်
နိဂြော၊ သောဠသမိ၊ အာဠဝီတည့်၊ ဂီရိဗုဇ၊ သတ္တရသ၊
ဆယ့်ရှစ်ဝါနှင့်၊ နဝါဒသ၊ စာလီယဆို၊ ရာဇဂြိုဟ်ဝီသ၊ ဤထို
မျှကား၊ ပဌမ ဗောဓိ၊ အနိဗဒ်ပါ၊ နောင်လာတုက်ဖွဲ့၊
နှစ်ဆယ့်လေးတန်၊ ဇေတဝန် ပုဗ္ဗ၊ လှည့်လည်ကာဖြင့်၊
ခေမာနီးသော်၊ ရွာကြီးဝေဠုဝါဝါတော်မျှ၍၊ ပဉ္စစက္ကာလီ၊
အသိတြာယု၊ တိုင်းသမ္ဗုဖြင့်၊ ဤလူ့သက္ကရာဇ်၊ အဋ္ဌဇော
စေဉ်၊ နှစ်သစ်ကဆုန်၊ ပုဏ္ဏမိဓစု၊ အင်္ဂါနေ့တွင်၊ နိဗ္ဗာန်
ဝင်သား၊ ရှင်ဘုရားကို၊ ညွတ်တုား ဝန္ဒနာ၊ ပူဇော်ပါ၏
အရှင်ဘုရား။

လယ်တီဆရာတော်ရေး
ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုး
 (ခုနစ်နေ့လင်္ကာ)

သန္ဓေယူ

၁။ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊
 ကျွန်ုပ်ထိပ်တင်၊
 သောင်းခွင်စကြဝဠာ၊
 နတ်ဗြဟ္မာတို့၊
 ညီညာရုံးစ၊
 တောင်းပန်မှုကြောင့်၊
 ရတနဂို၊
 ရှန်းရှန်းစိုသည်၊
 ဝါဆိုလပြည့်၊
 ကြွက်မင်းနေဝယ်၊
 ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊
 သန္ဓေယူသည်၊
 နတ်လူငြိမ်းဘို့၊
 ကိန်းပါကို။

ဖွားမြင်

၂။ သန္ဓေယူကာ၊
 ဆယ်လကြာသော်၊
 မဟာသက္ကရာဇ်၊
 ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ကြို၊

ကဆုန်လပြေ၊
 သောကြာနေ့ဝယ်၊
 ချမ်းမြေ့စုံစီ၊
 လုမ္ဗိနီ၌၊
 မဟိလိက်ဆူ၊
 ဖွားတော်မူသည်၊
 နတ်လူအောင်မျှ၊
 လမ်းပါကို။

စောထွက်

၃။ ဖွားမြင်မြောက်သော်၊
 ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရွယ်၊
 ပျိုနုနယ်၌၊
 သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊
 သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊
 ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊
 ဘုန်းသစ်လှံလူ၊
 စံတော်မူ၍၊
 ရွယ်မူနုဖိုး၊
 နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊
 လေးမျိုးနိမိတ်၊
 နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊
 ရွှေစိတ်ငြင်ငြိ၊
 သံဝေပိုက၊

ဝါဆိုလပြေ၊ ကျားမင်းနေဝယ်၊
 ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊ တောရပ်လှံသည်၊
 စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခန်းမှာကို။

ဘုရားဖြစ်

၄။ တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ကျော်၍၊
 ခါတော်တပုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြုံက၊
 ကဆုန်လပြေ၊ ဆင်မင်းနေဝယ်၊
 မြေပရမေ၊ ပလ္လင်ဗေထက်၊
 ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ပြတန်ထီးနှင့်၊
 မြီးကြည်ဖြူ၊ နေတော်မူလျက်၊
 ရန်မြူခပင်း၊ အမှိုက်သင်းကို၊
 အရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊
 ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်၊
 သုံးဘော်လူတို့ ငြမ်းပါကို။

တရားဦးဟော

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊
 စကြာရွှေဖွား၊ ဖြန့်ချိသွား၍၊
 ငါးပါးဝဂ္ဂို၊ စုံအညီနှင့်၊
 မဟိတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊
 ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊

ဝါဆိုလပြေ၊ စနေနေ့ဝယ်၊
 ကြေ့ကြေ့လျှံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊
 မိန့်မြှောက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြားသည်၊
 တရားနတ်စည် ရှမ်းတယ်ကို။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံ

၆။ တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရှမ်းလည်က၊
 သုံးမည်ဘုံတိုက်၊ တသောင်းတိုက်ဝယ်၊
 ကျွတ်ထိုက်သဿ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊
 သတ္တဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊
 ဖေါင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊
 ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊
 စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆယ့်ရှစ်၊
 သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ နယ် မလ္လာဘိုင်း၊
 စံနှိုင်းမယုတ်၊ ကုသိန္ဒာရုံ၊
 အင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြေ၊
 အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗာန်၊
 စံတော်မူသည်၊ ဝှန်ဆူသောင်းလုံး ကျော်တယ်ကို။

စေတီစောဓာတ်လောဏ်

၇။ နိဗ္ဗာန်စံပြီ၊ ရှုမအိသား၊
 သိင်္ဂီရွှေလျော်၊ အလောင်းတော်ကို၊

ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြုံ၍၊
 ဂဠုန်နေဝယ်၊ ခိုးငွေမနှော၊
 ဓာတ်တေဇောလျှင်၊ ရှင်စောညဏ်စက်၊
 မိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လှံတက်ကော်ရော်၊
 မီးပူဇော်သည်၊ မွေတော်ရှစ်စိတ် ကြင်းတယ်ကို။

ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံယူ
 လျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖြားကို၊
 သုံးပါးမွန်စွာ၊ ဝန္တနာနှင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်း
 ကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသော်။

အနေကဇာတိဂါထာ

ပါဠိ

- ၁။ အနေကဇာတိ သံသာရံ၊
သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊
ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပုနံ။
- ၂။ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊
ဂဟက္ခန္ဓံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရ ဂတံ စိတ္တံ၊
တဏှာနံ ခယ မဇ္ဈဂါ။

အနက်

၁။ ဂဟကာရ- ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အခါခါ အထပ်ထပ် ပြုလုပ်တတ်သော ဟယ်....တဏှာယောကျ်ား အို.... လက်သမား၊ ယေန ဉာဏေန- အကြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်၊ တံ- သင့်ကို၊ ဒိဋ္ဌု- ဒိဋ္ဌလက်ငင်း သိမြင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- စွမ်းနိုင်၏၊ တံ ဉာဏံ- ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ ဂဝေသန္တော- လိုက်လံရှာဖွေသော၊ အဟံ- ငါသည်၊ အနိဗ္ဗိသံ၊ အနိဗ္ဗိသန္တော- မရသေးသည် ဖြစ်၍၊ အနေကဇာတိ သံသာရံ- ဖြစ်တုံပျက်ပြန် ကြိမ်ဖန်များစွာ သံသရာသို့၊ သန္ဓာဝိဿံ-တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ပြေးသွားရလှ

လေပြီ၊ ပုန့်ပုန့်- အဖန်ဖန်၊ ဇာတိ-ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခ-အလွန်
တရာဆင်းရဲစွာဘိ၏။

၂။ ဂဟကာရက- ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အခါခါ
အထပ်ထပ် ပြုလုပ်တတ်သော ဟယ်...တဏှာယောကျ်ား အို....
လက်သမား၊ တံ-သင်သည်၊ ဒိဋ္ဌော-ပညာစက္ခု သဗ္ဗညုဖြင့် ယခု
ငါမြင်ပြီးသောသူသည်၊ အသိ-ဖြစ်လတ်ပြီ၊ ပုန့်-တဖန်၊ ဂေဟံ-
အတ္တဘောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို၊ န ကာဟသိ၊ သင်မပြုရ
တော့ပြီ၊ တေ- သင်တဏှာယောကျ်ား လက်သမား၏၊ သဗ္ဗာ-
အလုံးစုံကုန်သော၊ ဖာသုကာ- ခန္ဓာအိမ်၏ ကိလေသာတည်း
ဟူသော ထုပ်လျှောက်အခြင်တို့ကို၊ ဘဂ္ဂါ- ရစရာမရှိ စိစိကျေညက်
ငါချိုးဖျက်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဂဟကုဋ်-ခန္ဓာအိမ်၏ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော
စုလစ်မွန်းချွန် အထွဋ်မွန်ကင်းကိုလည်း၊ ဝိသင်္ခတံ- ငါဖျက်ချအပ်
ပြီ၊ မေ-ငါ၏၊ စိတ္တံ- စိတ်သည်၊ ဝိသင်္ခါရံ- ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော
နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတံ-ဆိုက်ရောက်ပြီ၊ တဏှာနံ-တဏှာတို့၏၊ ခယံ-ကုန်ရာ
ကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ အဇ္ဈဂါ- ငါရလေပြီ
တကား။

ခေတ်ပြောင်း ဆယ်စောင်တွဲ ပြီး၏။

တင်ဆွဲအေး - လက်ရွေးစင်

စာအုပ်များ

ဦးကုန်း	နည်းသစ်မြန်မာဖတ်စာများ (၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄)	၅-၂၅	ပြားစီ
။	နည်းသစ်မြန်မာကြည့်စာများ (ပ- ဒု)	၁-၀၀	။
။	။ (တ- စ)	၁-၂၅	။
။	မြန်မာစာသင်နည်း	၂-၀၀	။
။	လင်းရောင်ခြည် လက်ဦးသင်ဖတ်စာ	၁-၇၅	။
။	အထက်တန်း ခေတ်မှီ မြန်မာရာဇဝင်	၃-၅၀	။
။	တက္ကသိုလ်ဝင် တန်းမြင့် ခေတ်သစ် ကမ္ဘာ့ သမိုင်း	၃-၀၀	။
။	အထက်တန်း မြန်မာစာစီ စာကုံး	၃-၀၀	။
။	အလယ်တန်း မြန်မာစာစီ စာကုံး	၂-၀၀	။
။	လက်စွဲ အင်္ဂလိပ်စာ ပဒေသာ	၁-၅၀	။
လှသမိန်	အိတ်ဆောင်သတ်ပုံ	၁-၂၅	။
။	အိတ်ဆောင်ပေါ်ရာဏ အဘိဓာန် (ရိုက်ဆဲ)		
။	အိတ်ဆောင်ပါဠိ အဘိဓာန် (ရိုက်ဆဲ)		
။	ခေတ်ပြောင်း စာစီ စာကုံး	၂-၅၀	။
။	စကားလုံးကြွယ်ရာ နည်းပဒေသာ	၂-၀၀	။
။	စာပေကောက်နုတ်ချက် အဘိဓာန် (ရိုက်ဆဲ)		
တင်ဆွဲအေး	ခေတ်ပြောင်း ဆယ်စောင်တွဲ		
။	မြန်မာသင်ပုန်းကြီး နှစ်စောင်တွဲ (ရိုက်ဆဲ)		

